

مرۆڤىڭ لەئىرادە مرۆڤىڭ لەگەركان

پەيامى گيانبازىكى ئازادى

كۆكردنەو و ئامادەکردنى
هەفتەنامەى رۆژى ولات

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

ناوی پەرتووک: مەروڤیەک لە ئێراده .. مەروڤیەک لە گەڕکان
بابەت: پەیمانی گەیانەبازیکی ئازادی
کۆکردنەوه و ئامادەکردنی چاپی یەکەم: هەفتەنامەی رۆژی
ولات

ئامادەکردنەوهی بۆ چاپی دووهم: کۆمیتەی خانەوادهی
شەهیدان PKK لە باشووری کوردستان
دیزاین: کۆمیتەی خانەوادهی شەهیدان
نۆرەیی چاپ: چاپی یەکەم - شوباتی ۲۰۰۶
چاپی دووهم - شوباتی 2022
تیراژ:

لە بڵاوکاروێکانی کۆمیتەی خانەوادهی شەهیدانی PKK لە
باشووری کوردستان
هەموو مافیکی پارێزراوه

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

ناوه‌پۆک

- پیشه‌کی چاپی دووهم ۹
- ده‌ستپیک ۱۱
- پوخته‌یه‌ک له ژياننامه‌ی شه‌هیدی سه‌رکرده "قیان جاف" ۱۳
- خه‌ونی مندالێکی کورد به ئیمرا‌لیه‌وه ۲۳
- شۆرش‌ی زیه‌نی له باشوور و ئیراقددا چاوگی وه‌رچه‌رخانی دیموکراسی و
- کۆمه‌لگایه‌کی ئازاده ۲۹
- ته‌نها گۆرینی یاسای "غسل العار" نابیته ریگر له‌به‌رده‌م تیرۆری ژنان ۳۵
- قیان کارۆخ: پیویسته ژنان له لایه‌نی ریک‌خستنییه‌وه یه‌کیتی خۆیان پته‌و
- بکه‌ن ۴۱
- قیان جاف: ئە‌گەر له‌نیو ریک‌خستنه کۆمه‌لایه‌تییه‌کاندا هیز‌ی ژنی تیدا نه‌بیت
- ئه‌وا چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌کانیش مه‌حال ده‌بیت ۴۹
- له‌دوای پیلانگیر‌ی "۱۵"ی شوباته‌وه پارتیمان (PKK) و تیکۆشین‌ی ئازادی
- ژن رووبه‌رووی هیرشیکی گه‌وره‌ی ده‌ره‌وه و ناوخۆ بووه‌وه ۵۹
- گه‌ردوون تاییه‌تمه‌ندی میینه‌ی هه‌یه و کۆمه‌لگاش له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مایه
- دامه‌زراوه ۶۹

- دوا نامە لە پىناو ئازادىدا ۸۵
- بۆ ھەموو ھەقالانى ھىژا: ۸۹
- بۆ بەرپۆدەبەرايەتى و شەرقانانى ھەرىمى ھەفتانين ۹۳
- لە شەخسى ھىزى YJA-STAR ى ھەفتانيندا بۆ تەواوى ھىزەكانى-YJA
- STAR ۹۹
- بۆ رۆشنایى شەو و زەنگەكان "سەرۆك ئاپۆ" ۱۰۹
- بۆ ھەموو گەلى كوردى نىشتمانپەر و بەرخودانقان ۱۱۳
- بۆ گەلى كورد لە باكورى كوردستان ۱۱۹
- بۆ گەلى كورد لە باشورى كوردستان ۱۲۱
- بۆ بنەمالەى خوشەويستم ۱۲۷
- ھەندىك لە و پەيامانەى بۆ شەھىد قىيان نووسراون ۱۳۱
- سەبارەت بە گيانبازىيەكەى شەھىدى پىشەنگ قىيان جاف ۱۳۳
- چالاكى شەھىدى سەركرەدە "قىيان جاف" لوتكەى گيانبازى و
- بەرپەرچدانە و ھەيكى كردارى و ئايدىلۆژيانەى دووژمنانە ۱۳۷
- بۆ بنەمالەى بەرپىز و ھىژا "لەيلا والى حسين" ۱۴۱
- بلىسەى رۆح بەدەلى ئازادى مەزنە ھەزاران ھەزار سلاو لە گيانى فرىشتە
- ئاساى ھەقال "قىيان" ۱۴۷
- ئاگر ئەمرو خوى خاوين دەكاتەو، بەپاكىي جەستەى بانگى خورى كرد
- و گووتى: بەلى! ۱۴۹
- بەناوى ئەو ھاوپىيەتییەى كە ھەرگىز لەبىر ناچىتەو ۱۵۳

- ۱۵۷.....رۆحه پاكهكان هەرگیز نامرن
- ۱۶۳.....چه پكك له هه‌سه‌نگاندنه‌كاني شه‌هيد ديار غه‌ريب بۆ شه‌هيد قيان جاف
- هه‌قال قيان به‌شداربوونيكي شو‌رشيگيرانه‌ي بۆ ريزه‌كاني بزووتنه‌وه‌ي
- ۱۶۵.....ئازادي هه‌بوو
- ۱۶۹.....قيان چالاكويه‌كي به‌رده‌وام بوو بۆ گيرانه‌وه‌ي به‌هاكاني ژيان
- ۱۷۷.....شه‌هيد قيان سيمبۆلي ئازادي و راچله‌كاندني باشووري كوردستان
- ۱۸۳.....له‌يادي ژنه شو‌رشيگير (هه‌قال قيان)دا
- ۱۹۱.....چه‌ند وتاريك سه‌باره‌ت به‌ گيانبازيه‌كه‌ي شه‌هيد پيشه‌نگ قيان جاف
- ۱۹۳.....كرماشان قه‌ت له‌بیرت ناكات
- ۱۹۵.....باهه‌سته‌كاني شه‌هيد "قيان" نمونه‌ي ژيانمان بي‌ت
- ۱۹۹.....ئايا ببين يان نه‌بين؟" من هه‌م يان ؟ ئه‌مه‌يه‌ كيشه‌كه‌"
- ۲۰۵.....شه‌هيد قيان بانگمان ده‌كا له‌ئازادي بفرين!
- ۲۰۹.....قياني ژن و گه‌ريلا و فه‌رمانده‌
- ۲۱۱.....كچه‌ فريادره‌س - ۱ - په‌ياميک بۆ ۱۵ ي شوبات
- ۲۱۵.....كچه‌ فريادره‌س - ۲ - (۱۵) ي شوبات ئه‌هريمه‌نه‌كان سزا ده‌ده‌م
- ۲۱۹.....چه‌پكك له‌ هۆنراوه‌ بۆ گيانبازيكي ئازادي
- ۲۲۱.....سلاو
- ۲۲۳.....دوو گوزاره‌ي بچووك بۆ گيانبازيكي مه‌زن
- ۲۲۷.....بیره‌وه‌ري
- ۲۲۹.....كه‌رنه‌قالي له‌يلا والي حوسين

- جەستەيەك لە گر..... ٢٣٥
- بۆ ئاشقانى تيشكى خۆر..... ٢٣٧
- بۆ شەھىد قىيان جاف..... ٢٤١
- تۆ بوركانىك بووى..... ٢٤٣
- تۆ عاشق بووى پيشكەشە بەفەرماندە و ژن و مروڤ ھەڤال(قىيان).... ٢٤٥
- سووتانى ئەفسانەيەك..... ٢٤٧
- تيشكى ژيان..... ٢٤٩
- چەپكىك لە ويئەكانى شەھىد قىيان..... ٢٥١

پیشہ کی چابی دووہم

لہ ۲۳مین سالیادی پیلانگیزی نیودہولہ تی ۱۵ی شوباتی ۱۹۹۹ و ۱۶مین سالیادی چالاکییہ گیانبازیہکھی ہہقالی پیشہنگمان ہہقال قیان کاروخ(قیان جاف، قیان سوران)دا وەک کۆمیتہی خانہوادہی شہیدانی PKK لہ باشووری کوردستان، بہ پیوستان زانی وەک یادہوہریہک و دیکۆمینتیک ئہم پەرتووکە سەرلەنوی چاپ بکەینەوہ، کہ لہ شوباتی سالی ۲۰۰۶دا بۆ چلہی شہید قیان ئامادہ و چاپکراوہ. ہەرودہا دواي شانزہ سال لہ یەکەم چاپیدا، پیدچوونہوہ و ہلہچنییمان بہ پیوستان بینی و لہمیانہی ئہم پیدچوونہوہیہدا بہگرنگمان بینی کہ چەند ہلہسەنگاندنیکی بەہاداری ہہقالی پیشہنگمان شہید ہلہمەت (دیار غەریب) کہ لہ سالانی رابردوودا بۆ سالیادہ گیانبازیہکھی ہہقال قیان کاروخدا نووسیوونی لہم پەرتووکەدا بلاوبکەینەوہ. ہەرودہا چەند ہۆنراوہیہکی تریشمان زیاد کرد، کہ ہەر بۆ ئہم یادہ نووسراون.

لہ دووتویی ئہم پەرتووکەدا پووختەیہک لہ ژیاننامہ و دەقی نامہ میژووییہکھی ہہقالی پیشہنگمان ہہقال قیان کاروخ لہخوہ دەگریت. ہەرودہا بەشیک لہ چیرۆک و وتار و چاوپیکەوتنەکانی و دوو نامہی تایبەتی نیوان خوئی و ہاوریہکی مندالیی کۆکراوہتہوہ. ہاوکات لہگەل چەند ہلہسەنگاندنیکی ہہقال دیار غەریبدا کۆمەلک پەيامی پارت و ریکخراوہکان و چەپکیک وتار و ہۆنراوہش لہخوہ دەگریت کہ

ئەو كاتە سەبارەت بە چالاكىيە گيانبازىيەكەى ھەقال ڧىان كارۇخدا نووسراون.

لە كۆتايىدا دەبىت جەخت لەسەر ئەم راستىيە بكەينەو ە كە چالاكىيە مېژوووييەكەى ھەقال ڧىان كارۇخ و ئەو نامانەى كە لەدواى چالاكىيەكەيدا بەجىيەشتوون، وەك پەيامى گيانبازىكى ئازادىي، پىشەنگىكى پەكەكە و پاژك تا رۆژى ئەمپروش كاريگەرىي بەسەر تىكۆشانى ئازادىيمان ھەيە و ئىدى بۆتە مانىڧىستۆيەك بۆ شۆرشگىرىي و كەسىتى ئازاد، رىگايەك بۆ بەرخۇدان و سەرکەوتن. لىرەو ە؛ لە ۱۶مىن سالىادى چالاكىيە گيانبازىيەكەى پىشەنگى مەزىمان ھەقال ڧىان كارۇخدا سەرى رىز و نەوازش بۆ رۆحى شۆرشگىرانەى ھەقال ڧىان و سەرجم شەھيدانى رىگەى ئازادىي دادەنوئين و پەيمانى پابەندبوون بە رىبازە پىرۆزەكەى و رۆحە ئاپۆيىەكەى نويدەكەينەو ە و پىلانگىرىي و پىلانگىرانى ۱۵ى شوبات بەرنەفرەت و نەعەلەت دەدەين. مسۆگەر رىبازەكەى ھەقال ڧىان رىبازى شكۆمەندىي و بەرپاكردى شۆرشى ئازادىيە، رىبازى گەشتن بە ئازادىي و سەرکەوتنە و ھەر سەردەكەوئ.

كۆمىتەى خانەوادەى

شەھيدانى PKK لە باشوورى كوردستان

كانوونى دوو ەمى ۲۰۲۲

دهستپیک

ئەم پەرتووکه، وهک بچووکتیرین وهفاداری و گوزارشتی پەیهوستبوونه به پەيامه پیرۆزهکانی چالاکییه که ی شههیدی هیژا و نەمر "قیان جاف" و سەرجهم شههیدانی ریگای ئازادی و سەرفرازی ژنان و گەله ستهمدیده که مان. ئەوهی له دووتویی ئەم پەرتووکه دا هاتوو به بریتییه له پووختهیه که له ژياننامه و چەند وتار و چاپیکه وتن و نامە ی خودی شههید "قیان"، که له میانە ی تیکۆشانی شورشگیرانه دا وهک به شیکی زۆر بچووک له میراسه به هاداره که ی تیکۆشان بو که سوکار و هه قالانی و تهواوی گەله که مان به جیهیه شتوو. له گەل دهقی ئەو نامە بیستوچار لاپه ریه ی که پیش ئەنجامدانی چالاکییه که ی نووسیویه تی. ههروه ها ئەو پەيامانه ش له خۆده گریت که له مه راسیمی پیشوازی له تهرمی شههید و به خاکسپاردنی له مه زارگه ی شههیدان له سلیمانی له ۲۰۰۶/۲/۵ دا خویندرانه وه. وێرای ئەمه ش به گرنگمان بینی که له ناواخنی ئەم پەرتووکه دا هه ندیک له و وتار و شیعرا نه ش له خۆوه بگریت که وهک هه ستیکی هه قالبه ندی و هاوسۆزی له کاتی مه راسیمه که دا، یان له ماوه ی ۲۵ رۆژدا له سی ژماره ی هه فته نامه ی "رۆژی ولات" و مالپه ری (www.rojhilat.org) دا بلاوکرانه ته وه. هه لبه ته ئەوه ی له م پەرتووکه دا هاتوو سەرجهم نووسین و ریپورتاژهکانی شههید "قیان جاف" نین، به لام وهک ئاماده کردنی دیارییه کی بچووک بو مه راسیمی چله ی شههید دهرفه تی کوکرنه وه ی هه موو نامه و نووسین و وتار و هه موو ئەو

رەپورتاژانەى لەگەڵدا كراو، نەپەخسا. مسۆگەر ھەم كەسەيتى سەركردەى مەزن " ڤيان جاف " و چالاكىيەكە پر بەواتايەكەى و نامە شاكارەكەى كە بەر لەئەنجامدانى چالاكىيەكەى لە ۲۴ لاپەرەدا نووسىويەتى، دەبەيتە ئىلھامى چەندىن شىعر و چىرۆك و وتار و لىتۆژىنەوەى زياتر. لەھەمانكاتدا بۆ كەسوكار و ھەڤالانى و شۆرشگىرانى ھاوڕەبازەكەيشى دەبەيتە سەرچاوەى باوەرى مۆرال و ئىرادە و وزە و ھىز و بەرزكردنەوەى ئاستى چالاكى لەپىناو ئازادى و ديموكراسى و چارەسەرى ديموكراتيانەى كىشە رەواكەى گەلەكەمان لەھەموو خۆرھەلاتى ناويندا.

لەو باوەرەداين بۆ ئازادىخوازان بەگشتى و بۆ ژنانى تىكۆشەريش بەتايبەتى، تەنانەت بۆ ھەموو ئەوانەش كە بەدواى ئازادىدا دەگەرپن و لەپىناويدا تىدەكۆشن دىكۆمىنتىكى گىرگ و مانيفىستۆيەكى و رەبەخشە، كە چۆن مەروڤىك لەپىناو ئازادى و پاراستنى بەھا پىرۆزەكاندا دەبەيتە ئىرادەيەكى ئازاد و ھەك گىركانىك رووبەرووى سەرچەم سەتەم و ناپەرەوايىيەكان دەبەيتەو.

ھەفتەنامەى "رۆژى ولات"

كەركوك / ۲۰۰۶/۲/۲۵

پوخته‌یه‌ک

له ژياننامه‌ی شه‌هیدی سه‌رکرده " قیان جاف "

سه‌رکرده‌ی شه‌هید "له‌یلا والی حوسین" ناسراو به‌هه‌قال "قیان جاف" و "قیان کاروخ" و "قیان سوران" له‌سالی ۱۹۸۱ له‌شاری سلیمانی چاوی به‌ژیان هه‌له‌یناوه، هه‌ر له‌م شاره‌دا قوناخه‌کانی سه‌ره‌تایی و ناوه‌ندی خویندوو و یه‌کیک بووه له‌خویندکاره دیار و هه‌لکه‌وتوو‌ه‌کانی قوتابخانه و هه‌میشه نموونه بووه بو هاورپیکانی. شه‌هیدی نه‌مر هه‌ر له‌مندالییه‌وه ده‌رکی به‌زولم و سته‌می سیسته‌می کومه‌لایه‌تی کردوو و پیی په‌سندنه‌کراوه، هه‌ربویه هه‌میشه رووبه‌رووی ئه‌و ئه‌قلییه‌ته کونه بوته‌وه که ژنی کوتگیر و بیئیراده کردوو.

له‌ئاكامدا هه‌رچه‌نده یه‌کیک بووه له‌خویندکاره هه‌ره زیره‌ک و زرنه‌ه‌کان و هه‌موو سال له یه‌که‌مینه‌کان بووه، به‌لام خویندن ناتوانیت په‌ی به‌خه‌یال و خه‌ونه ئازادییه‌خشه‌کانی ببات، ئیدی له‌میانه‌ی لیگه‌رینه قووله‌کانی بو ترووسکاییه‌کانی ئازادی تیکۆشه‌رانی نیو بزاقی ئازادیخوازی گه‌له‌که‌مان به‌ریبه‌رایه‌تی "PKK" له‌به‌هاری سالی ۱۹۹۷ دا ده‌ستبه‌رداری خویندن ده‌بیّت و به‌شداری له‌شورشی رزگاریخوازی نه‌ته‌وه‌یی به‌ریبه‌رایه‌تی ("PKK") کرد و له‌ماوه‌یه‌کی زور کورتدا له‌میانه‌ی په‌روه‌رده و خۆپه‌روه‌رده‌کردندا به‌شیوه‌یه‌کی زانستی ده‌رک به‌راستینه‌ی کومه‌لگا و که‌سیتی ژن ده‌کات و وزه و توانستی شاراه‌ی زیاتر ده‌رده‌که‌ویته‌پوو و به‌جۆش و خروشیکی مه‌زنه‌وه به‌شداری په‌روه‌رده و ژیان و چالاکییه‌کانی

ژيانى شۆرشگىرى دەپت. ھەر لەسەر داخووزى و پىداگرى خۆى گۆرەپانى شەر وەك يەكەمىن بەشدارى شۆرشگىرەنە ھەلدەبژىرىت و تەقلى رىزەكانى گەريلايى دەپت و بەشدارى چالاكانە لەچەندىن چالاكى گەريلايىدا دەكات.

ھەر بەھۆى زىنگى و لىھاتووئىيەو لەكۆتايى سالى ۱۹۹۷دا لەلايەن ھەقالانىيەو دەپالىيوريت بۆ بينىنى پەرورەدە لەگۆرەپانى سەرۆكايەتى، بەلام بەھۆى بارودۆخى دژوارى ئەوكاتە ئەو دەرفەتەى بۆ ناپەخسىت و ئىدى بينىن و پەرورەدەى رىبەر ئاپۆى لىدەبىتە يەككە لەھەسرەتە ھەرە مەزنەكانى و لەدوا نامەكەى خۆيدا گوزارشت لەو ھەسرەتە بەئازارەى خۆى دەكات. لەسالى ۱۹۹۸ دا بەشدارى كۆنفرانسى باشوورى كوردستان دەپت. دواتر وەك كادىرىكى لىھاتوو بەشدارى لە"كۆنفرانسى رۆژھەلاتى ناوين - سالى ۲۰۰۰" لەكۆيستانەكانى "دۆلا كۆكى"دا دەكات و بەرا و بۆچوونە ورد و قوولەكانىيەو كۆنفرانسەكە بەپىز و بەرھەمدارتر دەكات. ھەر لەدواى ئەم كۆنفرانسەدا بەشدارى لەخەباتى رىكخستنى لە رۆژھەلاتى كوردستاندا دەكات و ھەر زوو دەچىتە دلى خەلكى ئەم پارچەيەى كوردستانەو. ھەر لەو قوناخەدا لەپىناو بەگوركردن و برەودان بەتيكۆشانى ئازادى لە باشوورى كوردستاندا رۆلىكى مېژوووى و گرنگى بينى لەو تىكۆشانەدا و وەك ئەندامىكى دەستەى دامەزرىنەرى "بزاڭى چارەسەرى ديموكراتى" و پاشانىش لەيەكەمىن كۆنگرەى "پ. چ. د. ك" لەسالى ۲۰۰۲دا وەك ئەندامىكى دەستەى كارگىرى و مەكتەبى سياسى خاوەن رۆلىكى بەرچاۋ بوو لەپىشخستنى خەباتى رىكخستنى و راگەياندىنى و بوارەكانى دىكەى تىكۆشانى "پ. چ. د. ك". ھەر

لهو ساله دا له چوارهمین کونگره ی بزاځی ژناندا ده بیته ئه ندای
ئه نجوومه نی به ړیوه به رایه تی پارتی ژنی ئازاد (PJA) و رولیک
کاریگه ری له تیکو شانی ته څگه ری ئازادی ژندا ده گیریت و
ئه وکاته به زووی تایبه تمه ندیه کانی سه رکده یی و ملیتان بوونی
له که سیټیدا ده رکه وتووه.

هه روه ها وه ک نوو سه ریکی به تواناش سه باره ت به کیشه و
ئازادیه کانی ژنانی کورد و مه سه له هزی و سیاسی و
کومه لایه تییه کاند چه ندین وتار و لیکولینه وه ی نووسیوه و له ژیر
رینمای ریبه ر ئاپودا که "شورشی باشوور شورشی ژنه" وه ک
به رپر سیاری تییه کی میژووی رولی سه رکدایه تی ژنانی له
باشوور ده گیرا. له م چوارچیوه یه دا رولیک به کاریگه ری
له دامه زرانندی "ته څگه ری ئازادیخوازی ژنانی کوردستان
"TJAK" دا بینی و به جددی تیکو شانی کرد، هه روه ها
به تایبه تمه ندیتی که سیټی پیښه نگبونه وه ئه وه ی تییده گه یشته
له پراکتیکیدا به رجه سته ی ده کرد، نمونه ی کچه کوردیکي ئازا
و به جورئته و ویژدانیکي نه سره وتوو بوو، به هلو یستی
رادیكالانه و چاونه ترسانه له به رامبه ر سه رجه م ئه و زولم و
سته مه ی له ژنی کورد به تایبه تی و ته وای گه لی کوردستان
به گشتی ده کرا هه لو یستی خوی ده رده بری و روو به پرووی
ده بووه، به هه ست و روح و هزی خوی له گه ل ئازاره
مه زنه کانی ژنان و گه له که یدا ده ژیا و له پیناوی ئازادی و
سه رفرازی و یه کسانی له نیو تیکو شانیکی بیوچاندا بوو. وه ک
کچه کوردیکي ژیر و زیره ک به وردبینی له رووداوه کانی
ده پروانی و هه لو یستی و ده رده گرت. هه ر به هو ی لیها تووی

خۆيەو ھە بەبەرپرسىارىتى ھەلسوكەوتى لەگەل رووداو و پىشھاتەكاندا دەکرد.

لەسالى ۲۰۰۳دا ھەك ئەندامىكى دەستەى گشتى بەشدارى لەدامەزىراندنى "كۆنگرەى گەل"دا كۆر و لەدەستەى بەرپۆەبەرايەتيدا ئەركى خۆى بەجىگەياندا و لەكۆمىتەى كاروبارى ژناندا بەبەرپرسىارىتى رىخستنى و ھۆشيارىيەكى مەزنەو لەگەل ئەو رووداو و كىشانە ھەلسوكەوتى دەکرد، بەتايىبەتى ئەو كىشە ناوخۆيىيانەى بزاقى ئازادى لەوكاتەدا تىيدا دەژيا، لەدژى ھەموو ھەولە تەسلىمكارى و تىكدەرەكاندا لەنيو تىكۆشان و خەباتدا بوو.

ھەروەھا لەسەر داخووزى ھەقالان ھەك ئەندامىكى دەستەى دامەزىرنەر و سەرلەنوئ بونىادنەو ھەى ("PKK") دا رۆلى بەكارىگەرى لەدامەزىراندنى ("PKK") ى نويدا گىرا و ھەك ئەندامىكى دەستەى بەرپۆەبەرايەتى كار و خەباتى ئايدىوئۆژيانەى خۆى برەو پىدا، دواتر لەگەل ھاتنەو ھەئاراي رەوشى شەر و پىكدادان، لەسەربنەماى پىشنيار و پىداگىرى خۆى چوو ەرزەكانى "ھىزى پاراستنى گەل (HPG)" و ھەك فەرماندەىيەكى يەكىنەكانى ژنى ئازاد (YJA-STAR) دا لەناوچەى "ھەفتانين"ى بادىناندا بەبەرپرسىارىتتەى مەزنەو لەبەرەمبەر قوناخى ھەستىار و چارەنووسسازى گەلەكەمان تىكۆشانى جددى بەرپۆەدەبرد و لەرووى رۆحى و ھزرى و وىژدانىيەو لەنيو خۆ ئامادەكردنىكى مەزندا بوو بوو ەلامدانەو ھەئەركە مۆروويەكان و سەرچەم ھىرش و

شاللاوه‌کانی دوژمنان و داگیرکاران. هه‌میشه له‌روانگهی باوه‌ری و ئیراده‌یه‌کی مه‌زنه‌وه سه‌یری کێشه‌کان و رووداو‌ه‌کانی ده‌کرد و هیچ کاتیک نه‌بوو بۆ: "نابی و هه‌رگیز ناکری"، به‌لکو به‌پێچه‌وانه‌وه هه‌میشه ده‌یگوت: "بۆ گه‌یشتن به‌ئامانجه مه‌زنه‌کان پێویسته رهنجی‌کی مه‌زنیش بدریت، شتی‌ک نییه ناوی موسته‌حیل بیت له‌به‌رده‌م شو‌ر‌ش‌گێ‌ردا". هه‌روه‌ک له‌نامه‌که‌یدا نووسیویه‌تی: "رۆژیک به‌رامبه‌ر هیچ زۆری و زه‌حمه‌تییه‌کی شو‌ر‌ش دوودلی و بی‌مۆرالی و بی‌باوه‌ریم ژیان نه‌کرد."

تاده‌هات شه‌هیدی سه‌ر‌کرده له‌پرووی فیکری و ئایدیۆلۆژی و سیاسی و له‌بوا‌ری کرداریدا قوول‌تر ده‌بووه و ئە‌زموونی مه‌زنی ده‌ئافراند و به‌جۆش و رامانی‌کی قوول‌ه‌وه به‌ر‌گرینامه‌کانی رێبه‌ر ئاپۆی ده‌خوینده‌وه و شیده‌کردنه‌وه. هه‌روه‌ک هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه نه‌یتوانی پیلانگێ‌ری نیۆده‌وله‌تی ١٥ی شوباتی ١٩٩٩ په‌سند بکات و وه‌ک قه‌ده‌ریک ببینیت، به‌هه‌مان شیوه له‌هه‌ول و تیکۆشاندا بوو که چۆن بتوانیت وه‌ک ئاپۆچییه‌ک و ملیتانیکی سه‌رده‌م به‌شداری له‌شه‌رمه‌زارکردن و پوچه‌ل‌کردنه‌وه‌ی ئە‌و پیلانگێ‌رییه نه‌گریسه‌دا بکات. بۆیه هه‌روه‌ک خۆی ده‌لێت: له‌سالی ١٩٩٩دا بریاری دابوو بۆ چرکه‌یه‌کیش له‌هزری سه‌رۆک ئاپۆدا دوور نه‌بیت و رۆژانه به‌ئە‌شق و ئە‌قینیکی مه‌زنه‌وه له‌هه‌ولی پیکه‌ینانی ئە‌رکه میژووییه‌کاندا بوو. کاتیک ده‌یبینی رۆژبه‌رۆژ پیلانگێ‌ری له‌به‌رامبه‌ر رێبه‌ر و گه‌لدا قوول‌تر و زیاتر ده‌بیت، شه‌هید "قیان"ی سه‌ر‌کرده‌ش رۆژبه‌رۆژ باوه‌ری و ئیراده و ئومیدی به‌ئازادی و

سەرفرازى زياتر دەبوو و بەھەمان بەرپرسىارىتيەوھ رووبەرووى پىلانگىرپىيە ناوخۆيى و دەرەكپىيەكان دەبوو.

ھەرۆھك خۆى لەنامەكەيدا دەلەيت: "ھەرگىز نەمدەتوانى ھەشتەمىن سالىوگەرى پىلانگىرپى ۱۵ى شوبات داقورتىنم و قبول بكەم، بۆيە پىويست بوو وەك بوركانىك رووبەرووى سىياسەت و پىلانگىرپىيەكانى دوژمنانى ئازادى ژن و گەلى كوردستان بىمەوھ."

لەروانگەى "بى سەرۆكايەتى و بى ئازادى ھەرگىز ژيان نابەيت" تادەھات ھزر و ھەست و رۆحى خۆى بۆ ئەنجامدانى چالاكپىيەكى مېژوويى مەزن ئامادەدەكرد. تا لەشەوى ۲/۱ى مانگى شوباتى 2006دا لەناوچەى ھەفتانىن لەژىر دروشمى "سەرلەنوئى واتادايىن بەگوتەكانمان" گرى لەجەستەى پىروۆزى خۆى بەردا و بەم چالاكپىيە گيانبازپىيەى خۆى ئەشق و ئەقىنى خۆى بۆ ئازادى و ژيانىكى بەكەرامەت و پەيوەستبوونى بە رەبەر ئاپۆ و ئامانجە پىروۆزەكانى ژنانى كورد و تەواوى گەلى كوردستان سەلماند.

شەھىد "قىان"ى سەركرەدە بەم چالاكپىيە گيانبازپىيە، پىروۆزترىن پەيام و رەنمايى خۆى پىشكەش بەھەقالان و ژنان و گەلەكەى خۆى و مەروفايەتى كرد و وەلامىكى سەرسەختى سەرچەم پىلانگىرپىيە ناوخۆيى و دەرەكپىيەكانى دايەوھ.

ئىدى "قىان"ى سەركرەدە و ملپتان بەم چالاكپىيە خۆى گەياندە ئاستى سەركرەدەيەكى ژنى ئازاد و گەلەكەى؛ وەك خۆى دەلەيت:

دهمه‌وئیت بېمه کچیکې باش و به‌که‌رامه‌تی گه‌له‌که‌م" و بوو به به‌رجه‌سته‌کاری به‌ها ئازادېخوازه‌کانې باشووری ولات، ئیدی ژناني باشووری له‌بې سهرکرده‌یی رزگارکرد و په‌یامی مه‌زنی پی‌به‌خشین و له‌به‌رامبه‌ر سهرجه‌م زولم و سته‌می کونه‌په‌رستان و دوژمناندا وره و باوه‌ړې و هیوايه‌کی مه‌زنی به‌ژناني ئازادېخواز و گه‌لی سته‌مدیده‌ی کورد به‌خشی.

ئیمه‌ش وه‌ک هه‌قال و هاوړپېبازی شه‌هیدی سهرکرده له‌سهر بنه‌مای رینمایي و په‌یامه‌ پیروژه‌کانې شه‌هید "قیان" و سهرجه‌م شه‌هیدان و ئازادېخوازاني گه‌ل تیکووشاني ئازادېخوازانه‌مان به‌گورتر و مه‌زنتر ده‌که‌ین و په‌یوه‌ست ده‌بین به‌رپېبازی ئه‌و شه‌هیده مه‌زنانه‌ی گه‌له‌که‌مان.

- سلاو له‌گیانی پیروژ و بیگه‌ردی شه‌هیدی سهرکرده‌مان هه‌قال "قیان جاف" و سهرجه‌م شه‌هیداني ریگای ئازادی ژن و گه‌لی کوردستان.

- بژی رپېبازی ئازادېخواز شه‌هید "قیان جاف"

- نه‌فره‌ت له‌هه‌موو هیژه کونه‌په‌رست و ته‌سلیمکار و

پیلانگېره‌کانې سهر رووی زه‌مین

هاوړپېبازاني شه‌هید

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

هه‌ندیک له نووسینه‌کانی شه‌هید قیان
به ناوی (قیان کارۆخ و قیان جاف)

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

خهونی مندالیکی کورد به ئیمرا لیه وه

کورتە چپرۆک ڤیان کارۆخ

شهویک له شهوانی مانگی ته مموز بوو دونیا کش و مات،
جریوهی ئهستیرهکان و تریفهی مانگه شهو و هاژهی چه مهکان
له پانتایی کویستانهکاندا دهنگ و رهنگیان ده دایه وه. وهک هه موو
ساته وهختهکانی ژیان دواي خواردنی نانی ئیواره و
به سه بردنی ساته پر له هه ست و سۆزهکان له گه ل دایک و
باوک و خوشک و براکاندا وهک هه موو جاریک گیرانه وهی
به سه رهات و یادگار هکانمان به جوانی سروشتی به هار و
دهرکه وتنمان بو سهر چیا له گه ل چهند شوانیکی تری
کویستانه که ماندا بوو، له م مقومقو و دهمه ته قییه دا وه نه وزم ده دا،
چوومه سهر جیگا که م و شهو باشم له دایک و باوکم کرد. دواي
ئه وهی چاوم لیکنه و که وتمه خه ویکی خوش هه ستم به دیمه نیکی
یه کجار نامو و سه رسورهینه ر کرد. دونیا یه کی جیاواز و
به هه یبه ت بوو، به لام زور دور بوو له راستیهکانی ژیانی
من... چونکه ژیانی من ژیانی مندالیکی کورده و له ناو خیزانیکی
هه ژار و کوچه ری کویستانهکانی کوردستان دایه و له زور شت
بیبه ریم و گه لیک جار ته نیایی ده بیته ژیانم. به لام ئه و شه وه
له خه ویکی یه کجار بیئاماندا بووم، دهمبینی به هه زاران که س
روویان له کویستانه که مان ده کرد، مروف به بینینی ئه م دیمه نه و
گه وره بیان سه رسام ده بوو. منیش له و کاته دا له سه ر تاشه

بەردىك بووم و گوچانەكەم لە دەستدا يەكسەر و بەخىرايى
 بەرخەكانم بە دەورى خۆمدا كۆدەكردەو و سەرنجى ئەوانم
 دەدا... ئەوانىش ياوە ياوە بەرەو مالى ئىمە دەهاتن، پاشان
 لەبەر مالى ئىمەدا لەنگەريان گرت. ژنىكى جوانى بەتەمەن
 لەناوياندا وەك رىبەر دەرکەوتە پىشمان و بەرەو رووم هات،
 چەپكى گوللى جوانى رەنگاوپرەنگى سەوز و سور و زەردى
 بە دەستەووە بوو. كە گەيشتە لای من زۆر سلاويكى دلسۆزانەى
 لىكردم، منىش بەسەر سوپمانىيەو وەلامم دایەو و كەوتە
 پرسىار كردن و پىم ووت: فەرموو دایە بەرپىزىت كىيت و لەكوپو
 هاتوویت؟ دەتەویت چى بكەیت؟ دایە لەو لەمدا ووتى: من ژنىكى
 جەرگ سووتاوى كوردم و نوینەرى گەلىكى بى ناسنامەم
 كەبەرى خۆرى لىگىراو و ئاسمانى ولاتى داگىركراو. ئەو
 كەسانەى كە تۆ دەيانىنى ھەرىكەيان لە پارچەيەكى
 كوردستانەو هاتوون. ئىمە دەزانين كە خۆرى ئىمەيان خستۆتە
 زىندانىك بەناوى زىندانى ئىمرالى... بە دەست ئەو واشانەى كە
 لە ھەلھاتنى خۆر دەرسان، ئەو خۆرەى كە ببوو ھەروناكى
 چاوى مەوقايەتى و چىنى بىندەست و جوتياران و ھەژاران.
 ھەربۆيە رزگار كردنى ئەم خۆرە تەنیا بە دەستى ئىمە دەبىت،
 ئەگىنا ھەلھاتنى مەحالە. ئامانجى ھاتنى ئىمەيش بو ئىرە
 خۆگەياندنە بەو دورگەيەى خۆرى ژيانمانى تىدا گىراو.
 ئىستاش دەمەویت پىت رابگەيەنم كە ئىمە تۆى دەر وون پاك و
 ھەست ناسك و جوان و بىگەرد بخەينە سەر ئەو رىگە پىرۆزە
 تاوھكو دەنگى بەئىش و ئازارمان بگەيەننە زىندانى ئىمرالى و
 بەيەكەو ھەموژ دەى سەرکەوتن بە دەست بەيىنين.

به بیستنی ئەم ووتە بەنرخانە هەستم بەزیندوو بوونەو و
 گەشەنەوێ هیوا و باوەریم کرد. چونکە هەتا ئەو کاتەیش خۆم
 بەبێ کەس و مەوێکی بێ نرخ دەزانی، لەبەر ئەوەش
 بەجۆشێکی زۆر مەزنەوێ پرسیم ئەو ئەو گۆلە بۆچییه؟ دایەش
 بەزەردەخەنەیهکی بێگەردەوێ وەلامی دامەوێ و ووتی: کۆری
 شیرینم ئەمە گۆلی بەهاری کوردستانە و گۆلێکە سەرچاوەی
 خۆی لەنیوان شیشەکانی زیندانی ئیمیرالیهوێ وەردەگریت و
 بەخوێنی شەهیدان و فرمیسکی چاوی دایکان ئاو دراوێ و
 لەسەر خاکی پڕ لەزێڕ و بەرەکەتی کوردستان رووینراوێ. بۆیە
 ژيانى ئەم گۆلە بەبێ خۆری ئازادی نابیت. داواکاری من لەتۆی
 رییواری سەر ریگای ئیمیرالی ئەوێهێ کە ئەم چەپکە گۆلەش
 لەگەڵ خۆت بەدیاری ببیت، بەوەرگرتنی ئەو چەپکە گۆلە
 هەموو گیانم دەلەرزێ و هەردووچاوم وەک دەریایەکی قەتیس
 ماو ئەشکی خویناوی لێدەبارێ و لەهەمانکاتدا زەردەخەنە
 شادی و کامەرانیشت سیمامی داپۆشی و هەموو ئەندامەکانی
 لەشم بوون بەنمەیی بارانی لەشم و لێوەکانم وشک هەلگەران.
 هەرلەگەڵ گرتنی چەپکە گۆلەکە دیمەنیکی زۆر سەیر لەبەرچاوم
 روویدا، کاتی لەدەورووبەری خۆم نۆری هیچ کەسیکم نەبینی، نە
 دایەپیرە و نەئەو خەلکەیی کۆبوونەوێ، نە بەرخەکانم و نە ئەو
 کوێستانەیی کەتێیدا ژیانم دەکرد. تەنیا ئەو چەپکە گۆلەیی کە
 لەدەستم دایە و ئەو ریگەیی لەبەردەمدا هەمووی بەمەشخەل
 روون کراوەتەوێ، دەبینم.

بەم دیمەنەیش وایم وێرما و چەند ساتیک بەبێ دەنگی
 لەجیی خۆم راوەستام، نەمدەتوانی هەنگاوی دواي خۆم هەلێنم.
 چەند خۆلەکیک بەم شیۆهێ دامام، پاشان جاریکی دی تەماشای

چەپكە گولەكەى دەستم كرد، وەك چۆن چاوەروانى تەنگى
 پێھەلچىم و چاوەروانى فەرمانىك بىم بۆ بەرپەكەوتەم. لەو كاتەدا
 سەروشت بەگویمدا چىپاندی و ووتى: رامەوەستە كۆرى
 شىرىنم، ئەو ئەو رىگایەى كەتۆ بەدوايدا وىلى. زوو بەرپە
 بكەو ئەو كۆ ئاگرى مەشخەلەكان ئاگرىيان دانەمركاوئەو.
 ئىدى سەرى خۆم بۆند كرد و ھىور ھىور بەھۆش و بىر و
 وریایەو بەبەدەنگى ھەنگاوم دەناو لەدەورو بەرى خۆم
 دەروانى، بەھەردوو دەستم چەپكە گولەكەم تووند گرتبوو،
 بۆئەوئەى بتوانم زۆر بەنھىنى و سەرکەوتوانە بگەمە جىگای
 مەبەست. بەلام لەو كاتەدا سامىكى زۆر دلى داگرتەم، چونكە
 لەگەل ھەلھەیانى ھەر ھەنگاوىكمدا دەرگایەك ھەبوو لەبەر ھەر
 دەرگایەكىشدا چاودىرىكى بەرووخسار مەرووف و بەگەوھەر
 دىندەم دەبینى، ھەتا بلىیت لەدیمەندا زل و رەش و قەلەو بوون،
 چەكىشیان لەدەستدا بوو. دیمەنى سەیرتر ئەوھبوو لەگەل
 رۆشىتم بۆلەو بوونەوئەى بۆنى گولەكان و روناكى چاودىرەكانى
 بى ھۆش دەكرد و دەكەوتەن. بەمەش زۆر خۆشچال دەبووم و
 باوەرىم بەسەرکەوتەن زیاتر دەبوو. ئىدى ھەنگاوى بە ھەنگاوى
 بەرەو پێشەوئە چووم تا دەرگام تىپەپەند و گەیشتمە ئەو
 دەرگایە كە خۆرى ژيانى تىدا بەند كرابوو. بەتاسە و
 تامەزروئەكى زۆرەوئە بەھىوای سەرکەوتەن دەستم دایە دەرگاكة
 و كردمەوئە. لەگەل كردنەوئەى دەرگاكةدا رۆشناىیەكى یەكجار بە
 رەونەق رووى تىكردم كە نەمتوانى چاوى خۆم لەئاستى
 ھەلبەینم. ھەرەك بەسالان تروسكایى بەر چاوانم نەكەوتە...
 یاوئە یاوئە چاوم لەبەر رۆشناىیەكە ھەلھەنا و تەماشای ئەو
 چاوكى رۆشناىیەم كرد، بینیم ئەمە مەرووفىكى نور بەخشى ئەشق

و ئازادىيە، لەسەر سەرى تاجىكى زېرىنى بىرقەدار ھەبوو، كە لەسەرى نوسرابوو خۆرى ئازادى. بەدىتنى ئەو تابلۆيە كەوتمە سەماى ژيان و بەخۆشبەختىيەو گىيولى ژيانم بووم. لەپرىكدە راجەنيم و ووتم ئايا ئەمە خەونە يان راستە؟ ھاوكت ئەو مروڤە نامۆ نەبوو لەبەر چاوانم، قارەمانى سەردەم ئەو سەرۆكە بوو كە لەسەر زارى ھەركەسىك بوو، ئەو سەرۆكە بوو كە پۆلى گەريلا وینەكەيان پيشكەش كردم و پىيان ووتم: "ئەو سەرۆكى نەتەوھى كورد و ھەموو مروڤايەتییە و ناوى سەرۆك ئاپۆيە... " چوومە پيشەوھە و سلاوم لىكرد و ووتم: سلاو ئەى ئاسمانى سوتىنراوم، سلاو ئەى ھىوا و ئاواتى منالانى دوا روژ و گەلانى بىندەست.

چاوەروانى وەلام بووم، زۆر پەشوكام پاش چەند ساتىك ھەردوو دەستى بۆ دريژكردم و ئامىزى خۆى بۆ كردمەوھە و ووتى: وەرە ئەى لاوى خوین شیرين تو كىيت و چۆن و لەكوپوھە ھاتوويت؟

بەزەردەخەنەيەكى شادمانىيەوھە پىم ووت: من نىردراوى گەلىكم كەپى دەلین كورد و ناوئيشانى ولاتەكەى " ولاتى بى ئاسمانى كوردستانە" لەولاتى بى ئاسماندا ئەگەر مانەوھى مروڤايەتى ژيان بىت بى تو ژيان نابى ئەى پيشەنگى ئازادى.

سەرۆكى من ووتى: "ئەى لاوى خوین شیرين ئەوھى تو دەلييت نكۆلى لىناكرىت، ئەگەر خۆرى ئازادى ژيان بىت ئەوا بەرى خۆر بەبىژنگ ناگىرى... مردنى من لەھەر دەقەرەك بىت تەنيا بۆ ئازادى گەلى كورد و مروڤايەتییە. بەلین دەدەم بۆ ژيانكردن لەسەر خاكىكى ئازاد بەكەسايەتییەكى ئازادەوھە بەيەكتر شاد دەبينەوھە". ئىدى چەپكە گولەكەم پيشكەش كرد و

جاريكى تر لە ئامىزى گرتەم... لەو كاتەدا زەنگى كاتر مېرەكەم بە ئاگاي ھىنامەو، تەماشام كرد كاتر مېر ۴/۳۰ دەقیقەى تاريگەورى سەر لە بەيانىە. ويستم دەرکەوم پيش ئەوہى چاوديرەکان پيم بزەن. كە دەستم دايە دەرگاگە لە ناكاو دەنگى تەقینەوہىەكم بيست و رايپەراندەم، ئەو كاتە زانيم كە ئەمە خەونە. بەر لە ھەستانم لە خەو ديمەنيكى مژاوى و بە ھەژمەت و ھاتو ھاوار بەر دیدەم كەوت. لە دەورو بەرى خۆم روانى لە ناو خویندا دەتلامەو، لە لايەك دايك و باوكم لە سەر مەرگدا بوون، لە لايەكى تريش خوشك و براكانم ھاوار ھاواريان بوو. مەر و مالا تەكەمان پەرش و بلاو بوونەو و دەنگى گريان و نالە نالەى كەساسى دراوسىكانمان و لە سەر ووى ئەمانەشەو دەنگى فرۆكەى دوژمن بە ھاویشتنى بۆمبا، ئيدى زانيم كە بۆمباران كراوين. بە بينينى ئەم تابلۆيانە پر بە دەم ھاوارم كرد، ئەى ويژدانى داد و مروڤايەتى ئيوە لە كوین، جاريكى تر دەنگى ھەق بن پیدەكەن، ناھەقان بە خەنجەرى خویناوى ھيرش دەكەنە سەر دايكى مەزەنمان. بەلین دەدەم ئيدى لە گەل ھزر و ئامانجى ئازادى سەرۆك ئاپۆدا بيمە يەك و گوپرايەلى فەرمانەكانى بم، بە شەر بى يان بە ئاشتى مافى ژيانى خۆم و گەلەكەم ھەر بە دیدە ھينم ... *رۆژى بۆردوومان كردنى يەكيك لە كوستانەكانى رۆژەلات نزيك پيرانشار، كە ناسراو بە كوستانى " كەندەكۆل".

سەرچاوە:

* رۆژنامەى روشنايى - ژمارە ۲ - چوارشەممە ۱۵ى

گولان ۲۰۰۲

شۆرشی زیهنی له باشوور و ئێراقدا

چاوگی وەرچەرخانی دیموکراسی و کۆمه‌لگایه‌کی ئازاده

فیان کارۆخ

راستییه‌کی به‌لگه‌نه‌ویسته که باشووری کوردستان و ئێراق به‌هۆی به‌پیتی خاکه‌که‌یی و له‌باری ئاو و هه‌وا و جوگرافیاکه‌یه‌وه له‌میژووی مرۆفایه‌تیدا تاجی سه‌روه‌ری و پیرۆزی له‌سه‌رناوه و بووه به‌و دایکه‌ی که له‌ئامیژی خۆیدا چه‌ندین هزر و بیر و فه‌لسه‌فه - ئایین - نه‌ته‌وه و کولتوری جیا‌جیای به‌خێوکردووه و به‌جیهاندا بلاوی کردۆته‌وه. واته‌ سروشتی ژیا‌نی مرۆف له‌سه‌ر ئه‌م خاکه‌ بریتی بووه له‌ مۆزایکی نه‌ته‌وه‌یی و کولتووری و ژیا‌نکردنی گه‌لیک فکری جیا‌جیا و سه‌نتیژی گه‌لیک ره‌نگی جیا‌جیا به‌یه‌که‌وه. میژووی ئه‌م راستیه‌ش ده‌گه‌رێته‌وه بۆ ۱۵ هه‌زار سا‌ل پێش ئێستا که به‌قوناخی نیۆلۆتیک واته‌ شۆرشی کشتوکا‌ل و داهێنا‌نه‌کانی ژنان ده‌ست پێده‌کات و به‌شارستانیه‌تی سۆمه‌ر و بابل و قوناخی ئیمپراتۆریه‌تی کۆیلا‌یه‌تی به‌رده‌وامی پێ ده‌دات. تا ده‌رکه‌وتنی ئایینی ئاسمانی پیرۆز و پێشکه‌وتنی قوناخی ده‌ره‌به‌گایه‌تیش، هه‌ر رۆلیکی زیندووی هه‌بووه له‌پێشکه‌وتنه‌کانی میژوودا.

له‌م روانگه‌یه‌وه ئه‌گه‌ر ته‌ماشای ره‌وشی ئێستای باشووری کوردستان و ئێراق بکه‌ین ده‌بینین به‌ته‌واوی له‌گه‌ڵ ئه‌م پێناسه‌ میژوویییه‌دا ناکۆکه‌، چونکه‌ گه‌لی کورد و گه‌لانی ئێراق به‌گشتی

وھكو ھەموو گەلانى دىكەى رۆژھەلاتى ناوين بەقوناخى
 سىستەمى زنجىرەى مېژوودا تىنەپەپىوون. لەكاتىكدا كە رۆژئاوا
 كۆپىيەى شارستانىيەتى لەو شارستانىيەتەو ە كرد واتە رۆژھەلاتى
 ناوينى لەبەرامبەر تارمايىيەكانى چەرخى ناويندا شۆرشيكى نوئ
 و رىئسانسىكى ئاواكرد، ئەم گەلانىش لەنيو بەرخودانىيەكدا بوون
 بۆ پاراستنى پيوان و خەسلەتە بنبەستبووكانى سەردەمى
 دەرەبەگايەتى كە لەژىر ناوى دين و كولتورى رەسەنىتيدا كە
 بەپىرۆزيان دەزانى سەرەتاي بىھۆشكردنى فكر و رەشبينى و
 پەيوەست بەچارەنووسەو لەنيو كۆمەلدا و، مېژووى خۆ
 دووبارەكردنەو ە و بىچارەيى كە ھەتا رۆژگارى ئەمپروش
 بەردەوام دەستىپيكرد. دوابەدواى ئەمەش لەسەدەى ۱۸ و ۱۹ دا
 كە سەدەى ھەلپەى رۆژئاوايە بۆ پىشخستنى سەرمايە و
 بەدەستخستنى كەرەستەى خا و ئىدى ئىنگليز چاوى خۆى
 برىبوو ە بىرە نەوتەكانى ئىراق و كوردستان كە ناوكى
 رۆژھەلاتى ناوينە و دواى كۆتايى ھاتنى شەرى يەكەمى جىھان
 و دابەشبوونى مىراسى ئىمپىراتورىيەتى عوسمانى، دەولەتى ئىراق
 بەدەستى ئىنگليز سازكرا و لەئەنجامى پارچەكردنى
 كوردستانىش باشوورى كوردستان بەم دەولەتەو ە لكىنرا. بۆ
 بەرپۆبەردنى ئەم قەوارە سىياسىيەى كە دايانمەزاند بى ئەو ەى
 تايبەتمەندى كولتورى و نەتەو ەيى و كۆمەلایەتى ئەم گەلانى
 لەبەرچا و بگىریت دەسەلاتىكى سىياسى لەسەر بنچىنەى
 زىھنىيەتىكى رەھای نەتەو ەپەستى عەرەبى سوننى مەزھەب
 دامەزرىنرا و ئىدى دەولەت لەسەربنەماى تىكشكاندى ئىرادەى
 گەل و ھەموو چىن و توێژەكانى كۆمەلگا و رەگەزى ژنان و
 نەتەو ەى دى درێژەى بەتەمەنى خۆى دەدات و دەرڤەتى

هه ناسه دانیکى ئازاد و ديموكراسى بۇ هيچ بيروبوچونىكى گهل و كۆمه لگا نه هيشتۆته وه.

بينگومان له بهرئه وهى گهلى كورد و گهلانى ترى ئىراق به
عه رهب و توركمان و ئاسورى و سريانويه و خاوهنى رهگ و
ريشهيهكى پتهون و لهناخى ميژوودا شاراوهن، به بهردهوامى
له نيو بهرخۆدانیه كدا بوونه و خۆبه دهسته وه دانيان په سهند
نه كرده وه، به مهش ميژوويهكى پر له بهرخۆدانى و خويناويان
تۆمار كرد. وهلى كاتيک له شيوازي تيکووشين و ستراتيژی
چاره سهرى ههریهك له بزوتنه وه و ياخي بوونه كانى گهلى كورد و
عه ره بيش بکۆلینه وه ده بينين به چهكى خودى سيسته مى
ده سه لاتدار كه زيهنيه تى نه ته وه په رستى كلاسېك و توندره ويى
مه زهه بيه، ويستويانه بگه نه ئامانجى رزگار بيان. به لام
له بهرئه وهى ريگا چارهيهكى زانستى و فكرى سهر به خويان
نه گرتۆته بهر، له ئه نجامدا نه گه يشتوونه ته سهر كه وتن. ئه م
راستيه به تاييه تى له شيوازي تيکووشانى عه ره به كانى باشوورى
ئىراق و هيزى ئۆپۆزسيونى ئىراق به ديده كرين كه به دهسته هينانى
مافى خويان له پروانگه يهكى زور ته سك و كلاسيكه وه ته نيا
ناكۆكى مه زهه ببيان داوه ته پيش. بۇ گه يشتن به ئه نجاميش
هه ميشه پشتى خويان به هيزه ههرىمى و جيهانیه كان به ستووه و
هه تا ئىستا له زه مينه خو شکردن بۇ ده ستیوه ردانه كانى دهره وه
بۇ نيو ئىراق به ولاوه هيچ گۆرانكارپيهكى ديكه يان بونيان نه ناوه.
لايه نيكى تريش راستى تيکووشينى گهلى كورده. كه ئه ويش
له به رامبه ر سياسه تى قركردن و جينۆسايدا هه ميشه
له سه ره له دان و بهرخۆدانیهكى چه كداريدا بووه و بازنه ي
نه ريتى فيودال - بۆرژواى وابه سته يان تينه په راندووه و له جياتى

چارەسەرى، ھەمىشە بىنبەستبوونى كىشەكانى لەگەل خۆيدا ھىناو. لەسەر ئەم بىنەمايش ئەمپرو ھەلومەرجى بابەتيانەى نىوخوى ئىراق و رەوشى پىشكەوتنەكانى ھەرىم و جىھانىش گۆرانكارى و ھەرچەرخانى دىموكراسى لەسەرتاسەرى ئىراق و باشوورى كوردستاندا كردوو بەناچارىك ئەم گۆرانكارىيەش بەھەلدانەوھى پەلىكى نوئى لەتىكۆشىنى گەلى كورد و گەلانى لەئىراقدا بىت. بىگومان لەم تىكۆشىنەدا تاكە رىگای كە دەتوانى وەلامى مېژووى ۸۲ سالەى بىچارەى و سايكۆلۆژىاى ژىركەوتنى گەل بداتەو، شۆرشىكى زىھنىيە كە چارەنووس و ئىرادەى گەل لەدەستى ئەقلىيەتى نەتەوھەپەستى دواكەوتوو و فىودال - بۆرژواى ساختە و وابەستە رزگار دەكات. ھەروھەا پىويستى بەسرىنەوھ و نەھىشتنى پاشماوھەكانى ئەم سىياسەتە ترسناكە ھەيە كە وەكو مىكرۆب كەوتۆتە نىو بچووكتىرین خانەكانى ھەر تاكىكى كۆمەلگا و ھەموو دامودەزگاكانى سىستەم كە لەخىزانەوھ بگرە تاتەواوى دامودەزگا سىياسى، كولتورى و رۆشنىبرى و ھونەرى و ياساى و... ھتد بەپىي فەلسەفەى ژيانى ئەم زىھنىيەتە كۆنە شىوھەيان گرتووھ و نەك تەنيا وزە و دىنامىكىيەتى نەتەوھەى ئىفلىج دەكات، بەلكو لەلايەنى كۆمەلایەتیشەوھ ھەموو چىن و تويزەكانى خستۆتە نىو گىژاوى فكرى و شەرى بىواتە لەپۆژى راستىنەى گەوھەرى مرۆفایەتى. ناوھپۆك لەلوتكەدا كۆمەلگای لەپەلوپۆ خستووھ و بەرھەو ھەلدىرى لەخۆ نامۆبوونىكى ترسناكى بردووھ.

بىگومان بەپىوھەبردنى ئاواكردنى شۆرشىكى بەم شىوھەى خوى لەخۆيدا گوزارشت لەشۆرشىكى كۆمەلایەتى دەكات كە تايادا زۆر بەدژواری تىكۆشىنىكى چىنايەتى و رەگەزى

دیموکراتی و ئازادیخواز به‌رپۆه ده‌بات و ده‌رئه‌نجام خواست و
 ئێرا ده‌ی سیاسی و دیموکراتی گه‌ل ده‌ئافرینی و، زه‌بریکی
 کوشنده‌یه بۆ ئه‌و سیاسه‌ته‌ی که‌راسته‌وخۆ له‌لایه‌ن تاکه‌
 حیزبیک یان تاکه‌ فکریکی بنه‌ستبوون په‌یره‌و ده‌کریت و ده‌بیته
 کۆسپ له‌به‌رده‌م جموجۆل و تیکۆشین دیموکراسیانه‌ی گه‌ل.
 که‌واته‌ ریگای کردنه‌وه‌ی گریکویژه‌ی بیچاره‌یی و گه‌یشتن
 به‌کۆمه‌لگایه‌کی ئازاد و وه‌رچه‌رخانی دیموکراتیانه‌ له‌ئێراقدا
 له‌شۆڕشی زیه‌نی تیپه‌رده‌بیته‌، به‌مه‌ش له‌جیاتی زیه‌نییه‌تی
 نه‌ته‌وه‌په‌رستی شوڤینستی عه‌ره‌ب و فیودالیزمی کورد
 ئاواکردنی زیه‌نییه‌تی دیموکراسی و یه‌کیته‌ی ئازادی گه‌لان،
 له‌جیاتی وابه‌سته‌یی و پارچه‌گه‌ریش به‌هزری نه‌ته‌وه‌یی و
 نیشتمانپه‌روه‌ری، له‌جیاتی دیکتاتۆریه‌ت و ده‌سه‌لاتی سیاسی
 حزبه‌کان له‌چوارچیوه‌ی ریکخراوه‌ جه‌ماوه‌رییه‌کاندا
 زیندووکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی گه‌ل و چین و توێژه‌کانی کۆمه‌لگا و
 ئاراسته‌کردنیان به‌ره‌و تیکۆشینیک دیموکراسی و کۆمه‌لایه‌تی
 هاوچه‌رخ، که‌ ده‌بیته‌ وزه‌ی هه‌لسۆراندن و ده‌ستپیکردنی
 قوناخیکی نوی له‌میژووی گه‌لی کورد و گه‌لانی ئێراق به‌گشتی.

سه‌رچاوه‌:

* رۆشنایی - ژماره‌ ۳ - یه‌کشه‌ممه‌ ۳۰ حوزه‌یران ۲۰۰۲

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

تەنھا گۆرپىنى ياساى "غسل العار"

نابىتە رېگر لەبەردەم تىرۆرى ژنان

فيان كاروخ

ئەمپۇ لەكۆمەلگاگەماندا كىشەى ژنان بۆتە گرىكوپىرەيەكى
وہا كە چارەنوسى تەواوى كىشەكانى دىكەشى بەخۆيەوہ
بنەستەردوہ. ئەم راستىيەش لە ميژووييەكى ۵ ھەزار ساللەوہ
سەرچاوە دەگرىت. لەگەل رووبەروو بوونەوہى توندوتىژى دژ
بەسىستەم و ياسا پىرۆزەكانى قوناخى دايكسالارى كۆيلەكردنى
رەگەزى ژن سەريھەلدا. لەگەل چەوساندنەوہى چىنايەتى،
كولتورى، نەتەوہى، دىنى، مەزھەبى و... ھتد ئىدى پياوسالارىتى
بوو بەياسايەكى دەستلىبەرنەدراوى سىستەم. ئەمپۇكەش لەگەل
خۆيدا قەيرانىكى رووبەرووى مرقاىيەتى كردۆتەوہ. بىگومان
ئەمەش پىويستى بەچارەسەرييەكى ميژوويى ھەيە، وەلى بۆ
چارەسەركردنى ئەم كىشە ميژووييە دەبى زۆر بەوردى و
بەشيوہەكى پۆزەتيفانە ئەم كىشانە ھەلبەسەنگىنرىن. لەسەر ئەم
بنەمايەش ئاوردانەوہ لەرەوشى ژنان و گفتوگو لەسەر
گۆرپانكارى و چاكسازى ياسا و رىساى كۆمەلگا راستەوخۆ
لەگۆرپىن يان نەگۆرپىنى ياساوە ھەولدان بۆ چارەسەركردنى
كىشەكانى ژن بىر و بۆچوونىكە كە تەواوى چارەسەرى
كىشەكانى ژن لەخۆ ناگرى. چونكە كىشەى ژن تەنھا كىشەيەكى
ياساى نىيە، بەلكو بەتەواوہتى كىشەيەكى كۆمەلایەتيە و

لەچوارچىۋەى كۆمەلگايەكى مەدەنىدا پىۋىستى بە شۆرشيكى
 ھزرى و بونىادنەنەۋەى سىستەمىكى دىموكراسى و ئازاد ھەيە.
 بەتايىبەتەش لەكۆمەلگاي ئىمەدا ھىشتاكە ياسا و رىسا
 پىرۆزكراۋەكانى عەشايەرى و داب و نەرىتە كۆنەپەرستەكانى
 پىاوسالارى بالادەستە، ۋە ئەگەر ھەتاكو ئىستاكە چەمكى
 پىشمەرگايەتى و حىزبىيەتى زمان حال و سەنگەرى پاراستنى
 ئەم پىۋىدانگە خىلايەتيانە بىت، ئەۋا ئىمەى ژنان دەبى بزەنن تاج
 رادەيەك گۆرپىنى ياساى (غسل العار) بۆ ئىمەى ژنان دەبىت
 بەھىز و متمانە و گەرەنتى ژيانىكى ئازاد، بەجىھىنەنى ئەم ياسايە
 تاج رادەيەك كاريگەرى لەسەر چارەنۋىسى ژنان دەكات لەنىۋ
 كۆمەلگاكەماندا. لەكاتىكدا لەنىۋ پەرلەمانى ھۆكۈمەتى ھەرىمدا
 تەنبا دوو ژن نۆينەرى ھەموو ژنانى گەلەكەمانن و تەنبا ئەۋ
 دوو ژنە مافى رادەربىرىن و بىرىردانىان ھەيە، كە نىۋەى كچان و
 ژنانى كۆمەلگاكەمان بگرە زىاترىش بەدەستى نەزانى و
 نەخویندەۋارىەۋە دەنالىنن، ھەتاكو ئىستاكەش لەپراكتىكدا ھىچ
 ھەۋلىكى بۆ نەدراۋە. سىستەمى پەرۋەردە و فېرکردنى منالان
 لەنىۋ خىزان و قوتابخانەدا لەسەر بىنەمايەكى پىشكەۋتوۋ
 رىكنەخراۋە. بەتايىبەتەش بۆ كچان چەمكى ناموس و
 قسەلۆكەكانى شەرمە، عەيبە، زەعەفەيە و ھەيامان نەبەى
 تىنەپەراندوۋە. لەلايەكى دىكەشەۋە نەبوۋنى رىكخستنىكى
 بەھىزى كار و خەباتى ژنان و ھەموو رىكخراۋەكانى ژنان لەنىۋ
 كۆمەلگاكەماندا كەتەنھا لەناو شارەكاندا، لەناو شارەكانىشدا
 تەنھا بەتوئىژىكى رۆشنېر و خویندەۋارەۋە سنوور و بەندبوون
 و، دەستى رىكخستنى و خەباتى خۆيان سەبارەت بەرەگەزى
 ژن ناگەيەننە ھەرلايەكى كۆمەلگاكەمان. بۆ ئەمەش تىكۆشىنى

ئازادى و زىندووكردنه وهى ئىرادهى ژنان زور بهرپر وهىكى
لاوازدا بهرپوه دهچى و، له بهرام بهر توندوتىژى ژناندا نابنه
خاوهن ههلويسىكى بويرانه. بو ئه مهش بهر وژانه گويمان
له سوتان و كوشتنى ژنانه.

بيگومان گوپىنى ياساى (غسل العار) بو ژنان شتىكى باشه و
نكولى لىناكرىت. به لام پيوسته ته نها له ئاخافتندا نه مينىته وه و
پراكتيزه بكرىت، له پىناو پراكتيزه كردنىشدا ده بى ژنان خاوهنى
تيكووشان بن. ئه گه رنا ئه وا چاره نووسى ژنان رووبه پرووى
زورى و زهحمه تىيه كى يه كجار زور ده بىته وه، كه به ناو ياسا
گوپابىت و له عه مه لىشدا هىچ ديار نه بىت. پيوسته يه كگرتووى
رىكخراوه كانى ژنان چىدى كه مه ترخه مى تىادا نه كرىت و به په له
ههنگاوى بو بنرى هه تا به هه مووانه وه بتوانن گوزاره له ئىش و
ئازاره كانى ژنان بكهن و داواى دهسته به ركردنى مافه كانىيان
بكهن. چونكه كوومه لگا كه مان تادواراده كوومه لگايه كه كه موركى
پياوسالارى پيوه دياره و بهر وژانه به ده يان رووداوى دلته زىنى
وهك تىرورى ژن رووبه پروومان ده بىته وه، بو ئه مهش ئهركى
زىاده تر دهكه ويته ئهستوى ئىمهى ژنان. ده بىت رىكخراوه كانى
ژنانىش خويان له سنوورى تهسك و ديارىكراو رزگار بكهن و
دهستى تىكووشىن و خهبات بگه يه ننه هه رلايه ك... ده بى بگه نه ئه و
باوه رپيهى كه رزگارى ژن ته نها له جهسته دا نه مينى و رزگارى
روخى و هزرىش له خوى بگرىت.

بۆيە خەباتى ژنان لەنىو كۆمەلگاي ئىمەدا زۆر زۆر گرنگە،
چونكە ھىشتا كۆمەلگاكەمان بەپيودانگى خىلەكى
ھەلدەسەنگىنرى. نەك تەنھا ياسا پىشىل كراۋە، بەلكو مافى
سروشتى مروفىش لەم كۆمەلگايەدا لەبىركراۋە و رووبەرووى
زۆردارى بۆتەو. ھەربۆيە دەبىت گۆرپانكارى ياساكانى
سەبارەت بە ژن لەسەر بنەماي راستىنەي ئەم كۆمەلگايە بىت
نەك تەقلىدى رۆژئاوابىت. پىويستە ھەول و كۆششى ژنانى
كوردىش لەپىناو گۆرپىنى ياسادا ھەبىت، چونكە ئەگەر پالپىشتى
ھەموو ژنانى كۆمەلگاكەمانى لەپىشتەو نەبىت ئەوا گۆرپىنى ئەم
ياسايە نابىتە تەواوكەر و زامىنكەرى ھەموو ئىش و ئازارەكانى
ژنان. ھەرچەندە ولاتە ئەوروپىيەكانى وەكو سوید گوشاربخەنە
سەر حكومەتى ھەرىم بۆ گۆرپانكارى ياساى سەبارەت بەژنان،
بىگومان باشە. وەك لەسەرەوھش ئاماژەمان پىكرد بەبى
پىشتىگىرى ژنانى كورد گەرەنتى سەرکەوتن مەھال دەبىت، جا
ھىچ ديارنىيە رووبەرووى فشار و زەحمەتى و پىكنەھىنانىش
بىتەو. بۆيە دەبىت ژنان ھەولبەدن لەگۆرپىنى ئەم
ياسايەو "غسل العار" ھەموو ياساكانى دىكەى دژ بەژنان و
دوور لەمافى ژنان بكەنە ئامانچ و لەپىناوى گۆرپانكارى
سەرتاسەرىدا تىبكۆشن و ھەول بەدن.

ھەروەھا بۆ دەستەبەركردنى مافەكانىش لەقوناخى
ئەمروكەدا، پىويستە ژنان لەچوارچىۋەى ھاوپەيمانى كۆمەلەيەتى

ھاوچەرخدا ھەنگاو بنین و لەپیناویشیدا چالاکی جووربەجوور ئەنجام بدەن. سەبارەت بەکێشە و چارەسەری مافی ژنان کوور و سمینار سازبکری و، بتوانن لەھەرلایەک بوو پیشخستنی ھۆشیاری و ئاستی فیکری ژنان پەرەبدەن بەبوارەکانی ھونەر و کولتور و وەرزشی تایبەت بەژنان، ھەرودھا پەرودەدی کچان، ژنان و منالان بنەمایەکی گرنگە بوو بەدەستھێنانی مافەکانی ژنان. دەبی ژنان بی ھەلۆیست نەبن لەبەرامبەر ھەرچوورە مامەلەییەکی توندوتیژی پیاوسالارانە و خاوەنی بیروپرا و ھەلۆیستی بویرانە بن لەچوارچیووی مافی سروشتیاندا. خالیکی دیکە پیویستە ھەموو ریکخراوەکانی ژنان، بوون بەسەنتەری چارەسەری کێشەیی ژن بەگرنگ بزانی بوو ئەووی زیدەتر بتوانن ئامیزی خویان بوو چارەسەرکردنی کێشەکانی ژنان بکەنەو و ببە زامنکەری برین و مەینەتیەکانی بەسالەهای تەواوی ژنان.

سەرچاوە:

*رۆشنایی - ژمارە ۸ - یەکشەممە ۱۵ ئەیلولی ۲۰۰۲

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

ڦيان كاروڧ:

پيويسته ژنان له لايه نى ريځستنييه وه

يه كيټى خوځيان پته و بكن

بو زياتر تيشك خستنه سهر نه نجامه كاني كو بوونه وهى
په رله مانى نيوان YNK ، PDK و، شيوازي نزيكايه تى هه ردوو
ريځخراو بو ژنان، روژنامه كه مان ريپورتاژيكي له گهل نه ندامى
نه نجومه نى پارتى چاره سهرى ديموكراسى كوردستان ڦيان
كاروخ سازكرد، نه مهى لاي خواره وه دهقه كه يه تى.

روشنايى: له كاتيكا گه ليك گوربانكارى و پيشكه وتن له جيهاندا
ديته ئاراهه، هه رلايه ن و به تايبه تيش پارته كان به پيى ئامانچ و
پرؤگراميان له جموجول دان، بونمونه YNK ، PDK هه ولى
فيدراسيونىكي هه ريمى و بانگه شهى ديموكراسى دده ن
له كومهلگادا، به راي ئيوه نه و ديموكراسى و فيدراسيونه ي كه
داوا دهكرىت له لايه ن هه ردوو پارته وه تا چهنده دهكه ويته
خزمه تى به رژه وهندى گه لان و چاره سهر ئاميز ده بى بو كي شهى
گه لان؟

ڦيان كاروڧ: ئاشكرايه كه نه مړو كومهلگا و سياسه ت و
دهولت له جيهاندا به شيوه يه ك دووچارى قهيران و بنه ست
بوون بوونه ته وه، كه له گهل خويدا شه پوليكى به هيزى
گوربانكارى و سهرله نوئ شيوه گرتن و هه رچه رخانى سيسته مى
جيهانى هيناوه. بو نه مهش به لاوه نان و گورپنى ستاتوى كون و

لەجىي ئاۋاكرىنى ستاتۋىيەكى نوئى كە ھىزى خۆى لەپىۋان و پرەنسىيەكانى دىمموكراسى ھاۋچەرخ بگرىت، لەپىۋىستىيەك زىاتر ناچارىيەكە. بەۋاتايەكى دىكەش دەتۋانىن بلىين تەۋاۋى گەلانى جىھان و ناۋچەكەش چىدى ئەم سىستەمەى ئىستاكە لەسەربىنچىنەى زىھنىيەتى تاكرەۋىتى و توندوتىژى و جىاۋازى نىۋان ناسنامە جىاجىياكان كە دامەزراۋە پەسەند ناكات و داۋاى پىكەۋە ژيانىكى ئازادانە و ئاشتى و دىمموكراسى دەكەن.

بە لەبەرچاۋگرتنى ئەم تايىبەتمەندىيە گرنگە دەگەينە ئەنجامىك ئەۋىش تەنبا دوو رىگە لەبەردەم ھەرىكە لەدەۋلەت و پارت و رىكخراۋە سىياسىيەكاندا ھەيە، كە يان بەپىي خواست و پىۋىستىيەكانى گەل پىۋىگرام و ستراتىژى خۆيان بگۆرپ و بىنە نوينەرى راستەقىنەى گەل، ياخود رووبەروۋى ھەلۋەشانەۋە و لەناۋچوون دەبنەۋە لەكارۋانى پىشكەۋتەكانى مروڧايەتىدا. ھەربۆيە كاتىك پىۋىژە و پىۋىگرامى ھەردوۋ پارت PDK، YNK ھەلبەسەنگىنن پىۋىستە پىش ھەرشىتىك سىروشتى كىشەكانى ئىراق و باشۋورى كوردستان بناسرىت، بەۋپىيەش راستى و چەۋتىيەكانى ھىزە سىياسىيەكان دەستنىشان بگرى. ۋەك دەزانرى ئىراق دەۋلەتىكى فرە نەتەۋە و چىنايەتىيە كە لەسەر زۆردارى و پىشلىكرىنى ماف دامەزراۋە و، مافى مەزھەبى سوننەى كەمىنە و مەزھەبى شىيە و كەمەنەتەۋەكانى دىكەى پىشلىكرىدوۋە. بەھۋى سىياسەتى شەرەنگىزىيەۋە ئابۋورى و بەرھەم تىيدا ئىفلىج بوۋە، كۆمەلگا توۋشى پەرتەۋازەبىيەكى ترسناك بوۋە. لەبەرئەۋەى سىستەمىكى دىمموكراسى نىيە ھەبوۋنى ھەرىكە لەنەتەۋەكانى عەرەب، كورد، ئاسورى، توركمانى، ئەرمەنى، كلدانى و ئايىنى مەسىحى و ئىزىدىيەكان لەسەر ئەم خاكە لەجىي ئەۋەى بىيىتە سەرچاۋەى

دهوله مەندی و موزایکی کولتووری دەبینین هەمیشە
 لەنیوخۆی ئێراقدا بوونەتە هۆی ناکوکی و پشیوی لەلایەن
 هیژەکانی ناوچەکە و جیهانیشتەووە وەکۆ کارتیک بەکارهینراون.
 هەرۆهە گەلەکەشمان لە باشووری کوردستان سەرەرای
 ئەوێ کە هەمیشە باجی قورسی هەلە سیاسییەکانی پارتە
 کوردیەکانی داوێ و رووبەرۆوی شەر و کوشتن و برین و
 دەر بە دەری بۆتەو، لەم ۱۲ سالە ی دواییشتا بەهۆی لاوازی
 هزر و هەستی نەتەوێ و دیموکراسی هیژە سیاسییەکان
 بەر دەوامی هزر و کاریگەری عەشیرەتگەری و، پەنابردنە بەر
 هیژی داگیرکەرەن خوۆشی نەبیینووە. لەکاتی کە زەمینە و
 دەر فەتی ئەو هەبوو کە گەلەکەمان لە باشووری کوردستاندا
 ببوایە بەهیژیکی پتەو بۆ تیکۆشانی نەتەوێ لە پارچەکانی
 دیکە ی کوردستان و رۆلی قەلایەکی دیموکراسی بگێرێ لەنیو
 گەلانی ئێراقدا بەگشتی، کەچی هەردوو هیژی سەرەکی ئەو
 ئەزموونانە ی دوا ی راپەرینیان کردە قەلایەکی بۆ پاراستنی
 بەرژەوێەکانی ئەمریکا و رۆژئاوا بەگشتی و دەولەتانی
 ناوچەکە بەتایبەتی. دەرئەنجام ئەو کوردستانە ی کە بەهەزاران
 کچ و کور لەپیناویدا گیانیان فیدا کردوو، ئەمڕۆ بوو بەو
 دۆزەخە ی کە رۆژانە بەسەدان گەنج و ژن تییدا دەسوتین و
 دەبن بەخۆلەمیش، یاخود بەبی ئەوێ ئاوپ بدەنەو بەرەو
 تاراوگەکان بەرێ دەکەون.

بیگومان کاتیکی دیموکراسی و پرۆژە ی چارەسەری هەردوو
 حزب YNK ، PDK هەلەسەنگینین پیویستە ئەو تاییبەتمەندیانە ی
 ئامارەمان پیکرد لەبەرچاو بگرین. هەربۆیە کاتیکی بانگەشە ی
 دیموکراسی دەکەن پیویستە لەپیش هەر شتی کە لەبەرەمبەر هەر
 زەرەر و زیانیکی کە بەگەلیان گەیان دوووە رەخنەدانیکی ریشەیی

بدەن. چونكە ديموكراسى رژیمیكى رهخندهانى ریشهییه. واتە هەتا ئەم ھێزە لە بەرامبەر گەل و کۆمەڵگادا دان بەتاوانەکانی خۆیاندا نەنێن و یاسای حزبەکانیان کە بوو بە داب و نەریتیکی و لەسەر ووی ھەموو یاساكانى ترەوھى، ھەلنەوھەشیئەریتەوھ ناتوانن باس لە ديموكراسى بكەن. ھاوکات ئەو پرۆژەى کە دادەنریت بۆ چارەسەرى پێویستە خاوەن ستراتیژیەتیکی ھاوچەرخانە بێت و لەسەر بنەمای یەكیتی ئازادانەى گەلان ناكۆكى و كێشە سیاسى و نەتەوھى و دینى و مەزھەبیەكان چارەسەر بكات. چونكە سروشتى كێشەكان لە میژوو و روژگارى ئەمڕۆماندا ئەوھى سەلماندووھ کە چارەسەرى كێشەى گەلى كورد لە باشوورى كوردستاندا راستەوخۆ چارەنووسى گەلانى دیکەى ئیراق دیارى دەکات و ناکرێ لێك جیا بکرینەوھ. ژيانکردنى گەلى كورد لە گەل گەلانى دیکەى ئیراقدا و یەكخستنى تیکۆشانیان بۆ ئاواکردنى سیستەمیكى ديموكراسى و بەلاوھەنانى زیھنیەتى قەرکردن و تواندەوھ و جوداخوازى دەتوانى بپیته گەرهنتى چارەسەرى كێشەى كورد و لەبەر ژەوھەندى گەلانیتریش دایە. ئەگەر نا ئەوا فیدراسیۆنى ھەریمی کە مۆرکی نەتەوھەپەرستی پیۆھدیارە، نەك ناتوانى چارەسەریەكى ریشهیى لە گەل خۆیدا بهیئى، بەلكو ریگا دەکاتەوھ بۆ دەستیۆھەردانى دەرەوھ و دووبارە زەمینە خوش دەکات بۆ کۆمەڵکوژی و بەردەوامى سیاسەتەکانى رژیمی دیکتاتۆر. ئەم ١٢ سالەى دواییش ئەم راستییەى سەلماندووھ کە هەتا ديموكراسى پێشەنەكەوێت نە دەوڵەت، نە حوكمى زاتى و نە ئەو فیدراسیۆنەش چارەسەرى پێشەنەخەن. بەتایبەتى ئەزموونى سالى ١٩٩٢ لەبەرچاوھ کە چۆن بەدوایدا بەرژەوھەندى حزبایەتى

و دەسلەت كەوتنە پېش بەرژەوەندى گەل و ئىرادەى دىموكراسى گەلەو، نائارامى لەگەل خۇيدا هېنا.

بېگومان ئەمپۇش كۆبۈنەوۋەى پەرلەمان و رېككەوتنى ھەردوۋ پارتى كە لەبن فشارى سياسى دەرەوۋەدا دروست بوو، ھەمان ئەقلىيەتى جاران دووپات دەكاتەو. بەپشتبەستن بەھەلومەرجى بابەتى گۆرانكارى نۆۋ كۆمەلگا و بەبنەماگرتنى ژىرخانى دىموكراسى زياتر نوینەرايەتى مۆدىلى چارەسەرى ھىزەكانى دەرەوۋ دەكات. ئەگەر پەرلەمان و دەسلەتلىك كەرىگای بەفیکرى و نوینەرايەتیکردنى ھىز و پارتە سياسى و دىموكراسیەكان نەدابى و ئىرادەى گەلانى دیکەى وەكو ئاسورى و تورکمانى بەھەند نەگرتبى و نوینەرايەتى چىن و توپژ و رەگەزى كۆمەلگای تىدا نەبى بەگشتى، ئەوا بەردەوامکردنى تەمەنى مەحاله و ئەگەر ھەشبىت چارەسەریەكى كاتىيە. ھەروەھا لەبەرئەوۋەى كۆبۈنەوۋەى پەرلەمان ھەلقولاولى پېشكەوتنەكانى ناوچەكە نىيە و دەستکردى دەرەوۋەى، بەرژەوەندى گەلانى دى و گەلى كوردى تىدا لەبەرچاۋ نەگىراۋە، بۆتە ھۆى دروستبۈۋى گەلىك ناپەزایى و ھاۋكات رۆلى سۈتەمەنىيەك دەگىرئى بۆ ھەلگىرساندنى ئاگرىك لە كوردستان و ناوچەكەدا، كە دەرئەنجام بە بەرژەوەندى ئەمەرىكا بشكىتەو. كەواتە بانگەشەى YNK ، PDK بۆ گەل و كۆمەلگا، لەدىموكراسى بۆ گەل زياتر دەتوانىن بەدىماگۆجىيەتى دىموكراسى ناوزەدى بكەين، كە لەھەموۋ راستى و گىروگرفتەكانى كۆمەل دابراۋە.

رۆشنایى: ئۆۋە وەك ناوۋەندى ژنانى PCK كۆبۈنەوۋەى پەرلەمان كە لەناوۋەپۇكدا ھىچ گرنگىيەكى نەداۋە بەرۆلى چىن و توپژەكانى كۆمەلگا و ژنان بەتايىبەتى، چۆن ھەلدەسەنگىتن؟

ڤيان كارۆخ: بىگومان جىگرتنى ژن لەنيو پەرلەماندا مەسەلەيەكى ديموكراسىيە، چونكە ديموكراسى ھەموو ئەو ناسنامانە رەوا دەبينى كە پەيوەندييان بەكۆمەلگاوه ھەيە و قەدەخەكارى بۆ ھىچ لايەكيان ناكات و بەرگري لەمافەكانى ئازادى و يەكسانى دەكات. ھەروەك پىشتريش ئاماژەمان پىكرد كۆبوونەوھى پەرلەمان و يەكيتى ھەردوو پارت دوور لەپرەنسىپ و بنەماكانى ديموكراسىيە. گرنگى نەداين و جىنەگرتنى ژن وەك پىويست لەپەرلەمانيشدا ھەر لەم خالەوھ سەرچاوه دەگرئ. لەبەرئەوھى بەئەندازەى ئەوھى ديموكراسى دەسەلاتى چىنايەتى و حزبايەتى و نەتەوھەپرەستى سنووردار دەكات، ئەوھندەش دەسەلاتى پياوسالارى و ياساكانى عەشیرەت سنووردار دەكات. ھەربۆيە دەتوانين بلين ھەردوو ھىز لە باشوردا ئەمرو ترسيان لەدوو ھىز ھەيە، يەكەميان ھىزى ديموكراتى و نەتەوھەيە، دووھميش ووشياربوونەوھ و بەھىزبوونى ژنانە. لەلايەكى تريشەوھ پارتيمان PCDK ش كە خاوھن ستراتيژىيەتيكى نەتەوھى و ديموكراتىيە و برۆاى بەئايديولۆژياى رزگارى ژن ھەيە و لەھەر جىگەيەكدا بانگەشەى بۆ دەكات، كەچى دەبينين ريگەى بەفەرمى بوونى پىنادرى و ھەولى پىلانگىرى و دژايەتيكردنى دەدرئ، ئەمەش گەورەترین تاوانە لەبەرامبەر ئىرا دەى گەل و بەردەوامکردنى سياسەتيكى بەمشيۆھە گەورەترین پەلەيە بەنيوچەوانى ھەردوو ھىزى PDK، YNK وھ.

ھەروەھا ژنى كورد لە باشوورى كوردستاندا كە ھەميشە قوربانى داوھ و ئەنفال و ھەلەبجە و دەر بەدەرى بەشى بووھ و، ميژووى ھەتا رۆژى ئەمروشى فشارى ھەمەلايەنە و سوکايەتى پىکردن، جياوازی رەگەزى، ھەمووجۆرە چەوسانەوھەيەكى

شایسته بینراوه. ئەمەش گەورەترین بی وێژدانیه و پێویسته له لایەن ژنانەوه تۆلەى بستیڤریتەوه. لیڤه‌دا دەپرسین ژنیک که به‌دهیان سال خۆى کردبى به‌قوربانى بۆ تیکۆشانى رزگارى و، له‌پیناو پاراستنى به‌رژه‌وه‌ندى گەل و مال و منالەکانیدا، له‌به‌رامبەر دەستدریژی و درنده‌یدا خۆراگر بووبى، ژنیک که پارووى له‌دهمى خۆى و منداڵەکانى گرتیبێته‌وه پێشمەرگه و سه‌ره‌ڵدانه‌کانى پێبوژانیبێته‌وه، ژنیک که له‌دواى شه‌هیدبوونى که‌س و کارى تیکۆشانى ئازادى له‌ئامیژ گرتبى و پێشه‌نگایه‌تى بۆ ئیراده‌ى راپه‌رین کردبى و مژده‌ى ئازادى بۆ گەل هینابى چۆن ده‌بى ئەم‌رۆ له‌هه‌موو مافه‌ سیاسى و کۆمه‌ڵایه‌تییه‌کان بێبه‌ش بى و هیچ شتیکی پى ره‌وا نه‌بینرێ. وه‌لامدانه‌وه‌ى ئەم پرسیارانه‌ش به‌وه‌ ده‌بى که ژنان چى دى بى ده‌نگ و بى به‌رپرسیار نه‌بن له‌به‌رامبەر کێشه‌ هه‌لواسراوه‌کانیاندا. ئیدی کاتى ئەوه‌ هاتوو که ژنانى باشوور ده‌نگى خۆیان هه‌لبه‌رن و بکه‌ونه‌ نیو کاروانى تیکۆشانى ئازادى ژن له‌پارچه‌کانى دیکه‌ى کوردستاندا. هه‌روه‌کو چۆن له‌ باکوورى کوردستاندا ژنان رۆلێکی سه‌ره‌کى ده‌بین له‌تیکۆشانى دیموکراسى و ئاشتیدا به‌رپێبه‌رایه‌تى DEHAP خۆیان ئاماده‌کردوو بۆ به‌شداربوونى هه‌لبژاردنه‌کان، ئەوا پێویسته له‌ باشوورى کوردستانیشدا ته‌واوى ژنان، رۆشنه‌بیر، خۆینه‌کار، کارمه‌ند، کریکاران و ژنانى لادى و شاره‌کان پیکه‌وه ده‌ست بده‌نه ده‌ستى یه‌ک و له‌سه‌ربه‌نه‌مای ستراتیژییه‌تى ئاشتى و ئازادى و دیموکراتى هه‌ول بده‌ن تیکۆشانى هه‌وبه‌ش به‌رپێوه‌ببه‌ن و پیاو و شیاربه‌که‌ینه‌وه و خۆمان بگه‌یه‌نین به‌و ئاسته‌ى که رۆلى پێشه‌نگایه‌تى بگێڕین. هه‌ر بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ش ژن له‌هه‌موو بواره‌کانى کار و خه‌باتى پارتماندا رۆلێکی گرنگى پێشه‌نگایه‌تى ده‌بینیت، ئەمەش به‌ته‌نیا

لە ناوچە يەكدا نا، بەلكو لە ھەموو ناوھەندىكى شار و شارۆچكەكاندا ھەول دەدەين كارەكانمان لە بواری سياسى و رىكخستنى و بەرزكردنەوھى ئاستى و شىارى ژناندا پەرەپيڤدەين. ھەروەھا ھەر ئىش و ئازارىكى كە ژنان دەيچيژن، لەگەل ھەر توندوتيزيەك كە لەسەر ژنان پەيرەو دەكرىت دەكەينە بنەمايەك بۆ تۆلەستىنى بەھەزاران ژنانى كە بوون بە قوربانى. لەسەر ئەم بنەمايە ئىمە لەو برۋايەداين كە ھەر گۆرانكارىيەكى لە باشوور و ئىراقدا بىتە ئاراوە ئىراو و ناسنامەى ژنى تىدا نەبىت و پەرسىيەكانى ديموكراسى و ئازادى بە بنەما نەگريت، بەھىچ شىۋەيەك ناتوانرىت باس لە چارەسەرى و ئاشتىيەكى رىشەيى بكات. ھەربۆيە دەليين ژنان ھىزى وەرچەرخانى ديموكراسى و پيشەنگى بونىادناني كۆمەلگايەكى ئازادن. ئىمەش وەكو ناوھەندى ژنانى PÇDK تەواوى كارەكانمان و ئامادەكارىيەكانمان لە دەمىكى كورت و دريژدا بەلەبەر چاوگرتنى ئەو راستىيە رىك دەخەين و ھەول دەدەين ئەو ئاستى ئايدىۋولۋژى و رىكخستنانەى كە لەنيو پارتيدا پيىگەيشتووين بيكەين بەمالى ھەموو ژنان و لەتەواوى كۆمەلگادا بلاوى بكەينەوھ ..

سەرچاوە:

*رۆشنایی - ژماره ۱۱ - پینجشەممە ۳۱ ی تشرینی یەكەم

۲۰۰۲

ڦيان جاف:

ئەگەر لەنيو ريڤخستنه كۆمهلايه تيبه كاندا هيڤزي ژني تيدا

نه بيٽ

ئەوا چاره سه ركردي كي شه كانيش مه حال ده بيٽ

به بۆنه ي دامه زراندي TJAK هوه ئەندامي به پيوه به رايه تي
" TJAK ڦيان جاف " سه بارهت به هوکاره کاني که ته ڦگهري
ژناني ئازاديخوازي کوردستاني هيناوه ته کايه وه به م شيوهيه بۆ
روژنامه که مان دوا:

پيش هه رشتيک يه که مين کونگره ي ته ڦگهري ژناني
ئازاديخوازي کوردستان له ته واهي ژناني کوردي هه ر چوار
پارچه ي کوردستان و ژناني روژه لاتي ناوين به گشتي و ژناني
باشووري کوردستان به تايبه تي پيرو ز ده که م. بيگومان ناتوانين
بليين دامه زراندي ته ڦگهري ژناني ئازاديخوازي کوردستان
له ره وشيکي وه ک ئيمرو ي باشووري کوردستان و ئيراقدا،
ته ڦگه ري که که واه ته نها به ره وشي ئەمرو وه گريڊراوه، يا خود ته نها
به هو ي هه نديک پيشکه وتني روژانه روودهدن دامه زرينراوه،
به لکو TJAK پشت ئەستور به راستينه ي ميژوويي، سياسي و
کۆمهلايه تي ژنان له باشووري کوردستان و ئيراقدا دامه زراوه.
وه ک ده زانريت باشووري کوردستان و ئيراق خاوه ن

مىژوويەكى دىرىن، ئەگەر بىت و باس لەھۆكارەكانى دامەزراندنى ئەم تەڭگەرەيش لەلايەنى مىژووى سياسى و كۆمەلايەتى بگەين، ھاوكات ئەو ھەلومەرجانە بخەينە روو كە ھىشتيان تەڭگەرىكى بەو رەنگە دەربكەويت، ئەوا بەشيۆەيەكى ئاشكرا بۆمان دەردەكەويت ئەو رەوشەى ئىستا باشوورى كوردستان و ئىراق تايىدا ژيان دەكات، رەوشىك نىيە بەو ۱۰ سالى دوايىيەو گرىدراو بىت. بەلكو ھەندىك لەو كىشانە بەتايىبەتى كىشەى ئايدىۆلۆژى كە لەنىو ئەم سىستەمەدا ھەيە سەرچاوەى خۆى لە مىژوويەكى كۆنەو دەگرى، دەگەرپىتەو بو (۵۰۰۰) سال پىش ئىستا. لەگەل ئاوابوونى يەكەمىن كۆمەلگای چىنايەتى و دەولەتى راھىبى سۆمەردا لەخاكى ئىراق و مىزوپوتاميا، كە كوردستان و ئىراقى ئىمپرويه سىستەمىك جىگىركرا. ئىدى پەيوەندىيەكان لەسەر بنەماى چىنى سەردەست و ژىردەست ھاتەكايەو. بەلام لىردەدا ئەوەى زىدەتر دەمانەويت جەختى لەسەر بگەينەو، لە مىژوويەكى نزيكدا بەتايىبەتى لەگەل دامەزراندنى رژىمى ئىراق وەك لەسەرەتاشدا ئاماژەمان پىكرى ناكوكيە سەرەتايىيەكان ھەتا رۆژگارى ئىمپرويشمان بەردەوام دەكات. لەكاتىكدا لەسالانى ۱۹۲۰ دەولەتى ئىراق بەدەست دەولەتى رۆژئاوا، بەتايىبەتەش بەدەستى بەرىتانيا، لەسەر بنەماى ناكوكيە دىنى و مەزھەبى و نەتەوہىيەكان دامەزرا رۆژبەرۆژ بوو ھاكتەرىكى سەرەكى فراوان بوون و بەردەوام بوونى شەر

و پیکدادانی نیوان گهلی کورد - عه‌ره‌ب، عه‌ره‌ب و که‌مه
 نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ی سه‌رخاکی ئی‌راق. له‌به‌رئه‌وه‌ی هه‌م سیاسه‌تی
 ده‌ره‌وه و هه‌م هی نیوخۆی سیسته‌م له‌سه‌ر بنه‌مای هزری
 سیسته‌می باوکسالاری و کۆمه‌لگای چینایه‌تی بوو، هه‌میشه
 ناکوکیه ره‌گه‌زی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کان شاردرانه‌وه. وێرای
 ئه‌وه‌ش ده‌بینین گهلانی سه‌ر ئه‌م خا‌که‌ خاوه‌ن تایبه‌تمه‌ندی‌تی
 تیکۆشانیکی نه‌ته‌وه‌یی بوونه. شانه‌شانی ئه‌مه‌ش که میژووی
 ئه‌م دووسه‌د ساله‌ی دوایی ده‌گرینه ده‌ست هیچ تیکۆشانیکی
 کۆمه‌لایه‌تی ده‌رنه‌که‌وتوو که کیشه‌کانی کۆمه‌لگا له‌سه‌ر بنه‌مای
 فیکریکی هاوبه‌شی دیموکراسی و، ریک‌خستنیکی
 پیشکه‌وتووخواز چاره‌سه‌ر بکات. هه‌میشه میژوویییه‌ک بووه
 بیه‌ش بووه له‌تیکۆشانی کۆمه‌لایه‌تی و چین و توێژه‌کانی
 ژیرینی کۆمه‌لگا، به‌تایبه‌تیش تیکۆشانی ژنانی تیدا به‌دی نا‌کریت.
 هوکاره‌کانیشی ده‌گه‌رێته‌وه بو زیه‌نیه‌تی سیسته‌می بالا که
 به‌هیچ شیوه‌یه‌ک رێگه‌یان نه‌داوه ناکوکیه کۆمه‌لایه‌تی و
 ره‌گه‌زییه‌کان خۆیان ده‌رخه‌نه‌پوو به‌رده‌وام سیاسه‌تی نکۆلی و
 ق‌ر‌کردن له‌سه‌ر گهلانی ناوچه‌که په‌رپه‌و کراوه، هه‌ره‌زیده‌ش
 کوردان له‌به‌رامبه‌ر ئه‌و سیاسه‌ته سه‌ریه‌له‌داوه و به‌تیکۆشانی
 نه‌ته‌وه‌یی یاخیبوونی خۆی له‌به‌رامبه‌ر ئه‌و سیسته‌مه هه‌لساوده‌ته
 سه‌رپێ. بێگومان ژنانی نیشته‌جیی ئی‌راق و کوردستانیش
 به‌قاره‌مانانه رۆلی خۆیان له سه‌ره‌له‌دانه‌کاندا گیراوه، به‌لام

دووربوونە لەزانايى رەگەزى و كۆمەلايەتى. بۆيە نەيانتوانىو
سەرچەم كىشەكان بەتەواوەتى چارەسەربكەن و بەنيوھى
ماوئەتەو، تاروژگارى ئىمپروشان بەردەوام دەكات. ئەمەش
ئەو راستىيە دەدات بەدەستەو، ئەگەر لەنيو رىكخستە
كۆمەلايەتتەكاندا ھىزى ژنى تىدا نەبىت، ئەوا چارەسەردنى
كىشەكانىش مەھال دەبىت. ھەرچى كۆمەلگاي باشوورى
كوردستان و ئىراق ھەموو شىوازىكى تىكوشانى تىدا
بەريوھبراو، ھەرەسەينانى ئەو سەرھەلدا نەش بۆتە سۆنگەى
دروستبوونى بى ھىوايى و بى باوھرى لەنيو كۆمەلگادا.
ھەرودھا ئەو دنيا مىككىيەى ھەرەزىدە بەشاراويى ماوئەتەو و
دەرفەتى بزووتنەو پى نەدراو رەگەزى ژنە، كە لەدەرەوھى
سىياسەتى پاشقەرۆى ئەم سىستەمە ماوئەتەو، ھاوكات
لەكەسىتى ئەودا شكاندى ئىرادە و كەسىتى تاكى نيو كۆمەل
بەبنەماگىراو.

ھەرچى ئىمپروھە لەھەموو بواريكدا كۆمەلگاي باشوور و
ئىراق ھەم لەنيوخۆيدا، ھەم لەدەرەوھە رووبەرۆوى گۆرانكارى
و ھەرچەرخانىكى بنگەيى دەبىتەو. ئىدى كىشەكان
گەشتوونەتە ئاستىك كەوا ئىدى پىويستيان بەچارەسەرىيەكى
رىشەيى ھەيە. ئەو رەوشەى لەناوخۆى ئىراق داھە رژىمى
ئۆتۆكراتى رووبەرۆوى قەيرانىكى قول كىردۆتەو. نە لەلايەنى
سىياسى، ئابوورى، نە لەلايەنى زىھنىيەو ناتوانىت بىت

بەخاوەن پرۆژەییەکی چارەسەری بۆ گەلانی ئێراق. لەبەرامبەر
 ئەو رەوشە ئالۆز و بێ چارەییەکی ژيان دەکریت ئەلتەرناتیڤیک،
 یان ریکخستنیک یان حەرەکەتیک "بزووتنەو" یەک لەسەرتاسەری
 ئێراقدا ھەلسیت بەتیکۆشانیک و ببیتە ھیزیکی چارەسەری
 ھاوچەرخی. ئەو ھیزانەکی لەم قوناخەشدا دەردەکەونە پیش
 ئۆپۆزسیۆنی ئێراقین کە خۆیان بەھیزی دژبەر دادەنێن، بەلام
 لەبەرئەوێ ئەوانیش خاوەن فیکریکی سەربەخۆنین زیدەتر
 گرێدراوی سیاسەتی دەرەو ھەلۆیستە دەکەن، ناتوانن ببە
 وەلام بۆ پێداویستیەکانی کۆمەڵگا. ئەگەر لەسەر ئاستی
 کوردستانیشدا تەماشای بکەین بێگومان لەماوەی ئەم ۱۰ سالەکی
 دواییدا لەنیو قوناخیکی نویدا ژيانی کرد. کیشەکی سیاسی،
 ئابووری و کۆمەڵایەتیەکانیشی لەرەوشی ئێراق کەمتر نییە.
 بەگشتی ھەرۆک چۆن لە ئێراقدا بەھۆی زیھنیەتی ئۆتۆکراتی
 و رژیمی سەددامەو گەلانی نیشتەجیی ناوچەکە رووبەرپووی
 گەلیک کیشەکی جدی نەتەوایی و ئایینی بوونەتەو، ھەرۆھا لە
 باشووری کوردستاندا بەھۆی ھزری نەتەوێپەرستی سەرەتایی،
 ھیلی حزبایەتی تەسک کە گرێدراوی سیاسەتی دەرەو
 دەجولیتەو، خاوەن پرۆژەییەکی ئەلتەرناتیڤ و ھیزیکی
 چارەسەری نین. لەلایەکی بەھۆی ئەو رەوشەکی ئێراق و
 باشووری کوردستان تییدا دەگوزەریت، لەلایەکی دیکە ئەو
 رەوشەکی لەلایەن دەولەتانی رۆژئاوا بەپیشەنگایەتی ولاتە

يەكگرتوو ھەكەنى ئەمەرىكا بەسەرياندا دەسەپىنرەيت، رەوشى ئىراق و باشوورى كوردستان بۆتە رۆژەقى جىهان و ئامادەكارى دەستىۋەردانى سەر ئىراقىش رۆژبەرۆژ خىراتر دەبىت. بىگومان ئەو دەستىۋەردانەش تازە نىيە، بەلكو لەدوای سالى ۱۹۹۰ ھەتتا رۆژى ئىمپرومان لەلايەنى سىياسى و ئابورىيە ھەتتا بەردەوامبووندا بوو، ئەمپروش دەستىۋەردانى سەربازى لەرۆژەق دايە. دەتوانىن بلىين لەبەرامبەر رەوشىكى ۋەھادا كۆمەلگا، ھىزە سىياسىيەكانى باشوور و ئىراقىش بى ئامادەكارى و پرۆژەى چارەسەرىين بۆ گەل زياتر چاۋەرپى پرۆژەى چارەسەرى ھىزەكانى دەرەھەن. ئەو رەوشەى ژيانىش دەكات ھەلومەرجىكى نوئ لەگەل خۆيدا دىنەيت. لىرەدا خالى گرنگ ئەو ھەتتا كە ۋەك كورد بتوانىت ئەزموون لەمىژووى رابردوومان دەرەخەين، تاۋەكو دەرەختى رەخساو بنرخىنين و بەباشترين شىۋە لەپىناو چارەسەرىيەكى ھەتتاھەتايى بىقۆزىنەۋە. ھەرچى كىشەكانى كۆمەلگايە زۆر بەراشكاۋانە رووبەرۋووى بنەستبوون بوونەتەۋە و لەئاستى تەقىنەۋەدان ئەو بنەستبوونەى لەناو سىستەمدا ديار دەبىت، خۆى لەخۆيدا ھەلومەرجىكى بابەتى دەرەخسىنى بۆ ئەۋەى پىۋىستى دەرەكەۋتەنىكى نوئ بىتەكايەۋە.

ۋەك دەزانرەيت لەنىۋ ئەم ھەلومەرج و رەوشە سىياسىيەى باشوورى كوردستان و ئىراقدا "پارتى چارەسەرى دىموكراتى

کوردستان" یه که مین کۆنگره‌ی خۆی سازکرد. له و کۆنگره‌یه‌دا
 بووه خاوه‌ن ستراتیژییه‌ت و تاکتیک و پرۆژه‌ی چاره‌سه‌ری بۆ
 کێشه‌کانی کورد له باشووری کوردستان و به‌ئامانجی
 دیموکراتیزه‌کردنی ته‌واوی سیسته‌می ئێراق ده‌رکه‌وته
 سه‌رشانۆی سیاسه‌ت. له‌ماوه‌ی ئەم نو مانگه‌ی رابردوودا
 له‌سه‌ر بنه‌مای ئەو میراس و ئەزمونه‌ی که له‌تیکۆشانی ئازادی
 نه‌ته‌وه‌یی کوردستان گرتوویه‌تی، هه‌روه‌ها به‌و هیژه
 ئایدیۆلۆژییه‌ی له مانیفیستۆی شارستانی دیموکراسییه‌وه
 ده‌یگریت، توانی له‌ماوه‌یه‌کی کورتدا هه‌بوونی سیاسی خۆی له
 باشووری کوردستاندا نیشان بدات. به‌رامبه‌ر بیچاره‌یی ژیان
 توانای په‌یامی چاره‌سه‌ری و هیوای چاره‌سه‌ری بۆ گه‌ل
 ده‌رخاته پێش. له‌م واته‌یه‌دا له‌دایک بوونی PCDK ه بووه
 وه‌لامیک بۆ ئێش و ئازاری گه‌ل. بیگومان ئەمه‌ش لایه‌نی گرنگی
 ئەم له‌دایک بوونه‌یه. هاوشانی ئەمه‌ش خاڵیکی دیکه پێویسته
 ئاماژه‌ی پێبکریته‌ ره‌وشی ریکخستنییه، له‌سه‌ره‌تاشدا ئاماژه‌مان
 به‌هه‌ندیک خالی گرنگ کرد. لیڤه‌دا نه‌بوونی هزریکی دیموکراسی
 نه‌یه‌یه‌شتوو هه‌یچ چین و توێژ و که‌مه‌نه‌ته‌وه‌ی که ژیان ده‌که‌ن
 له‌سه‌ر ئەم خاکه به‌تایبه‌تیش ره‌گه‌زی ژن به‌شیوه‌یه‌کی یه‌کسان
 و دیموکراسیانه له‌هه‌موو بواریکی ژياندا مافه‌ مروّیه‌کانی خۆی
 بپاریزیت. له‌م واته‌یه‌دا ژنی کورد، عه‌ره‌ب، تورکمان، ئاسووری
 و که‌مه‌نه‌ته‌وه‌کانی دیکه له‌لایه‌نی سیاسی و یاساییه‌وه له‌نیو

رەوشىكى دژواردا دەژىن و گەرەنتى ژيانىكى پارىزراويان نىيە،
لەنيو سىستەمدا پەرتەوازە و بىپالپىشتە. لەگەل ئەوەش ھەر
شىتىكى كەوا پىشەكەويت لەژىر دەسەلاتى پياو بەئىرادەى پياو
بەگويرەى بەرژەوەندى پياو. ئەمەش رەوشىك نىيە كە تەنيا
ژن پەيوەندىدار بىكات، بەلكو بەتەواوەتى گوزارشت لەرەوشى
تەواوى گەلانى نىشتەجىي باشوورى كوردستان و ئىراق دەكات،
كە بۆتە سۆنگەى بەرەو دوا راکىشانى ھەموو دەزگا
كۆمەلایەتییەكان و بوارەكانى دىكەى ژيان. تەنانەت واى
لێھاتوو كە لەھەموو لایەكەو پىشكەوتن راوەستاو، ئەگەر
تەنھا دەنگىك دەرکەوت ئەویش دەنگى ژنانە و بەخۆكۆشتن و
خۆسوتاندنە. ئەمە ھەرچەندە لەبەرەمبەر ئەو زولم و زۆرى و
فشارە رۆحییەى دەخریتە سەرى گوزارەى بى چارەبىيەكیش
بیت، وەلى پەسەند نەکردن و كاردانەوەى لەبەرەمبەر ئەو
سىستەمە و زیھنییەتە كۆنەپەرستە نیشان دەدات شىوازی ئەم
تىكۆشانەى ژنانیش خۆى لەخۆیدا خالىكى گرنگە كە وەك
فاكتەرێكى سەرەكى ھەلبەسەنگىنین بۆ دەرکەوتنى تەڤگەرێكى
ژنان. ئەو دەنگەى كەوا ژنان ھەلیدەبەرن وەك
موخالەفەت(دژبەر)ى كۆمەلایەتییە. ھەلبەتە ئەو موخالەفەتە
كۆمەلایەتییەش تەنھا دەنگى ژن نىيە، بەلكو گوزارەى لەدەنگى
تەواوى چىن و توێژەكانى گەلانى سەر ئەم خاكەيە. ژنىش بەو
شىوہیە نوینەرایەتى ئەو موخالەفەتە دەكات. ئىمەش لەیەكەمین

كۆنگرەى خۇماندا بەھەلەسەنگاندنى ئەو ھەلومەرجه مېژووى و
 كۆمەلایەتییەى لە باشوور و ئىراقدا ھەن گەیشتە ئەو ئەنجامەى
 كە رەھا پيويستى بووينە ئەلتەرناتيفىك و پيشەنگايەتییەى
 شۆرشيگىرى ژن و رىخستنى ژنان ھەيە. چونكە لەمېژوودا
 ھەتا رۆژگارى ئيمپرومان ھەر سىياسەت و كار و خەباتىكى
 كراوہ زىدەتر بەدەستى پياو بووہ و چارەسەرى كيشەكان
 بەنيوہچلى ماوہتەوہ. ھەم لەلایەك بۆ ئەوہى كۆمەلگا لەو
 رەوشە رزگار بكرىت، ھەم لەلایەكى دىكە بۆ ئەوہى
 خاوەندارىتى لەھەول و كۆشش و بەھاكانى ژن بكەين.
 لەيەكەمین كۆنگرەى دامەزراندنى TJAK دا پيويستى ھەلمەتىكى
 نويمان بينى كە ژن بتوانى لەھەموو لایەكەوہ رىگە لەپيش
 رەوشى پەرتەوازەيى كۆمەلگا و بيچارەيى گەيشتوتە لوتكە
 بكرىت، موخالەفەتى ژنان ئاراستەيى ھىلىكى رىخستنى، سىياسى
 و ئايدىولۆژى بكات نەوہكو ئەو ھىز و ئىرادەيەى ژن ھەيەتى
 بەفیرۆ بچىت و بەشيۆەيەكى مردن كۆتايى پى بەئىنرىت.
 بەكورتى ئەو فاكتەرانەى كە زىدەتر دەردەكەونە پيش بۆ
 دامەزراندنى تەڤگەرىكى وەھا دەتوانين لەچوارچىوہى ئەم
 خالانەدا كۆى بكەينەوہ. واتە لایەنى مېژووى و ھەلومەرجهى
 سىياسى و ئەو رەوشەى ئىستا تيايدا ژيان دەكەين رەنگە
 زياترى خۆى لەراستينەى ژندا زەق ببەوہ، بەلام رەوشىك نىيە
 كە تەنھا ژن پەيوەندىدار بكات. بەلكو تەواوى كۆمەلگا و گەلانى

دىكە پەيۋەندىدار دەكات. لەم پىناۋەشدا لەرىگەي بەرىكخستىنكىردنى ژندا ھەول دەدرىت كىشەي ئازادى ژن و دىموكراتىزەكىردنى سىستەمى ئىراق بەگىشتى چارەسەركىردنى كىشەي نەتەۋەيى گەلى كورد لەچوارچىۋەي ئاۋاكىردنى سىستەمىكى دىموكراسىدا سەقامگىر بىرىت، لەو رىگەيەشەۋە بىيىتە ۋەلام بۆ مىژۋى باشۋورى كوردستان و عىراق و لەگەل گەۋھەرى راستەقىنەي خۇيدا يەكانگىر بىيىتەۋە، كە كەشۋەۋەي قۇناخەكانى سەرەتايى مەۋقايەتى كە ژن تىيدا دەسەلاتدار بۋە.

سەرچاۋە:

* رۆشنايى - ژمارە ۱۶ - ھەينى ۳۱ ى كانوونى يەكەم

۲۰۰۳

له دواى پيلانگيرى "۱۵" ى شوباته وه

پارتيماڻ (PKK) و تيكوشيني ئازادى ژن

رووبه پرووى هيرشيكي گورهى دهره وه و ناوخو بووه وه

گوڤارى "ولاتى روژ" كه له بنارى قهنديل دهرده چوو، له سالى ۲۰۰۱ دا سه بارهت به سييه مين كوئفرانسي پارتى ژنى ئازاد (PJA) و شه شه مين كوئفرانسي نه ته وه يى (PKK) له گه ل هه قال "ڤيان" و چه ند هه قال يكي ديكه دا ئه نجامداوه، ئه مه ش ده قى ئه و چاوپيكه وتنه يه كه له گه ل شه هيد "ڤيان" ئه نجامى داوه.

ولاتى روژ: بهر له كوئفرانسي نه ته وه يى "PKK"، كوئفرانسي سييه مي PJA به ستره، به شيويه كي گشتى رو ل و ئهركيك ده كه ويته سهر ژن له م قوناخه دا چون و به چ شيويه كه هه لسه نكيپرا و گرنگرتين برياره كان چى بوون؟

ڤيان كاروخ: وهك ده زانريت پارتيماڻ (PJA) سييه مين كوئفرانسي خوى سازدا له ژير روشنايى هيلى سييه مين كوئگره ي نائاسايى و ئهركه كانى قوناخى نوئ بو پيشخستنى تيكوشانى سياسى و سهره لدانى گه ل دياريكرد. له سهر ئه م بنه مايه بو زياتر قوولبوونه وه له ئايدىو لوژى رزگارى ژن و به پارتيبوون و سياسى بوونى ژنان و، ههروه ها بو به لاوه نانى ئه و كيشه و كو سپ و ته گه رانه ي كه ئاستهنگى له بهردهم تيكوشانى ئازادى ژنان، كوئفرانسه كه گه يشته گه ليك بريارى

مىژووى گىرگ و بەرىنمايى تىروتهسەل قۇناخى رووناك كىردەو.

ئەم كۇنفرانسە جىاواز لەكۇبوونەو و كۇنفرانسەكانى دىكەى ژنان، كە زىاتىر شەرىك بوون لەبەرامبەر بى ئەزموونى و زۆر و زەحمەتییەكانى نىوخۇ، لەدواى ھەلسەنگاندنى كار و خەباتى دوو سالى رابردوو، بەرەخە و رەخەدانىكى گەوھەرى دەربازى دەستنىشانكردنى پىداوئىستىيەكانى قۇناخى نوئ بوو. ھەروەھا لەژىر رۇشنایى ئەو ئاخافتەى كە سەرۆك ئاپۇ سەبارەت بەرۆلى ژنان لەقۇناخى نویدا كىردوویەتى و دەلى: "ژن زامنى سەرکەوتنى دىموكراسىيە" بەشۆوہیەكى قول كەموكورتى و لاوازییەكانى خوى تاوتویكرد و خستە بەر لىپرسىنەو. بەتایبەت پىرسىارىك كە بەچروپىرى گەفتوگوى لەسەرکرا و لەسەرى راوہستا، ئەوہبوو كە چۆن و بە چ شىوازیك بتوانى PJA وەك پارتىيەكى ژنانى كورد و جىھانى و بەرپىرسىار لەكىشەكانى ئازادى ژن و كۆمەلگا، رۆلى پىشەنگ لەگۆرپانكارى و پىشكەوتنى قۇناخدا بگىریت و جى خوى بگىریت. بۆ وەلامدانەوہى ئەم پىرسىارەش كۇنفرانسەكە گەیشتە ئەو باوہرىيەى كە ئەمرو PJA رووبەرووى تاقىكردنەو و بەرپىرسىارىتییەكى مىژووى گىرگ بۆتەو، كە ئەویش تاقىكردنەوہى ژنە لەبوارى رىكخستن، بەسىاسىبوون و بەئىرادەبوون. نەبوونى ھەرىەك لەم راستىيانە نەینى بەكۆیلە مانەوہى ژنە لەمىژوودا. ھەروەھا لەبەرئەوہى بەسىاسىبوونى PJA بەبەرەجەستەكردنى ئایدیولوژىاى رىزگارى ژنە و پىشەنگایەتىكردنى لەناو ژنانى جىھاندا و گەردوونىبوونىشى گرىدراوى سەرکەوتنى ژنى كوردە، ھەربۆیە زۆر بەگىرگىيەو

لهسەر بنه‌مای چۆنیه‌تی یه‌کخستنی دینامیک و توانسته‌کانی ژنانی کورد له‌هەر چوارپارچه‌ی کوردستان و دهره‌وه‌ی ولات هه‌لۆه‌سته‌ی له‌سه‌رکرا و، به‌هه‌لۆسه‌نگاندنی ره‌وشی سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی ژن له‌ته‌واوی کوردستاندا گه‌یشه‌ ئه‌و ئه‌نجامه‌ی که پێویسته PJA له‌هەر چوارپارچه‌ی کوردستاندا بێته‌ هی‌زی داینه‌مۆی په‌یوه‌ندی و دیالۆگی ئاشتی نه‌ته‌وه‌یی، بۆ ژنانیش بێته‌ ری‌گای که‌ناله‌یه‌کردنی هه‌ستی نیشتمانپه‌روه‌ری ژنی کورد بۆ سه‌ره‌له‌دانی سیاسی گه‌ل و به‌م‌په‌نگه‌ گه‌وره‌ترین ته‌قینه‌وه‌ی پێشکه‌وتنی کۆمه‌لایه‌تی به‌یهریته‌ ئاراوه‌، بۆ ئه‌مه‌ش له‌هەر چوار پارچه‌ی کوردستان و دهره‌وه‌ی ولاتدا ئاواکردنی ری‌کخستن و داموده‌زگای تایبه‌ت به‌ژنان له‌هه‌موو بوارێکی سیاسی، کولتووری، هونه‌ری و مه‌ده‌نیدا وه‌کو ئه‌رکیکی سه‌ره‌کی خۆی ده‌ستنیشانکرد.

له‌لایه‌کیتریشه‌وه سه‌باره‌ت به‌بلاوکردنه‌وه‌ی ئایدیۆلۆژیای رزگاری ژن له‌نیۆ ته‌واوی کۆمه‌لگادا، هه‌م له‌سه‌ر په‌روه‌رده‌ی ژن و منداڵ و کۆمه‌ل به‌گشتی راوه‌ستا، هه‌م له‌سه‌ر چۆنیه‌تی په‌یوه‌ندی به‌ستن له‌گه‌ل ری‌کخستنی ژنان و هی‌زه‌ دیموکراتیخواز و داموده‌زگا مه‌ده‌نییه‌کاندا هه‌لۆه‌سته‌ی له‌سه‌ر کرا، بۆ هه‌ریه‌ک له‌م کارانه‌ش پێشخستنی خه‌باتی (وه‌قف)، وه‌کو ناوه‌ندیکی بنچینه‌یی په‌روه‌رده‌ی جفاک و پێشخستنی په‌یوه‌ندی دیپلۆماسی و ئاواکردنی ری‌کخستنی هاوبه‌ش له‌نیۆان ژنی کورد و عه‌ره‌ب و تورک و فارس و هه‌موو که‌مه‌ نه‌ته‌وه‌کانی تری رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست و جیهانی‌ش، به‌بنه‌ما گیرا، چونکه ئامانجی سه‌ره‌کی PJA بۆ ئاواکردنی کۆمه‌لگایه‌کی ئازاد، به‌گه‌رانه‌وه‌ی ژنه‌ بۆ گه‌وه‌ری خۆی، که له‌دوای قوناخی نیۆلۆتیک له‌سه‌ر خاکی

رۆژھەلاتى ناوين ھەتا ئەمرو رووبەرووى تواندەو و قەلاچۆکردن بوو و ژن لەسەر ئەم خاکە لەسەرچاوەى ژيانەو بوو بەسەرچاوەى ژان و تراژىدىي كۆمەلگا، ھەربۆيە PJA دەخوازىت لەرېگاي پيشخستنى ديموكراسى، يەكيتىيەكى ئازاد لەنيوان ژنانى كورد و ژنانى رۆژھەلاتى ناويندا بەيىتە ئاراو، واتە رينسانسى ژن لەرۆژھەلاتى ناويندا بەدى بەيىت. بەمەش ئەو رۆلە گرنگەى كە لەسەرەتاي ميژووى مروقايتيدا لەبوارى كۆمەلايەتيبوون و ئاشتى و خولقارى و يەكسانيدا بينيويتى ئەمروش لەسەر بنەماي ئايدىولۆژيائى رزگارى ژن سيستەميكى يەكسانى ئاوا بكات و دووبارە بۆ دەستپيكردى چاخىكى نويى، گورپىنى دامودەزگاكانى سياسى بالادەستى پياو رۆلى سەرەكى و پيشەنگايەتى خوى ببينىت. واتا لەرېگاي گەرانبەو و ژن بۆ گەوھەرى خوى، كە ئاشتى و ئازادى و ديموكراسيە، رينسانسى ژن و لەويشەو زىندووكردەو و ھەموو بەھا ماددى و مەعنەويە بزربووكانى ئەم خاکە پيروۆزە، وەكو ئەركيىكى ستراتيجى و ماوهدريژى PJA ھەلسەنگيترا.

بيجگە لەمانەش دەربارەى پيشخستنى خەباتى كولتورى و زمانى زگماكى دواى وتويژيى قوول ئەم خەباتە وەك رۆحى بزوينەرى سەرھەلدانى گەل و يەكيك لەپرەنسيپە سەرەككەكانى ئايدىولۆژيائى رزگارى ژن لەقەلەم درا و، بۆ ئەمەش بريارگيرا لەسەر ئاواكردى دامودەزگاي كولتورى و ھونەرى و كردنەو و خولى پەرورەدى زمانى كوردى لە كوردستان و دەرەو و لاىدا. ھەروەھا گرنگى خەباتى چاپەمەنى و راگەياندى ژنانيش رۆژھەتيكى ديكەى كۆنفرانس بوو، وەكو رېگايەكى سەرەكى بۆ بلاوكردەو و ئايدىولۆژيائى رزگارى ژن

و پەرودەردەى جفاک و ئاراستە کردنى قۇناخى سىياسى لەلايەن PJA وە ھەلسەنگىنرا، بۇ ئەمەش بىر ياردرا كە لەرووى چەندايەتى و چۇنايەتییەو ھە ئۆرگانەکانى راگەياندى PJA وەك گۇقار و رۇژنامە و ... ھتد چاوى پىدا بخشىنریتەو. بىگومان ئەو ھیزەى كە ژنى كوردى گەياندە ئاستىك كە بتوانىت كىشەكانى خوى تاوتويت بكات و چارەسەرى بۇ بدۆزىتەو و خوى ئامادەبكات بۇ ھەلمەتىكى نوئى سەرھەلانى سىياسى، ئەو مىراسەيە كە تىكۇشانى چەكدارى ژنان لە "۱۵" سالى شەرى رزگارى نەتەو ھىماندا خولقاندوويەتى، ھەربۇيە لەكۇنفرانسدا لەسەر رۇلى ژن لەناو ھیزەكانى پاراستنى گەلدا ھەلوەستە كرا و لەچارچىوہى ھىلى پاراستنى رەوادا رۇلى ژن و پاراستنى قۇناخى سەرھەلانى سىياسى وەكو ئەركىكى ستراتيژى PJA ديارىكرا، چونكە لە كوردستاندا چارەسەرى سىياسى بى ھىزى سەربازى نابىت و ھەربۇيە ھىزى پاراستنى گەل رۇلىكى ستراتيژى ھەيە لەپىشكەوتنى چارەسەرى دىموكراسىيانەدا.

ھەروەھا رۇژەفكى دىكەى گرنكى كۇنفرانس چۇنيەتى ئاواكردى كادىرى قۇناخ بوو، چونكە ھىزى بزوينەر و پراكتيزەكەرى بىر يار و رىنمايىەكان، كادىرى پىشەنگە. ھەربۇيە لەدواى رەخنە و رەخنەدانىكى قول لەسەر خەباتى ئەكادىمىيى ژنى ئازاد، كە ماوہى سالىكە دامەزراوہ، بە بەرفراوانى وتويژى لەسەر كرا و ئەم خەباتەش وەكو سەرچاوہى پەرودەردە و خولقاندنى كادىر نرختىرا. لەئەنجامدا سەبارەت بەخەباتى ئەكادىمىيا گەلىك بىر يارى گرنگ دەرکەوت، بەتايبەتى لەلايەنى ئاواكردى كادىرى پسپۇر لەھەموو بواريكى كولتوورى، ھونەرى، راگەياندى، ميژوويى، سىياسى، رىكخستنى و ... ھتد.

ئەمانە و گەلىك بىرىارى دىكەى گىرنگ لە كۆنفرانسەكەماندا گىرا
 كە ھەموویان بۆ بەشداربوونىكى چالاک و بەھىزى ژنان دەبنە
 سەرەتای قۇناخىكى نوێ. ئەمەش ھەنگاوىكى گىرنگە بۆ
 پراكتىزەکردنى ھىلى ئازادى سىيەمین كۆنگرەى نائاساى PJA .
 لەلایەكىترىشەو لەبەرئەوھى كۆنفرانس لەقۇناخىكدا سازدرا
 كە شۆرشى دىموكراتى - نەتەوھى بەرپەرايەتى "PKK" و
 تىكۆشىنى ئازادى ژن بەرپەرايەتى PJA رووبەرووى
 تاقىکردنەوھىكى مێژووى و ھەستیارە، ھەربۆیە بەو پىيەش
 پارتیمان (PJA) بە بەرپرسىارىتييەكى مێژووى مەزنەو
 كۆنفرانسى خۆى بەسەرکەوتووى كۆتایى پىكھىنا. بەمەش
 لاپەرەھىكى نوێ لەمێژووى تىكۆشىنى خۆیدا ھەلدايەو و
 بەباوھرى و بىارىكى بەھىزەو دوایيھىنا بەقۇناخى بى
 ئەزموونى و خەرىكبوون بەكىشە ناوخۆيەكانىيەو. لەكۆتاییدا
 دەتوانىن بلىين: سىيەمین كۆنفرانسى PJA بەئاستى
 قوولبەوونەو و بىارى و ئامادەكارىيەكانىيەو لەقۇناخى نویدا
 دەبىتە ھىزىكى مەزن بۆ سەرخستنى ھەلمەتىكى سىياسى و
 سەرھەلدانى سىياسى گەل كە رەنگى ژنى تیدا درابىتەو و ئەم
 ھەلمەتەش گەورەترین وەلامى ژنە بۆ بانگەوازيەكانى
 سەرۆكايەتیمان لە ئىمرالى و لەھەمانكاتدا پىوانى گرىدانمان
 بەسەرۆكايەتییەو لەقۇناخىكى وەھادا، پراكتىزە کردنى بىارى و
 ئامادەكارىيەكانى ئەم كۆنفرانسەيە.

ولاتى روژ: وەك دەزانرى ژن رۆلىكى گىرنگ دەبينىت
 لەقۇناخى ئاشتى و دىموكراسى، كۆنفرانسى نەتەوھى "PKK"

لەم بارەیه‌وه چ هه‌لۆیستیکی نیشاندا و گەشتە چ بڕیارێکی
گرنگ؟

ڤیان کارۆخ: شەشەمین کۆنفرانسی نەتەوایی پارتمان
("PKK") کۆکراوەی ئەنجامی هەموو ئەو کۆنفرانسانە بوو کە
ماوەی سی مانگە وەک هەلمەتیی ئایدیۆلۆژی و ریکخستنی
دەستی پیکردبوو. بیگومان ئەم کۆنفرانسە بۆ تەواوی کار و
خەباتی شۆرش و پیشخستنی خەباتی ژنان رۆلێکی گرنگی
هەبوو، بەتایبەتی لەگەڵ خۆیندەوێ بەرگرینامەکە سەرۆک
ئاپۆ، کە بەمانیفیستۆی شارستانی دیموکراسی سەدە "۲۱"
لە کۆنفرانسە کەدا ناوزەند کرا، خەباتی ژن لە ئاستیی ستراتیژیدا
هەلسەنگینرا. چونکە سەرۆک ئاپۆ لە بەرگرینامە کەیدا
بەشیوەیەکی سەرسووڕهێنەرانه سەرەتای دەستپیکردنی
مرۆڤایەتی لەگەڵ رۆژگاری ئەمڕۆماندا گری دەدات و
چارەسەرییەکی ئەلتەرناتیڤ بۆ ئاییندە سەرۆڤایەتی دادەنێت.
هەروەها بەرپەنجیی گەورە فیکری و رۆحییەو توانیویەتی
میژووی دەولەمەند و دیرینی رۆژەلاتی ناوین زیندوو بکاتەو
و، وەک سەرچاوەی هەموو پیشکەوتن و گۆرانکارییەکانی
مرۆڤایەتی هەلدەسەنگینێت. هەروەها خالی هەرە سەرنجراکێش
ئەوێه کە لە بەرگرینامە کەدا جی و شوینیکی گرنگ دراو
بەرۆلی ژن، ئەم راستییەش زیاتر لەوێدا دەبینرێتەو کە
سەرۆک ئاپۆ مرۆڤایەتی بەرەو ئاواکردنی "گۆرەپانی سییەم"
واتا کۆمەڵگای مەدەنی و دروستبوونی سەنتیژیک لە بەرامبەر
تیز – دژە تیز، هاندەدا و دەخوایێ ئەم هزر و تیۆرییە نوێیە
لەنیوان کۆمەڵگای رۆژەلات و رۆژئاوادا ریکبخت و لە ئەنجامدا
شارستانییەتیکی دیموکراسی هاوچەرخانە بۆ مرۆڤایەتی
بخولقینێت. بۆ ئەمەش زیاتر لەسەر سەرلەنوێ

زىندووكردنه وهى شۆرشى نيۆلۆتىك كه شۆرشى خولقارى و به رهه مى ژنانه، راده وه سستىت. به مېهنگه ژن به ئاواكردى شۆرشى نيۆلۆتىكى هاوچه رخ و رىنسانسى ژن، پيشهنگايه تى بۆ دژه تيزى رۆژه لاتی ناوین دهكات و له ئەنجامدا سهنتيز دهردهكه ویت و كۆمه لگا و سیسته میكى نوئ دهخولقینریت. هه ربۆیه له هه موو رۆژه قه كانى كۆنفرانسه كه دا به گرنگیه وه گفتوگو له سه ر رهوشى خه باتى ژن و چۆنییه تى پيشهنگايه تى كرى له م قوناخه دا كرا به تايبه تى له به ر گرنگى خه باتى سیاسى و سه ره له دانى گهل و په روه رده ی كۆمه لگا، به و شیوه یه ی كه له كۆنفرانسى PJA هه لسهنگینرا بوو، دووباره هه لوه سته ی له سه ركرا و بریار و رینمایى گرنگ دهركه وت سه باره ت به پيشهنگايه تى ژنان له قوناخى چاره سه رى ديموكراسیيانه دا. ده توانین بلیین شه شه مین كۆنفرانسى نه ته وه یى "PKK" ئەوهنده یتر بریار و ئاماده كارییه كانى كۆنفرانسى سییه مى PJA ی گه یانده لوتكه. به تايبه تى به رگرینامه ی سه رۆك ئاپۆ كه گه وره ترین وه لام بوو بۆ هه موو پرسیاره كانى كۆنفرانس، بۆ خه باتى ژن و پرۆژه كانى PJA ش سه رچاوه یه كى روون و ده وه له مه ند بوو. له لایه كیتری شه وه وهك ده زانریت كه له دواى پیلانگێرى "۱۵" ی شوباته وه پارتیمان ("PKK") و تیکۆشینى ئازادى ژن رووبه پرووى هیرشیكى گه وره ی دهره وه و ناوخۆ بووه وه، به تايبه تى هیزى تیکه دهر له ناو پارتیدا ده یانخواست ژن بکه ن به ئامراز و چه كىكى سه ره كى له ده سته ی خویاندا و به مېهنگه یه كىتى ریزه كانى "PKK" پارچه بکه ن. شۆرش بلاوه پیکه ن. هه ربۆیه پارتیمان به گشتى و PJA ش به تايبه تى ده سته ی به تیکۆشینىكى مه زن كرد بۆ پووچه لكردنه وه ی ئەو هه وه پاكتاوکاریيانه (تیکده رانه) و،

له كۆنفرانسدا ئۇ ئۇ ئىنجامى دەرگەوت ئۇ ئۇ بو، كه هەرچهنده كه م و كورتىش هەبىت له هەندىك لايەنەو، وەلى پىلانگىرى و هەولى پاكىتو كارانه به هېچ شىو هەك ناتوان يەككى رىزەكانى "PKK" پارچه بكەن. له سەر ئۇم بنەمايه "PKK" له به رامبەر هيرشى دەرەو دا هەلمەتى سىياسىيون و سەر هەلدانى سىياسى گەلى راگە ياند و له به رامبەر پاشقەرپو هەتى ناوخو و نىكبوون و چەمكى فىودالى و بۆرژوازى بچووك له لايەنى پىاو و ژندا گەورەترىن هەلويسى رادىكالانه نىشان درا. له ژىر رۆشنایى شىكردنه وەكانى سەرۆكايەتى، لايەنە دواكه و توو هەكانى ژن و پىاو به گشتى كه و تنه بهر لىكۆلینه وە و لىپرسینه وە و هەروها له ئىنجامى رەخنە و رەخنە داينى هەقالانى ژن و پىاو سەرله نوئ پىويسى قوولبوونه وە له ئايدىلۆژىاى رزگارى ژن و پىوانى رەد و قەبوولى ئازادىدا دووپاتكرایه وە. هەروها ئۇ برىارەى كه PJA له سىيەمىن كۆنفرانسى خویدا سەبارەت به گۆرپىنى پىاو گرتبووى، جارىكىتر هەلوستهى له سەرکرا و وەك ئەرکىكى سەرەكى قوناخ و پىكهينانى رىنمايهكانى سەرۆك ئاپۆ به بنەماگىرا. ئۇمانه و گەلىك ئىنجامى دى گرنگ دەرگەوتن سەبارەت به گرنگى و ستراتيژىيەتى رۆلى ژن له پاراستنى هىلى پارتى و وەلامدانه وەى قوناخى ئاشتى و دىموكراسىيانه. له سەر ئۇم بنەمايه ش له كۆنفرانسدا تهواوى كادىر و بهرپوه بهرايهتى پارتى به گشتى و ژنانىش به تايبهتى بهلین و پهيمانى خويان تازه كرده وە و كۆنفرانس به جۆشكى گەورە وە كۆتايى پىهات.

سەرچاوه:

*گۆقارى "ولاتى رۆژ"

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

گەردوون تايىبەتمەندىي مېيىنەي ھەيە و

كۆمەلگاش لەسەر ئەو بنەمايە دامەزراو

ئىمە ھەرەكەتتىكى فېمىنىستى زانستيانەين

وتويژ: ش. ت- بنارى قەندىل

لەزىستانى سالى رابردودا ئەوكاتەي لەرۆژنامەي (ئاسۆ)ى
سەر بەدەزگاي پەخش و وەشاندى (خەندان) كارى راگەياندىم
رايى دەکرد، بەمەبەستى سازداني ديدارىكى سياسىي دەگەل
(موراد قەرەييلان)ى بەرپرسى كۆما كۆمەلەيىن كوردستان-ى
ئىستا و جيگرى سەرۆكى كۆنگرەي گەلى ئەوسا، ھاوشانى
يەككە لە ھاوړى ميدياكارەكانم روومان لەبنارى قەندىل كرد و
دواي گەيشتمان بۆ شوينى مەبەست، توانيمان بۆ بەيانىيەكەي
لەكەشيكى باراناويى سەختگيردا بەديدارى ئەو بەرپزە شادبين
و دواي ئەوەي نيوەپۆ خوانيكى بۆ ريكخستين، خوشبەختانە
توانيمان وتويژە چاپەمەنيەكەمان بەئاكام بگەيەين. دواتريش
ھەر لەپەراويزى ئەو گەشتەدا لەبنارى قەندىل چەند شوينيكى
جياجيامان بەسەركردهو بۆئەوەي بەھەگبەيەكى رۆژنامەوانى
دەولەمەندتر بگەپريمەو سليمانى. بۆيە لەدەليقەيەكدا
سەرلەئيوارەيەكى رۆژى دواتر چانسى ئەوەم بەركەوت كەچەند
چالاكفانيكى سياسىي بەتوانا و شەھامەتى نيو كۆنگرەي گەل
بدوينم و لەنزيكەو بەديداريان شاد و ھيران بم. ئەوەبوو

لەمەتەرىزىكدا چاوم بەسى خەباتكارىي ژنى ھىژاى نىو كۆنگرەى گەل كەوت، ئەوانىش ھەرىكە لەخاتوو تىكۆشىن ئوزىن، لەداىكبوى شارى ماردىن و ئەندامى كۆردىناسىۋنى (PAJK) و خاتوو شىلان كوبانى، خەلكى عەفرىن و ئەندامى كۆردىناسىۋنى (PAJK)، كە بەداخەو سالى رابردوو لە موسل لەتەك پىنج ئەندامى دىكەى كۆنگرەى گەلدا بەشىۋەىكەى وەحشى و ھۆقەنە لەلەين ھىژە توندپەو و دەمارگەرژە جىنايەتكارەكانەو تىرۆر كران. سىيەمىن ھەقائىش كە خاوەن نەفسىكى ئازىز و رۆح سووك و ھىمىن و قسەخۆش بوو، خاتوو (قىان جاف) ئەندامى دەستەى بەرپۆەبەرايەتى كۆمىتەى كولتور و زانست و ھونەرى كۆنگرەى گەل و ئەندامى سەركردايەتى پارتى ئازادىي ژنانى كوردستان (PAJK) بوو، كە زۆر مخابىن لەچالاكىيەكى بویرانەدا لەسەرەتاي مانگى شوباتى ئەمسالدا كۆنگرەى گەل يەككە لەھەقائە رۆشنفىكر و تىكۆشەرە ماندوونەناسەكانى خۆى لەدەستدا، ئەمەش وەك ھەلوئىست نواندىك لەبەرامبەر كەنارگىركردن و لاتەرىكکردنى سەرۆكەكەى لەزىندانى تاكەكەسى دوورگەى ئىمرالىدا .

قىان جاف، كە لەداىكبوى شارى سلىمانىيە، چالاكگەر و ھەلسۆراۋىكى چالاكى بوارى سياسىي و رىكخراۋەيى بوو. لەسالى ۱۹۹۷ دا تەقلى نىو رىزەكانى PKK بوو و بەشدارى كاراي ھەبوو لەزۆربەى چالاكىيە سياسىي و سەربازىيەكانى نىو ئەو ھىژەدا. ناوبراو لەھەقەيىقىنىكى چاپەمەنىدا باس لەدىرۆكى كۆشش و خەباتى ژنان لەنىو رىزەكانى PKK دەكات. ھەروەك بەرپۆەبەدوللا ئۆجەلان، دەلەيت: "سەدەى بىست و يەك سەدەى ئازادى ژنانە". بۆيە لەم سۆنگەيەو پىنگە

و مه‌کانه‌تی ژن له‌هزر و دنیا‌بینی به‌پ‌یز ئۆجه‌لاندایه‌ی
 سه‌رنج و تی‌پ‌امان و هه‌لۆسته له‌سه‌رکردنی قسه‌کانی ڤیان جاف
 بوون. هه‌ندیک تاله‌ رووناکی خسته سه‌ر بزاوتی ژن له‌دیروکی
 سیاسی PKK دا، که به‌ره‌نگ و شیوه و قونا‌گه‌لی جودا
 فۆرمۆله بووه. هه‌ر له‌ (YJWK) و (YAJK) و تا ده‌گاته ئاستی
 دروستبوونی پارته‌کی ره‌گه‌زی (PAJK). ناوبراو له‌دریژه‌ی
 ئاخاوتنه‌کانیدا دوو‌پاتی له‌سه‌ر هه‌مان ئه‌و گوته ئه‌رزشمه‌نده‌ی
 سه‌رۆک ئاپۆ ده‌کرده‌وه که پ‌ی‌ی‌وايه "ژن به‌ته‌بیعه‌ت کاره‌کته‌ریکی
 سۆسیالیسته و له‌گه‌ل رۆحی چه‌مه‌کانی هیومانیزم و ئاشتی و
 ئازدایی و دیموکراسیدا له‌ته‌ماس دایه و دووره له‌نه‌زعه‌ی
 پ‌شی‌وی و ئاشووب‌گه‌ریتی". ج‌یی باسه، دوا‌ی شه‌هیدبوونی ڤیان
 جاف، ئه‌مه یه‌که‌م جاره ئه‌و دیداره بلاو ده‌بیته‌وه و
 ئومیده‌وارین بب‌یته ج‌ی‌گه‌ی سه‌رنجی خو‌ینه‌ران:

*ناوه‌که‌تان له‌پارته‌ی ژنی ئازاد (PJA) هوه بۆ پارته‌ی
 ئازادی ژنانی کوردستان (PAJK) گۆ‌پ‌ی.. ده‌کرێ بزانی‌ن ئه‌و
 گۆ‌پ‌انکاربیانه زی‌تر به‌چ مه‌به‌ستیک ئه‌نجام‌دران؟ ئایا چی وای‌کرد
 بزاوتی ژنان له‌نیو PKK دا بگاته مۆدیلی به‌پارته‌ی‌بوون، چونکه
 ئه‌مه پ‌ی‌نگه‌ف‌ی‌کی تاپ‌اده‌یه‌ک تازه‌یه و تائ‌ی‌ستا پارته‌ی ره‌گه‌زی
 پ‌یکنه‌هاتووه. له‌مباره‌یه‌وه پ‌لان‌پ‌یزی و پ‌روژه‌ی نو‌یتان چی
 ده‌بیته؟!

- به‌تی‌روانی‌ی من، ته‌گه‌ریی ئازادی ژنانی کوردستان
 به‌دریژایی تی‌کۆشانی خۆی، به‌رده‌وام به‌گۆ‌یره‌ی
 پ‌یداو‌ی‌ستییه‌کانی ژنانی کورد له‌هه‌ر چوار پارچه‌ی کوردستان،
 نه‌ک ته‌نیا ژنانی کورد، به‌ل‌کو ژنانی نه‌ته‌وه‌کانی دیکه‌ش

لەناوچەكەدا بەردەوام بەگۆيرەي پىداويستىيەكانى ئەوان قۇناغ بە قۇناغ گۆرانكارىيى و ۋەرچەرخانى ئەنجامداۋە و، بەردەوام ياساى گۆرانكارىيى و ۋەرچەرخانى بۇ خۇي ۋەك بىنەمايەك ۋەرگرتۈۋە، ھەرگىز بەشۈۋەي دۆگما نىزىكايەتى بۇ گۆرانكارىيى و رەۋتى رووداۋەكان نەكردۈۋە. بەر لەسەرھەلدانى پارتى ژنى ئازاد پىمۋايە پىشتىرىش تىكۆشانى لەم چەشنە ھەبوۋە، بۇ نمونە لەسەرھەتاي دەرکەۋتنى ھەرەكەتى PKK ئەۋكاتە ژمارەيەكى كەم ھەقالانى كچ لەنيۋ تىكۆشان دابوون ھەم لەبۋارى سىياسىي، ھەم لەبۋارى ئايدىۋولۇژيى و رىكخستنىدا رۆللىكى كارايان لەنيۋ تىكۆشانى نەتەۋەيىدا ھەبوۋە. دوا بەدۋاي ئەمەش لەگەل زىادبوونى ھەقالانى كچ لەبۋارى چەندايەتى و چۆنايەتتىيەۋە، پىۋىستىيان بەۋە ھەبوۋ ھەم لەچۈارچىۋەي رىكخستنىك يان رىكخراۋىكدا خۇيان رىكبخەن، بۇ ئەمەش سەرھەتاي رىكخستنى ژنان ۋەك رىكخراۋىكى تايبەت بەخۇيان بەناۋى يەكىتى ژنانى ۋلا تپارىزى كوردستان (YJWK) ماۋەيەكى دىرژ بوۋ بەم ناسنامە رىكخستنىيەۋە كارى خۇي بەرپۈۋە دەبرد. پاشان لەگەل ئەۋەي يەكىتى ئازادىيى ژنانى كوردستان (YAJK) لەھەر چۈار پارچەي كوردستان و ھەندەرانىشدا لەنيۋ كورددا پىگە و رىگەي تايبەتى پەيدا كىردۈۋە لەبۋارى فىكرىي و سىياسىي و رىكخستنىيەۋە ژنانى كوردىي گەياندە ئاستىكى دەستكراۋەيى و ھۆشياربوۋنەۋە، ئىدى ۋايلىھات كە خەباتەكان فراۋانتر بىت و پىۋىستى بەقەلەمبازىكى نوي ھەبىت. پىمۋايە ئىۋەش لەۋ قۇناغە زىتر تاقىبتان كىردى ئەم قەلەمبازە نويىش لەگەل دەستپىكىردنى پىلانگىرپى نىۋنەتەۋەيىدا لەبەرامبەر سەرۋك ئاپۇ و ھەرەكەتى رىزگارىيى نىۋنەتەۋەيىدا،

لهو کاته دا ئارمانجیکی سهرهکی ئەو پیلانگیرییە نیۆنەتەوهییەش مەسەله ی ژنان بوو. هەتا لەسەر ئاستی جیهان و ناوچەکشدا ئامانجی پیلانگیرییەکه ئەوهبوو که سەرۆک ئاپۆ و هەرەکهتی رزگاریی نەتەوهیی لەناووبات، دەتوانین بڵین تەنیا لەبەرئەوهی هەرەکهتییکی نەتەوهییە داکۆکی لەمافی کورد دەکات بۆیه کرایە ئامانجی پیلانگیرییەکی نوێ، لایەنێکی دیکە ی بنەرەتیش مەسەله ئایدیۆلۆژیەکه ی ئەو هەرەکهتە بوو. وه نزیکایەتی ئەو بۆ پرسە کۆمه‌لایەتییه‌کان و پرسگەلی ژنان، خیزان و تاک بەشیوه‌یه‌کی گشتگیرانه بۆ دیموکراتیزه‌کردنی خیزان و کۆمه‌لگا بوو. بۆ ئەوه‌ش له‌و پیلانگیرییە نیۆنەتەوهییەدا بوو ویستیان زه‌ربه‌یه‌کی گه‌وره‌ له‌هەرەکه‌تی ژنانیش بده‌ن و هەرەکه‌که‌ سه‌رکوت بکه‌ن و ئەو چه‌که‌ نوییه‌ی که له‌لایه‌ن تیکۆشانی رزگاریی گه‌لی کورددا ده‌رکه‌وت، دیسان ئەو چه‌که‌ بی کاریگه‌ر بکه‌ن.

من له‌م سۆنگه‌یه‌وه ده‌خوایم کاکلی مەبەسته‌که‌م له‌وه‌دا چر بکه‌مه‌وه‌ که، گرنگی کیشه‌که‌ له‌رووی ئایدیۆلۆژیایه. پیشتر ئیمه له‌چوارچیوه‌ی ستراتیژیک کارمان ده‌کرد که برۆای به‌ریبازی (مارکسی- لینینی) هه‌بوو، هاوکات مۆدیلی ریکخستنه‌که‌شمان له‌سەر ئەو ریبازه‌ ده‌رۆشت. به‌لام دوا ی گۆرینی ستراتیژ له‌رووی زیه‌نیشه‌وه‌ گۆرانکاریی ده‌ستی پیکرد، له‌سەر بنه‌مای پرادیگمای کۆمه‌لگای دیموکرات و ئەکۆلۆژیک. ئەمه‌ش به‌و مانایه‌ دیت م‌رو‌ف به‌شیکه‌ له‌گه‌ردوون و پ‌ی‌و‌سته‌یه‌که‌تر ته‌واو بکه‌ن و هه‌موو که‌سیک خۆی به‌ به‌رپرسیار ببینیت به‌رامبه‌ر گرفته‌کانی م‌رو‌فایه‌تی و گه‌ردوون. به‌و مانایه‌ی پاراستنی به‌رژه‌وه‌ندی گشتی له‌چوارچیوه‌ی یه‌ک‌ت‌یه‌که‌ به‌پیکهاته‌ جو‌راو‌جو‌ره‌کانی. ئەمانه‌ به‌گشتی هیلێ سهره‌کی ئەو

ئایدیۆلۇژیایەن. ھاوکات ئەو تاییبەتمەندیانە زیتەر نزیك كەسایەتى ژنانە. بۆیە بەتیروانینی من ژنان ئەگەر بخوازن بگەنە مافەکانیان ئەوا پیویستە لەچارچیووی ریکخستنیکی بەمشوویە بگەنە تەقگەر.

لەبەرئەو ئەو ئایدیۆلۇژیایەى ئیمە پشتی پی دەبەستین لەسەر بنەمای پاراستنی مافی تاک و گەردوون خەبات دەکات و دەیهویتی لەنیوان ھەردووکیاندا ھاوسەنگیەک چی بکات. لەستراتیژی کۆندا ئیمە ناویکی جیھانیمان لەخۆ نابوو، لەسەر ئەو بنەمایەش ریکخستمان ئاوا کردبوو. بەلام ئیستا جگە لەرەھەندە جیھانییەکە زیتەر لەناوچەیک کار دەکەین، ھاوکات ھەول دەدەین بەرژەوہندیە ھەریمایەتى و جیھانییەکان بپاریزین. بۆیە ئیستا پرۆژەى بەرفراوانمان لەبەردەستدایە، بەلام وەکو سەرەتا لەپرۆژە بنەرەتیەکان دەستپیکەین. بۆ نموونە لەرووی ئایدیۆلۇژییەو تیروانینی ئیمە ئەوہیە مۆدیلیکی نوی ژنان ئاوا بکەین لەبوارى کۆمەلایەتیدا. ئەمەش تەنها لەرووی مۆدیلى ریکخستنەوہ نابیت، بەلکو پەیوہندیەکی قوولى بەمیژووہوہ ھەیە. لەم چوارچیوہیدا سەرۆکایەتى ئیمە ھەندیک سەلمینراوى گرنگى بۆ دەستینشان کردووين. بۆ نموونە لەرۆژەلەلاتى ناوین میژوووى خواوہندى ژن ھەیە، کەتیدا ژن ئازاد بووہ. ئیمە لەژیر کاریگەریی ئەو میژووو دەمانەویتی خواوہنداریتی لەو میژوووہدا بکەین. ھەلبەتە ئەمە بەمانای ئەوہ نایەت ئیمە خوداوەندان بخولقینین، بەلکو بتوانین لەبوارى رۆحیدا بەرجەستەى بکەین. ھاوکات ئەو پرسە دەردەکەویتی پیش کە بۆچی تاییبەتمەندیی ژنان بۆتە مەلەبەندى ژیان. ھاوکات راستییەکی دیکەش ھەیە کە گەردوون تاییبەتمەندیی مییینەى

ههيه و كۆمهلگاش لهسهر ئهو بنهمايه دامهزراوه. بهلام لهسهردهمى باوكسالاريدا ئهو تايبهتمهندييانه سراونهتهوه، بهلام ئىستا كار بۆ ئهوه دهكرىت سهرلهنوئى ئهو تايبهتمهنديى و جوهره ژيانه كارى پيكرىت. ئيمه بۆ ئهوه سهربهخۆ نين تا ژنان رزگار بكهين، بهلكو بۆئوهى مروڤايهتى خۆى بگهيه نيته گهردون بوونى خۆى.

*** ئايا ههرهكهتى ژن بۆ وهلامدانهوهى ئهو پيلانگيريه لوكالى و نيونهتهوهيه بوو بهپيوستى زانى كه لهئايندهدا لهئاستى پارتيدا خۆى ريكبخات؟**

- بهلى، يهكيى ئازادى ژنانى كوردستان (YAJK) كۆنگرهى خۆى ئهجامدا. لهو كۆنگرهيه ناوى خۆى گۆرى لهچوارچيوه پارتىكدا خۆى ريكخست بهناوى پارتى ژنانى كرىكارى كوردستان.(PJKK)

*** يانى لهبوارى ريكخستندا بهسئ قوناغ بووه..؟**

- بهلى، بۆ ههر شتيك لهو قوناغاندا بهگويهرى پيداويستيهكانى ئهم قوناغه بۆ وهلامدانهوهى كيشهكان ريكخستنىكى بهمشيوهيه پيدا بووه. ئهوكاته پارتى ژنانى كرىكارى كوردستان بهو ئارمانجهى كهوا بتوانى بهناسنامهى پارتىبون كهجارى يهكهمه ژن وهكو پارتىك خويان ريكخستىت، بۆئوهى بتوانن لهبوارى فيكرى و سياسى و ريكخستنى كۆمهلايهتیشهوه بهناسنامهيهكى بههيز ههم لهشانوى سياسيدا ههم لهبواره كۆمهلايهتیهکاندا بتوانى بهشيوهيهكى ريكخراوهيى توكمه كاريگهريى لهسهر كۆمهلگا لهههر چوار

پارچەى كوردستان دابنى كە بتوانى بەو شىۋەىە ژنانى كورد بگەىەنىتە ئاستىكى رىكخستنى. بۇ نموونە رۆلى پارتى ژنانى كرىكارى كوردستان (PJKK) لەو كاتەدا لىك كۆكردنەوہى تەواوى وزە و توانستەكانى ژنان بوو لەھەر چوار پارچەى كوردستاندا لەو كۆنگرەىەى لەداىكبوونى پارتىبوون ئاوابوو، لەسەر بنەماى خەتىكى ئاىدىۋلۆژى دروست بوو، بەو ماناىەى خەتىكى ئاىدىۋلۆژى دىارىكرا بەناوى (ئاىدىۋلۆژىاى رزگارىى ژن)ەوہ.. ئاىدىۋلۆژىاى رزگارىى ژنىش وەكو چەمكىكى ھەرە ئەساسى وەھا لەخۇنرا كەوا پىۋىستە لەژىر ناوى پارتىدا ئەم ئاىدىۋلۆژىا و خەتە فىكرىيە لەھەر چوار پارچەى كوردستاندا بەژنان بناسىنرىت، ھەروا بەتەواوى كۆمەلگاش بناسىنرىت و، لەسەر ئەو بنەماىە گۆرانكارىى وەرچەرخانى كۆمەلگا و خىزان و تاك (واتە ھەم ژن و ھەم پىاو بەبنەما وەربگىرى). بۆىە ئەركىكى ئەساسى پارتى ژنان لەو كاتەدا بەمشىۋەىە بووہ.

***ئەى پىتۋاىە ئەو تائىلەى كە ئەو رىكخستنانە لەئامىز دەگرىت و كۆياندەكاتەوہ، دەكرى چ ناوىكى لى بنرىت؟**

–ئەوكاتە زىتر بلىن پارتى ژنانى كرىكارى كوردستان (PJKK)، رىكخراوى ژنانى گشتىى بوو لەھەر چوار پارچەى كوردستان و دەرەوہى ولاتىشدا بەم ناوہ كارى كرد و خەباتى جىاجىاى خۆى ھەبوو لەبوارى راگەياندن و سىياسىى و رىكخستنىيەوہ (رىكخستنەكانى گەل) ئەم شتانەى ھەبوو. بەلام لەوى بەدواوہ ئىۋەش ئاگادارن گەلىك گۆرانكارىى روویداوہ لەبوارى تىكۆشانى گشتىدا. بۆىە ھەرەكەتى ژن بەگۆىرەى ئەوہ كار و خەباتى خۆى گونجاندا. لەدواى ئەمەش ئىدى كۆنگرەىەكى

دیکه به‌ناوی پارتی ژنانی ئازاد (PJA) ئەنجامدرا و خۆی
 ریکخست. ماوه‌یه‌کی درێژ به‌و ناسنامه ریکخستنییه‌وه کار و
 خه‌باتی خۆی به‌رپۆه‌برد. به‌لام له‌گه‌ڵ پێشکه‌وتنی کاره‌کان و
 داخوازی و پێدواستییه‌کانی ژناندا - بۆ نمونه له‌قوناغی
 رابردوودا ژنان زیتر پێویستیان به‌ئاشنابوونی فیکری
 ئایدیۆلۆژیای رزگاریی ژن هه‌بوو، تا ماوه‌یه‌ک تیکۆشانیککی له‌م
 چه‌شنه‌ پهره‌و کرا- به‌لام دوا به‌دوای ئەوه‌ پێویستیان به‌وه‌ش
 هه‌بوو که به‌شیوه‌ی ریکخستنی جیاچیاش خۆیان ریکبخه‌ن،
 چونکه له‌م سالانه‌ی دوایدا گفتوگۆ له‌سه‌ر ئەوه‌ش کرا که ته‌نیا
 له‌چوارچێوه‌ی پارتیه‌کدا ناتوانرێت وه‌لامی پێدواستییه‌کانی
 ژنان و کۆمه‌لگا بدرێته‌وه، چونکه له‌نیو کۆمه‌لگای کورده‌واریدا
 چینی جیاچیا ده‌رده‌که‌ون و ته‌نیا کێشه‌کان کێشه‌ی سیاسیی
 نین. واته‌ کێشه‌ی جیاچیا ی ژنان هه‌یه که پێویسته له‌هه‌موو
 بواره‌کاندا به‌شیوه‌ی جیاچیا و به‌شیوازیکی ده‌وله‌مه‌ند لی بچینه
 پێشه‌وه تا بتوانین به‌شیوه‌یه‌کی گشتگیرانه کێشه‌کان
 هه‌لبه‌سه‌نگین. له‌به‌رئه‌وه له‌و گۆرپانه‌کاندا که له‌و ماوه‌یه
 ئەنجامماندا بریتیوو له‌سه‌ر له‌نوێ هه‌لبه‌سه‌نگاندنی کار و خه‌باتی
 پارتی. ئەم‌ڕۆش پارتی ژنانی ئازاد له‌پێنجه‌مین کۆنگره‌ی خۆیدا
 به‌ره‌و گۆرپانه‌کاری پێنگاکی هه‌لگرتوو، ئیدی پارتی ژنان وه‌کو
 هیندی لایه‌نی ناو خه‌باتی خوشییه‌وه گۆرپانه‌کاری ئەنجامداوه.
 ئارمانجی ئەو گۆرپانه‌کارییه‌ش ئەوه‌یه که ئیدی پارتی وه‌کو
 ریکخراویکی ئایدیۆلۆژی یان وه‌کو ناوه‌ندیکی ئایدیۆلۆژی بیت.
 له‌ویدا کادیر په‌روه‌رده بکری و خه‌باتکاری هه‌ره‌که‌تی ئازادی
 ژن له‌سه‌ر بنه‌مای ئایدیۆلۆژیای رزگاریی ژن په‌روه‌رده بکری
 بۆئه‌وه‌ی ئەو کادیرانه له‌هه‌موو گۆرپانه‌کانی کار و خه‌باتدا

بتوانن پېشەنگايەتى بۇ تىكۆشانى ئازادىي ژن بىكەن لەبواری
 فیکریدا. بەلام ئەمە پېناسەى تازەى ھەرەكەتى ژنە، بۇ نموونە
 جاران پارتى ژنانى ئازاد ھەموو خەباتەکانى پارتى دەکرد.
 ھاوکات خەباتى راگەیاندى و سیاسى و ریکخراوہى و
 ریکخستنى و کۆمەلایەتیشى دەکرد. ھەموو ئەو خەباتانە لەنیو
 پارتى ژنانى ئازاددا کۆکرایەوہ. واتە پارتى ژنانى ئازاد جاران
 وەکو چەتریک رۆلى خۆى دەگىرا، بەلام ئیستا جیاوازە و
 وەزىفەکەى گۆراوہ. ئیستا وەزىفەى پارتى وەزىفەىکەى
 ئایدیۆلۆژىیە و تەنیا خەباتى ئایدیۆلۆژىی و خەباتى پەرورەدەى
 دەکات. ئەکادیمیای ژنان دەکاتەوہ، تەنانەت خەباتى
 پەرورەدەکردنى ھەقالانى کورپیش. واتە بەشیوہیەکى بەرفراوان
 خەباتى ئایدیۆلۆژىی و فەلسەفى و تیۆرىی بەرپۆہ دەبات. بیجگە
 لەوہى تائیستا بابەتى گفتوگۆکانى ھەرەکەتى ئازادىي ژن
 بەگشتىي ئەوہیە کە لەدەرەوہى پارتى ژنانى ئازادىي کوردستان
 پیویستى بەبنیادنانى ریکخراوہیەکى دیکەى ژنان ھەیە بوئەوہى
 کەوا بتوانن بوارەکانى دیکەش بخاتە گفتوگۆوہ. بۆیە ئەو
 قۇناغەى ئیستامان بەقۇناغى سەرلەنوئ بنیادنەوہ نیوزەد
 دەکەین. واتە قۇناغى سەر لەنوئ بنیادنەوہى ھەرەکەتى
 ئازادىي ژن. لەنیویشدا بۇ ھەر چوار پارچەى کوردستان
 پرۆژەى پەرەپیدانى ژن ئەوہیە کە لەھەر پارچەىکەى کوردستان
 بەجیا و بەگویرەى تاییبەتمەندییەکانى ئەو پارچەى تەڭگەریي ژن
 بنیاد بنریت و لەسەر سى بنەمای سەرەکى کار و خەباتى خۆى
 بەرپۆہ ببات:

1- خەباتى (يەكيتى ژنانى ئازاد) لەبوارى سياسىي و ريكخستنيدا لەهەر پارچەيەكى كوردستاندا، وەكو ريكخستن يەكيتى ژنانى ئازاد بنیاد بنییت.

2- خەباتى ئایدیۆلۆژىي بەناوى (PAJK) بەرپۆهى دەبات.

3- خەباتى پاراستنى رهوا، ژنان لەنیو هیزی پاراستنى رهوادا لەبوارى سەربازیدا كۆشش بكەن.

لەسالى ۲۰۰۵ كە هەلسا بەئەنجامدانى كۆنگرەيەك بۆئەوهى ئەو ريكخراوهيه بەشیۆهيهكى فەرمى بەناو بكریت و ريكخراویكى گشتی ژنانى وەها ئاوا بكریت كە بتوانریت تییدا هەم خەباتى ئایدیۆلۆژىي هەم خەباتى سياسىي و سەربازى بەشیۆهيهكى بەرفراوان سەر لەنوی ريك بخریتەوه.

***ئەى لەم نیۆهەندەدا خەباتى باشوورى كوردستان تاجەند**

پشت بەخەباتى - ئایدیۆلۆژىي رزگارىي ژن - هوه دەبەستیت؟

-وەكو لەوهوبەر هیمام بۆ كرد، سەرەتا پارتى ژنانى ئازاد رۆلى چەترىكى دەگێرا. بەو مانایەى تەواوى خەباتەكانى لەنیو خۆیدا كۆكردبووهوه و تییدا نەك تەنها ژنانى كورد بەلكو تەواوى ژنانى ديكەشى دەخستە نیو خۆیهوه، هەر بەم ناسنامەيهوه لە ئەوروپاشدا گەلیك پلاتفۆرمى نیۆنەتەوهیشى جیا بەم ناوه خستە سەر.

بەلام لەكۆنگرەى پینجەمدا كاتیک كە گۆرپانكارى ئەنجامدرا، ئیمە ئەوهمان بەبنەما گرت. وەكو گۆتم پارتى ئازادیی ژنانى كوردستان وەك پارتىكى ئایدیۆلۆژى خوى ريك بخت، ئیدی پیویستی بەوهيه كە بەناسنامەيهكى هەریمی و نەتەوهیى خوى بتوانی پیشەنگایەتى بۆ ئەو ئایدیۆلۆژىايە بكات. واتە بلین ژنانى

كورد زىتر پىشەنگايەتيان بۆ ئەو خەتە ئايدىيولۇژىيە كوردبوو لەرييازى ھىلى ئىمە ھەرەكەتلىكى فيمنستى زانستيانەين. بۆ جارى يەكەمىش ئايدىيولۇژىيە ژن، ژنانى كورد پىشتگىريان لىكرد و لەتىكۆشانى خوياندا پەيرەويان كوردوو، بۆئەوھى بىيە پارتى كادىران، لەجياتى لەنيو جوگرافىيە كوردستان و رۆژھەلاتى ناويندا بەناسنامەى ھەريىمى خويەوھە بتوانىت پىشەنگايەتى بۆ ئايدىيولۇژىيەكى گەردوونى بكات، كە پاشگىرى كوردستانى پىوھىە. نەك بەو مانايەى لەلايەنى ئايدىيولۇژىيەوھە سنووردار و لاتەرىك بىيىتەوھە.

* بەلام ھەمديسان چوارچىوھى ئايدىيولۇژىيە رزگارىي ژن تەنيا ئايدىيولۇژىيەكى رەگەزىي و كۆمەلايەتى نىيە يان ئايدىيولۇژىيەكى نەتەوھىي نىيە بۆ ژنى كورد؟! - بەلكو ئايدىيولۇژىيەكى كۆمەلايەتى و لەھەمانكاتدا گەردوونىشە بۆ تەواوى ژنانى دىكەش كە ھەلگىرى بانگەشەى تىكۆشانن. لەسەر ئەو بنەمايە گۆرانكارىيەكى وھە ئەنجامدراوھە.

* ئەى بۆچى جاران فراوانتر بوو، پاشگىرى كوردستانى پىوھە نەلكابوو و سنوورىكى لەم چەشنەشى بۆ دانەنرا بوو، بەلام لەبەرچى ئىستا كوردستانىيە؟! !

ئىمە لەكۆنگرەدا وتويژ و راويژمان كرد لەسەر ئەو مژارە و گووتمان ئەگەر ئىمە پارتىكى ئايدىيولۇژىيە رىك بەخەينەوھە، ئەوا پىويستە دەرفەت و بوارى دىكە بكەينەوھە بۆئەوھى كە بتوانىن

ژنانی دیکهش له ناویدا جیږگرن. ئیستا وهکو هیمام بو کرد بیجگه له (PAJK) ریڅخراوی دیکهش بونیاد دهنیږن. ههموو ژنانی دیکهش دهتوانن لهو بوارانهی لهکار و چوارچیوهی ههمان ریباردا تیڅوشانی خویان پهیرهو بکهن.

* من له دوماهیی ئه و دیدارهدا دهخوازم پرسپاری ئه وهتان لیڅکه م ئیوه دواچار ناترسن له وهی بین به ریڅخراویک یان بزووتنه وهیه کی فیمنیستی؟!

- دهتوانین بلین، ئیمه حهره که تیکی فیمنیستی زانستیانه ین. فیمنیستیش به گویرهی خوی بو تیڅوشانی خهباتی ژن گهلیک خزمهتی کردووه. بویه ناتوانین به ته واوی رهتی بکهینه وه، به گویرهی ئه و قوناغانه ی که هاتووه ئه وانیش لهکات و سه رده می خویدا خزمه تیان کردووه. بیگومان زور شت ههیه که وا ئیمه رهتی بکهینه وه. له زور لایه نه وه ئه و ترادسیون و داب و یاسا کومه لایه تیانه ی که ههیه رهتی بکهینه وه. به و مانایه ی ئیمه فیمنیستین، به لام رهتکردنه وهی ئیمه له سه ر ئه ساسیکی قه به یان په رگرییه ک نییه، واته رهتکردنه وهیه کی بی ئالته رناتیف نییه، به لکو ئیمه شیوازی چاره سه ری و مودیل و پروژهی ئه قلا نیمان ههیه. بو خیزان و بو کومه لگا پروژهمان ههیه. هه روا بو پیگه یاندنی که سایه تی پیاو و ژن په روه رده کردنی مندال و سیستمی خویندن و ههموو بوارهکانی ژیان خاوه ن پروژه ین. رهتکردنه وهی ئیمه ش به تیروانینیکی ره گه زانه ی وشک نییه،

بەلكو تىكۆشانىكى ئىنسانىيە. لەھەمانكاتىشدا لەكەسايەتى پياو و
ژنىشدا بىروامان بەو پىرەنسەبە ھەيە بەردەوام لەگۆرپانكارىي و
وەرچەرخان دابىن. بۆيە ئىمە فېمىستىكى زانستيانەين. بەو
مانايەى رەتەيشى دەكەينەو، لەھەمانكاتدا زۆر لايەنى
كەقبوولەيشى بکەين ھەيە. ئىدى ئەو لايەنانەى كەوا قبوولى
دەكەين ئىمە بەوپەرى ھىوا و باوەرپىيەو ھەولى گۆرپانكارىي و
وەرچەرخانى ئەو كىشە و ئارىشانەش دەدەين، چونكە ئىمە
بەكىشەيەكى رۆژانەى نازانين، بەلكو كىشەيەكى پىنج ھەزار
سالىيە و رەگ و ريشالىكى مېژوويى دوور و درىژى ھەيە.

هه‌ندیک له نامه‌کانی

شه‌هید قیان جاف

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

دوا نامه له پیناو ئازادیدا

دهقی نامه که ی هه قاللی سهرکرده "قیان جاف" که به دهستوخه تی خوی له ۲۴ لاپه ردها بۆ هه قالانی و گهلی کوردستان به گشتی و گهلی باکوور و باشوور به تایبه تی و سه روک ئاپۆ و بنه ماله که ی نووسیوه:

بۆ هه قالانی خوشه ویستم

مانگیک ماوه بۆ ههفته مین سالپوژی ۱۵ ی شوبات و تیپه ربوون بۆ هه شته مین سالی دهستگیرکردنی سه روک. ههر له ئیستاهه دلم وهک بورکانی دهکولی و له ههلیک دهگهړی بۆ تهقان. وابزانم له سرووشتیشدا بورکان و دیارده جوړبه جوړهکانی دیکهش بهردهوام پیوستان بهکات ههیه بۆ تهقاندن و پیکهینانهکانیان. ههروهک داری میوهیهک کهههتا پینهگات و کاتی نهیهت خوی لهلقی دارهکانی جیاناکاتهوه. واته لهگهله زهماندا لهنیو پیشبرکییهک دایه و ئهوهنده بهدارهکهوه دهمینێ که پیویست دهکا. زاته ن ئهگهر وانهبی، ئهوا میوه نابی بهمیوه و زیندوووونی خوی و ههبوونی خوی و ههسته ناسک و تامه سه رسوورپهینه رهکه ی ناسه لمینێ. خو بورکانیش وههیه داری میوهکه چۆن نهرم و نیانی و جوانی و بهخشینی خوی هه موو دهکاته سیوی یان دهنکه هه ناری و پاداشتی چاکه ی مروقهکان و یان رو لهکانی خوی ده داته وه، ئهوا بورکانیش

ریبەر ئاپۆ" دەرینگیتهوه. میشکم ته نیا زهنگیکی تیدایه و له سهر
یهک بانگی جیهاد دهکات و ئەو زهنگه کلیبوونه
به ئامانجه که مه وه و ۱۰۰٪ سهرکهوتنی ئامانج، پیکهینانی چالاکی
گهرهنتی دهکات، بلیسهی ئاگری "سهما" و "سهردار" ئاسا
له لاشهی منیشدا گهشتر دهبی و نایهلم ئوجاخی وارگهی
ئاپۆکه مان ساردبیتتهوه. له ناوهراستی زستانی زور زهمهتدا
به تینی ئاگری له شم دهمهوی پهیامیک بدهم و بانگیک بکهه، ئەم
پهیامهش پهیامی ئازادییه و بانگی منیش بانگی پاراستنی
سهروک ئاپۆ و بلندکردنی چالاکی و تیکۆشانه بو گهیشتن
به سهرکهوتن.

له گهڵ ریزو سلاومدا

15/1/2006

روژی سزای حوچره له سهر سهروک

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

بۆ ھەموو ھەقالانی ھیژا:

لە PKK دا گەورەترین چالاکی خودی سۆزە (گوتنە) بەلام کاتی گوتنیش واتای خۆی ونکرد، بزانی کەغەفلەت ھەیه، بی وێژدانی ھەیه، داروو خانیکێ ئەخلاقێ ھەیه. دەرئەنجامی رەوشیکێ وەھاش مسۆگەر خیانتە. گەلی کورد، ژن و PKK و سەرۆک ئاپۆ لەبەرئەوێ بەردەوام لەپشتەوێ خەنجەریان لێدراوێ، ھەموو ھەست و ھۆش و ھەلبەست و گۆرانییەکانیان، لاوانەوێ و گوت و بیژەکانیان بەکەسەرێکی مەزنەوێ، بەلام ھاوکات بەئێزادەیی بەرخۆدانی و تیکۆشانیشەوێ باس لەخیانت دەکەن و وەکو شەری نیوان ئاھوورامەزدا و ئەریمەن لەنیو پیکدادانیکردان. زەردەشت دەلی: لەئەنجامی ئەم شەرەدا چەندە زەحمەتیش بیت رووناکی واتە ئاھوورامەزدا ھەر سەردەکەوێ، بەلام بەمەرجی مەرۆقەکان باش بفکرن، جوان قسەبکەن و باش بکەن. جائەمەرۆ کاتی ئەوێ ھاووە کەباش بفکرن، جوان قسە بکەن و باش بکەن، تاووەکو فکری ئاھوورامەزدا سەردەم سەربکەوێ.

لەنووسینەکە ترمدا لەئەنجامی بیرکردنەوێ دەمدریژ بریارمدا کە لەشەوی ۱۵ی شوباتدا چالاکی پیک بەینم، چونکە وەک ژنیک، وەک کوردیک نامەوێت پێ بنیمە نیو ھەشتەمین سالی گرتنی سەرۆکایەتی و ھەشتەمین سالی دەستگیرکردنی ئاشقی ژنان و جاریکی دیکە ھەستکردن بە لەخاچ دراویتی وەک ژنیک. دەزانم کە پارتی لەم زستانەدا ھەندیک بەزەحمەت دەگاتە ھەدەفی ئەریمەنەکان و ئەوانیش ھەردەچی لەپیش

چاومان دىل و مىشك و لاشەى گەلەكەم دەخۆن و مەترسىدارن. ئەمەش بۆ من پىكەينانى چالاككەك دەكاتە ئەمر. دەمويست چالاككەكەم بژىم و پىك بىنم، بەلام منىش لەو بىروايەدام كەئەوئەندەى پىويستە مروڤ بژى، ھەروەھا بەردەوام راستىنەى "كاتى گوتن واتاى خوى ون كرد سەرە(نۆرە)ى چالاكى دىت و ھەر چالاككەكەش دەبىتە سەرەتاي سەرلەنوئى واتا دىتنى گوتن و بەھىزكردنى ھىواى ئازادى" لەمىشكەدا ھەك زەنگىك بەردەوام لىدەدا.

لەلايەك رەوشى چارەنووسسازى ئەم قوناخەى كەتيدايىن و بەئەندازەى نەزىكبوونەوئەى ئەگەرى چارەسەرى كىشەى كورد و ئازادى، ئەو مەترسىانەى كە لەسەر سەرۆك و گەل ھەن، لەلايەكى تەرشەوئە سەرەپاى ھەبوونى گەلىك دەرفەت و ئىمكانى گەشتەن بەئامانج ئەو بى ھىواى و رەشبینى و بى بىرپارىيەى كە تا دەگاتە ئاستى خیانەت، زياتر و زياتر ھەر دەچى من بەھىزتر دەكات و عىنادى "يان پىكەينانى چالاكى يان پىكەينانى چالاكى" پىش دەخات.

ھەفالانى ھىژام:

ئەم بىرپارەى من تازە نىيە، لەراپورتىكدا كە لەمانگى تەمموزدا بۆ پارتى و راپورتىكەش كە بۆ YJA-STAR نووسىبووم، ديارىم كەردووھە كە بىرپارىكى دەمدريژ و لە ۱۹۹۹ بەدواوھ داومە. بەلام لەلايەك ئەو قوناخە ئالۆزەى كە ھەرەكەت (بزووتنەوئەكەمان) پىيدا تىپەر دەبوو و جەدى پىويستى بەبەشداربوونىك ھەبوو لەئاستى بەرپۆھبەرايەتى ژن و گشتىدا و لەلايەكەش ھەلومەرجى سىياسى و تەكتىكى قوناخ بەو تەرزە

ریځای به پیکهینانی چالاکی نه ددها و گونجاو نه بوو به لام له گه له
 دهستپیکردنی هلمه تیکی نویی سیاسی و تهکتیکی له ای
 حوزهیرانی ۲۰۰۴ ئەم ههله رهخساوه و ئیدی لهو برپویه دام
 که دهبی و کاتی ئه وهش هاتوو ته قگه ری ژن و ملیتانه کانی وهک
 ۹۶ و ۹۸ له دژی کۆمپلوی نیوخو و دهره وه چه مبه ریکی نوی
 له ئاگر دروست بکه ن و دل و می شک و ویزدانه
 سه هولبه ندکراوه کان بتوینیته وه یانی له دژی دوستانی ساخته و
 هاوړییه تی که م و لاوان، زیلان ئاسا، سه ما ئاسا و سه ردار ئاسا
 له ژياندا و له چالاکیدا وه لامدانه وه پیویسته. له وانه یه بلین بوچی
 بهو شیوه یه ی چالاکی ده که یت و ره خنه شم بکه ن و یان ده بی
 سه روکیش په سندی نه کات، به لام ئه وه ی من تیگه یشتووم
 له پیشکه وتنی تیکو شانی ئازادی له کوردستاندا ئه وه یه که ئازادی
 و قه له مبابزی نویی به ره و ئامانج و چاره سه ری هه تا روژی
 دواایش بی به دهل نه بووه و نابی. ئەمه نه ریتیکی
 ده ستلیبه نه دراوی ته قگه ری ئاپوچییه به گشتی و ته قگه ری
 ژنیشه به تاییه تی، منیش دهمه وی وهک کادیریکی ژن دریژه به م
 نه ریه به دم له گه ل جاریکی دی هاتنه وه م بو نیو HPG و YJA
 STAR به ئه شق و مۆرالیکی مه زنه وه پیلانی ئه وه م داده نا که
 له روژی ۱۵ شو باتدا له دوو جی و یان دوو هه ده فدا چالاکی
 پیک بینم. یه که میان بی ئه وه ی زهره ر به خو م بگه یه نم له نیو
 مه رکه زی به کو یله کردن و به فاحیشه کردنی ژن له کوردستاندا و
 دوو میشیان له نیو دلی یه کی که له ناوه نده کانی به ریوه بردنی شه ر
 و ده وله تی تورکیا زیلان ئاسا هه ژانیک دروست بکه م. به لام
 هه لومه رچی زستان له لایه ک و له لایه کی تریشه وه تی رنه بوونی
 ئه و نیقاشانه ی که له م چوارچیوه یه دا له گه ل هه قالا ندا پیشمخست

و ئيقناعم نەکردن، بۆيە لەدواى گەرپانەوهم لەكوئفرانسى-YJA
 STAR بېرىرى ئەوهمدا كە لەچاشدا بىت بەشيوەيەك چالاكى
 پىك بىنم و ۱۵ى شوباتى ئەمسال بەگريان و بىچارەيى و بى
 ھىوايى نا، بەلكو بەئەشق و ھۆش و باوەرپىيەكى مەزن پىشوازي
 بكەم. بەس لىرەدا ئەمەوئى لەسى خالدا ھەسرەتى خۆم بىنمە
 زمان و لەگەل ئىوہدا پارقە (دابەش)ى بكەم؛ ئەویش ئەوہيە كە
 يەكەميان وەك پىلانم كردبوو لەو زەمىنەيەى كەدەمويست و
 ئەو ھەدەفەى كەدامنابوو لەپىش خۆم پىي نەگەيشتم و پىر بەدل
 تۆلەم نەسەندەوہ. دووہمىشيان گەلى باكوورى كوردستانم
 لەنزيكەوہ نەدى و ئاشنابوون لەجوانى سروشتى باكوور
 لەدلما ما. سىيەمىشيان بۆ ساتىكىش بىت سەر بنىمە سەر مى
 سەرۆك و ھەناسەيەكى قوولم بدايە. ھەرچەندە وەك
 ھەسرەتيك بوون لەناخى مندا، بەلام ھاوكات بەوہش خۆشحالم
 و بەباوەرپىشم كە ھاوپىيازاني من لەجىي من و ھەتا
 بەزيادىشەوہ لەمەودوا ئەوانە پىكدىن.
 بىگومان وەك بەرپۆەبەرايەتيەك بىركردنەوہ و
 خۆئامادەكردن بۆ پىلانكردن و پىكھىناني چالاكيەكى بەم
 شيوەيە زەحمەتە. چونكە رۆژانە تەقلىبوونىكى بەھىز دەخوازى.
 من لەم لايەنەوہ ھەولم دەدا كەھەتا رۆژى دوايش خۆم
 سويوت نەكەم(خۆم دانەبرىنم) و بەشداری كار بىم، بەلام
 مسۆگەر دەزانم كەوہكو پىويست لەماوہى ئەم مانگەى دوايىدا
 باش يارمەتى ھەقالانم نەدا، لەم لايەنەوہ داواى لىبوردين دەكەم.

لەگەل سلاو و رىزمدا

23/1/2006

بۆ بهرپۆه بهرایه تی و شهرقانانی ههریمی ههفتانین

ماوهیهکی درێژ نییه هاتمه ئهم ههریمه، ئێرهم زۆر خوڤشویست، وهک بلیی سرووشتهکهی بهردهوام لهگهڵمدا قسهی دهکرد، زۆر جوان و سهرنجپراکیش بوو بۆ من، لهههمووشی گرنگتر روۆی فیداکاری و دروستی ههقالان حزووریکی مهزنی دامی. ههموو ههقالانم زۆر خوڤشویست بهپیاو و ژنهوه، وهکو مرووف، وهکو کهسانیکی که ههرکات گالته بهمردن دهکهن، بهلام لهگهڵ ئهوهشدا زۆر شتی کهنهفرهت لیکرد و رهخنه کرد و لهمهودواش رهخنهی دهکهم ههیه، بهتایبهتی لهنیو زۆر کهسایهتیدا دوودلی و بی باوهپی، گلهییکردن و قهرێژکردنی ئهشق و خوڤهویستی، یان بهگشتی ههلوێستی کهسایهتی گهلهنهکسهل (نه ریتی باو) ی ژن و، فیودالیتی و لهخوڤازیبوونی پیاو بۆ جاریکیدى لێره دا منی لهناخهوه برینداردهکرد، لهوانهیه ههندیک جار له لایهنی ئیفا دهکردن و ئوسلوبهوه ئیوهم زویرکردبی، بۆیه داوای لیبوردنتان لی دهکهم، بهلام جاریکیدى له پشت ئهوه رهخنانهم رادهوهستم که پیشمخستوه سهبارهت بهنزیکبوونهوهی کهم و لاواز ئهوه رهخنه و رهخنه دایین و کولتووری دهدهقوودی (پاشهمله) و ته رزی تیکۆشانیکی داخراو و نهینی که بهردهوام وهک دینامیتیکه بۆ ریکخستن، لهو برۆایه دام ههریهک له ئیوه و ههر کادیریکی PKK له بهرامبهر پیشخستنی ژیا نی ریکخستن و پاراستنیدا و هاوکات له بهرامبهر پیشخستن و پاراستنی مرووف له کهوتنه نیو بی باوهپی و بی

بريارى و خيانەت خو بەرپرسىار ببينن لەكات و شوينى خویدا
 رهنجى فيكرى و ژيانى بدهين، هيچ شتيكى كه سەرنەخەين و
 ئەنجام نەگريڻ نيه، چونكه لەبنگەهى دووبارەبوونەوه و
 چارەسەرنەکردنى كيشەكانى ژيانى ريكخستنيان و بەتەواوى
 سەرنەخستنى ئەو ھەلمەتە سىياسى و تەكتيكىانەى كه بو
 ئازادکردنى سەرۆك و چارەسەرى كيشەى كورد ديارى
 دەكەين، بى بەرپرسىارىتى كادير و بەپارتى نەبوونىتەى، يانى
 ئەو مەنتقە ھىرارشيەى ئيمەيه كه پاراستن و پيشخستنى
 ريكخستن تەنيا عايدى تويزيكي بچووك واتە (بەريۆەبەرايەتى)
 دەبينن، كاتيک ئەمە دەلیم وا تيمەگەن كه تاك لایەنە كادير يان
 تاك تاوانبار دەبينم، چونكه كەم وكورتى و لاوازی
 ريكخستنيشى بەئەندازەى كادير ھەيه و دەبينرى، زاتەن لای من
 بەردوام فورمىلى "پيشكەوتنى تاك يەكسانە بەپيشكەوتنى
 ريكخستن و پيچەوانەكەشى راستە"، تيروانىنيكى سەرەككەيه
 لەبەدەستەوهگرتنى كيشەكان و لە "ئۆلايى" و "ئۆلگو" (رووداو و
 دياردەكان)دا، لەسەر ئەم بنەمايەش دەلیم نهيى پارتى بوون و
 سەرکەوتنى كادير تەنيا شتيكە ئەويش ئەوھيه كەسەرەپاى
 ھەبوونی لاوازی و كەموكورتىيەكانى ريكخستن، خو بەخواھەنى
 ريكخستن ببينى و خوێ بەپارچەيەكى سەرەكى ببينى و ھاوكات
 رەخنەى بكات و بو پيشخستنيشى لەدلەوه ھەولێ بو بدات. بۆيه
 چەندە زەحمەتیش بکيشين و بشکين ھەر دەبى ئەم ژيانە، ئەم
 ريكخستە لەچاومان باشتەر بپاريژين، چونكه ئەم ريكخستە
 ريكخستنيكى دەولەت و يان چينيكي سەردەست نيە.
 ريكخستنيك نيە كەھيزى خوێ ماددى و مەعنەوى لەجتيەكى
 ديکە دزی بيت، ئەم ريكخستە بەئارەقەى نيوچاوانى گەليكى

ره‌نجدەر و خوینی گەش و شیرینی بە‌هەزاران کچ و کوری
 دڵگەرم و ئاشق خولقینراوە، بۆیە خاوەن لیدەرکەوتنی واتای
 خاوەن دەرکەوتن لە‌شەهیدان و گەل و وەکو شەخس خاوەن
 کە‌سایەتی بە‌ئەخلاق و بە‌شەرەفە، پێچە‌وانە‌کە‌شی داپ‌و‌وخانیکی
 ئە‌خلاق و بی‌‌ویژدانییە‌کی مە‌زنە کە‌ئە‌نجامە‌کە‌ی وە‌کو "ری‌زان
 و نو‌ژین" ئاسا بە‌رەو خی‌انە‌ت دە‌چی.

هە‌قالانی هی‌ژا

لە‌وانە‌یە ئە‌م چالاکییە‌ی من کاریگەری لە‌سەر ئی‌وه بکات،
 بە‌لام تکام ئە‌وە‌یە کە بە‌شی‌ویە‌کی عاتیفی نزیک نە‌بنە‌وه و زویر
 نە‌بن (ئۆزولمە‌یین). چونکە هە‌لمە‌تی ۲۰۰۶ بە‌شداربوونیکی
 بە‌هیز و ئاوارتە‌ی لە‌هە‌موومان دە‌وی. منیش وە‌کو کادی‌ریک،
 وە‌کو ملیتانیکی ژن بە‌مش‌ی‌وه‌یە دە‌مە‌وی کاتکی (بە‌شداربوونی)
 خۆم نیشان‌دە‌م و پە‌یامی خۆم بە‌دە‌مه هی‌رشە‌کانی کۆم‌پلۆ
 (پیلانگێ‌ری) لە‌دەرە‌وه و ناو‌ه‌وه‌ی ریک‌خست‌ندا و هاو‌دە‌نگی خۆم
 لە‌گە‌ڵ چالاکییە‌کانی گە‌لدا بکە‌مه یە‌ک دە‌لێ‌ن کات وە‌کو
 خە‌نجەرێ‌کە ئە‌گەر نە‌ی‌ب‌ریت، دە‌ت‌ب‌ریت، بۆ‌یە کاتی ئی‌مە‌ش بۆ
 پە‌ر‌وه‌رده و ئامادە‌کاری هە‌تا بە‌ه‌اره، بە‌بۆ‌نە‌ی منە‌وه هی‌چ
 رۆ‌ژیک‌یش لە‌بە‌رنامە مە‌گۆ‌رن، چونکە هە‌ریە‌ک لە‌ئ‌ی‌وه‌ش لە‌ه‌یل‌ی
 فیداییدا بۆ بە‌هار خۆ‌تان ح‌ازر دە‌کە‌ن، منیش یە‌کی‌کم لە‌ئ‌ی‌وه و
 لە‌ئ‌ی‌ستاوه ئە‌گەر بتوانم سە‌ری بخە‌م، ئە‌رکی ئاسایی ملیتانی‌تی
 خۆم پیک‌دە‌هینم، چالاکی ئە‌م قو‌ناخە هە‌مە‌لایە‌نە‌یە. واتە تە‌نیا
 بە‌شی‌وه‌ی زیلان و سە‌ما ناب‌ی. دە‌زانم کە‌فیدایە‌تی لایە‌نی ژیان و
 بریار و پێ‌شە‌نگایە‌تیک‌ردنی، پراکتیزە‌کردنی تە‌کتیک و تی‌گە‌یشتنی
 فە‌لسە‌فە و ئایدی‌ۆلۆ‌ژی و پە‌ی‌وه‌ندی هە‌قالیتی دروست و بی

دوودلى چووينە بەسەر ھەدەفدا و خولقارى و مسوگەر
 كىلبوونە بەسەر كەوتنەو، لەو برۋايەدام كە ھاورپىبازانم
 سەربارى ھەموو كەم و كورتىيەكانيان خاوەن لەم راستىيە
 دەردەكەون ھەروەك چۆن لەدەمى رابردوودا لىي بەخاوەن
 دەر كەوتن، بەلام ئەو ھەش راستىيەكە كە لە رابردوودا نىو ەناچل
 ئەم راستىيەمان پىكەينا ھەتا ئىستاش وەكو كادىر راو ەستانى
 و ەسەت و ناوینمان تىنەپە راندووە، لەم لایەنەو ە برپارى من بو
 پىكەينانى چالاكى بەشيو ەيەكى و ەھا لەپىناو جارپكىدى
 قازانجەردنى واتايە بو ئەو گوتنەنەى كە دەيكەين و رزگار بوونە
 لەو كىشەنەى كە دووبارە دەبنەو ە. نالیم با كە ماسى
 (كەمو كورتى) نەبى، بەلام دووبارە بوونەو ە مەترسیدارە و
 بنگەكەشى لەبەتەواوى باو ەرنەكردن و ئیقناع نەبوونمان
 بەگوتنەكانمانەو ە دىت. چالاكى من پىش ە رشتى رەخنەدانىك
 دەبى لە ھاورپىيەتى لاوازم لەگەل سەرۆكدا و كەمپكىش بىت
 دەمەوى رۆل بگىرم لەپىشخستنى شورشى زىھنى و وىژدانى و
 ئەخلاقى لەنىو تەقگەرى گشتى و ئاپوچى و تەقگەرى ژن
 بەتايبەتیدا. سەرچاوەى ەيزى ئەم چالاكىيەش ئەو ئىلھامەيە كە
 لەبەرگرىنامەكانى سەرۆك و زىندووبوونەو ەى رۆحى PKK و ە
 دەيگرم. ھاوكات چالاكىيەكەم لەدژى تۆپ يەكون (ھەمەلایەنەى
 دوژمن لەسەر سەرۆك و گەل و تەقگەر رەفلىكسىك
 (كاردانەو ە)ى قەبوولنەكردنى سىياسەتى مارژىنال كەردنى PKK و
 بى سەرۆكايەتى چارەسەرى كىشەى كوردە و سەرلەنوئى
 نیشان دايىنى نەرىت و گەلەنەكى بەرخۆدانى كادىرى تەقگەر و
 ملپتانى ژنى كوردە.

نامه‌وی زۆر دریژی بکه‌مه‌وه، چونکه ئەم راستییانە لەلایەن
هەرکەسیکە‌وه دەزانرێ، بە‌لام ئە‌وه‌ی کە‌مه لە‌گە‌ڵ زانیندا
هە‌رکات و ساتی هە‌ستکردنە. واتە لە‌نیوان زانینە‌کانمان و
کردارماندا پردی هە‌ستکردن لاوازبوو، بۆ‌یه ئە‌وه‌ی دە‌زانین
باش پێ‌کی ناهێ‌نین، لە‌دواییدا ئە‌مه‌وی رە‌خنە‌ی خۆ‌م بده‌م و
دا‌وای لی‌بوردنتان لی‌بکه‌م بۆ ئە‌وه‌ی کە لە‌م دواییانە‌دا وە‌کو
پێ‌ویست بە‌شداری کار و خە‌بات و پەرە‌رده نە‌بووم، بە‌لام
هە‌مووتان لە‌دڵ‌ه‌وه س‌لاو ده‌که‌م و یه‌که یه‌که هە‌مووتان
لە‌با‌وه‌ش ده‌گرم، لە‌بیرم نە‌چی ده‌بی بە‌تایبە‌ت دا‌وای لی‌بوردن
لە‌و هە‌قالانە بکه‌م کە لە‌هە‌مان کۆ‌میسیۆ‌ندا بووین، بە‌لام د‌ل‌نیام
کە‌هە‌قال دە‌زانن زۆر بە‌باشی ده‌ور بگێ‌رن.

دووباره له‌گە‌ڵ رێ‌ز و س‌لا‌ومدا

26/1/2006

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

له شه خسی هیژی YJA-STAR ی هفتانیندا بۆ ته وای

هیژه کانی YJA-STAR

گهلی کورد به گشتی و ژنی کورد به تایبه تی له پیناو به دیهینانی ئیراده و ناسنامه ی ئازادی خۆیدا گهلیک به دهلی گه و ره ی دا و هیشتاش به رده وامه و له مه و دواش وهک نه ریتیک روژه کانی میژوو دهنه خشیینی. ئەندام بووین له نیو ته قگه ریکی وهک YJA-STAR دا به راستی غرور و شکومهندی و روومه تیکی مه زنه. چونکه هه موو روژی روچی پیروزی مروف تاییدا خو بهخت دهکهن و ئەوانه شی که ده ژین له هه ولی خۆبه هیژکردن دان له دژی کویلایه تی. ریکخستنی YJA-STAR به خوینی به هه زاران کچی جوان ئاو دراوه و ریکخستنیکی جه وه ره ی ژنه، بۆیه ئەمرو هیوای ژنه ئازارچه شتوو ده کانه و پیشهنگی جه ساره تی ژنه، یانی ده توانم بلیم که YJA-STAR خوداوهندی جه سارهت و سزادانی پیاوه زۆردار و درۆزنه کانه . YJA-STAR په ناگهی ئەو ژنانه یه که له ئازادی و سه ره به خوئی ده گه رین، بۆیه ده بی هیچ کادیریکی ژن چ له نیو PKK و YJA-STAR و چ له نیو هه ر ریکخستنیکی دیکه ی حه ره کهت (بزاف) ی ژندا خو ی بی به ری نه کا له م روومه ته و هیچ کاتی نکولی لینه کا و یان لاوه کی نه بینیت. ئەوه ی له م زه مینه یه رابکات و یان مانای نه داتی، بزانه له ئازادی خو ی راده کات و مانا ناداته تی کۆشیننی ئازادی خو ی، چونکه ئیمه وه کو ژنی کورد له زه مینی گه ریلادا باوه ری، ئیراده و هیژی جه وه ره ی عاید به ژنانمان

پەيدا كۆرد و ئەمرو ھەموو رىڭخستەكانى دىكەى ژنىش
لەباو ھەشى دايكە "ستار" ھەو لەدايك بوون و گەورەبوون.

ھەريەك لەئىمە ئەگەر لەئازادى راستەقىنە دەگەرپىن ئەوا
دەبى لەو رىنمايىھەى سەرۆك تىبگەين كە دەلى: "ھەموو كەس
لەچيا دابەزن، كچان دەبى بىمىنەو ھەو لەئازادى خويان بگەرپىن"،
ئەو ھەموو ھەمووان مەبدەئىكى سەرەكى خۆ رىڭخستە لەدەم
(كات)ى نزيك و دووردا و دەبى بى ئەوھى پشت بىستىن
بەشىوھى ژيان و ئوسلەنمە (جىگىر بوون) و تەكتىكى تەڭگەرى
گشتى و يان بى ئەوھى چاوەروانى ئەو ھەبەكەين كە چارەسەرى
كىشەى نەتەو ھەيىمان بىت و ئىمەش ھەموو دابەزىنە نىو
سىستەم، دەبى لەپىناو پاراستنى جەوھەرى ژندا لەشارەكانىشدا
بىنە ھىزى پىشخستن و پاراستنى ژنان، وەلى ئەساس
جىگىر بوونمان لەچياكاندا بگەينە كارىكى سەرەكى و لەھەموو
بوارەكاندا خۆمان ئامادەبگەين. بەمەش ھەروەكو چۆن چيا بو
گەلى كۆرد ھەردەم بوو بەجىي خۆپاراستن و تەسلىم نەبوونى.
داگىر كەران ھاوكات دەبى ئىمەش وەكو ژنى كۆرد چيا بگەينە
قەلاى پاراستنى ژنان و وارگەى رىنسانس و رۆشەنبوونەوھى
كۆمەلىك كادىر و پىشەنگ كە بەردەوام بتوانى ئاراستەى ھىلى
ئازادى و سەربەخۆيى بداتە ئەو رىڭخستن و دەزگايانەى ژن
كە لەنىو كۆمەلگادا كار دەكەن. واتە دەبى دەمدريژ-YJA

STAR و ئەو ژنانەى كە لەدەو ھەو لەئازادى راستەقىنە دەگەرپىن،
بگەينە تەئىمىنات (گەرەنتى)ى پاراستنى ھىلى ئايدىلۆژىي
رزگارى ژن و نەھىلەين بىنە مەزھەبى سىستەمى بالادەستى
پىاو. ئەگەر وەھا نەبىت، ئەوا مسۆگەر ناتوانىن خۆ لەداوى
سىستەمى زۆردارو درۆزنى پىاو رزگار بگەين. چونكە لەو

سیستەمەدا هیچ شتیکى بەبەرژەوهەندى ژن نىيە. کەواتە چيا بۆ ژنان تەنیا واتای خۆپاراستنیکى قەبەى چەكدارى نىيە و ئامانجىش تەنیا چارەسەرى کىشەى نەتەوهى نىيە، بەلکو هاوکات جىي پىگەياندى کادىرى بەناسنامە و ئىرادەى ژنە و جىي رۆشکردنەوهى زىهەنيەتە، ئەگەر هەريەک لەئىمە لەم چيايەدا واتا و ميسیۆن (رۆل) يکى وەها نەدەينە چيا و ئەم ژيانەمان و بەگوێرەى ئەوەش بەجۆش و ئىدعا (بانگەشە) و بريارىکى علمى کەسايەتى خۆمان پىنەگەينەن و لەدژى پاشقەرپۆيەتى و کۆيلايەتى خۆمان و فيلبازى و درۆ و دوورپرووى و بالادەستى پياوذا تىنەکووشين ئەوا مومکين نىيە کە کىشەى نەتەوهييشمان چارەسەر بىي. چونکە سەرنج بەدەن لەسالى ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴دا دەرفەتیکى گرنگ هەبوو بۆئەوهى کە لەرهوشى سياسى ناوچەکە سوودوەربگرين و بەرهو چارەسەرى هەنگاو هەلبەنن، بەلام گرووپى چەتە و تەسليمکارى نيوخوى حەرەکەت رييان ليگرت و رووبەرووى مەترسببەکى گەورە بووينەوه لەنيو ئەو گرووپەدا ژمارەيەک ژنیش هەبوون، ئەگەر ئەو ژنانە لەئازادى راستەقینە بگەرانهيه و هەندىک ويژدان و ئەخلاقی ژنى کوردیان تيابووايه، حەتمەن ئەو گرووپەيان تەئسیر دەکرد و ريگايان لەو خيانەتە گەورەيه دەگرت، بەلام بە پىچەوانەوه رۆليان گيړا و خيانەتيان گەيانده لووتکە و تەکانيان پيدا.

زۆر نمونە هەن سەبارەت بەرۆلى ژن لەخيانەت و بەرخۆدانى نيوخوى تەقگەرى ئاپۆچيدا، نمونەى هەرە نزیکيش رەقى "ريزان و نوژين" بوو.... کەواتە رۆلى ئىمە دەستنيشانکەر و چارەنووسسازە، ئىدى بایەمە بکەينه گوارەيەک و بیکەينه

گويمان و سەراسەر (رووكەشانە) نزيك نەبىنەو و لەبىرمان نەچىتەو، چونكە لەبىرچوونەو، خيانەتە.

نامەوئ زۆر دريژ بنووسم، چونكە لەھەموو جىيەك لەمانگى شوباتدا كۆنفرانسى كادىر ئەنجام دەدرئ، لەويڤا باوەر دەكەم كەزۆر بە بەرفراوانى نىقاش دەكرئ و ئەوشتانەى كە من دەمەوئ بىلئم، لەمن باشتەر نىقاشى لەسەردەكەن و برپار و پرۆژەش دەردەكەوئ، بەلام تەنيا وەسىيەتيكى من بو ئەو كۆنفرانسانەش ئەوھىيە كەخۆمان فريو نەدەين و بەدواى ئىجادكردنى برپارى نويدا نەگەريين، تەنيا برپاريك ھەيە كەبىدەين ئەويش ئەوھىيە كە ئايا بەگويرەى ئامانجى ئازادى ژيان دەكەين يان نا؟ يان وەك سەرۆك پرس دەكات: "ژنى ئازاد كىيە؟ چۆن دەژيت؟" و وەلامى ئەم پرسىيارانەش بەدەينەو برپارى تەقلىبوونىكى لەدل و مېشكدا و ويژداندا بەدەين، بەسە. دواى ئەو زاتەن كەسيكى بەبرپار و نەت (يەكلايىبووھە) لەئامانجيدا ھەلبەتە دەزانئ چۆن تىدەكووشئ، چۆن شەر بكات، چۆن خوى ريكبخت و سيستەمى خوى ئاوا بكات. لەم چوارچىوھەدا ھيوادارم ھەركەسى، بەرپوھەرايەتى، ياپى (مەبەست ئەو ھەقالانەى لەبەرپوھەرايەتى رىكخستندا نين - رۆژى ولات)، ھەقالانى كۆن و نوئ بەگشتى ئەم كۆنفرانسانە بكەنەو وەسىلەى خاوينكردنەوھى دل و مېشك و برپارى ئەو بەدەن لەچووينە سەر كار و ئازادى بەولاو ھىچ شتيكى دى نەفكرن و شكايەت نەكەين و بەجەسارەت برپارى سەرکەوتن بەدەين. ئەوانەى كە كۆن، خاوەن رەنج و ئەزموونن با خويان لە نەھيليزم رزگار بكەن و بەھاي خويان بزائن و ھاوپەيمانى خويان لەگەل رىكخستن و ئازاديدا نوئ بكەنەو، ئەوانەشى كە

نوین باهیچ خوین بیچاره نهکهن و فهقیر نهکهن. چونکه
ئیمکانی ئازادیمان زوره، بهس تهنیا باتهمهلی نهکهن و نهترسن
لی بگهپین و فیڕ بین و تیڤگهن و بو ئهوهی تیڤگهن و بین
بهکادیری پاشهپوژ با لهسهروک و ژنهوه فیڕ بین و ژن هیژ
ببین و زوو نهشکین و پاشگهن نهبنهوه.

ههر یهک لهئیمه وهکو ژن لهکومهلگاوه هاتووین و پهنامان
بردوته بهر چیا و لهم ژیانهدا لهئازادی دهگهپین، یانی
لهکومهلگادا فاحیشهیهتی، ئینتیجار، زهواج، خویندن ههتا دواپی
گهلیک ریگای دی ههبوو، بهلام بهزانابوون و یان بی زانابوون
ئهو ریگایانهمان نهگرت بهر و بهشداری ئهم ژیانه بووین. ئالیره
بهدواوه ناکوکیهک ههیه و زور گرنگه که چارهسهه بکری،
ئهویش ئهوهیه که سههرپای ئهو راستیه خیانته و رهف، و
یان لهم ژیانهدا لهبن ناوی خوشهویستی و ئهشقا خومان
دهکهن بهعایدی پیاویک و ههول دهدهین که پیاویکیش بکهینه
عایدی خومان. ههروهها ههندیک ههقالبش لهوانهیه لهنیو
لیگهپیندا بن ئایا ههزکردن چیه و چونه و، یان ههندیکیش
دهلین: زاته نهمه شتیکی قهدهخیه ووا باشه خو باسترمه
بکهه (خوبچهپینم) و کاربکهه بو ریكخستن، بهردهوام رادهکات
لهه راستیه. ههندیکیش دهلین: ئاستیکی من ههیه، من دهتوانم
ههم لهگهه پیاویکدا ژیان بکهه و جیی ئهه لهدل و خهیاالی
خومدا بکهمهوه و ههم کاریش بو گهل و سهروک و ژن بکهه.
بهههه حال ههیهکه و بهشیوهیهک ناکوکی ژیان دهکات و

سەرەراى ئەوھى كە رىنماى سەرۆك ديارە، ھەر يەكە بەگوڤرەى خۆى رىيازىكى گرتۆتەبەر. من ئەمە بەكىشەيەكى سەرەكى دەزانم. وەك ھەندىك ھەقال دەلن: "ئەم كىشەيە دواى مەسەلەى رىفۆرمى جقاكى دەرکەوت" وەھاش ناگرمە دەست، چونكە ئەمە كىشەيەكى كۆمەلايەتى، مروقايەتییە و دەرئەنجام لەنىو ئیمەدا كىشەيەكى ئایدیۆلۆژیە و، ئەگەر پىشتەر لەكەسايەتییەکاندا چارەسەرکراو بووایە، ئەوا رىفۆرمى جقاكى ھىچ کاریگەرییەكى نەدەبوو. زاتەن لەبەرئەوھى كىشەيەكى وەھا ھەبوو، ئەو گرووپە نیازخراپەش باسى لەشتىكى وەھاگرد، بۆیە دەبى پىش ھەر شتى لە ئایدیۆلۆژى و فەلسەفەى سەرۆك ئاپۆ باش تىبگەين كە فەلسەفەى ھەزکردن و ئەشق بەخۆیە. لەم فەلسەفەيەدا عایدیەت، مولکییەت و تاپۆکردن نییە، بۆیە پىوێستە ئەم خالە بەباشى نىقاش بکەين و لەناخدا بریار بدەين و تەرجیح بکەين، لەم خالەدا تەقلى سەرۆك ببين و ئایدیۆلۆژى قبول بکەين. ئەوا لەھەموو بوارەکانى دیکەشدا مسۆگەر تەقل دەبين و ھىچ ئاستەنگیەك نابى لەپىشماندا، چونكە خودى سەرۆكىش دەلى: "شەرى ئیمە لەجەوھەردا شەرى ئەشق و خۆشەويستییە"، جا ئەگەر ئەمرو لەکارەکانماندا وەكو کادىر چ کوپ چ کچ بەنیوہناچل ئەنجام دەگرين وە يان زورجار ئەنجام ناگرين، راستەوخو پەيوەندى بەم مەسەلەيەو ھەيە. واتە بەئەشق و ھەزکردن تىناکووشين و وزەمان ناخەينە خزمەت ئامانج، چونكە

هیشتا له ناخی ئیمه دا ئه شق و خوشه ویستی وهک تابویه که و
لیی بیانین، وه یان وهک قه دهخه تیگه یشتووین یان وهک
مه سه له یه که له دواى شوړش ژيان بکړیت، هه ریه که له م
بوچوونانه هه لهن و نیمچهن به نیرین (روانین) ی منیش
خوشه ویستی و ئه شق له م ژيانه دا شاراوه یه و به تیگویشان
ده توارى ببینرى بوئه وهى به ئه شق و خوشه ویستی ژيان
بکهین، مه رج نییه پیاویک و یان ژنیکت هه لېژاردې و تاییه ت
کردې به خوت، چونکه تو ده توانی وهک مروځیک خوشتېووی،
چونکه ئیمه پيش ئه وهى ببینه ژن و پیاو، مروځین وه یان
منالین، بویه باخوشه ویستی و ئه شقمان وهک مروځ و منال
خاوین بیت، باخوشه ویستی و هه سستی ئه شقمان له که سیکا
زیندان نه کهین و ئه سیر نه کهین، زاته ن لای من له م سه رده مه ی
ئېستاماندا گه ران به دواى ژنیکا و یان پیاویکا که له گه لیدا ژيان
بکهین و باسی خوشه ویستی بو بکهین، غه فله ته، چونکه هیشتا
شوړشى زیهنیه ت و به تاییه تی شوړشى هه زکردنی مروځ
سه رنه که وتووه. بویه هه ر په یوه ندیه کی ته نگى نیوان دوو که س
ئه نجامه که ی یه کتر راکیشان ده بى به ره و کوپله کردنی ئه شق.
لیره دا نالیم ئه شق و خوشه ویستی نییه، من ده لیم هه یه به لام
پیویسته له مروځدا ژيان بکات به گشتی، چونکه له هه موو پیاو و
ژنیکا ئه و پیوانانه ی که من قبولمن ده بینم و ناتوانم؛ هه موویانم
خوش ئه ویت به لام ئه وهش هه یه که هه موو ئه و پیوانانه ی که بو

خۆشەويستى پياويك دياريم كردوون، مومكين نىيە ھەمووى لەشەخسىكدا بىينم. چونكە ھەركەسىك موساعيدە بۆ تەسلىمىيەت و خيانەتكردن لەراستى، بۆيە دەلیم گەرەن بەدواى كەسىكدا ھەرچۆنىك بىت غەفلەتە و لەخۆخەرىكکردن و كات بەفەرۆدان بەولاولە ھىچىتر نىيە. بۆيە مەن دەلیم پىش ئەوھى ئاشقى پياويك بىن دەبى ئاشقى مەرۆف و سەروشت و ژيان بىن.

كەواتە ئىدى كاتى ئەو ھاتووە برىار بەدەين كە ھەمەلایەنە بەشداری ئایدیۆلۆژى سەرۆك بىن. چونكە دلێك كەجى تەنیا پياويك ياژنىكى تىدا بىيەتەو، ئەو دلە مومكين نىيە بەتەواوى رىگا بداتە ژيانكردنى گەلێك و سەرۆكىك. ئەگەر رىگاشى پىبدات، ئەوا زۆر بەھىز نىيە و رۆژىك دىت دووچارى سەپىنەو دىت. راستە مەرۆف خاوەن تەبىعەتێكە بەبەرامبەرەكەى كارىگەر دەبى و كارىگەریش دەكات، ھىچ ئەمە ئىنكار ناكرى، بەلام شتى گرنگ لىرەدا ھونەرى شەركردنە واتە لەھەستەكانت رامەكە، بەلام لەبەرامبەریشیدا بن مەكەو و تەسلىمى مەبە، كەواش بوو ئەوا تۆ مەرۆقىكى لەخۆباوەر و بەئىستىقارەت لى دەردەچى و رۆژانە خۆ نوێكردنەو پىش دەكەوى، لەم لایەنەو بەھەلە لىم تىنەگەن و ھەزىش ناكەم كە بلىن: بەراستى ھەقال ئىيان خوى چارەسەر كردبوو و ئازاد بوو. چونكە ئەمە راستىيەكە ھەتا مەرۆف ژيان بكات، دەبى تىبكوشى و نەھىلەت بچووك بىتەو و بەرەو كۆيالاىەتى بچىت، منىش وەك ژنىك لایەنى گەلەنەكسەل

(نهریتی باو) ی ژنم تیدایه، بهلام ئهوهی بو خۆم بهبنه ما گرت
 ئهوهبوو که بههیچ جورئ ههستهکانم پشتگوئ نهخست، وهلی
 قهده تهسلیمیشیان نهبووم و بن نهکهوتم، ههروهها ئهگهر ههستم
 کردبی که روژیک ههقالیکی کوپم لهنیو تیکۆشاندا کاریگه رکردبی
 و بووبیتته هوئی لاوازی لهتیکۆشانیدا ئهوا زور لهخۆم عاجز
 بووم و لیپرسینهوهم بهبنه ما گرتوو، چونکه دهزانم وهکو
 ژنیک، وهکو کوردیک دهتوانم شوپشگیپ پيشبخه، بهلام مافم
 نییه که مرووف لهخزمهتی شوپشگیپیان بکه، بهههراحال منیش
 وهک ژنیک لهبهرامبهراستی سهروکایهتی، گهل و تهواوی
 ژنانی ئازادیخواز و لهبهرامبهرا ئیوهی خوشهویست وهک هیزی
 ژن له"ههفتهنین" و تهواوی هیزهکانی YJA-STAR و تهواوی
 ههقالانی تیکۆشانم رهخهاندانی خۆم دهدهم و ئهگهر کهم و
 کورتیهکم، لهئیهدا زویربوونی دروستکردبی، ئهوا داوی
 لیبورتن دهکه، لییهدا دواپی بهم بهشهی نامهکهم دینم بهو
 هیوایهی لهکۆنفرانسی کادیر و تهواوی تیکۆشاندا سهراکهوتن
 بهدی بهین. ههمووتان لهدهلهوه بهههستی ژنییهوه سلاو
 دهکه و یهکه یهکهتان ماچ دهکه.

لهگهل سلاو و ریژمدا

27/1/2006

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

بۆ روڭشايى شەۋەزەنگەكان "سەرۆك ئاپۇ"

لەو روڭشەۋەى كە تۆم بېستوۋە و ناسىۋە ھەست بەژيان دەكەم، دەزانم كە كىم و دەبى چۆن بژىم. يانى فكر و رامانى تۆ منى بەمن ناساند و فىرى كردم كە بەمانا بژىم، فىرى ئەلفوباي ئازادى و سەربەستىت كردم. لەفىرگەكەى تۆدا چەندە زەحمەتېشم كېشا بېت، ھېچ روژى لەروژان دوودلى و پەشيمانىم ژيان نەكرد، چونكە تيايدا ھىزى واتام كەشفكرد، ھىزى فكر و ھىزى مروڭ، كەمىكىش بېت لەۋە تىگەيشتەم كە ھېچ شتىك موستەھىل نىيە و مروڭ چى بكاتە ئامانچ دەتوانى پىي بگات بەمەرچى كە لەو ئامانجەدا جددى بېت و پىي باۋەر بېت، ۋەكو ژنىك و ۋەكو كوردىك ئازادىم كرده ئامانچ و لەدلەۋە باۋەرېم پىكرد، بۆ ئەمەش بەحەسرەتەۋە بووم كە بۆ ساتەۋەختىكىش بېت لەنزىكەۋە بتېنىم و توند لەباۋەشت بگرم و ھەناسەيەكم بدايە و پاشان ئەۋەى لەدلمدايە دەرھەق بەئازادى خۆم و ژنان و گەلەكەم لەگەل تۆدا وتووېژ بكەم، بەلام لەسالى ۱۹۹۸دا پىلانگىرېيە گلاۋەكەى نىۋدەۋلەتى لەدەرەۋە و ناۋەۋەدا كەۋتە نىۋان من و تۆ و بەھەزاران كەسى ۋەك من كە ھاۋئەشق و بەھىۋا بوون بەدېتنت. دواى ئەۋە دەستگىرکردنى ئىۋە لەمندا زياتر تەكانى بەھىز و برىارى ئازادى دا و ھىۋا و حەسرەتى دىتنى ئىۋەم قەد ون نەكرد، بەلام بەردەوام ھەۋلى ئەۋەم دەدا كە زۆر لەنزىكەۋە ھەستت پىبكەم. بۆيە زۆر جار لەناخمدى دىالوگم لەگەلتاندا پىش دەخست و ھەستم دەكرد ۋەك دەنگ، ۋەك وزەيەك دەكەۋتە ناخەۋە و ئىلھامم لىدەگرتن. چەند جارىش ھاتى بەمىۋانى خەۋنەكانم و زۆر زۆر خوشحال

بووم، ئەو ھەى راستى بىت ناتوانم بەتەواوى گوزارە بكەم
 لە ھەست و بىرەكانم سەبارەت بەئىو، بەلام لەسالى ۱۹۹۹
 بەدواو بەردەوام راستىيەك لەمىشكى مندا دەزرىنگىتەو،
 ئەو یش ئەو ھەى كەزىندانىكردنى مروڤىكى گەورەى وەك ئىو
 پى ھەزم نەكرا و ھەر دەموت ئەم مروڤە ئەو جىيەى حەق
 نەكردوو، بىگومان بەرپرسيارى دەستگىركردن و
 گۆشەگىركردنى سەرۆكى گەلىك و رىنشان دەرىكى گەورەى
 مروڤاىيەتى تەنیا دەولەتانى روورەشى جىهان نابىنم، بەئەندازەى
 ساختەكارى و دوورپووى و خىانەتى دەولەتانى سەردەست
 لاوازى و كەم و كورتى ھاورپىيەتى خۆم و ھەقالانىشم
 بەرپرسيار دەبىنم. بۆيە ھەردەم شەرمەندە بووم لەحزورى
 ئىو و گەل و ئەو ژنانەدا كە ھىواى ئازادىيان بەئىو ھە گریداو.
 ئەمروڤش لە ۱۵ى شوباتى ۲۰۰۶دا پى دەنىيە ھەشتەمىن
 سالى دەستگىركردنى سەرۆكايەتتىيەو و پىلانگىزى نۆدەولەتى
 قوناخىكى نوئ و مەترسىدارى لەسەر ئىمرالى و كوردستان
 بەگشتى دەستپىكردوو. دەيانەوئ ھەموو رەنج و تىكۆشانى
 ئاشتى و دىموكراسى سەرۆكايەتى و گەلى كورد بەفەرۆ بدن و
 بەئاشكرا بانگەشەى تەسلىمىيەت و دەستبەردان لەسەرۆكايەتى
 بكەن، دەيانەوئ دەستەمۆمان بكەن و فەرى ئەو ھەمان بكەن كە
 بى سەرۆك، واتە بى ئايدىوئوژى، بى ئىرادە ژيان بكەين، بۆيە
 ئەمروڤ گەل لە ھەر چوارلای جىهان لەدژى ئەم سىياسەتى
 قەركردنەى كە لەسەر سەرۆكايەتى پەپرەو دەكرى نارەزايى
 خۆى دەردەبرئ، منىش وەكو قوتابىيەكى ئىو لەدژى ئەم
 ھىرشە نارەوايە دەمەوئ لەم ۱۵ى شوباتەدا لەنىو گەلى خۆمدا
 بەرخۆدانى گەلەكەم، بەئاگرى جەستەم دەمەوئ پەيامىك بەدەمە
 مىشك و دلى سەھۆلبەندى شارستانىتى كۆمەلگای چىنايەتى و

وهك زۆر مروۆقى دىكه دهمهوى له دادگاي ميژوودا بيمه شاهيديك بو قيراندن و ئىشاره پيكرى زۆردارى و درۆزنى سيسته مى داد و مافى مروۆقى روژئاوا.

سهرۆكى من، ئەم چالاكويهى كه ئەنجامى دهم له گهله ئه وهى نارهزايى و ئىسباتيكه له دژى ئه وه حه قسزيبه (ناهه قيبه)ى كه له دژى ئيوه و گهلى كورد له لايه ن دهوله تانى سهردهسته وه په يره وه ده كرى، هاوكات ره خنه دانىكى هاوپرييه تى كه م و لاواز و رزگار بوونمه له هه ستى شه رمه نده يى و بى روومه تى له به رامبه ر ميژوو و گه له كه مدا، ئاستى ئيديعا و باوه ريمه به وهى كه هه تا تاكه كه سيكيش بميني ئەم فهلسه فه و هيلى ژيانهى ئيوه هه ر ده ژى و سهرده كه وي. زۆر كه س ده لىت و ده فكرن كه تا ئايدىلولوژى توونه بكه ن (له ناوبه ن) و نه هيلن، من گالته م به مه دىت و ئيدعايه كى زۆر پرپووچه، چونكه ئيوه ئيدى له دل و ميژك و حوجره ي به مليونان كه سدا و به تاييه تى له دلى ژناندا جيگيربوون و بوون به مالى ميژوو و كوومه لگا. هه موو جارى به وه فايى و راستگووى ژنت به ئيمه ناساند جائه مرو سهربارى هه موو كه م و كورتى و لاوازيه كانمانه وه دهمهوى ره خنه ي خو م بده م و بريارى بوونى خو م له هيلى سو سياليزمى زانستى و ديموكراتى و پارادىگماى نوى نيشان بده م و كه ميكيش بيت، په ياميك بده مه پاشقه رويه تى نيوخو و هيرشه كانى دهره وه، منيش زورجار وه كو هه قالانى شه هيد دهمگوت، خوزگه له گيانم به به هاتر شتيكيتر هه بووايه له پيناو ئازادى سهرۆك و گه له كه م و ژنه چه وساو ه كاندا فيدام بكردايه. له دواى گرتنى ئيوه و له سالى ۱۹۹۹ دا به رده وام بريارى ئەنجامدانى چالاكويه كم هه بوو، به لام له به ر ئه وهى هه لومه رج گونجاو نه بوو بو شتيكى وه ها و به تاييه تيش بو ئه وهى ئيوه زوير نه كه م هه ر هه ولما له ژياندا

دروستىبون، گریدانى خۆم لەگەل ئیوھدا نیشان بدهم، ئەمپروش دەزانم كە لەوانەىە ئەم چالاكىیە رەخنە بكەن و پەسندى نەكەن بەلام چى بكەم سەرۆكى من ھەندىك ھەن ئاشق دەبن و دەستى يەكتەر دەگرن و رادەكەن. ئاشقبوونى منىش وەھایە و دلم بى ئیوھ و بى پىكەنین و زەردەخەنەى سەر لیوى منالانى ولاتەكەم سوكنایى نایە و ئوقرە ناگرى. نەمتوانى برپارەكەم لەقوناخىكى وەھا ھەستیاردا درەنگ بخەم بۆ سالى ھەشتەمى دەستگیركراوى و دوورى ئیوھ. بۆیە داواى لیبوردن دەكەم و دەمەوى ئەوھش بلىم كە زۆر بە ھیوا و بەورەم، بەتایبەتى كاتى بۆ دیاریكردنى كۆمیتەى ئىنشای پەكەكە (سەرلەنوى ئاواكردنەوھى PKK) ناوى منت گرتە سەر زمانى خۆت و پرسىارى منت كرد، ھەستم بەوھكرد كە گەورەترین خەلاتت دامى و ھەست بەروومەتتىكى مەزن دەكەم. بەردەوام رىئەمەییەكەى تۆ بۆ شۆرشى باشوور كە وەك شۆرشىكى ژن بەناوى دەكەن، لەمندا ورە و ئاراستەى تىكۆشانى دیارى كردووھ، ئىستاش لەنیو ئەو بى دەنگى و مردنەى كە لە باشووردا ھەىە و دەمەوى وەك ژنىكى باشوور كەمىكىش بىت قەرەبووى پاداشتى رەنج و چاكەكانى ئیوھ بدهمەوھ، زۆر شاد دەبم كە ئەنجامىكى سەرکەوتوو بەدەست بىنم، لەدواىیدا سلاو و خۆشەوىستى و ھەسرەتى دىتنى خۆم ئاراستەى توى بى ھاوتا دەكەم، لەبىرتان نەچى زۆرتان بىر دەكەین و زۆرتان بىردەكەین....

لەگەل سلاو و ریز و ھەسرەتمدا
28/1/2006

بۆ ھەموو گەلی کوردی نیشتمانپەرور و بەرخۆدانقان

میژوو ئەوێ سەلماندووێ کە گەلی کورد گەلیکی قارەمان
و خۆبەختە، سەرەپای سیاسەتی نکۆلی و قەزەردن و
بەعەرەبکردن و تورککردن و فارسکردن، بەھەموو
کەموکورتییەکانی خۆیەوێ ھەبوونی خۆی پاراستووێ و
لەمیژوودا نەسپاوەتەوێ، بەردەوام دەوڵەتە داگیرکەرەکان
گووتویانە تۆ مەگەر تورک بیت یان عەرەب و فارس بیت مافی
مرووف ئاسا ژیان و مافی ھاوولاتیبوونت ھەیە. دەوڵەتانی
زەھیزی جیھانیشت بێ راوەستان دەفکرن کە چۆن و کەوێ و
لەکوێ لەپیناوە بەرژەوێندی سیاسی خۆیاندا کوردان وەک
پیۆنیک بەکار بەین و یارییەکیان قازانج بکەن، توێژی
سەردەستی کوردان، واتە بەکرێگراوەکانی کوردانیشت لەپیناوە
بەرژەوێندی تەسکی حزبایەتی و بنەمالەیی و تاکەکەسی
خۆیاندا بەردەوام لەھەولێ ھەراچکردن و بازەرگانیکردنی گەلی
رەنجدەری کوردان، واتە گەلی کورد لەپەوشیکدا کە نمونە
لەھیچ لایەکی جیھاندا و لەمیژوودا نەبینراوە، گەلیکی
گۆشەگیرکراو و تەنیاوە و وەک کۆمیکێ تاوانبار و تیکدەر
دەبینرێ، ئەم رەوشەش بەدریژایی ۵ ھەزار سالێ ژیان دەبێ و
لەدژی ئەمە کوردان ئەوێندی توانیویانە بەھەزار شەڕ و شۆڕ
و کوشت و برین و کۆچبەرکردن بەئیشیکێ مەزنەوێ تەنیا
خۆیان پاراستووێ و ھاوون ھەتا سەدەیی بیست و یەکەم.
سەرۆک ئاپۆ و تەڤگەری رزگاری نەتەوێی کوردستان
بەدریژایی زیاتر لە سێ سال موداخەلەیی ئەم رەوشەیی کردووێ،

ئەمىرۇش گەلى كوردى ھىناۋەتە ئاستى تىكۇشانى ۋەھا ئىدى
تەنیا خۇپاراستن و كوشت و بىرېن ۋەك قەدەرىك پەسند ناكات
پىر بەدنىا ھاۋار دەكات و ھەۋلى دۋايىھىنان بەتراژىدىاكانى
دەدات و دەيەۋى دەستى چارەسەرى دىموكراسى و ئاشتىيانەى
بۇ درىژ بىرې، كەچى نەدەۋلەتانى بەناۋ پارىزرەرى مافى
مىرۇقى جىھان و نەدەۋلەتانى داڭىركەرى سەر كوردستانىش
نەك تەنیا ۋەلامى دەستى ئاشتى نادەنەۋە، بەلكو ھەتا دۋايى
بەۋەھشىيەتتىكى مەزن بەشەر و فشار ۋەلامى دەدرىتەۋە و
تەسلىمىيەت و نۆكەرىتى بەسەردا دەسەپىنرى، ئەمەش گرېدراۋ
بەكۇمپلۋى نىۋەدەۋلەتى لەچارچىۋەى كۆنسىپىتتىكى نويدا
بەرىۋەدەچى. ناۋى ئەم كۆنسىپتەش بىرۋومەتكردن و شكاندى
ئىرادەى كوردى سەربەخۋىيە، واتە كورد ئىنكار ناكات، بەلام
چارەسەرىيەكى بى سەرۋك، بى PKK بەبنەما دەگرى، بۋىيە
شتىكى رىكەۋت نىيە كە لەلايەك ھىرش دەكاتە سەر گەرىلا و
گەلى چالاكقان و سەرۋك و لەلايەكى دىكەشەۋە كوردە
گوپرايەلەكانى خۇيان خستۋتە ناۋەندى پروژەى رۆژھەلاتى
ناۋىنى مەزنەۋە و بەلىنى ئاۋاكردى دەۋلەت و ستاتۋىيەكى
گرېدراۋى خۇيانىان پىدەدەن.

ۋادىارە سالى ۲۰۰۶ زۆر بەگەرمى تىپەر دەبىت، دوژمن
شەرى ھەمەلايەنە (تۆپ يەكون)ى راگەياندوۋە و پەيتاپەيتا
پىكى دىنى. لەسەر ئەم بنەمايە پىۋىستە ئىمەش ۋەكو گەلى
كورد لەھەرلايەك تىكۇشانىكى ھەمەلايەنەى بەھىز پەيرەۋ بىكەين
و سالى ۲۰۰۶ تەنیا ۋەكو سالى خۇپاراستن نابىت، بەلكو
بىكەينە سالى دىارىكردى چارەنوۋسى كوردان و چارەسەرى

بکهینه ئامانج. لەم لایەنەوێ گەرەنتی سەرکەوتن لە دەستی
 ئێمەدا یە بەمەرچێ هەرکەس بەکاری خۆی هەستی و لەشەری
 پاراستنی روومەت و ئێرادەیی خۆی و گەلەکەیدا جێ بگرێ. بۆ
 ئەمەش هەر تاکێکی کورد، هەر دەزگا و رێکخراو و پارتییەک،
 هەر گوند و شار و شارۆچکە و شارەوانییەک هەر چین و
 توێژیک کە خۆی بەمرۆف و بەکورد دەزانێ دەبێ لەم سالاەدا
 خاوەن نەخشەییەکی چالاکی بێت، ئامانجی ئەم نەخشەییەش تەنیا
 و تەنیا ئازادی و سەرکەوتن بەبنەما بگرێت. واتە ئیدی بێ
 باوەری و بنکەوتن نا، بەلکو لەسەدەیی بیست و یەکەمدا
 بەتێکۆشینی جەوھەری خۆمان چارەنووسی خۆمان دیاری
 بکەین. لە دەمی نزیک و دووردا دەبێ سێ شت بکهینه ستوونی
 سەرەکی نەخشەیی چالاکییەکانمانەوێ و هەموو هیژ و توانا و
 بەهرەمەندییەکانمان لەو پێناوەدا بخەینە گەر: یەکەمیان وەکو
 گەلی کورد و ژنانی کورد دەبێ لەپێناو ئازادی سەرۆک ئاپۆ
 بەردەوام هەنگاوی "بێ سەرۆک ئاپۆ ژیان نابێ" هەلبهێنین و
 ئەم راستییە لەچوارچێوەی دروشمێک دەربخەین، بۆ ئەمەش
 دەبێ هەر رۆژیکمان وەک ١٥ ی شوباتی ١٩٩٩ بەرۆح و
 بەگەرمی دەربازبکەین، بەلام بەشیوەییەکی زانستیتەر و
 بەرێکخستوو بێت، چونکە ١٥ ی شوباتی ١٩٩٩ بەراستی شاھانە
 بوو، بەتەواوی مرۆفی کورد سەلماندیان کە سەرۆک ئاپۆ بۆ
 ئەوان راستییەکی دەستلێبەرە دراو و گەرەکچەکی سەرەکی

شەپ و ئاشتىيە، لەو بېروايەدام جاريكىدى رەفلىكىسى كوردان لەدژى كۆمپلۆ جاريكىدى بگەرپتەو ە بۆ دەمى ۱۵ى شوبات. مسۆگەر گۆرانيكارىيەكى جدى لەرەوشى سەرۆكدا دروست دەكات و لەدەمىكى كورتدا زەمىنى ئازادى و سەرەستبونيشى گەرەنتى دەكەين. چونكە رۆحى بەرخۆدانى و بويىرى گەلى كورد لە ۱۵ى شوباتى ۱۹۹۹دا رۆحىك بوو دنيا لەبەرامبەريدا دەلەرزى، بەم بۆنەيەو ە بانگ لەتەواوى گەلى كورد و لەھەرچوار لای جىهان دەكەم كە ۱۵ى شوباتى ئەم سالىش بگەينە سەرەتايەكى نوێ لەتيكۆشانى ئازاديماندا.

دووهميان لەسەر ھىلى پاراستنى رەوا بى ئەو ەى خوينرشتنى مروڤ بگەينە ئامانج و زەرەر بەيەكىتى نيوان گەلان بدەين دەبى شانەشانى چالاكى بەرخۆدانى ديموكراتى تەواوى گەنجان و ژنان ھەريەك وەكو گەريلايەك رووى خويان بگەنە چياكان و ھاوكارى لەشارەكانيشدا بەبەكارھيتانى مافى مسيللەمە(بەرپەرچدانەو ە) تەنيا لە HPG چاوەرپوان نەكەن، سەرچاو ەى ماددى و مەعنەوى ھىزە شەپخوازەكان و ئەو دامودەزگايانەى دەولەت بگەنە ئامانج كە رۆليان ھەيە لەقوولكردنەو ەى بى چارەيى و قركردنى كورداندا، گەنجان و ژنانى كورد وەك دوينى كردوويانە، ئەمروڤش دەتوانن چوارچيۆ ەى چالاكى پاسيف تىپەرپىن و ھەريەك وەك گەريلايەكى شار چالاكى مەزن بگەنە ئامانج، چونكە ئەمروڤ

روژی ههول و هیممه ته و دانیشتن و لاوازی چالاکیه کانمان به دهلی گه وره و ئه نجامیک که حه قمان نه کردووه، له گه ل خویدا دینی، بو ئه مهش دهر فته هیه و دهولت له نیو له زینیکدایه و هینده به هیز نییه، بویه چالاکی له چوارچیوهی پاراستنی جه وه ریدا ئه نجام بدهین مسوگر ناچار ده بیت که ئیمرالی بکاته ئه درییسی موخاته بی خوی و دهستی ئاشتی بو کوردان دریژ بکات. کاتی که وابوو ئهوا وه کو ژن و گهنجی کورد هیوا و داخوازی ئاشتیمان به واتا دهی، چونکه ئاشتی رهنجی دهوی و به دهلی گه وره ی دهوی.

له نه خشه ی چالاکیه کانی گه لدا ستوونی سیهه م پیشخستن و ریخستنی سیسته می کونفیدرالیزمی دیموکراتی کوردستانه، لهو لایه نه وه به ردهوام ره خنه ی سه روک هیه و ئاماژه به گران حه ره که تکردنی داموده زگا و ریخراوه به رپرسیاره کان دهکات، پیوانیکی سه ره کی بو وه لامدانه وهی شه هیدان و خاوهن ده رکه وتن له رهنج و تیکوشانی به سالانه ی گه له که مان هاوکات گریدانمان به سه روکه وه ئاواکردنی سیسته می کونفیدرالیزمه. چونکه کونفیدرالیزمی دیموکراتیک هیلی چاره سه ری دیموکراتی سیسته می به پویه به رایه تی جه وه ره ی گه لی کورده. ئه گه ر بیت و ئه م سیسته مه باش تی بگهین و هه موو بواره کانی له ژیره وه به ره و ژوور ریک بخهین، ئهوا به هیچ شیوه یه ک موحتاجی دهولت نابین و به دهسته یانی مافی زمان و کولتوور و

ناسنامەكەمان لە دەوڵەت نا، بەلكو لەخۆمان چاوەروان دەكەین. لەم چوارچۆیەدا بەشداربوونیكى ھەمەلایەنە واتە سیاسى و عەسكەرى و رىكخستنى و.... ھتد ئەنجام بدەین. دڵنیام لەوہى كە لە دەمیكى نزیكیدا رۆژى ئازادى كوردان لەدايك دەبیّت و ھەروەكو چۆن قۆناخى شۆرشى ژيانەوہى نەتەوہییمان بەسەرکەوتووی پىشخست، ئەوا ئەمڕۆش بەرەنج و ئىرادەى خۆمان قۆناخى چارەسەرى دیموکراتىش بەسەر دەخەین و دوایى بەتراژیدیای نەتەوہى دینین.

منیش وەك رۆلەىەكى ئیوہ بۆ بەشداربوونى چالاکیەكانتان و دانەوہى قەرزەكانم بەئیوہى ھیژا و ماندوونەناس لەیەكەك لەلوتكە چیا پىرۆەزكانى كوردستاندا سەختى و سنوورى دروستكراوى دوژمن لەنیوان گەریلا و گەلدا و سەرما و سۆلەى زستان دەبەزینم و بەچالاکیەكى ئاگرین دەمەوئى گریدان و راستگۆیى گەریلاتان پى رابگەىەنم و مژدە و پەيامى ئەوہ بدەم كە سەربارى ھەموو كەموكورتییەكانمان ھەتا زەرپەىەك فكر و رۆحى كوردایەتى و PKK مان تیدا بیّت، سەما ئاسا و سەردار ئارى ئاسا بەئىرادە و بریار ئامادەین بۆ خۆفیداكردن و دەلیم سەركەوتن و ژيانكردن لەژيانىكى پر لەئاشتى و ئازادیدا زۆر دوور نییە، ئەگەر دووریش بیّت، ھەرگیز زەمان ناتوانى باوہرى و ئىرادەى تىكۆشانمان ببەزینى. لەدواییدا دەلیم چ شادم كە منالى گەلىكى وەك ئیوہم.

بۆ گەلی کورد له باکووری کوردستان

زۆر بهحهسرهتهوه بووم كه رۆژيک لهچياکانی باکووری کوردستانهوه دابهزم و بهرهو گهرمایي سه رهه لڢانهکانی ئیوهوه بهرێ كهوم، هه موو هیوا و ئاواتم ئهوهیه كه به ئازادی و له نیو كهشیکی ئاشتیانه دا به زمان و كولتور و ناسنامه ی نه ته وهی خۆتان بژین و ئیدی مروف ئاسا بژیانایه. له وانهیه من وهكو شهخس نه یبینم به لام له ئیستاوه ئهم راستییه ههست دهكهم و پێی باوهرم، زاته ن بینینی ئیمه زۆر گرنگ نییه بهس به شه رتی ئه و منالانه بیبین كه به دهسته خنجیلانه كه یان به رد ده هاوێژنه ئه و كابووسانه ی كه خه و و خه یاله رهنگا ورهنگه كانیان دهشیوین و دوا رۆژیان رهش دهكهن. سهروك ئاپو نزیکی ئیوهیه زۆر به شانس، به لام باریشتان زۆر گرانه دهزانم، چونكه ئه و ته نیا سهروکی گهلیك نییه، بهلكو ئه مانه تی مروقایه تی و میژووه، بۆیه ئازادکردنی و پاراستنی زۆر زهحمه ته، ماندوونه ناسی و تیکۆشانی ئیوهش بی راوهستان لی ره وه سه رچاوه دهگری. بۆیه پیروژه و منیش له گه ل ره خنه دایینی خۆمدا له به رامبه ر ئیوه دا پیرو زباییتان لی دهكهم هیوادارم له مه ودوا به هه لمه تی كۆکردنه وه ی ئیمزا بۆ ریفرا ندۆمی دیمو کراتی گهلی کورد و هه موو چالاکییه دیمو کراتییه کانی دیکه قوناخی چاره سه ری دیمو کراتی قازانج بکهین، له دوا ییدا بانگ

له ته واوی گهلی خوښه ویستم ده کهم که له ده وروبهری سه روک
نایو و داموده زگا و ریخراوه کانیدا کو ببینه وه و هیچ کهس و
گروپ و دهسته و تاقمیکي بی هیوا و لاواز نه کهینه ئاستهنگ،
ته نیا و ته نیا، چاومان له سه رکه وتن بیت.

له گه ل سلاو و ریژمدا

بۆ گەلی کورد لە باشووری کوردستان

سەرەتا لەناو جەرگە ی چیا سەرکەشەکانی کوردستانەو
وێک کچە گەریلایەک سلاو و ریز و دلسۆزی خۆمتان پیشکەش
دەکەم، هاوکات خۆشحاڵم و لەدڵەو پیرۆزبایی ئەو سەرکەوتن
و دەسکەوتە میژووییانە ی ئەمپۆی باشووری کوردستانان
لێدەکەم کە بەرھەمی خۆینی بەھەزاران شەھید و رەنجی
تیکۆشانى سەدان سالی گەلەکەمانە، ئەو پیشکەوتنە ی ئەمپۆ
لە کوردستاندا ژیان دەبی، ئێوە ی نیشتمانپەرەری
دڵخۆشکردوو بەگەلیک بەدەل و قوربانیدانی مەزن و پیرۆزی
وێک ھەلەبجە و ئەنفال و دەربەدەری و کوشتن و برین
بەدەستھاتوو، بۆیە پاراستن و بەرگریکردن لە بەئێرەبوونی
گەلی کورد لەپەرۆسە ی دیموکراتیزەکردنی ئێراق و ئاواکردنی
سیستەمی نوێی دەولەتدا ئەرکی ھەر کوردیکی بەشەرەف و
نامووسە و دژایەتیکردنیشی واتای نیازخراپیە. لێرەدا خالی
ھەرە گەریلایەکی گەلەکەمان بەو پەڕی ھەستیاری و
ھۆشیارییەو ئەم دەسکەوتانە ی خۆی بپاریزی و ھەولی
پیشخستنی بدات، چونکە دەبی باش بزانی کە ھیشتا لە
کوردستان و ھەریمەکەدا بەگشتی ھەرەشە و زەنگی مەترسی
شەڕ و شۆڕ و پیلانە گلاوەکانی دوژمنان لەسەر گەلی کورد
بەلاوە نەنراوە و پێویستی بەھەلۆستەکردنیکى گشتگیرانە ھەیە.
دەولەتانی رۆژئاوا بەگشتی و ئەمریکییەکانیش بەتایبەتی
سەرباری ئێوە ی کە خۆیان سەبەبی دروستبوونی کێشە ی

كوردستان لە ميژوودا ئەمرو بيشەرمانە پياوھتى بەسەر رەنجى گەل و خوینی شەھیدانمانەو دەكەن، خۆيان بەخاوەن و ئافرینەرى دەسكەوتە ميژوویيەکانى ئەمروى كوردستان دەزانن و دەیانەوى باشوورى كوردستان بکەنە قەلایەك بۆ پاراستنى بەرژەوهندییه سیاسییەکانى خۆيان لە رۆژھەلاتى ناویندا. واتە ھەتا ئیستاش لەلایەك بەدواى ئەو فرۆفیلانەوھن كە چۆن و كەى و لەكوێ كوردی باشوور لەدژی دەولەتانى وەك تورکیا و سوریا و ئێران بەکاربینن، لەلایەكى تریشەوھ بۆ ئەوھى كوردان سنوورى ئەو تینەپەرینن و لەژێر كۆنترۆلى خۆیدا بێت، ھەولێ ئەوھش دەدات كە باشوورى كوردستان بكاتە داویك بۆ كوردی پارچەکانى دیکەى كوردستان و بەمەش كوردان لەدژی یەكتر بەکاربھێنێ. كاتى لەلایەك PKK دەخەنە لیستی تیرۆرەوھ و سەرۆك ئاپۆ دەخەنە زیندان و لەلایەكى تریش بۆ سەرۆكى پارتییەکانى باشوور و فیدراسیۆنى كوردانیش دەلێن "قبول"، شتیكى ریکەوت نییە و دەبێ باش بیبیرى و وەكو گەلى باشوور پەسندى نەكەین.

دەولەتانى تورکیا و سوریا و ئێرانیش بەردەوام لەھەولێ لەباربردنى ئەزموونى باشوورى كوردستانن و لەسیاسەتى دژایەتیکرن و دوژمنایەتى پاشگەز نابنەوھ، ھەرچى ھیزی دەسەلاتدارى كوردانیشە بەتایبەتى توێژی سەردەست و بەرژەوهندیپەرست و حزب و بنەمالەکانیشە لەژێر ناوى

سیاسەت و کوردایەتیدا دەمامکیان لەرووی خۆیان داوہ و بازەرگانی بەخوینی گەلەوہ دەکەن، لەقوناخیکی وەها چارەنووسساز و گرنگدا کە لەهەر چوارپارچەیی کوردستان و لەباکووری کوردستاندا بەتایبەتی گەتوگۆ لەسەر ئەوہ دەکری دیاڵوگی چارەسەری سیاسیانەیی کێشەیی کورد بکری، گوتنی بەرپر "مام جەلال" کە بە تورکیا و ئەمریکا دەلی "با ئاپۆ بی دەنگ بکەن" عەیبیکی زۆر گەورەیی و پیویستە پەسند نەکریت، ئیدی شەرەمە بو کوردان کە لەدژی یەکتەری پیلان و تەلە دابنن، چونکە لاوازی کوردی هەر پارچەییەکی دەبیته لاوازی تەواوی کوردستان و چارەنووسی هەر چوارپارچەیی کوردستان وەکو گوشت و نینۆک پیکەوہ گریڤراوہ، بەتایبەتی هەتا کێشەیی کورد لەپارچەیی مەزنی کوردستان واتە باکووردا چارەسەر نەکری نەمومکینە کوردی پارچەکانی دیکە بەشەرەف و بەئازادی بژین. لەسەر ئەم بنەمایە بانگ لەتەواوی گەلی کوردی باشووری کوردستان دەکەم کە بی دەنگی و بی بەرپرسیاریتی لەبەرەمبەر شۆرشی باکووری کوردستان پەسند نەکەن، چونکە بی دەنگی دەبیته هۆی مردن و بە مردوویی لەدایکبوونی ئیرادە و دەسکەوتی نوێی کورد لە باشووردا و زۆر درێژە ناکیشی. بو ئەمەش باهەموو ژن و منال و گەنج و پیر و رۆشنیر دەنگی خۆیان بو ریفراوندۆمی دیموکراتی و پاراستنی سەرۆک ئاپۆ و پەسندکردنی وەک ئیرادەیی سیاسی کورد بدەن. بەهەموو هیژ و

تواناكانيانەۋە پشتگىرى خۇيان لەگەل چالاكىيەكانى گەل لەھەموو پارچەكانى دىكەى كوردستاندا بگەن، لەم لايەنەۋە بىروباۋەرى من بەرۋى بەرخۇدانى گەلەكەم ھەيە چونكە گەلى باشوور گەلى خۆبەختکردن و گەلى ھەلەبجە و سەرھەلەدانى ئازادىيە.

منىش ۋەك كچىكى ئىۋە نىكى ۱۰ سالە بەكولتورى بەرخۇدانى كە لەئىۋەۋە ۋەرمگرتوۋە و ئەو زاناۋون و ئىرادەيەى كە لەسەرۋك ئاپۆ و PKK و تەڭگەرى ئازادى ژنى كوردەۋە ۋەرمگرتوۋە لەچياكانى كوردستاندا لەھەول و تىكۆشان دام بۆ ئازادى گەلى كورد و ژنى كورد و ھەموو ھەول و ھىوا و ئاۋاتىكم ئازادى گەلى كوردى ھەر چوارپارچەيە و دىموكراتىزەۋون و ئازادى زىھنىيەتە لە باشوورى كوردستاندا و دوايى ھىنانە بەئىنتىحار و بىچارەيى و كۆيلايەتى ژن و راكردنى گەنجان لەولاتى خۇيان و ھەموو كىشە كۆمەلەيەتتەكانى دىكە، لەسەر ئەم بنەمايەش ئەمرو بەچالاكىيەكى گيانبازى دەمەۋى ھەلوئىستى خۆم بۆ گریدان بەم ئامانجەۋە نىشان بەم و پەيامىك بەئىۋەى ھىژاش بگەيەنم ئەم چالاكىيەى من ۋەك ئىنتىحارى ئەو ژنانە نىيە كە لەبىزارى و بىچارەيەۋە سەرچاۋەى گرتبى، بەلكو چالاكىيە لەپىناۋ ئەشقى ژيان و پىشخستنى زىھنىيەتى چالاكى ئازادى دايە و درىژەپىدەرى نەرىتى بەرخۇدانى ژنانى ۋەك "لەيلا قاسم و

زیلان و سهما یوجه "کانه. چهند شاد دهیم بهوهی که ئەم
په یامانه م و چالاکییه بگاته گوئی تهواوی گه له که م و تهواوی
گه لی کورد و که میکیش بیت وزهیه ک بدهمه تیکۆشین و
جمو جولیکی نوئ له نیو گه لی باشووری کوردستاندا.

له دوااییدا وهک کادیریکی ژنی باشووری کوردستان ره خنه ی
خۆم ددهم بهوهی که وهکو پیویست پیشه نگایه تییه کی به هیزم
ئه نجام نه دا و سه روک ئاپۆ و ئایدیۆلۆژیای رزگاری ژن که
ئایدیۆلۆژیای شوێرشێ کۆمه لایه تی باشووره به باشی پیم
نه ناساندن.

- بژی ریبه ر ئاپۆ
- بژی PKK و PAJK
- بژی KJB و KKK
- بژی HPG و YJA-STAR
- بژی هه موو شه هیدانی ریگای ئازادی
- بمرئ خیانه ت و کۆمپلۆی نیوده وله تی
- بمرئ هه موو جوړه پاشقه پرویه تی و ده سه لاتداریتی

له گه ل ریژ و سلاومدا
1 ی شوباتی ۲۰۰۶

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

بۆ بنه ماله ی خوشه و یستم

پیشه کی سلاو و ریژم هه یه بۆ دایک و باوک و خوشک و
براکانم و هه موو خزمان و دۆستانم. چاوی یه که یه که تان ماچ
ده که م و هیوای له ش ساخی و سه لامه تیتان بۆ ده خوازم.
ئازیزان، نزیکى ۱۰ ساله به هوی هه لومه رچی تیڤۆشان و
هه ندیکیش عاجز بوونم له ئیوه نامه م بۆ نه ناردن، سه ره تا که
به شداری شۆرشی رزگاری گه لی کورد و ته ڤگه ری ئازادی ژنی
کورد بووم به ریبه رایه تی PKK و سه رۆک ئاپۆ، زۆر له یه کتر
تینه گه یشتین، بۆیه تۆزی یه کترمان عاجز کرد، به لام له دوای ۱۰
سال هیوادارم ئیدی تیڤگه ن و واتا بدن به و ریبازه ی که من و
به هه زاران کور و کچی گه نجی هه ر چوارپارچه ی کوردستان
تیایدا رهنج و تیڤۆشان ده دن، ئیوه ئیدی بتانه وی و نه تانه وی،
بنه ماله و عائله یه کی شۆرشن و ئه وه تان لی نایه که ده رگای
خۆتان و دلی خۆتان به پرووی هه ڤالان و ئه و فیکر و ئامانجه دا
بگرن که که چه که تان و به ملیۆنان ئینسان ئاشقیه تی، ئیوه
که سانیکن که خاوه ن ریژ و پله و پایه یه کی کۆمه لایه تین و
کوردیکن که له میژوو ده که تاندا هه له بجه و ئه نفال و قوربانیدان
شاهیدی بۆ هه لویستی نیشتمانپه روه ریتان ده دات و، گه لیکن که
فله سه فه ی تیڤۆشانمان له سه ر راستینه ی "شیر شیره چ ژنه چ
میره" ئاوا بووه، بۆیه ئیدی هه بوونی ژن له دیاریکردنی
چاره نووسی گه له که یدا وه کو ئینسانیک به عیب و له که دارکردنی
نامووس مه زانن. ئیدی داوای پیوان و داب و نه ریته
کۆنه په رسته کانی کۆمه لگا مه که ن و دان بنین به هه بوونی ژندا

و ەك ئىنسانىك، چۈنكە دان پىيانانى بەمرۆڭبۇون و بەئىرادەبۇونى ژن، واتاى بەمرۆڭبۇونى گەل و كۆمەلگايە، ئەگەرنا ئەوا لەژياندا ھەر نىمچە دەبن. ئىدى كاتى ئەو ھاتوو ەك بېرىار بەن خاوەن لە مرۆڭايەتى و مېژووى قارەمانىتى و بەرخۇدانى گەلەكەمان دەربكەون و ئىو ەش بلىن: "و ەك ھەر كوردىكى بەشەرەف و ناموس ھەين و بەپى تۈانا خزمەت دەكەين". كاتى كە من لەئىو ە دابرام، ۱۵ سال بووم، ئىستاش تەمەنم بۆتە ۲۴ سال تەك دەكەم ھەندىك واقىيانە بىرەكەنەو ە بېرسن ئەم كچە ھەتا ئىستا چى دەكات و چۆن و بۆچى تىدەكۆشى؟ قەى (داخوا) ئەو یش نەيدەتۈانى وە يان بۆچى نەيوست و ەك "ئاواز و خالىد" و بەدەيان كەسى دىكە بگەرپتەو ە بۆ خۆى بژى. جا دواى ئەو ە بھىلن ھەڭالان بىنە مالتان و ئىو ە بچنە لايان. نامەكانى من بخویننەو ە و پرسیارى ژيانى من و ھەڭالان بکەن، ھەموو رۆژى گۆى لە تەلەفزیۈنى "رۆژ" و رادیۈى "میزۈپۈتامیا" بگرن و كىتەبى سەرۈك بخویننەو ە، ئەو كاتە لەكچى خۆتان تىدەگەن و واتا دەدەنە مانەو ەى من لەنىو ئەم ژيانەدا. ئىدى من نالىم ئەمە بکەن و ئەو ە بکەن خۆتان دەست دانینە سەر وىژدانناتان و بېرىارى خۆتان بەن لەم بارەيەو ە تەنیا سەبارەت بەخۆم شتەك دەلىم ئەو یش ئەو ەيە كە بەدریژایى زیاتر لە ۹ سال رۆژى لە رۆژان فیکرى خیانەت و پەشىمانىم ژيان نەکرد. زۆر شت لە PKK وە فیر بووم و زۆر زۆر خۆشحال و سەربەرزەم، يەكەك لەو شتە گرنگانەى كەفیربووم، خۆشەو ىستى راستەقینەى دایك و باوك و خوشك و برا و مرۆڭە بەگشتى. ماو ەيەك زۆر لیتان توورە بووم، دەموت ئەمانە بۆچى لەمن بەھەلە تىدەگەن و PKK

بەلام لەدواييدا دەمەوى شتىك بلىم، ئەوئىش ئەوئىە كە: ئەگەر
خاۋەن خۆشەويستىيەكى راستىن لەبەرامبەر يەكتەر ئەوا تىكايە
ئامانچ و رىيازەكەى من باش بناسن و بەھەلەى تىمەگەن،
چونكە من بۆ ئەوئە ژيام و بۆ ئەوئەش بەدەستى خۆم
شەھىدبوونى خۆم ديارى كىردوۋە و پىلانكىردوۋە، ۋەسىيەتىشم
ئەوئىە كە "ئاۋاز" جارىكىدى چەكى من ھەلگىرىت و بگەپىتەۋە
ناۋ باۋەشى چىا ئازادەكانى كوردستان، چونكە زۆرم خۆش
دەۋى و بۆيە ئەو شايەنى ئەوئىە لەنىۋ ھەقالانى خۆيدا بىت و،
رىگا بدەن بەكچەكان و گەنجەكانىترىش باخۆيان و دۋاپۆژى
خۆيان بناسن و خاۋەن ئىرادە بن.

لەدواييدا دووبارە سلاۋ و رىز و خۆشەويستى خۆم بۆ
ھەموۋتان دەنىرم و ھىۋاى شادى و كامەرانىتان بۆ دەخۋازم.

لەگەل سلاۋ و رىزىمدا

كچە گەريلاتان لەيلاۋالى ھىسەن ناسراۋ بە "قىان"

1ى شوبەتى ۲۰۰۶ شەۋى ئەنجامدانى چالاكى

هەندىك لەو پەيامانەى
بۆ شەهید قىيان نووسراون

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

سەبارەت بە گیانبازییەکی شەهیدی پێشەنگ قیان جاف

پەيامی سەرۆکایەتی هاوبەشی "PKK" و
سەرۆکی کۆنسەیی بەرپۆەبەری کۆما کۆمەڵێن کوردستان
"KKK"

بۆ بنەمالەیی شەهیدی رێبەر "قیان جاف"
بۆ جەماوەری بەشەرەفی شاری سلیمانی قارەمان
بۆ جەماوەری شەهید "قیان"

خۆم بە بەختەوەر دەزانم کە لەسەر کەسایەتی و چالاکی
هەقال "قیان" رێگەم پێ بدەن بەپەيامی کورت بەشداری
مەراسیمەکان بکەم، چونکە ئەم شەرەفە بیگومان بەنسیبی
هەرکەسی نابێت. جەماوەری بەشەرەف و بەشداریبووانی ئەم
مەراسیمە بەشکۆیە، ئەگەر رێگەم بدەن من بەکورتی لەسەر
هەلویستی تیکۆشەری باشووری کوردستان هەقالان و
خۆشەویستانی و ژیاانی شەهیدی رێبەر قسەبکەم.

هەقال "قیان" ژنیکی لاوی سادە و دڵنزم و خۆبەخشی
بزووتنەوێکەمان بوو، هەرچەندە تەمەنی خۆی و تەمەنی لەناو
تیکۆشانی ئازادیدا زۆردریژ نەبوو، بەلام لەپرووی کار و چالاکی
و ژیاانەوێک بوو هەمیشە لەکامڵبوون دەگەرا و هەرێک
لەنامەکانیدا باسی لیوێ دەکات هەمیشە لەهەولێ ئەویدا بوو
گووتە و کردارەکانی یەکتەری تەواو بکەن و گووتنەکان
بەواتابن، ژیاان بەواتا بێت، ژیاانیکی رووکەشانه و بێ ناوەرپۆکی
بۆ خۆی و هەقالان و گەلەکەیی پەسند نەدەکرد، هەمیشە
لەهەولێ ئەویدا بوو وەک خۆی دەلیت: باش بفرین، جوان قسە

بەكەين و چاك كاربەكەين و لەپىوانەكانى ژياندا پىكىبەيىت. شەھىد ھەمىشە لەھەر گۆرەپانىك خەباتى كردىت وىنەى مىلىتانىكى دروستى رىبەر ئاپۆ لەپىناو ئازادى ژن و ژياندا تىكۆشاو و بۆ گەيشتن بەلوتكەى ھىواى تىكۆشان رەنجى داو. شەھىد نمونەى ژنىكى عاشقى ئازادى لەسەر رىيازى رىبەر ئاپۆ بۆ كۆتايىھىنان بەدەسەلاتى پاشقەرۆ و بونىادنانى پىوانەكانى ژيانىكى ئازاد، وچان و ماندووبوونى نەدەزانى. ھەر ئەمەش ھۆكار بوو كە ھەمىشە لەناو ھەقالاندا خۆشەويست و جىگەى رىزىت.

ئامادەبووانى بەرپىز،

شەھىد "قىان" لەسالى ۱۹۹۷و ھەيەكە بوو لەو ژنانەى لەرپىزى پىشەو رەنجى داو بۆ سەرخستنى ھىلى رىبەر ئاپۆ لەناو بزاقى ئىمەدا و ماوہىەكى درىژىشە لەھەولى ئەوەدا بوو كە رىكخستن ئىقناع بكات و بچىتە باكوورى كوردستان و چالاكى گيانبازى لەيەكەك لەشوينە ھەستيارەكانى دەزگای شەرى تايبەتى دەولەتدا ئەنجام بدات. ھەتا بتوانىك وەكو بوركان بەرووى دوژمنانى گەلى كورد و ئازادىخوازاندا بتەقيتەو. لەكاتىكدا كە زانى ئەم پىشنىارەى لەلايەن رىكخستەو پەسند ناكريت، وەكو لەنامەكانى خۆيدا باسى دەكات ئەم چالاكىيەى ئەنجامدا.

بەشداربووانى مەراسىم،

شەھىد "قىان" نمونەيەكى زىندوو لەو كەسايەتییەى كە گيانى خۆويستى و ناوچەگەرى و پارچەگەرى لەخۆيدا تىكشكاند بوو و لەجىگەى ئەمە گيانى كەسايەتییەى نەتەوہى و ديموكراتى لەخۆيدا بەرجەستەكردبوو، شەھىد ئەو ژنەى تىپەر

کردبوو که ناتوانیت بو ئامانجه‌کانی بچووکتترین ئاخافتن بکات، به‌لکو ئاماده بوو به‌نرخترین سه‌رمایه‌ی خوی که گیانی بوو له‌پیناوی ئازادیدا بیدات و به‌کرده‌وه‌ش سه‌لماندی.
بنه‌ماله‌ی شه‌هید "قیان"،

هه‌موو خیزانیک ناتوانیت رۆله‌ی وه‌کو شه‌هید "قیان" به‌ره‌م به‌هینیت، گومانی تیدا نییه‌ ئه‌مه‌ به‌ره‌می نیشتمانپه‌روه‌ری و زه‌حمه‌تکیشی ئیوه‌یه. راسته شه‌هید نه‌یتوانی وه‌کو کچیکی ئاسایی کچی ئیوه‌ بیت، به‌لام ئه‌و به‌ژیان و تیکۆشانی خوی و ئه‌و چالاکییه‌ی ئه‌نجامیدا وه‌کو خوی ده‌لێت توانی ببیته‌ "کچیکی باشی گه‌له‌که‌ی" ئه‌مه‌ش بو ئیوه‌ و گه‌له‌که‌شی سه‌ربه‌ری و سه‌رفرازییه. بو ئیمه‌ و ئیوه‌ش واتا به‌خشین به‌ژیان و چالاکی شه‌هید "قیان" و تیکۆشان له‌سه‌ر ریازه‌که‌ی ئه‌رکیکی ده‌ستلایه‌رنه‌دراوه‌.

جه‌ماوه‌ری به‌ شه‌ره‌فی شاری سلیمانی و باشووری کوردستان،

شه‌هید "قیان" نمونه‌ی گیانی تیکۆشانی شاری سلیمانی و باشووری کوردستانه، ئه‌و گیانه‌یه‌ که سه‌د ساله‌ دوژمنانی کورد ده‌خوازن پارچه‌ی بکه‌ن و بی ئیراده‌ی بکه‌ن، به‌لام ئه‌و هه‌ر به‌رخۆدان ده‌کات و چه‌ندین تیکۆشه‌ری تری وه‌کو "له‌یلا قاسم و ئارام و دکتۆر سیروان"ی به‌ره‌مه‌هیناوه‌ و بیگومانین که چه‌ندانی تریش به‌ره‌مه‌ده‌هینی. شه‌هید "قیان" په‌یامیکه‌ بو ئه‌و که‌س و چه‌مکه‌نه‌ی ده‌لێن ئیتر تیکۆشان، فیداکاری واتای نییه، په‌یامیکه‌ بو جه‌ماوه‌ری کوردستان به‌گشتی و باشووری کوردستان و سلیمانی به‌تایبه‌تی که ئه‌م‌رۆ گه‌له‌که‌مان پیویستی به‌خزمه‌ت و فیداکاری هه‌یه، ته‌نها به‌رده‌وامی تیکۆشان ده‌توانیت

دەسكەوتەكانى گەلەكەمان لە باشوور بپارىزىت و بىكاتە پشتىك
بۆ تەواوى گەلى كوردستان و دۆزە رەواكەى. بىگومان ئەمە
شەرەفىكى گەورەىە بۆ شارى سلیمانى و خیزانە بەرپزەكەى.

لەكۆتاییدا سەرى ریز و نەوازش بۆ گىانى پاك و بىگەردى
شەھید "قیان" و سەرجهەم شەھیدانى كوردستان دادەنەوینىن و
سەرەخۆشى ئاراستەى بنەمالە و ھەڤالان و جەماوەرى
تیکۆشەرى سلیمانى و باشوورى كوردستان دەكەم و پیم
خۆش بوو لەمەراسیمەكەدا ئامادە بووینایە، بەلام بەداخەو
بارودۆخى كوردستان ئەو دەرەفەتەى پى نەداین.

زۆر سوپاسى ئەرك و ماندوووبوونى ھەمووتان دەكەم كە
ئێوە ئەم ئەركەتان خستە سەرشانى خۆتان و ئەم مەراسیمەتان
ریكخست.

تەنها دەتوانم ئەو بەلیم: سەرخستنى كیشەى كوردى و
ئازادى ریبەر ئاپۆ و ژيان و نامەكانى شەھید "قیان"، فەرمانن بۆ
ئیمە و فەرمانى بەرزكردنەوہى ئاستى تیکۆشان و سەرخستنى
كیشەى كورد و ئازادبوونى ریبەر ئاپۆ و بەرقەراركردنى
پێوانەكانى ژيانىكى ئازادمان دەداتى و ئیمەش پەیمان دەدەین
شاىستەى ریبەر ئاپۆ و شەھید "قیان" و سەرجهەم شەھیدان بىن.

- شەھید "قیان" نەمرە

- بژى ئەو گەلەى رۆلەى وەك شەھید "قیان" بەرھەمدینى

- بژى ریبەر ئاپۆ

سەرۆكایەتى ھاوبەشى "PKK"

سەرۆكى كۆنسەى بەرپزەكەرى

كۆما كۆمەلەى كوردستان "KKK"

ھەڤال جەمال (موراد قەرەبیلان)

چالاکی شههیدی سهرکرده "قیان جاف"
لوتکهی گیانبازی و بهرپه‌رچدانه‌وهیه‌کی کرداری و
ئایدیۆلۆژیانه‌ی دووژمنانه

تیکۆشانی بزاقی ئازادیخوازی گه‌لی کوردستان به‌پریه‌رایه‌تی "سه‌رۆک ئاپۆ" هه‌ر له‌یه‌که‌م رۆژی چه‌خماخه‌ی شو‌پ‌شگێڕانه‌ی خۆیدا به‌گه‌وه‌هه‌ری به‌رخۆدانقانی و قاره‌مانیتی و گیانبازی په‌ره‌ی به‌ره‌وتی ئازادیخوازانه‌ی خۆی داوه‌ و له‌به‌رامبه‌ر زوڵم و سته‌می داگیرکاران و هێلی خیانه‌ت و ته‌سلیمکاری و پاکتاوکاراندا هه‌لۆیستی هه‌ره‌ میژوویی و به‌هاداری بۆ میژوویی گه‌لی کوردستان و ته‌واوی مرو‌قایه‌تی تۆمارکردووه‌ و نموونه‌یه‌کی بیۆینه‌ی به‌رخۆدان و قاره‌مانیتی و گیانبازی ئافران‌دووه‌. چالاکی گیانبازانه‌ی هه‌قالی سهرکرده "قیان جاف"یش که له‌شه‌وی (۲۰۰۶-۲-۱/۲) له‌ناوچه‌ی "هه‌فتانین" به‌ئه‌نجامی گه‌ياندا له‌رۆژگاری ئه‌م‌رۆماندا لوتکه‌ی ئه‌و گیانبازییه‌ی که میژوویی بزاقی ئازادیخوازی کوردان به‌خۆیه‌وه‌ بینیه‌.

هه‌قال " قیان " وه‌ک سهرکرده‌یه‌کی ژن و ژنیکی ئازادیخوازی گه‌له‌که‌مان هه‌ر له‌و ساته‌ی له‌سالی ۱۹۹۷ دا ته‌قلی ریزه‌کانی "PKK" " بووه‌، له‌میان‌ه‌ی په‌یوه‌ستبوونی به‌پریبازی ئازادیخوازانه‌ی "سه‌رۆک ئاپۆ" وه‌ له‌نیۆ سه‌رجه‌م گو‌ره‌پانه‌کانی تیکۆشاندا په‌ره‌ی به‌هه‌ست و رۆح و هزری شو‌پ‌شگێڕانه‌ی خۆی و هه‌قالانی و گه‌له‌که‌ی داوه‌ و خۆی گه‌يانده‌ ئه‌و که‌سیتییه‌ ملیتانییه‌ میژووکرده‌ی که گو‌ر به‌تیکۆشانی ئازادیخوازانه‌ بدات

و لەساتى مېژووى ھەستياردا دليرانە بەرپەرچى سەرچەم ئەو ھېرش و شالوانەى دووژمنان بداتەو ھە دەخوازن ھىوا و ئىرادە و كەرامەتى كوردان تىكەشكىنن و ژىرپىيى بخەن. ھەقالى تىكۆشەرمان " قىان جاف" ھەك چۆن لەدوا ساتەكانى ژيانى خۆيدا نمونەى ھەكى گيانبازى مەزنى لەبەرەمبەر سىياسەتى قەرکردن و گۆشەگىرى و لەناوبردن " رىبەر ئاپو" ئافراندا، ئەو لەتەواوى ژيانى شۆرشگىرەنەشيدا بەكەسىتى دلنزمى و فىداكارى و ھەقالبەندى و يەكسانىخوازنەى خۆيەو ھەبوو ئەو سەرکردەى ھەكى ژنانى ئازادىخوازنو تەواوى گەلەكەمان لە باشوورى كوردستاندا پىويستى پىي ھەبوو. ھەقال " قىان" ھەك ئەندامىكى كارا و چالاكى دەستەى دامەزىنەرى " بزاقى چارەسەرى ديموكراتى" و " پارتى چارەسەرى ديموكراتى كوردستان" و " تەڭگەرى ژنانى ئازادىخوازنى كوردستان" رۆلىكى مېژووى لەدامەزىراندنياندا ھەبوو. لەماوھى تىكۆشانى خۆيدا لەنيو بزاقى چارەسەرى و " پ.چ.د.ك" دا ھەك ئەندامىكى دەستەى كارگىرى و ئەندامىكى مەكتەبى سىياسى ھەمىشە لەھەولى پاراستن و پىشخستنى بەرژەو ھەندىيەكانى گەلەكەمان بەگشتى و بزاقى ئازادىخوازنى ژنان و رىنمايىيە رىكخستنىيەكان بەتايىبەتى دابوو و بىپەرەو لەپىناويدا تىدەكوشى. پاشانىش ھەك ئەندامىكى دەستەى دامەزىنەرى " كۆنگرەى گەل" و " يەكىنەكانى ژنى ئازاد - يەژاستار" و " PKK" ى نوئى لەبەرەمبەر ھەولە تەسلىمكارى و پاكتاوكارىيەكانى نيو بزاقى ئازادىخوازندا تىكۆشانىكى ئايدىلۆژى و پراكىكى مەزنى پىشخست و لەكەسىتى خۆيدا رىبازى ئازادىخوازن و بەرخۆدانقانى پاراست و لەدواجارىشدا بەگرتىبەردان لەجەستەى پىروژى خۆى لەبەرەمبەر سىياسەتە

دړنده بیا نه که ی رژی می تورکیا که له بهرام بهر "سه روک ئاپو" له زیندانی ئیم رالی و گه لی کوردستاندا په پړه وی ده کات، وه لامی کی کرداریانه ی ئه و سیسته مه ی دوو ژمنانی دایه وه، سه لماندی که ئیدی هیچ هیژیک له دونیادا ناتوانی ئومید و باوه ری و ئیراده ی گه لی کوردستان تیکبشکینی و بی که رامه ت و بی ئازادیان بکات. هه روه ک شه هیدی نه مر له یه کی که له دوا نامه کانی خویدا ده لیت: " ئه م چالاکیه ی که منیش ئه نجامی ده دم له پیناو بهر په رچدانه وه ی سیاسه تی قړکردنی گه لی کورد و گو شه گیرکردنی سه روک ئاپویه. له پیناو ئازادی گه له که م و ئازادی ژنانی کوردا له ده ست زولم و زوری و چه وسانه وه له گیانم شیرین تر شتی هه بوایه ده مد، به لام له م قوناخه دا که گه لی کورد به ره و سه رکه وتن ده چی و له هه رجییه ک له سه ر پییه و مانده گری و ریپوان ده کات، بو کچی کی وه کو منیش گیانی خو به ختکردنیش به که م ده زانم و منیش وه ک زور له هه قالانی دی خو م به قه رزاری گه ل و ژنانی ئازارچه شتوو ده زانم.

بویه ئه و چالاکیه گیان بازیه ی هه قالی سه رکرده مان "قیان جاف" وه ک چو ن بهر په رچی کی کرداریانه بوو ئه و به هه مان راده ش چالاکی و هه لویستی کی ئایدیو لوژی مه زنه و خاوه ندارکردنی کی پر به جورئ ته ری بازی شارستانی دیموکراتی و ئایدیو لوژیای رزگاری ژنه و خو کورده به په رژینی کی ئاگرین له ده وری سه رجه م ئه و به هایانه ی بزاقی ئازادیخوازی گه لی کوردستان ئافران دوویه تی. ئیدی هه قال "قیان" وه ک ئاشقی کی مه زنی ئازادی ژن و گه لی کوردستان و مرو قایه تی ژیا و هه ر به هه مان ئه شقی شه وه گیانی خو شی به ختکرد.

لەسەر ئەم بنەمايە، ئىمە وەك "پ. چ. د. ك" وێرای دەربڕینی سەرەخۆشی و سەرساخى خۆمان بۆ گەلى كوردستان و كەسوكارى و "سەرۆك ئاپۆ" و ھەقال و ھاورپيازانى ھەقالى سەركردهمان "قيان جاف"، ئەوا ھاوشانى ھەقالى سەركرده و نەمر (د. سيروان) وەك ئەندامى ھەميشەيى و شانازى سەركرديهتى "پ. چ. د. ك" پەيوەستى پەيمان و ريبازى ئازادىخوازانەى ھەردوو سەركرده و سەرجهم شەھيدانى ريگاي ئازادى دەبين و لەسەر ريبازە پيروۆزەكەيان بەردەوام دەبين و بۆ ئىمە دەبنە سيمبۆلى بەرخۆدان و قارەمانيتى و فيداكارى لەتيكۆشانمان بۆ ئازادى و ديموكراسى و يەكسانى.

نەمرى و سەرفرازى بۆ گيانى بيگەردى سەرجهم شەھيدانى ريبازى ئازادىخوازى گەلى كوردستان.

نەمرى بۆ گيانى پيروۆزى ھەقالى تيکۆشەرمان "قيان جاف".
نەفرەت و ريسوايى بۆ خيانەتكارى و ستەم و زولمى
سەرجهم دوژمنان و داگيركارانى كوردستان.

مەكتەبى سياسى

پارتى چارەسەرى ديموكراتى كوردستان

4 /2/ 2006

بۆ بنه مالهى بهريز و هيژا " لهيلا والى حسين "

به بريار و جوشو خرۆشى چالاكيه قاره مانيتيه كهى كچه
بوير و ئازا كهى گهلى كورد هه قالى شه هيدمان "قيان"ى ئاشقى
كه رامهت و ژيانى ئازاد سلاوتان ليده كهين، به ئيش و
دلگرانيه وه سه ره خووشى له ئيوه كسو كارانى شه هيد و
ته واوى گه له ولا تپاريژه كه مان ده كهين.

هه قال "قيان" له ته مه نيكي زور لاوه وه هاته ناو ريزى
تيكو شان، به لام سه ربارى لاويته كهى، به داخوازي و
ئه شقيكه وه تيكو شانى كرد كه له ناو قوولايى ئيش و ئوميد و
حه سه ره ته كانى ژنان و گه لدا ده ژيا و وه لامدانه وهى ئهم
هيو ايانهى بوخوى به بنه ما گرتبوو. "قيان" كچيكي ژير،
تيگه يشتوو و به هه ست بوو. لهو روژهيه وه كه په يوه ندى
به تيكو شان وه كرد تا ئهو ساتهى شه هيد بوو سه رووك ئاپو
له ناخيدا ده ژيا، هه ستى پيده كرد، ترپه ي دلى له گه ل ترپه ي دلى
سه رووك ليده دا. هه قال "قيان" وهك ژنيك و ملتانيك ژيانى
هاكه زايى بو خوى په سند نه كرد. هه ربويه چالاكيه كه شى ئاسايى
نه بوو. زور به قوولايى هه ستى بهو مه ترسييه ي پاك تاو كردن كرد
كه له سه ره سه رووك ئاپوى ئيراده و بيانوى ژيانى گه لى كورد
هه يه، رووبه روو بوونه وهى ئهم مه ترسيه شى كرده بناخه ي
چالاكيه كهى. هه قال "قيان" كه ده يگووت "له كاتيكا مانگيك بو
١٥ى شوبات ماوه كه ده بيته هه نگانان بو هه شته مين سال روژى
ديلگرتنى سه رووك له ئيستاوه دلم وهك بوركانيك ده كولى و بو
ته قينه وه له ده رفه تيک ده گهري" نموونه يه كى ره سه نى

خاوەندارىتەىكردى لەسەرۆكايەتى نیشاندا. ئەوانەى ئەم چەشنە چالاكيانە ئەنجام دەدەن مۆرى خۆيان لەقوناخ دەدەن و ۋەك قارەمان جىگەى خۆيان لەناو دلى گەلاندە دەكەنەۋە. بىگومان ئەو قارەمانانەى رىنىشاندەرى مروقاىەتىن ھەموو كاتىك سەرھەلنەدەن، ئەوان ئەو مروقانەن كە دەزانن پىويستە چۆن و تاكەى بژىن، ۋەك كەسانىك كە لەكاتى خۆيدا تىورى و كردارى خۆيان ئەنجامدەدەن، بەمجۆرەش لەجوانترىن جىگەى مېژوودا شويىنى خۆيان نەخش دەكەن. بەلى، ھەقال "قىان" ىش لەمىانەى گووتەى "ۋەك نەۋەىەكى سرووشت و پارچەىەكى بچووكى گەردوون دەلىم: خوازيارم پىوانە و ياساكانى ژيانىكى پىروژ جىبەجى بكەم و واتا بەژيانى خۆم بەدەم." سەرکەوتوانە توانى بىتەىەكىك لەو مروقە بى ھاوتايانەى مېژوو.

ھەنگاوى يەكەمى بەشدارىكردى تىكۆشانى ژنان و گەلەكەى لەشويىنىك بوو كە ژنان لەژىر ئازار و چەوسانەۋە و فشارىكى زۆردا بوون. پشتى خۆى لەئىش و ئازارى گەل نەكرد كە لەژىر درندانەترىن شىۋازى فشار و چەوسانەۋەدا بوو، ژنىك بوو كە جىگەى خۆى لەرىزى تىكۆشانى گەلەكەى گرت. ھەقال "قىان" بەئەشق و ھەسرەتەۋە بەشدارى تىكۆشانى كرد. ھەربۆىە سەربارى تەمەنى لاوئىتى لەبەرزترىن ئاست و قورستىرەىن كار و خەباتدا جىگەى خۆى گرت و توانا و ھىزى خۆى نیشاندا.

بەر لەھەموو شتىك ۋەك ژنىكى خاوەن بىروا و پەىۋەست بەدۆزەكەى لەھەركوئىيەك بىت بەبى سنوور بەشدارى لەتىكۆشان كرد و سەرتاپاى ژيانى خۆى بۆ قارەمانىتى ۋەرچەرخاند. تادواساتى ژيانى پارىزگارى لەم رىبازەكرد.

ئەویش وەك بێریتان، زیلان و سەما و چەندین كچه كوردی دیکەى دلیر لەم تیکۆشانەدا دەرگاكانى خۆى لەپرووى خیانەت و تەسلىمكارى داخست و لەبەرامبەردا جەستەى خۆى كرد بەقەڵایەكى بەرخۆدان. سەربارى ھەموو سەختى و دژوارىەكانى تیکۆشانیش بەزانینەو تەوانى دلى خۆى وەك دلى مندالێك بەخاوینى بپاریزى. بەگووتەكانى "خاویارم بىمە ئومیدێك بۆ ئەو مندالانەى دەستیان لەھەوادا ماوەتەو و ئەو خەيالانەى خەنگێنراون" داخوازی خۆى بۆ بەجیھێشتنى ژيانێك بۆ مندالان دەھینایە زمان. ھەقال "قیان" لەو كەسانە بوو كە ژيان ھێندە لای خۆشەویست بوو كە ئامادەبوو خۆى لەپێناویدا بەخت بكات. لەم سۆنگەيەشەو چاوە بزۆكەكانى بوو بەزمانى ئەشقى ژيان، تیکۆشانىكى نەپساو و رەنجىكى زۆرىدا، ھەقال قیان نەبەز بوو. بەداخوازی و حەزىكى گەرەو وە لەكار و خەباتىكەو بۆ كار و خەباتىكى دیکە، لەشوینىكەو بۆ شوینىكى دیکە دەرپۆشت. لەھەر شوینىكى شاخەكانى باشوورى كوردستان شوینپەنجەى خۆى بەجیھێشت. ھەر شوینىكى پێیدا تێپەرپووبى قیانىكى لەناو دلى ھەقالان جیھێشتوو.

ھەقال "قیان" لەمیانەى جوانبوون و ئازادبوونى خۆیەو ھەسەنترىن وەلامى دایە داخوازی سەرۆكایەتى و ھەسرەتەكەى بۆ خۆلقاندنى جوانى و ئازادى ژن. ھەقال "قیان" ھەولیدەدا لەژياندا ئەم ئەشقى خۆى بەدیبینیت. بەردەوام سەرۆكایەتیمان جەختى لەسەر ئەو دەكردەو كە پێشخستنى پرۆژەى ژنى ئازاد بەتایبەتى بۆ ژنانى پارچەى باشوورى كوردستان پیویستە، ھەقال "قیان" یش وەك ژنىكى باشوورى كوردستان یەكێك بوو كە لەنزیكەو ئەشنای ژيانى ژنانى ئەو ناوچەيە بوو.

بەباشى و بەقوولى دەرکى بەو راستىنەىە کردبوو كە پرۆژەى سەرۆکایەتى سەبارەت بەژنى ئازاد گوزارشتى رزگارى ژنانى ئەم ناوچەىە. لەو برۆایەدا بوو كە لەرێگای ئەم پرۆژەو دەتوانرێ رێگا لەو تراژیدیانە بگىرێ كە رۆژانە ژنان لە باشوورى كوردستان دووچارى دین. خوازیارى كار و تىكۆشانىكى زۆر بوو لەپیناو ژنان و گەلى كورد لەم پارچەىەدا. چونكە لەو برۆایە دابوو كە ژنان و گەلى كورد لەم پارچەىەدا شایستەى ژيانىكى ئازاد و سەرفرازانەترن.

ئێو ەك بنەمالەى شەهید دەبێ سەرفرازبن و شانازى بكەن كە قارەمانىكى بەمجۆرەتان كردۆتە دیارى. چونكە "قیان" تەنیا كچى ئێو نییە، بەلكو ەك كچى تەواوى گەلى كورد جىگای خۆى لەدلى ەمووماندا نەخشاند. چونكە بوو ەشخەلى تىكۆشانى دەستى گەلەكەى لە ەەر چوارپارچەى كوردستان.

"قیان" ھاوارى ئەو داخوازیەى كرد كە دەىەوێ بەشیوہىەكى بە ەیز لەگەل تىكۆشانى گەلەكەى لە ەەر چوارپارچەى كوردستان ئاویتە بێت. "قیان" بەئاگر بەردان لەجەستەى خۆى رێگای ژيانى شەرەفمەندانەى نیشانى تەواوى گەلى كورد و ئەو كەسانەدا كە خوازیارن ژيانىكى بەبێ سەرۆك ئاپۆ بسەپینن.

لەو برۆایەداىن ئێو ەش ەك بنەمالەى شەهید شایستەى داخوازیەكانى ەهەقال "قیان" دەبن. بیستمان كە یەكەمجار ەهوالى شەهیدبوونى ەهەقال "قیان" تان بیستوو ەخۆتان نەكردوو ەخواوہنى، ئەمەش ئیمەى خەمگین و دلگرانتر كرد، چونكە "قیان" دەىخواست ەەرەزیدە ئێو ەخواوہندارىتى لەم قارەمانىتى و رەسەناىەتیە بكەن و ببیتە جىگای شانازى كردنتان. بەلام دواتر

ئەو خاوەنداریتییە و ھەستیارییە نیشانگاندا ئیمە سەرفراز و
دڵخۆش کرد. بەتایبەتیش ئەو ھەلۆیستە دایکی شەھید "قیان"
نیشانیدا ھێز و ورەھەکی مەزنی بەھەمووان بەخشی.

ئێوەش وەک بێمالە شەھید و بێمالەھەکی کوردی
بەشەرەف، پێویستە خاوەنداریتی لەچالاکی و تێکۆشانی شەھید
"قیان" بکەن، چونکە ئەم راستینە گەورە دەکات. تەنیا بەم
شیوە دەستی خۆشەویستی و پەڕیوەستبوونمان بەھەڤال "قیان"
واتادار بێت.

ئیمەش وەک ھەڤالانی شەھید لەکەسایەتی ئێوەدا، دیسان
بەلێن دەدەینە تەواوی گەلی کورد کە لەژێر گەرمایی و
رووناکی ئەو ئاگرە لەجەستە "قیان" بەرزبۆتەو بەبەریار و
سووربوونەو خاوەنداریتی لەتێکۆشان دەکەین.

لەگەڵ رێز و سلاوماندا

فەرماندەیی ھێزی تایبەتی ژنان

(YJA-STAR)

12/2/2006

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

بلیسەى رۆح بەدەلى ئازادى مەزنە

هەزاران ھەزار سلاو لەگيانى فریشتە ئاسای ھەقال "قیان"

ئیمە وەك (TJAK) ھەقالان و ھاوپیانی شەھید، سەبووری و سەرەخۆشى خۆمان ئاراستەى گەل و دوستان و ھەقالان دەکەین.

ئەمرو رۆحى پاکی شەھید "قیان" ئیمەى لەدەورى راستییەكى گەورە کوکردۆتەو، ئەویش راستى ئەم چالاکییە مەزن و بەنرخەیه، گەورەى بریارەکەى شەھید بو ئەم چالاکییە لەقوولایی باوەرى ھەقالەو بو ئازادى سەرچاوەى گرتبوو، باوەرى بەئزادى ژن، بەئزادى مروقایەتى، ھەقال "قیان" ئەمانەى ھەموو لەئەشقى خۆى بو کەسایەتى و ریبازى سەرۆک ئاپۆدا بەرجەستە کردبوو.

ھەقال ئاشقى راستەقینەى ژيانیکى سەربەرز و ئازاد و بەشەرەف بوو، بۆیە تەمەنى ۱۵ سال بوو کاتیک کەمیک لەراستى شۆرش تیگەشت و توانى بریارى بەشداربوونى ریزەکانى شۆرش بدات. لەسالى ۱۹۹۷دا، ھەقال یەكەم ھەنگاوى بەشەریكى زۆر بویرانە دەستیپیکرد لەبەرامبەر ھیزی عەشیرەتگەرى و تایفەگەرى، ئەوہى پى سەلماندن کە ھیزی باوەرى راوەستان نازانى، ھەقال "قیان" ھیندە ئەوینی شۆرش لەدلە بچووکەکەى گەورە بوو، بەھیچ شیوەیەك ماندوووبوونى نەدەناسى و، لەگەل لوتکەدا ببوو ھاوپی.

ھەقال ھەمیشە پێشەنگبوو بەتایبەت لەروژە سەختەکاندا دەنگى ئەو بەردەوام دەنگى راستى و، چاوەکانى چاوى بینینی رەخنە و دەستەکانى دەستى کارکردن بوو، پێدەچوو ئەم

جەستە و رۆحە، ئاويتەى رۆشنى تيشكى خۆر و نەوستان با
و، گەرمایى و بلیسەى ئاگر و، ساردى و بیگەردى بەفر بووبى.
هەقال ھەر وەك چۆن لەژياندا ئەوەى دووپات کردبۆو ھە
بەرەستى شەرقانى ریبازى ئازادى سەرۆك ئاپۆیە، ئەمرو
چالاکییەكەى خاوەندارىتى ئەوەى کردووە. چالاكى ھەقال
شەرمەزارى ھەموو ھیزە نیودەولەتییەكانى کردووە ھە
لەسەر درێژەدان بەگۆشەگیرى و پیلانگیرى دژى سەرۆك و
رابەرى گەلى كورد. ھەروەھا دوو پرووى دادگای ئەوروپا
شەرمەزار دەكات، گۆمى بیدەنگى ھیزە مروڤ دۆستەكان و
گەلان و ھەتا دەسەلاتدارانى كورد دەشلەقینى. وەحشىگەرى و
پاشقەرۆی دەولەتى تورکیا و سیاسەتمەدارانى پرۆتستۆ
دەكات.

چالاكى ھەقال "قیان" و كڵپەى جەستە بیگەردەكەى پەيامى
مەزنە بۆ ھەمووان، بۆ گەلەكەمان بەتایبەت لە باشوور، بۆ ژنان
بۆ دایكان. تا چاومان بكەینەو بەرامبەر راستییە
چەواشەكراوەكان چالاكى ھەقال "قیان" زەنگى بەبیرھینانەو
چارەسەرى و باوەرییە بەسەرکەوتن.

ئەمرو تۆ ھەقال "قیان" بەرۆح دەگەیتە ئیمرالى و لەگەل
تەواوى شەھیداندا دەبیتە یەك: شەھید زیلان، بیریقان،
رووناھى، عەگید و ھەموو شەھیدان.

ھەزاران سلاو لەگیانى تۆ و ھەموو ئەو شەھیدانە
بژى خۆرى ئازادى رابەرى كورد سەرۆك ئاپۆ

تەڤگەرى ژنانى ئازادىخوازى كوردستان

(TJAK)

6 /2/2006

ئاگر ئەمڕۆ خۆی خاوەن دەكاتەو،

بەپاکی جەستەى بانگى خۆرى کرد و گووتى: بەلێ!

ئەگەر نرخى ئازادى ئاگر لەخۆبەردانە يان ژيان بەسەربردنە
لەنيو زیندانى داگیرکەراند، ئەوا بەخیر بیت، بەلام گومانى تیدا
نییه که پێویستە پەيوەست بیت بەبیروباوەرپیهکانى ئازادییهو،
گومانى تیدا نییه که دەگەیت بەئزادى، هیشتا هیواش لەقوولایى
و ناخى "قیان" دایه.

ئەمڕۆش "قیان" (لەيلا والى) ئەفسانەیهکی تری لەمیژووی
ژنى ئازاددا تۆمارکرد، لەسەر هەمان رێبازی شۆرشگیرەکانى
وێكو، زیلان، بیریتان، سەما، رووناھى و بیرێقان، چیرۆکیكى
دیکەى لەئەشقى سەربەرزى ژن و خاک و خۆردا ھۆنییهو.
وێلامى ئەو گۆشەگیرییەى دایهووە که دەولەتى تورکیا لەسەر
رێبەرى گەلى کورد "عەبدوللا ئۆجەلان" که بۆ حەوت سال
زیاترە فەرزى کردووە، دواى قوولبۆونەوێهەى زۆر
لەکەسایەتى خۆى و نەھامەتییهکانى سەر گەلەکەى ھەقال "قیان
جاف" لەشەوى ۱ى شوباتى ۲۰۰۶دا ئاگرى لەجەستەى پاکی
خۆى بەردا، پاش ئەوێ که نامەیهکی ۲۴ لاپەرەیی نووسی که
زیاتر باس لەمانا و گرنگى ئەم چالاکییە دەکات که بەئیرادەى
خۆى ئەنجامى داوہ بۆ دەربرینی توورپەیی خۆى لەبەرەمبەر ئەو
سیاسەتى ئینکار و قەرکردنەى که لەسەر گەلى کورد پەیرەو
دەکریت.

ھەقال "قیان" سەربارى تەمەنە بچووکهکەى ھەر لەسەرەتای
بەشداربوونیەوێهەى لەناو شۆرشدا لەسالى ۱۹۹۷ و تا ئەو

ساتەش كە شەھىد بوو، بەبەرپرسىارىتەىيەكى گەورە نەزىكى كىشەكانى نەتەوھەى و پارتىبوون، رەگەزى دەبوو، بەدلسۆزىيەكى بى ھاوتاوھ لەگەل ھەقالان و گەلەكەيدا ھەلسوكەوتى دەكرد و سەربارى ھەموو ئەو زۆرى و زەحمەتییانەى كە رىكخستن پىیدا دەربازدەبوو بۆ ساتىكیش بىت بىر و باوھرى بەگەلەكەى و كىشە رەواكەى كەم نەكردەوھ، بەھىچ شىوھەكیش لەگەل بىر و بىرواكەى نەكەوتە نىو ناكۆكییەوھ. لەماوھى ئەم چەند سالەدا ئەركەكانى لەھەموو ئاستىكدا بەرىكۆپىكى پىكھینا، ھەر لەئەندامى ئەنجوومەنى "پارتى چارەسەرى دیموكراتى كوردستان" ھوھ كە ئەوكات تەمەنى ۲۲ سال دەبوو، دواترىش ئەندامى بەرپۆھبەرايەتى "كۆنگرەى گەلى كوردستان" و "كۆمىتەى سەرلەنوئى ئاواكردنەوھى" PKK و ئەنجوومەنى بەرپۆھبەرايەتى ھىزى پاراستنى گەل (HPG) و یەكینەى ژنى ئازاد - ستار (YJA-STAR) لەناوچەى ھەفتانین كە چالاكییەكەى لى ئەنجامدا.

بۆ پىكھینانى ئەركەكانى ھەمیشە لەریزەكانى پىشەوھ بوو و، خاوەن كەسایەتییەكى ماندوونەناس بوو. ھەمیشە سەرقالى لىكۆلینەوھ و گەران و بىركردنەوھ و چارەسەرى بوو بۆ كىشەكانى ژيان و بەرپرسىارىتەى و ئەركەكانى ھىچ سوكنایى نەھاتووھ و ھەمیشە بەكەمى زانیوھ و گووتویەتى بەگویرەى داخووزییەكانى گەلى كورد نییە، بەدریژایى خەباتەكەى، ماندوونەناسى لەروھ و خەباتەكەى دیار بوو، لەگەل ئەوھشدا ھەمیشە ھەستى بەوھدەكرد كە ئەو باش روئى نەگىرا و، باوھرى بەوھ ھەبوو كەوا ئیمە دەتوانین زیاتر بكەین و فیداكارى زۆرتەر بكەین. ئەو گرنگى زۆر بەلایەنى ئایدیۆلۆژى دەدا كە

له سەرۆك ئاپووه سەرچاوهكهی دههات، ئەمەش تییدا كۆبووهوه تا ئەو ساتهی كه شههید بوو. ئەوهشی هەر له دڵدا بوو كه سەرۆكی نه بینووه، هه میشه وهكو تینوویهك له نیو لیكۆلینه وهی كه سایه تی ئاپو و ئایدیۆلۆژی ژندا بوو، له ئەنجامی ئەم لیكۆلینه وهشدا توانی ریز و خۆشه ویستی ده وروبه ره كهی قازانج بكات و هه میشه كه سایه تییه کی د ل نزم بوو؛ هه زی له گویگرتنی را و بۆچوونه كانی ده وروبه ره كهی هه بوو، جگه له وهش هه زی له هونه ر و شانۆ هه بوو، به رۆحیكی به رزه وه و به چالاكانه و به گه شبینی و به خۆشه ویستی ژیا نه وه، هه ل سو كه وتی ده كرد.

هه قال "قیان" هه ر له سه ره تای ژیا نه وه له رووی چه مك و په یوه ندیه عه شایه ریه با وه كان را وه ستایه وه و له و شوینه ی كه تییدا له دایك بووه و له ۱۵ سالی ته مه نیدا، چونكه ئەو چه مكانه ی وهكو مه ترسییه ك له سه ر ئازادی خوی و ئازادی نیشتمانه كهی ده بین، بۆ ئەمەش په یوه ندی كرد به ریزه كانی شو رشی ئازادی گه له كه یه وه و خاوه ن كه سایه تییه کی خۆنه ویست بوو. ئەو چالاکییه ی هه قال "قیان" یش ئاگادار كردنه وه یه كه بۆ ئەم قوناخه ی ئیستا، خۆ ئاماده كردنه بۆ له دژ وه ستانه وهی ئەو ناخوشیه چاوه روانكراوانه ی كه ده كه ونه پێشمان، ئەو چالاکییه بانگمان ده كات كه به هه مان هه ستیاری هه قال "قیان" وه نزیکی ئەم قوناخه ببینه وه، به پیر و گهنج و ژن و منداله وه.

به پێی بانگه وازییه كهی هه قال "قیان" ئهركی ئەم قوناخه زیاتر ده كه ویته ئەستۆی ژنان و لاوان، كه وهكو ئاگریكه له ده وروبه رماندا، به تایبه تیش به پله ی یه كه م پاراستنی سەرۆك ئاپو. چونكه دوژمنانی گه له كه مان هه میشه سەرۆك ئاپویان وهكو دلی كورد بینووه كه هه میشه لیده دات و ئەو بیره تیژه و

ئەو رۆحەى كە ئارامى دەداتە دلى ھەر كەسىك و يەككىتيمان
پيش دەخات، لەھەر ئان و ساتىكدا. ئەو چالاكىيە گيانبازىيەى
ھەقال "قيان" يش ھاوارىكە بۆ بزواندى ھەستەكانمان لەبەرامبەر
ئەو زولم و زۆرىيەى دەولەتى توركىا كە لەشەخسى سەرۆك
ئاپۆو بەسەرماندا فەرزى دەكات، ھەروەھا ئەگەر تەنھا وەكو
سەركەرەك بىمىنەو، نەبزوين، ئەوا مردنى كەرامەت و
عزەتى نەفسمانە، وەلامدانەوہى ھەقال "قيان" يش ئەركىكى
نىشتمانى و مرقايەتییە و پەيوەستبوونە بەشەرەفى گەلەكەمان
و پەيوەستبوونە بەرىنمايەكانى سەرۆك ئاپۆ و لەھەموو كات و
ئاستەكاندا.

ھەروەھا ھەقال "قيان" داوامان لیدەكات كە "لە ئاھورامەزدا
باش تىبگەن تا سەركەوين."

ھەروەھا لەگەل سەرۆك ئاپۆدا يەك بىن تاوہكو ئازادى و
يەككىتى گەلەكەمان مسۆگەر بكەين و جىبەجىكەرى وەسىيەتى
شەھىدەكانمان بىن.

كارگىرپى يەكىنەى ستار
پارتى يەككىتى ديموكراتىك
6 / 2/2006

باوەر بکە نازانم لەکوێو دەست بکەم بەهینانە زمانى
 ھەست و خۆشەويستى ھاوڕێھەتییەک کە لەنیوان تاشەبەردى
 کۆمەلگایەکی بى رحەمدا چەکەرەى کرد و پاشان بەئاو
 سازگار و ھەوای بى گەردى چيا ئازادەکان گەرە بوو. ئیستا
 سەعات ۱.۳۰ دەقیقەى شەو و لەبەر چرا دانیشتووم دەمەوئ
 بەچەند وشەھەکش بىت باسک لەماوہى ۷ سالى رابردووم
 بکەم بۆت، بەلام ھەرچەند دەکەم شەپۆلى ھەستەکانم دەمباتەو
 بۆ قوناخى مەکتەبى ھەورامان و لەوێو بۆ ھەموو ئەو
 رۆژانەى کەدەھاتم بەدواتا و بەراکردن خۆمان دەگەياندە ئەو
 پەيامەى کەتيايدا پەيامى ئازادیمان گرت. بى شک لەنیو ئەو
 رۆژە جوان و خاويانەدا نابى شاگۆلى ھاوڕیمان و پيشبرکى
 سەرکەوتنەکانیشمان لەبیر بچى... بەھەمان شێو ھەرگیز ئەو
 رۆژەشم لەبیر ناچى کە بۆ دوايى جار لەحەوشەى مەکتەبەکەدا
 خواحافيزىم لى کردى، چونکە دواى ئەو ئىدى کەوتە
 جیھانىکى دیکەو ھەو و رێگەھەکی دوور و درىژى پر لەشەرەف و
 ورە و ھیز و ئازادى بى سنوورم لەپيش خۆ بىنى، لەگەل
 ريبازى تیکۆشانىک کەھىندەى جوانى و گەرەھىيەکەى سەختى و
 ئیش و ئازاریشى ھەبوو، چونکە وا تىگەيشتووم و تيشدەگەم کە
 ھاوکيشەى ژيانى ئیمە بەتايبەتى بۆ ژنىک بریتىيە لەشەر لەپيناو
 ئازادیدا و ئازاديش لەپيناو جوانیدا. بەلام ئەم جوانیەمان بۆ
 پياوى زۆردار و درۆزن نا، بەلکو بۆ خۆمان و کۆمەلگا.

بەھرە گيان، دەمەوئ زۆر شتت بۆ باس بکەم، بەلام لیرەدا
 ناتوانم زۆر لەسەرى برۆم، ھەلیدەگرم بۆ ئەوکاتەى کە ئىنشەللا
 یەکتەرى بىنين و لەدواى ئەوہى تیر یەکتەرى ماچ دەکەين و
 لەئامیز بگرين بەرفراوان باسيان لیو دەکەين جا ئەوکاتەش

تۆی جوانکیله ئەو لهیلا رهش و زهعیف و قژ بهرزه وهکو ئەو رهسمه دهبینی که بۆم ناردوویت و منیش ئەو بههرهگیانهی که پیمان دهگووت بههره بچکۆل وهکو خانمیکی ئاقل و بالابهرز و قهشهنگی شاری سلیمانی دهبینم. ههموو جاری لهگهڵ ه. دیرۆک و روژگاردا دهبیته بهشهرم و پیمان دهلیم ئیوه خۆتان هاتن و ههقالی منیشتان لهوئ بهجی هیشت ئەگەر وا نهبوایه ئیستا لهپیش ههموومانهوه ریبهرایهتی کاری دهکرد. بهلام که لهم دوایهدا نامه پر لهههست و سۆزهکهتم پیگهیشت زۆر پیی خوشحال بووم و پیی کاریگەر بووم. وتم ئەگەر بههره ههتا ئیستا لهنیو هینده زۆری و زهحمهتیدا خاوهن ههستیکی ژنیتهی هینده بهرز و پیروژ بیته ئەوا من ئامادهم لهمهودوا وهکو خزمهتکاریک بۆ ئەو و بۆ ههموو کچانی کوردستان و ئیراق تیبکۆشم و کچانی وهک ئیوه ببه پیشهنگمان و ئیمهش ئهرکی سهershانمان پیک دههینین. ههرلیرهدا دهمهوی زۆر سوپاست بکهه و دهست خوشیت لی بکهه بۆ ئەو نامه بهپیژهی ناردبووت بۆ ههموو ئەو باوهری و عاتیفه جوانهیی که دهرتبریوه. بهلین دهم که ههرگیز ئاور لهگهرا نهوهیهکی بنکهوتوانه نه دهمهوه ههتا دوا ههناسه ههر بۆ ژنان تیبکۆشم.

ههقال "دیرۆک" دیت بۆ لات، ئەو دهتوانی زیاتر رهوشی من و کار و خهباتت بهگشتی بۆ باس بکات، بۆیه من زۆر باسی ناکهه تهنیا نهوهنده نهبی که دهلیم من زۆر باشم بهس تهنیا زۆر بیرى تۆ و ههقالانی وهک تۆ و سهروکم کردووه. چونکه تۆش دهزانی دلی ههموو ژنان و کوردان له ئیمرالی لیده دات. ئیستا زۆر وهک جارن کیشهی حکومهتی ئیراق و حکومهتی ههریم نهماوه و بۆ ئیمه ئەگەر ئینشهلا کیشهی حکومهتی کاک

..... و كاك چارەسەر بىي ئەوا دىم سەرىك دەدەم. خۆ ئەگەر نەشبوو ئەوا بى ئەوھى كىشەيەكت بۆ دەربكەوئ ئەگەر دەرفەتت ھەبى بۆ ۸ى ئازار و يان بۆ كۆنگرەى (TJAK) بىيت زۆر خوشحال دەبين.

دووبارە سلاوت لى دەكەم و ھىوای سەركەوتنت بۆ دەخوالم ئەگەر ھاورپىكانى جارنامان دەبينى زۆر سەلامى منيان لى بکە بەتايبەتى سلاو لە "شاگول" بکە چونکە زۆرم خوش دەوئ و بىرى ئەویشم کردوو.

لەگەل ریز و سوپاسمدا
 ھاورپىت لەيلا والى ناسراو بە "ڤيان"
 19/2/2004

رۆحه پاکه کان هەرگیز نامرن

بههره عومهر

یاده کانت پشکۆن بلیسهی ئاگر
نامه کانت بی هاوسه رن وهک وینه کهت سهودا سه رن
نازیه کهم سه رمای ژیان فهوتانمی
جی ژووانی سارد ته زاندومی
نه شاره زا ده ریای خه فهت خنکاندمی
ئه ی کچه گه ریای پاک و بی گهره وهکو گول
ئه ی ئاگره جوانه که ی ناو گل
ئه ی سه رچاوه ی غیرهت و ئازادی
تو بووی به مۆم له پیناو (گوتن و ئازاد)
ئه ی سه رچاوه ی جوانی له ئه خلاق و ئه قل
ئه ی بلیسه ی ویزدان و پاکی له گه ل خۆت
ئه ی ئه و که سه ی توانیت به ملیۆنان که سی ونبوو بدۆزیته وه
ئیمه هه ر ون ببووین و دیار نه ماین
تو ئاگرین و رووناکی بوویت بو دنیا
ئیمه تاریکین و تاریکیشین بو دنیا
ئه ی راستگو له گه ل خۆت و په یامه کهت
ئه ی نه سه ره وتی دلفراوان ئه ی جوانترین هه ست!!!...

گه وهترین قازانج به که مترن زه ره ره وه بو شه هید هه قال
(قیان) گه وهترین زه ره ره به که مترن قازانجه وه بو منی هاوپی
شه هید. ئه و قازانجه گه ورانه نانووسرین ناووترین و ناکرین،
ئه وهنده گه وره ن له گه ورهیدا خویان شاردۆته وه و (احراج)

بوون، لەبەردەم ریز و سلاو و حورمەتى ملیۆنەها خەلک، قازانجیک بوو بەدارى پەندیک کە هیچ وەرزیك بەسەر ناچیت کە ھەتا ھەتایە نەوھى دواروژی ئەم گەلە لەبەرەكەى بخوات تەواو نابیت و ھەك دەریایەك کە ھەرگیز لەبن نایەت و ھەموو كەس لێى تیناگات و ھەموو كەس نایبینیت. چونکە بەرز و بلندە، پاكە، لەپاكیدا دیارنەماوہ لەچاكیدا وون بووہ لەپراستیدا نەكراوہ و لەجوانیدا چۆتە قوولایی چاوہكان و بۆتە ئاگر و بوركان لەدل و سنگى ئازیزانیدا بۆتە قولپەى فرمیسك و گریان، بۆتە سەرسورمان سەرسورمانیكى مەزن مەزنتەر لەخۆت، لەم رۆژە كە چاوہرێ بووم بۆ بینى، تۆ پاش دابراىكى زۆر ھەر چاوہرێ بووم كە چاوم چاوت ببینى، بەلام نەمزانی لەدوورەوہ بەرووناكى و ئاگرەوہ پیشوازیم دەكەیت. لەم جیژوانى ھاورپیەتیەمدا من دۆراو تۆ براوہ، من لەبیری تۆدا و تۆش لەبیری ملیۆنەها مروّف، نەمزانی خەو بوو یان خەيال ببوو بەئاگر، ئاگرىكى جوان و بالا بەرز، دەم بەخەندە بووى بەنورى ھەردوو چاووم و بوو بەپشكو و ھاتیتە دلمەوہ. ھەر لەم رۆژەدا بۆم دەرکەوت و بیرم كەوتەوہ و ھاتەوہ یادم ئەو رۆژانەى پێكەوہ بووین لەخویندنگا ئەو رۆژە جوانەم قەت لەبیرناچیت كە بەفرىكى زۆر بارى و دواى تەواو بوونى دەوام دەستمان دایە شەپە تۆپەل و من پێلاوہكانم دپا و تۆش بەو پەرى خوشحالییەوہ پێلاوہكانى خۆت داكەنى و دات بەمن و خۆت بەپێى پەتى و بەدەم قاقای پێكەنینەوہ گەشتینە مالەوہ، ئەمەيە سىفەتە جوان و گەورەكەى تۆ ئەمەبوو مانای مروّفایەتى، ئەمەيە خوونەویستی و نابەرژەوہندى ئەمەيە بلندى، بۆم دەرکەوت ئەمە سروشتى كەسىكى زۆر دەگمەنە، ئەمە سىفەتىكى تازە نییە، بەلكو سىفەتى سروشتى مندالیە. ئەمەيە

سوودمەندى بەگەورەترىن مەروۇقايتى، ئەمە مەروۇقىكى جىاوازه و
زۆر جىايە. سەرسورمانەكان تادىت زۆر دەبن و لەمىشكەدا
خەرىكە رەورەوہى مىشكە دەوہستىن، كى ھەيە ترس
نەناسىت؟ كى ھەيە رۆحى خۆى بكات بەئەگر لەپىناوى
خۆشەويستى دى و ئازادى كچ و دايك؟ كى ھەيە دلى سارپىژ
بىت لەخۆشەويستى؟ كى ھەيە خۆشەويستىكى واى دەست
بەوېت بەدواى شتىكى بەنرختر بەرپىت لەرۆحى خۆى بۆ
ئەوہى دايىنىت لەپىناويدا؟. كى دەتوانىت ئەو قسەيە بسەلمىنىت
كە ھەموو دىنا بەشى خۆشەويستى ناكات كام كچ دەتوانى
لەبەر خاترى خۆشەويستى خۆى بكات بەئەگر ئەگەر لەبەر
يەككىكى وەكو مەم و فەرھاد و سىامەند نەبى. بەلام
خۆشەويستىيەكى زۆر گەورە و پىرۆزتر ھەيە كە شاينى ئەوہ
بىت رۆح بىت بەئەگر ئەویش خۆشەويستى بىروباوہرە
بىروباوہرىكى پاك و جوان و راست دوور لەخۆپەرستى،
خەمەتكردن لەپىناوى مەروۇقا بەگشتى و ژنان بەتايىبەتى. زۆر
كوفر و گوناح و تاوانە بەھەموو كەس بووترى مەروۇقا، چونكە
ئەو مەروۇقانى لەدەووروبەرى منن خۆپەرستى بۆتە دەريايىك و
ئەوانىش دەرياوانى دايك و باوك سەرەپاى ئەوہى پرس
بەمنالەكانيان ناكەن كە دروستى دەكەن سەرەپاى ئەوہى
چاوہرى كورپىن چاوہرى من و تۆنن، سەرەپاى ئەو مندالە
دەخەنە ناو ژيانىكى بى مانا و خەفەتەوہ ئەوا داواى پاداشت و
بەخىوكردى لى دەكەن، لەدوارپۆژدا ھاورپىيەك چاوہرى
زەرەرىك دەكات لەھاورپىكەى بەمەرچى بەچاكە بشكىتەوہ
بەسەر خويدا و رىژەيەكى زورىان بەو ياسايە دەژىن كەتەنيا
لەپىناو خۆى و بۆ خۆى ژيان بكات، ئەى خۆ ئەمانەش ھەر
پىيان دەوترىت مەروۇقا، بەلام چۆن مەروۇقىك؟ ئەمەش ئەوہ

دەسەلمىنىت كە "قىان" نەك ژيانە بەلكو بەمەعنای كەلىمە ئىنسانە و بوو بەچرايەكى نەكوژاوە بۆ ئەوانەى خۆپەرستن.
 راستگۆيى يەككە لەو قازانجە گەورانەى ھەقال "قىان" لەم رۆژەدا بىرم كەوتەووە كە قوتابى بووين پىكەووە ئەم ھەقالە بەراستى و بى پىچ و پەنا جەدوھلى ژيان و سەعەكردى بۆ ھەموو ھاوړپيانی باس دەكرد تا سوودمەندبن لىيان، بەلام من راستگو نيم له گەل خۆم دا، چونكە ئەگەر خۆم ھەلنەخەلەتینم و تاوان لەخۆم نەكەم توانای گونجاندنم نىيە لەم ژيانە ھەلوەشاوھ و دووبارەبىيەدا، كەواتە من نەك ھەر لەگەل خۆمدا بەلكو لەگەل ھەموو دەوورو بەردا راستگو نيم، بەلام شەھیدی نەمر راستگۆيى سەلماند لەگەل خاك، لەگەل كەسوكار، لەگەل رىبازەكەى و لەگەل مروڤدا.

پاكى يەككى ترە لەقازانجە گەورەكان، چەند جوان و بەرز و شانازە ئەو كەسەى بەپاكى برۆات، پاكى لەددا، ھەقال ھەر لەمنداىيەو ھەموو شتەكانى دلى خوى بەبى پىچ و پەنا بۆ ھاوړپيكانى باس دەكرد و پاكى لەخوڤه وشتيدا بۆ ھەموو كەسيكى سەلماند بوو، ھەربۆيە ئىستاش بەشيوەيەكى ديار و بەرچاو سەلماندی كەچەند پاكە لەگەل دل و جەستە و ئەخلاق و ھەلسوكەوت و رەفتاريدا، ھەقال "قىان" بوو بەگەورەترین بەلگەى جوان بۆ دەست ھەموو ئافرەتە ئازادىخوازەكانى دنيا كە ئافرەت دەتوانى زۆر شتى موستەحیل بكات و زۆر بەجەسارەتەو ھەموو ئەم قسانەى سەلماندی ئافرەت زۆر بەغیرەتترە لەپیاو، ئافرەت زۆر نابەرژەو ەندیتەرە لەپیاو، ئافرەت زۆر بەقوو ەتترە لەپیاو، ئافرەت دەتوانى ببیتە بەمیژوو ببیت بەشەھیدی سەركرده ببیت بەقارەمان. ئەو ەيە نازناو ئەمەيە لوتكە ئەمەى يەكەمى لەھەموو شتىكى جوان و بەرزدا.

يەككىتەر لەو قازانجە گەورانە يەكەمى بۆخۆى كەردبوو
 بەپيوانە، لەو ساتەوہى چاوى ھەلھينا تائىستا و لەدھاتووشدا
 ھەڤال "ڤيان" لەمنداڵى و لەقوناخى سەرەتايى و ناوہندى
 خويندندا ھەموو سالىك بەيەكەم دەردەچوو، خويندى كەردبوو
 بەپەيامىك بۆ ناسراوى و يەكەمى خۆى لەناو كەسوكار و
 خيزانەكەيدا، لەگەل ئەوہى لەدەورو بەريكى جاھل و
 ەشرەتگەرى دابوو، لەگەل ئەوہى كەسيكى گەورەتر لەخۆى
 نەبوو كە خويندى تەواو كەردبىت و فيرى بكات يان تەشجيعى
 بكات بۆ خويندن، بەلام ھەموو كۆسپ و تەگەرەكانى كەردە
 ھەول و تىكۆشانىكى بيوچان بۆ گەيشتن بەئامانجى خۆى،
 ھەميشە نموونە و گەورە بوو لەناو خويندنگە و كەسوكار تا
 ئەوكاتەى چووہ قوتابخانەيەكى گەورە و فراوان و بى وينەى
 ترەوہ كە ليژەدا ھەستى بەبوون و ژيان كەرد لەم
 قوتابخانەيەشدا ھەر يەكەم و نموونە بوو، ھەربۆيە لەم
 قوتابخانەيەشدا پلەى يەكەمى لەئەستۆ گرتووہ تا ئەوكاتەى
 شەھيد بوو، بوو بەيەكەمين شەھيد لە باشوورى كوردستان
 ھەتا لەناو مەنزەلگاشدا ھەر يەكەمە و يەكەم دەبى. كەمترین
 زەرەرىش ئەوہبوو تۆ روشتى و بۆشايىيەكى گەورەت بۆ
 بوونى ئازادى و رەوشت بەرزى دروستكەرد، تۆ بەم
 شەھيدبوونەت دلە تۆراوہكانت لەعەشق و ئازادى و پاكى
 ئاشتكەردەوہ، تۆ بەم گەورەبوونەت چەندەھا درۆى گەورەت
 بچووككەردەوہ و چەندەھا زالم و نۆكەر پربوون لەكين و بەسەر
 خۆشەويستيدا تەقینەوہ تۆ بەم چالاكىيەت دلى منت كەرد
 بەدەرياي خەم و چاوم بوو بەگۆمى چاوەرپوانى ھەتا ھەتايى
 ببينى ساتەوہختىكى تۆ ھەر ليژەوہ زەرەرە گەورەكانى من
 چەكەرە دەكەن و لەزستانی تەمەندا دەژين و دەژينەوہ. منىك

نەمتوانى ئامانجى خۇم بەدەست بەيىنم بۇ تەنھا ساتەۋەختىكى
 بىيىنى تۆ مىنى شەرمەزار و بى ئەمەك، مىنىك ھەموو دىنام
 تەرخان بىكەم يەك ساتە خۇشەۋىستى تيا جىئانابىتەۋە ملەكەچ
 كىردن و رازىبوون، رازىبوون بەھەموو شتى دور لەخۇم و
 مروڧ، مىنىك بەلاشە زىندو بەرۇح مردو، وئىل بەدوای
 خۇشەۋىستىيەكى پاك وئىل بەدوای راستگۆيى و بەخشندەيى و
 لەئەنجامدا رەنجه‌رۆيى و بىدەنگى و گىران و ئازار لەدلىكى بى
 تاوان تاوان كىردن لەدوو چاۋى بىگوناھ زولم لەخۇم و خۇم و
 خواردن و بەجىماۋ لەكاروانى ئازادى و بووندا مىنى ون بوو
 لەناۋ گىژاۋى درۆ و خۇپەرستى و بى دەسەلاتى و بچوۋكى و
 نەيانەشت ۋەك تۆ بژىم بەغىلى بىردىنم بەو رىگەي تۆ نەيەشت
 ۋا بژىم.

—كەمترىن قازانجى مىن تەنھا ھەر ئەۋەيە تا مىردن، ئەيلىمەۋە
 ۋەكو ھۆنراۋەكەي (ئەي رەقىب) ى ۋلاتەكەم، دەلىم مىن ھاورپى
 ھەقال "قىان"م مىن ھاورپى كەلە شەھىد و ئاگر بووم. ئەۋەش
 نىشانەي خۇپەرستى مەنە، چونكە ھەر خۇم لەيادە بەلام تۆ
 نەك ھەر مىن بەلكو ھەموو دىيات گرتە دل و خوت بۇ كىردن
 بەئاگرى ئازادى و رۇح و فەكرى ئازادى ژن و مىندال، ئەۋەي تۆ
 كىردت كەس ناتوانى پىي بگات، كەسىش ناتوانىت مىنافەسەي
 بگات، ھەرۋەك چۆن، لەخوئىندىنگە ھەمىشە مىنافەسەم دەكىردىت
 ۋ قەت نەدەگەشىتم بەتۆي بەرپىز ئەگەر بەخەۋنىش بوۋايە،
 بەلام ۋا ھاتەدى و زۆر راستە مىن قەت ناگەم بەخۆلى سەر
 گۆرى تۆ، قەت ناگەم بەماچى زەردەخەنەي سەر گوناي تۆ،
 ئەي ھاورپى خۇشەۋىست و ھەردەم لەرۇح و دل و مىشكىمدا
 نەمىر و پىرۆز....

چەپكىڭ

لە ھەلسەنگاندنە كانى

شەھىد ديار غەرىب بۇ

شەھىد قىيان جاف

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

ئەم شىكردنەوانەى ھەقالى پېشەنگمان شەھىد ھەلمەت
(دىار غەرىب) سەبارەت بە كەسىتى شۆرشگىرى ھەقال قىان
كارۇخ و واتاى چالاكىيە گيانبازىيەكەى لە كىتىبى (دىار
غەرىب، مانىفىستۆى كەسىتى ئازاد و شۆرشگىرى
كوردستان)مە وەرگىراون.

ھەقال قىان

بەشداربوونىكى شۆرشگىرانەى بۇ رىزەكانى بزوتنەوەى
ئازادى ھەبوو۱

بەگويرەى ئەو ماوہىيەى كە بە من بۇخۇم لەگەلىدا بووم يان
لە دوورەوہ ناسىوومە دەتوانم باسى ئەوہ بکہم. بۇخۇى ھەقال
قىان لە بەشداربوونىدا دەتوانم بلیم بەشداربوونىكى تايبەت بوو،
بەشداربوونىكى شۆرشگىرانەى بۇ رىزەكانى بزوتنەوەى
ئازادى ھەبوو، يان بە واتايەكى تر بلین بەشداربوونىكى
شۆرشگىرانە بۇ شۆرش بەشدارى شۆرش بوو، لەسەر بنەماى
كاردانەوہىكى ئاسايى نەبوو.

۱ ئەم شىكردنەوہى ھەقال دىار غەرىب بۇ كەسىتى شەھىد ھەقال
قىان كارۇخ، لە ميانەى بەرنامەيەكى دىكومىنتارى تەلەفىزيۇنى بوو
سەبارەت بە ژيان و تىكۇشانى ھەقال قىاندا، كە لە سالانى ۲۰۰۷
بەدواوہ لە كەنالەكانى رۇژتىقى و نەورۇز تىقىدا بلاوكرائەتەوہ.

چونكە كاتىك كە ھەقال ڧيان بەشدارى تىكۆشان بوو، لەلايەن كەسوكارىيەو ھەولئىكى زۆردرا بۆ ئەو ھى كە قەناعەتى پى بكن كە بەشدارى نەكات لە شۆرشد و ڧيانى ئاسايى خۆى بەردەوام بكات، بىگومان ھەولدانى خىزانىش لەسەر ئەو بنەمايە بوو، يان پىيان وابوو كە ھەقال ڧيان بە كاردانەو ەياخود لە ئەنجامى زوويربوونىك برپارىكى بەو رەنگەى داو، بەلام لە واقعدا و لە دىالۆگىدا لەگەل خىزانەكەيدا و بۆ خىزان و دەورووبەرەكەشى ئەو ھى سەلماند كە ھەقال ڧيان ھەرچەندە بە تەمەن گەنج بوو، بەلام خویندەنەو ھىكى واقىعى و قوول و راستى بۆ كىشەكانى كۆمەلگە ھەبوو، بەتايبەتى ئەو كىشانەى كە رووبەرۆوى رەگەزى ژن دەبىتەو، لەكەسايەتى خۆيدا برپارى ئەو ھى دابوو بۆ چارەسەر كردنى ئەم كىشانە كار بكات و ببىتە مىلىتانىكى چارەسەر كردنى ئەم كىشانە.

ھەر ئەمەش واىكرد كە ھەلوئىستىكى مروڤ دەتوانىت بلىت پىغەمبەرانە نىشان بدات. چونكە چۆن لە مېژوودا ئىمە سەير بكەين كاتىك كە پىغەمبەر محەمەد (د.خ) دەيەوئ دەست بە تىكۆشان بكات لەلايەن كەسوكارىيەو ھەولدەدرىت بۆ ئەو ھى كە پەشىمانى بكەنەو، دەلئىت: "ئەگەر خۆر بخەنە سەر لای راستم و مانگىش بخەنە سەر لای چەپم ئەوا من لەم پەيامەم پەشىمان نابمەو".

ياخود كاتىك بوزا لە ھىندستان ھەولدەدات كە پەيامەكەى خۆى بلاو بكاتەو، بەلام ئەو ىش لەلايەن خىزانىيەو ھەولى لەگەلدا دەدرىت كە پەشىمانى بكەنەو. ئەو ىش دەلئىت: "ئەگەر ھەموو چىاي ھىمالايام بۆ بكن بە زىر و بمەنى من دەست لەم پەيامەى خۆم بەرنادەم".

هه قال قيانيش به هه لويستی خوئی و به کار و خهباتی خوئی
ئه م په یامه ی دا به خیزانه که ی و دای به گه له که ی و به هاوړیان
و هه قالانی له پراکتیکیشدا ئه مه ی سه لماند.

خالیکی تر که له که سایه تی هه قال قیاندا مروځ دهیبینی،
که سایه تییه کی کراوه بوو، دهیتوانی له گه ل هه موو که سیکا
له هه ر چین و توڅژیک بیت یان له هه ر ره گه زیک بیت و له هه ر
ته مه نیکا بیت به ساده یی هه لسوکه وت بکات و گفتوگوی له گه لدا
بکات. ئه وه خالیکی زور گرنه بوو. هه روه ها خالیکیش بوو که
وای له که سایه تی هه قال قیان ده کرد که خو شه ویست بیت و
له ماوه یه کی کورتی تی کو شاندا وا بکات هه م له ناو هه قالانی
خویدا و له ده روه و له و جیگه یانه ی که کاری کردوه بیته
جی سهرنج و جی باوه ری و جی کو بوونه وه ی هیواکان.

له چالاکیه که ی هه قال قیانیشدا مروځ ده توانیت به کورتی
ئه م راستییانه ببینیت و بخوینیت هه ئه وه ی که من هه سستی
پیده که م یان هه ستم پی کردوه ئه و بو خوشی به شیوه یه کی
زور روون ئیشاره تی پی ده کات، ئه و له پیناوی بلند کردن و له
پیناوی زیندوو کردن هه ی پیوانه ئینسانیه کان له تاکی مروځ
به گشتی و له باشووری کوردستاندا به تایبه تی ئه م چالاکیه ی
ئه نجام دا.

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

ڦيان

چالاكِييه كِي به رده وام بوو بُو گِيرانه وهِي به هاكاني څيان

ديار غه ريب

له م روژانه دا يادي ساليك تپه ربوون به سهر چالاكِييه گيانبازييه كهي هه قال هيزا و ريبر هه قال ڦيان ده كهينه وه، هه رچه ند هه قال ڦيان به نامه واتاداره كاني گوزاره ي له خوي و چالاكِييه كهي كرد و هه موو لايه نه كاني څياني خوي و هيوكان و هو كاري چالاكِييه كهي روونكر دبو وه وه، له و باوه رپه ش دام كه تهنه نه وانه ي به بريارن بو نه نجامداني چالاكي مه زن ده توان گوزاره له چالاكِييه كاني خويان بكن، چونكه چون چالاكي مه زن پيوستي به باوه رپي و ئيلهامي تايبه ت هه يه، گوزاره كردن له و چالاكيانه ش پيوستي به ودها بريار و ئيلهاميك هه يه، نه وان بو خويان نه و چركه ساتانه هه ست پيده كهن كه برياري چالاكي ودها ددهن و نه وان بو خويان نه و چركه ساتانه ده ژين، نووسينيكيش كه هه لقوولاوي هه ست و ئيش و بهرپرسياري تي نه و چركه ساتانه نه بيت ناتواني ت گوزاره له و كه سي تي و چالاكِييه كانيان بكات. ليروه وه من پيم وايه كه زه حمه ته بتواني ت به نووسينيك گوزاره له هه قال ڦيان و چالاكِييه كهي بكر ي ت، له گه ل نه مه شدا وه كو بچووكترين وه فا و پابه ندبوون به ريباري څيان و تيكوشان و چالاكِييه كهي هه قال ڦيانه وه ده مه وي ت له م سالياده دا تيشك بخه مه سهر چه ند لايه ن و وته يه كي هه قال ڦيان كه به راي من له هه ر سهر ده مي كدا واتادارن و څياني مرو ف به بي

ئەو لايەنەنە بى واتا دەبن. بىگومان ژيان و تىكۆشان و چالاككەى ھەقال (ڤيان) یش بە واتادانە ئەو لايەنەنە واتادار دەبىت، بى واتا دانە ئەو لايەنەنە ھىچ لە خۆسوتاندنى كچىكى ئاساىى زياتر نىيە، ھەر ئەمەش ھۆكاربوون بۆ ئەوەى كە ھەندى كەس لەكاتى ئەنجامدانى چالاككەى ھەقال (ڤيان) دا زۆر بى واتا و وینەى خۆسوتانى كچىكى ئاساىى پىناسەى ئەم چالاككەيان كرد. بىگومان كاتىك باسى خۆسوتاندنى كچىكى ئاساىى دەكەم و دەلیم جياوازە لە چالاككەى ھەقال ڤيان لەو روانگەيەو قسە ناكەم كە خۆسوتاندنى كچان و ژنانى كۆمەلگا كاریكى بى واتايە، يان بەسوكى سەيرى بكەم، بەلكو ئەویش واتا و ژانى خۆى ھەيە و ھەر خۆسوتانىك بۆ خۆى چالاككەى بۆ شەرمەزارکردنى سىستەمى باوك سالارى و بالادەستى پياوان لەسەر ژنان و لە ناوەرۆكى خۆیدا رەتكردنەوەى ئەو شىوہ ژيانەيە كە پياوان لە چوارچىوہيەكدا بۆ ژنى بەرەوا دەبينن و رىگەى نادەن كە خۆى رۆلى ھەبىت لە رەنگرێژکردنى ژيانى خۆیدا. واتە ھۆكارى خۆسوتاندنى ژنان لەناو كۆمەلگادا زۆربەى كات يەك رەھەندى ھەيە، ئەویش رەھەندى ژيانى تاكەكەسى ئەو مروقەيە، واتە ژنان و كچان لەو كردهوانەياندا نەبونى مافەكانى خودى خۆيان دەكەنە ھۆكار بۆ چالاككەيان و راستەوخۆ ئەو كارەيان پەيوەندى نىيە بە ژێردەستى ژنان و كىشەى سياسى و كۆمەلایەتى كۆمەلگاوە ياخود بۆ خۆيان بەو ئامانجە ئەو كارە ئەنجام نادەن. ديارە ئەگەر چالاككەى ھەقال "ڤيان" لە واتا سياسى و كۆمەلایەتى و مرویيەكەى دا بېرىت ئەوا ھىچ جياوازييەكى نىيە لەگەل خۆسوتاندنەكانى تردا، لێرەوہ جياوازی ھەقال ڤيان ژيان و تىكۆشان و چالاككەى لەگەل

بەرپەرچدانەوھى سىياسەتى قىرکردنى گەلى كورد و
 گۆشەگىرکردنى سەرۆك ئاپۆيە. لە پىناو ئازادى گەلەكەم و
 ژنانى كورددا لە دەست زولم و زورى و چەوسانەوھە لە گيانم
 شىرىنتىر شتى ھەبوايە دەمدا". ئاشكرايە گەيشتن بەم بىرپارە
 ئەوھىيە كە ھەقال قىان زور بە ھۆشيارى و بە شىوھىيەكى
 بابەتيانە و زانستى كىشەكانى ژيان شىدەكاتەوھە و باس لەوھە
 دەكات كە "مروڤ ئەوھەندەى پىويستە بژى" لە جىگەيەكى ترى
 نامەكانىدا باس لەوھە دەكات كە "گەورەترىن چالاكى خودى
 سۆزە(گوتن) ھە بەلام كاتى گوتەش واتاى خوۋى ون كرد، بزەنن
 كە غەفلەت ھەيە، بى وىژدانى ھەيە، دارووخانىكى ئەخلاقي ھەيە،
 ئەو كاتە سەرھى چالاكى دىت" لىرەدا ھەقال قىان دوو بابەتى
 زور گرنگى وروژاندووە، يەكەم بى واتا بوونى گوتنەكان، بە
 واتايەكى تر بى واتا بوونى ژيان، ئەم بابەتەش ئىمە روژانە
 رووبەرپرووى دەبينەوھە، ئەوھەتا ئەمرو ئەوھى كە شەرمە و
 جىگەى باسكردن نىيە وىژدان و بەھا مروۋى و روحييەكانە، بە
 پىچەوانەوھە ئەوھى جىگەى باس و زىرەكى مروڤقەكانە ئاستى
 بە دەستخستنى بەرژەوھەندىيەكانىتى لەسەر حىسابى بەرژەوھەندى
 كەسانى تر، ئەوھەتا ئەوھى بتوانىت بە باشترىن شىۋاز كەسانى
 دەوروبەر فرىو بدات و يارى بە بەھاكان بكات ئەوھە وەكو
 جوامىر سەيرى دەكرىت، بە پىچەوانەوھە ئەوانەى ئامادە نەبن
 يارى بە بەھاكان بكەن ئەوھە وەكو مروڤىكى بىكەلك سەيرى
 دەكرىت، يان پى دەلەن ئەوھە نازانىت خوۋى بژىنىت، ئايا ئەمە
 دارووخانى ئەخلاقي نىيە؟ ئايا ئەمە بى وىژدانى نىيە؟
 پەسندكردنى ئەم رەوشە ئايا غەفلەت نىيە؟ لەبەر ئەمە ھەقال
 قىان بەو شىوھىيە پىناسەى كۆمەلگا دەكات و ھەر ئەمەشە وای

لیدەکات که هەڵدات له ریگە ی چالاکییەکی بەم شیوەیەوێ ئیمە
له خەوی غەفلەت هەلبستینی.

لێرەوێ وردبینەوێ له چالاکییەکی هەقال ژیان هەست بەوێ
دەکەین که وینە ی فریاد رەسەکانی میژوو، ئەوانە ی که نکۆلیان
له بوونی خۆیان کردووێ له پیناو ئەنجامدانی وەرچەرخی
کۆمەلایەتی و سیاسی و ئیدارییدا، ئەمیش دەخوایێت ببیتە فریاد
رەسی قوناخێک له تیکۆشانی ئازادیدا، هەر بۆیە به نرخترین
سەرمایه ی خۆی که گیانیی دەیکاته قوربانی و دەیبەخشیته ئەو
ریبازە ی که باوەری پێیەتی. ئەمەش بۆ خۆی ناوەرپۆکی ژیان و
تیکۆشانه بۆ خۆی مرووف و کۆمەلگاش.

مەملانیی ناو کۆمەلگا و قوناخە جیاوازهکانی کۆمەلگا
ئەوێ سەلماندووێ که مرووف و کۆمەلگا لەسەر بەها
مەعنەوییەکان دەژین و بەها ماددیەکان یاریدەدەرن بۆ مرووف
و ناتوانن ببە ناوەرپۆکی مەسەلەکان، بەها مەعنەوییەکانیش هەر
چەندە لەگەڵ پیشکەوتنی کۆمەلگادا گۆرانکارییان بەسەردادیت،
بەلام جاریکی تر مرووف و کۆمەلگا دەکاته خالی سەرەکی و
ژیان بەپێی پێداویستیەکانی تاک و کۆمەلگا ریکدەخات، بەلام له
زۆر قوناخی ژياندا دەسەلاتداران و سەرمایه‌داران دەخوازن
کاریکی وەها بکەن که کۆمەلگا به پێی بەرژەوهندی خۆیان
ریکبخەن، نەک به پێی پێداویستیەکانی تاک و کۆمەلگا، هەولیش
دەدەن تاکیک بونیاد بنین یاخود بەرهم بهینن که دابراو بیت له
بەها مەعنەوییەکان و مانا نەدا به و ته و چالاکییە بەنرخەکان.

ئەمىرۆش بەشىكى زۆرى تاكى كۆمەلگاي ئىمە دەتوانىن لەم پۆلەدا پۆلىنىيان بکەين. ھەر بۆيە واتا دانە ئەم جۆرە چالاكىيە و ھەتا خۆ سوتاندنە رۆژانەيىھەکانىش لە ئاستىكى زۆر نزم دايە، ھەر ئەمەيە وا دەکات کە تاک و كۆمەلگاي ئىمە بىر لەھۆکار و فاکتەرەکانى ئەنجامدانى چالاكى بەو رەنگە ياخود کارى بەو شىۋەيە ناکەنەو و کار ناکەن بۆ بنەپرکردنى ئەو ھۆکارانە، بە پىچەوانەو و زۆر جار دەخوازن ئەم کارە شەرمەزار بکەن ياخود واتاي خۆى نەدەنى، ھەلۆيىستى بەو شىۋەيەش بە شەرمەزارىيەو و لە ھەندى جىگەو و دەرکەوتن.

ئەوەى من پىۋىستى دەبينم لەم يادەدا ئەوەيە ئىمەى ھاوپىيازانى ھەقال ڧيان دەبىت لە ھەر كەسىك زياتر واتا بدەينە ڧيان و تىكۆشان و چالاكىيەكەى ھەقال ڧيان، ئەوەتا ئەو بەھاترىن شتى خۆى بەخشيۋە و كەچى ھىشتا خۆى بە قەرزار دەبينىت و دەلىت" لەم قۇناغەدا كە گەلى كورد بەرەو سەرکەوتن دەچى و لە ھەر جىيەك لەسەر پىيە و ماندەگرى و رىپىۋان دەکات، بۆ كچىكى وەكو منىش گىيانى خۆبەختکردنىش بەكەم دەزانم و منىش وەك زۆر لە ھەقالانى دى خۆم بە قەرزارى گەل و ڧىانى ئازار چەشتوو دەزانم" كەواتە ئىمە دەبىت لە خۆمان بپرسىن تا چ ئاستىك توانىمانە ئەركى خۆمان جىيەجى بکەين؟ يان ئىمە چەندە قەرزارىن؟ بە دلنىيايىيەو ئەگەر ئەم يادە و ھەقالىتى ھەقال ڧيان و شەھيدانى تر نەمانخەنە بەردەم ئەم

پرسیارانه وه و لیږه وه شه هیدان نه کهینه پیوانی ژیان و
 تیکوښان و چالاکیه کانمان، ئهوا بیگومان له غه فله تدا ده ژین
 ناتوانین باس له پهیره ویی کردن له ریباری شه هیدان بکهین،
 ده بیټ هه میسه ئه وه مان له یاد بیټ یادکردنه وه شه هیدان ئه و
 ساتانه مان بیر ده خاته وه که شه هیدان بیریان له ژیانی خویان
 نه کردو ته وه، به لکو خواستویانه بو گهل و به ها پیروزه کان بژین،
 ئه وان هه رچییان کردو وه پیویستی تیکوښان و ژیانی
 کومه لگایان به بنه ما گرتو وه نه ک پیویستیه کانی خویان، ئه م
 لایه نه ش به پروونی له ژیان و تیکوښانی شه هید قیاند ديار بو وه،
 شه هید قیان نه له ئه رک و نه له خه باتدا باسی له پیویستی و
 داخوازی خوئی نه ده کرد، هه ر ئه مه ش وایکردبو که له ناو
 هه قاله کانیدا زیاتر خوشه ویست بیټ. بیگومان هه قالیتی راست
 له گهل ئه م هه قاله دا ئه و کاته ده ست پیده کات که "من و
 داخوازییه کانی من" له ئارادا نه بن، ئه و کاته ده ست پیده کات که
 هه موو تواناکان سه فه ره بر بکریڼ له پیناوی سه ر خستنی ئه م
 ریبارزه دا، ئه و کاته ده ست پیده کات که هیوا هه میسه زیندو وه و
 باوه ری تیکوښان زیاتر ده بیټ. له و جیگانه ی داخوازی شه خسی
 ده رده که ونه پیش، هیوا کز ده بیټ و باوه ری تیکوښان لاواز
 ده بی، ده بیټ بزانیڼ روحی شه هیدان و هه قال قیان فه راموښ
 کراون. ئه گه ر بتوانین خاوه نداری له و پیوانه و به هایانه ی هه قال
 قیان به رجه سته ی کردبوون بکهین، ئه و کاته ده توانین

ھەنگاۋىكى جىدى بەھاۋىژىن بۇ تىپەربوون لەو گىژاۋەى ئەمرو
 لە كوردستان و رۆژھەلاتى ناۋىن و جىھاندا ھەيە. بىگومانىشم
 كە ھەقالان و ھاۋرىيازانى شەھىد قىان لە ھەر كەسى تر باشتىر
 دەتوانن خاۋەندارى لىكەن. ئەگەر ئىمە لەم نوپنەرايە تىكردنەدا
 سەر بىكەۋىن دەتوانىن كە بۇ چەسپاندنى ئەم بەھايانە لە ناو
 كۆمەلگادا ھەنگاۋىكى بەرچاۋ بىنىن. بىگومان كاتىك من باس
 لەم يادە دەكەم دەمەۋىت گەلى باشۋورى كوردستان، بەتايىبەت
 ژنان و لاۋان باش نامەكانى شەھىد قىان بخویننەۋە و لىي
 تىبگەن، چونكە ھەقال "قىان" ىش ۋەكو ژنە لاۋىكى ئەم
 كوردستانە لە ئاستىكى بەرزدا ھەستى بە ئىش و ئازارەكانى
 ژنان و لاۋان كردوۋە و بۇ ئەمەش دەلىت "ھەمو ھەول و ھىوا
 و ئاۋاتىكم ئازادى گەلى كوردى ھەر چۈر پارچەيە و
 دىموكراتىزەبوون و ئازادى زىھنىيەتە لە باشۋورى كوردستاندا
 و دۋاى ھىنانە بە ئىنتىحار و بىچارەيى و كۆيلايەتى ژن و
 راكردنى گەنجان لە ۋلاتى خۋيان و ھەمو كىشە
 كۆمەلەيەتتەكانى دىكە" ئەمەش ئەركى ژنان و لاۋانى كوردستان
 زىاتر دەكات بەرامبەر بە شەھىدان، ئەمەش بە ۋەلاۋەنانى ئەو
 چەمكەنە دەبىت كە ژيان بى واتا دەكات و مروڤ بى باۋەر و
 بى ئىرادە دەكات.

شههید قیان

سیمبۆلی ئازادی و راچله کاندنی باشووری کوردستان

دیار غەریب

ماوهیه کی کورت پیش ئیستا "محهمەد بوعه زیزی" که لاویکی تونس بووه بۆ پرۆتەستۆکردنی دەسه لاتی (۲۳) سالە ی "زەین العابدین بن عەلی" و پارتەکە ی و نه بوونی دەر فەتی کار بۆ لاوان ئاگری له جهسته ی خۆی بەردا. ئەم هه لۆیسته ی "محهمەد بوعه زیزی" بووه پزیسکی شۆرش و گەلی تونس تاودا و کلپه یان گرت و کۆتاییان به ده سه لاتی "بن عەلی" هینا و "محهمەد بوعه زیزی" بووه سیمبۆلی شۆرشی تونس و دوا ی ماوهیه کی کهم لهم رووداو و شۆرشه ده بینین چالاکیه که ی "بوعه زیزی" و شۆرشی تونس بوونه نموونه بۆ گەلانی تری جیهان. به تایبه تی له ولاتی عه ره بدا. ئەم بابەته له لای خو شمان بووه ته بابەتیکی به بایه خ و به شکۆوه باس له هه لۆیستی "بوعه زیزی" ده کریت و ههروه ها باس له قاره مانیتی گەلی تونس ده کریت.

بیگومان به واتاترین و به ئیشتیرین چالاکی ئەو جو ره چالاکیه یه که مرو فەکان په نا ده به نه بهر له ناو بردنی جهسته ی خویان. واته فیدا کردنی جهسته ی خویان. هه ر بۆیه چالاکیه که ی "محهمەد بوعه زیزی" و هه موو ئەو لاوانه ی له میسر و مۆریتانیا و جیگه ی تر شوینی پیی ئەویان هه لگرت، هه ر بۆیه، ئەم هه نگاوانه؛ به واتان و پیویسته ری زیان لی بگیریت و ئەوه ندەش

واتايان پى ببەخشىن، ھەتا ئەو بارودۆخە بگۆرپىن كە بوو ھەتە ھۆى ئەو ھى كەسىك ياخود كەسانىك بەفیداكردنى خۆيان پىرۆتەستۆى دەكەن. تەنیا لەم رىگەيەو دەتوانىن رىگە لەبوونە قوربانى مەوۆقەكان بگرىن. ئەو ھەشى كە گەلى "تونس" كردى ئەو ھەو. واتە بۆ خاوەندارىكردن لە ھەلۆيستەكەى "بوعەزىزى" سىستەمى دەسەلاتيان گۆرى. بەم رەنگەش ھەم "بوعەزىزى"يان كردە سىمبۆل بۆ خۆيان و گەلانى جىھان، ھەمىش خۆيان كردە نموونە بۆ تىكۆشان و بەرخۆدان. جىگەى دلخۆشيشە كە جەماوهرى گەلەكەمان و راگەياندنەكانى كوردستانىش گىرنگى بەم چالاكى و شۆرەشە دەدەن، بەلام ئەو ھى جىگەى نىگەرانییە ئەو ھى كە بەھەمان پىوهر لەگەل چالاكى و رووداو ھەكانى كوردستاندا ھەلسوكەوت ناكرىت. بۆ نموونە؛ لە كۆتايى سالى "١٩٩٨" ھەتا ئىستا، لەو كاتەو ھى لە رىگەى پىلانگىرپىيەو ھەولدىرا رىبەرى كۆما جفاكەين كوردستان "كەجەكە"، رىبەر عەبدوللا ئۆجەلان دەستگىر بكرىت و دواى دەستگىركردنەكەشى ھەتا ئىستا زياتر لە "١٠٠" لاوى كوردو و ھەندىك كەسايەتى غەيرە كوردىش چالاكى ھاوشىو ھى محەمەد بوعەزىزىيان ئەنجام داو ھەو ئەو سىياسەتەى كە لە بەرامبەر گەلى كورد و رىبەرەكەيدا پەپرەو دەكرىت شەرمەزاريان كردو ھەو، بەلام نە لە راگەياندى كوردیدا، نە لە راگەياندى جىھانیدا ئەو ھەندە گىرنگى بەم چالاكیانە نەدرا. لىرەدا نامەوئىت باسى ئەو ھەو بكەم بۆچى راگەياندى جىھانى گىرنگيان بەو چالاكیانە نەدا، چونكە ئەو ھەو بابەتى (ھەلۆيستەيەكى) تايبەتى پىوئىستە. ئەو ھى جىگەى سەرسۆرمانە ھەندىك لە راگەياندنەكانى باشوورى كوردستان نەك ھەر گىرنگيان پى نەدەدا، بەلكو دەيانخواست ھەكو كارىكى

خراپ و بیچارهیی باسی ئەو چالاکیانە بکەن. دیارە ئەوەش یەکیکە لەو نەخۆشیانەی لەناو کۆمەڵگای ئێمەدا ھەیە، کە ناتوانین قارەمانی و باشی خۆمان ببینین. گومانی تێدا نییە ئەگەر لەو کاتانەدا چەند راگەیانندی جیهانی بە بایەخەو بە باسی ئەو چالاکیانەی لاوانی کوردیان بکردایە ئەو راگەیاندنەکانی کوردیش گرنگی و بایەخی ئەم چالاکیانەی دەزانی، بەلام لەبەر ئەوەی گرنگی پێ نەدرا لەدەرەو، راگەیانندی کوردیش بەو رەنگە سەیری کرد. بەھەر حال ئەمڕۆ ھێشتا کات بەسەر نەچوو و گرنگە کە کەمێک بگەرێنە دواوە و واتا بدەینە ئەو چالاکیانە. بۆنموونە لە باشووری کوردستاندا شەھید (سیروان رەووف) پێشمەرگەییەکی حزبی سۆسیالیست دیموکراتی کوردستان بوو، کاتی کە رێبەر عەبدوللا ئۆجەلان لە (۱۵)ی شوباتی (۱۹۹۹)دا رفیندرا ئەو بۆ شەرمەزار کردنی ئەو پیلانگیرییە روژی (۱۷)ی شوباتی (۱۹۹۹) ئاگری لە جەستەی خۆی بەردا و دواي زیاتر لە ھەفتەیەک گیانی لە دەستدا، بەلام لەوکاتەدا دەسەلاتی کوردی نەک خاوەنداری لەم ھەلۆیستە نەکرد، بەلکو بە ھەموو رەنگیک کاری کرد بۆ ئەوەی کە جەماوەری گەلەکەشمان لە دەوری ئەم ھەلۆیستە کۆنەبنەو. ھەروەھا کاتی کە روژی (۲۹/۶/۱۹۹۹) بپاری لەسێدارەدان بەسەر رێبەر ئۆجەلاندا بپایەو، وەکو زۆر لاوی تر "ھەریم عەبدوللا" کە ئەندامیکی "پەکەکە" و ناسراو بوو بە پلنگ و لە زیندانی دھۆک بوو بە سوتاندنی گیانی خۆی ئەم بپاریە پرۆستۆ کرد، بەلام جاریکی تر ھەول دەدرا کە ئەم ھەلۆیستە بشاردریتەو.

لەسالى (٢٠٠٦)يشدا لە كاتىكدا لە باشوورى كوردستاندا لە
 ريگەى ئەو دەستوورە ناتەواوہى كە سەپینرا بەسەر
 گەلەكەماندا ھەولەدەرا كە سنوور بۆ ئازادى گەلى كورد دابىریت
 و بنەماكانى ئازادى و دیموكراتى لە ئىراق و ھەرىمى
 كوردستاندا بەرتەسك بكریتەوہ و لەھەمانكاتیشدا؛ لە باكورى
 كوردستانیشدا دەولەتى توركيا ھەولى دەدا كە گەل و
 بزووتنەوہى ئازادىخوازى گەلەكەمان و ریبەرەكەى بەتەواوى
 لەیەكترى دابىریت و سەرەپای ئەم بارودۆخە ھیزە جیھانییەكان
 و توركيا و ئىراق لە ھەولى ريكەوتندا بوون بۆ رووبەرۆو
 بوونەوہى "كەجەكە" و دەیانخواست لە باشوورى
 كوردستانیشدا زەمىنە بۆ ئەم كارە ئامادە بكەن و بۆ ئەمەش
 دەیانخواست "كەجەكە" وەكو ھۆكارى ناآرامى و چارەسەر
 نەبوونى پرسەكانى كۆمەلگای كورد بەگشتى و باشوور
 بەتایبەتى نیشان بەدن. ھەقال "قیان" كە كچە گەریلايەكى
 "كەجەكە" بوو، لە چیا سەربلندەكانى سنوورى توركيا و ئىراقدا
 ئاگرى لەجەستەى خۆى بەردا و ئەو بارودۆخەى پرۆتەستۆ
 كرد. ھەقال قیان پيش ئەنجامدانى چالاكییەكەى چەندین نامەى
 بەپیزى ئامادە كردبوو كە ئاراستەى ریبەر ئۆجەلان، ھەقالانى،
 گەلى كورد لە باكورى كوردستان، گەلى كورد لە باشوورى
 كوردستان و خانەوادەكەى كردبوو. لەنامەكانیدا ئامانجى
 چالاكییەكەى و داخوازى خۆى باس كردووە. ھەقال قیان دەلى؛
 ناتوانم سالىكى تر ریبەرەكەم بەدىلى ببینم، ھەقال قیان دەلى؛
 ناتوانم گەلەكەم بە پارچە پارچە ببینم. ھەقال قیان دەلى؛
 دەمەویت ببمە پەيامىك بۆ كۆتایهینان بە ئازارى ژنە ئازار
 چەشتووہەكان و ھۆشیار بوونەوہیان. ھەقال قیان دەلى؛

دهمه ویت ئه و بی دهنگییه بشکینم که له باشووری کوردستاندا
 بالی به سهر کومه لگادا کیشاوه و هه قال قیان، په یامی بو
 ئیداره ی ههریمی کوردستانیش هه بوو که سیاسه تیکی نه ته وهیی
 و دیموکراتی به پیره ببه ن. جیگهی داخه که له کاتی خویدا نه
 هاوپیازانی هه قال قیان، نه گه لی کورد هینده ی په یام و
 چالاکییه که ی نه یانتوانی خاوه نداری لی بکه ن و راگه یاندنه کان و
 به شتیکی لایه نه سیاسیه کانی ههریمی کوردستان له گرنگی
 چالاکییه که شیان که م کرده وه، به لام ئه مرۆ ده بینین شوپشی
 کوردستان و گه لی کوردستان گه یشتوته قوناخیکی گرنگ و
 ریبه ر عه بدوللا ئوجه لان جله وی ئاراسته کردنی رووداوه کانی
 گرتوته ده ست و ده وله تی تورکیاش وه کو لایه ن و موخاته ب
 مامه له ی له گه لدا ده کات. له سهر ئاستی نه ته وهیی هه ست و
 هوشیاری زیادی کردووه. له باشووری کوردستانیشدا گه ل
 چالاک بووه و رۆژ به رۆژ چالاکتر ده بیته. تیکۆشانی ژنانیش
 له پیناوی ئازادیدا گه یشتوته ئاستیکی باش. دیاره ئه م
 هه نگاوانه ش خاوه نداری کردنه له چالاکی و په یامه کانی هه قال
 قیان. ههر بویه له پینجه مین سالیادی، شه هید "هه قال قیان" دا
 ده توانین به راشکاوی بلین که هه قال قیان سیمبۆلی ئازادی و
 راچله کاندنی گه له که مانه له باشووری کوردستاندا له پیناو
 په ره پیدانی تیکۆشانی ئازادی و دیموکراتی و هاوکاتیش
 خاوه نداری کردنی راست له هه قال قیان جیه جی کردنی
 په یامه کانیته.

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

له یادی ژنه شوږشگړ (هه قال قیان) دا

دیار غه ریب

قیان کاروخ، که هه ندیک وهکو قیان جاف یاخود قیان سوران دهیناسن، ژنه گهنجیکی تیکوشه ری باشووری کوردستان بوو، له به هاری سالی ۱۹۹۷ دا به شداری ریزه کانی په که که ی کرد و له شهوی ۲۰۰۶-۲-۱/۲ له چپای هفتانین له سهر سنووری باشوور و باکوور دوی به جیهیشتنی هوت نامه بو ریبه ر ئاپو و هه قاله کانی و گه لی کوردستان و خانه واده که ی ئاگری له جهسته ی خوی بهردا و خوی بهخت کرد له پیناوی ئامانجه کانیدا. وهکو هه قالیکی هه قال قیان که ماوهیه ک پیکه وه خه باتمان کرد، خوم به به خته وهر دهرانم که له گهل ئو هه قاله دا تیکوشانم کردوو. ئه مهش ئهرکی من له خاوهن دهرکه وتن له هه قال (قیان) وهکو ئهرکیکی هه قالیتی و ئه خلاق ی زیاتر دهکات. بیگومان خه بات و تیکوشانی ئیمه له رابدوو و ئیستاشدا هه ولدانه بو جیه جیکردنی ئهم ئهرکه. له هه شته مین سالیادی چالاکیه که ی هه قال قیاندا به پیویستم بینی وهکو بیره وهری و بهرز راگرتنی ئهم یاده تیشک بخه مه سهر چهند بابته تیک که په یوهسته به هه قال قیان و چالاکیه که یه وه.

له سهره تادا دهمه ویت له ناوی هه قال قیان وه دهست پی بکه م، هه قال قیان که سیکی وردبین بوو، گرنگی به ناو و سیمبول دها، هه قال زور خوشحال بوو که ناوی ماله وهی (له یلا) و دهیگووت بو بهرز راگرتنی له یلا قاسم ئهم ناوهم لی نراوه و

دەبىت شايستەى قوربانىەكانى لەيلا قاسم و سەرجهەم شەھىدان
بەم. ھەروەھا زۆر عاشقى كەژ و كىوى كوردستان بوو، ھەزى
لە ژيانى چيا دەکرد، لەناخى خۆيدا بەتەواوى باوەرى بەو
کردبوو كە تەنیا چياكان دۆستى كوردن و پارىزەرى سەرەكى
ناسنامە و ھەرھەنگى گەلى كوردن. ئەمەش واى كرد كە ھەقال
پاشناوى خۆى بكاتە (كارۆخ) و ئىتر لە (لەيلا والى) يەو بوو بە
(قىان كارۆخ). بۆ خۆى ھەميشە ھەزى دەکرد بەم پاشناو
بناسریتەو. بەلام بەھۆى ئەوھى ھەقالىكى چالاكى ژنى سۆران
بوو، بەشىكى ھەقالانى كورمانج پىيان دەگووت (قىان سۆران) و
ھەندىكىش لەبەر ئەوھى دەيانزانى لە عەشىرەتى جافە پىيان
دەگووت (قىان جاف). بەلام ھەقال قىان پىي خوش بوو كە
بە(قىان كارۆخ) بانگ بكریت و بناسریتەو. ھەرچەندە پىشتريش
لەچەند بۆنەدا ئاماژەم بەم بابەتە كردوو، بەلام ھەتا ئىستا ناو
راستەكەى بەتەواوى نەچەسپىو و لەزۆربەى بۆنە و
راگەياندنەكاندا ھەر سى پاشناو كە بەكار دەھيئريت. لەبەر ئەمە
لەم يادەدا بە پىويستى دەبينم داخوازی ھەقال وەبىر بىنمەو و
داوا بكەم كە ناوى (قىان كارۆخ) وەكو ناوى ھەقال بەكار
بەھيئريت.

لەبەشىكى تری بابەتەكەدا دەخوالم لەسەر ھەندىك
تایبەتمەندى ھەقال قىان ھەلوەستە بكەم. ھەقال قىان ھەتا دواى
پەيوەست بوو بە ئامانجەكانىو، ئەمەشى ھەر لەسەرەتای
بەشدارىکردنى بۆ ناو ریزەكانى پەكەكەدا نیشاندا. ئەو بوو
لەكاتىكدا بەشداربوو خانەوادەكەى نارازىبوون بەم ھەلوئىستەى
و ھەولیاندا كە بەبريارەكەيدا بچیتەو. ديارە ئەم ھەلوئىستەى
خانەوادەكەى لەلایەك بەھۆى نەناسىنى پەكەكەو بوو، لەلایەكى

185

شۆرشىكى بەردەوامدا بوو. ئەمەش واى لىكردبوو كە لەھەر قوناخ و جىگەيەكدا بتوانىت رۆلى پىشەنگى ببىنىت.

بابەتىكى تر كە زۆر سەرنج راكيش بوو، ھەقال ڧيان زۆر باوەرى بەرۆلى ژن و پىشەنگى ژن ھەبوو، ھەميشە ھەولە دەدا لەژيان و كردهوھى خۆيدا ئەم راستىيە بسەلمىنىت. وەكو چۆن دايك ھەست بە پىويستى خىزان و مندالەكانى دەكات، ھەقالىش ھەستى بە پىويستى خەبات و بەرپرسىارىتى خۆى دەكرد. ئەمانەش واىكردبوو كە لەناو ھەقالانىدا ھەر زوو وەكو پىشەنگىك دەرېكەوئىت. دەچوو ھەر ھەر كاريك بە شيوھىەكى سرووشتى دەبوو پىشەنگ. ئەم تايبەتمەندىيە واى كرد لەكاتى دامەزراندنى پارتى چارەسەرى ديموكراتى كوردستاندا تەمەنى ۲۱ سالى پر نەكربوو ھەو و كەم تەمەنترين ئەندامى كۆنگرە بوو، ھەلېژىردرا بۆ ئەندامىتى ئەنجوومەنى پارتى و لەناو ئەنجوومەنىشدا بۆ دەستەى كارگىرى و دواترىش لەناو ھەقالى ژندا ھەلېژىردرا بە بەرپرسىارى خەباتى ژنان. لە كار و خەباتى بەرپوھەرى و بەرپرسىارىتىشدا سەرەپراى بچووكى تەمەنى بەلام يەكك بوو لەو ھەقالانىەى كە رۆلىكى بەرچاوى ھەبوو لە بەرپوھەردنى كارەكاندا و لەلايەنى ھەقالانىيەو پەسندكراو بوو. ھەروەھا ھىچ كاتىك لەبەرامبەر كىشە و ئاستەنگىدا بى چارە نەدەبوو، ھەميشە ھەولە دەدا چارەسەرى بدۆزىتەوھ. ئەم تايبەتمەندىيانەش زياتر دەيكردە جىگەى باوەرى ھەقالانى. ئەمانە و چەندىن تايبەتمەندى ترى ھەقال ڧيان بوونە ھۆكارى ئەوھى لەماوھىەكى كەمدا بتوانىت لەزۆر جىگە و لە زۆر ئاستدا ئەرك و بەرپرسىارىتى گرنگ جىبەجى بكات.

لهسالی ۲۰۰۳ دا جولانەوہی ئازادیخوازی پەکەکە بەقوناخیکی چارەنوووسسازدا تیپەر دەبوو، ئەوہبوو لەبن ناوی گۆرانکارییدا ھەولێ ئەوہ دەدرا کە پەکەکە لەناوہپرۆکی خۆی دوور بخریتەوہ. ئەمەش کاریگەری نەرینی لەسەر پەکەکە دروست کرد. لەو کاتەدا ھەقال ڤیان ھەستی بە بەرپرسیاریتی زیاتر دەکرد بەرامبەر ئەم بارودۆخە، ھەربۆیە دەخواست لەناو پەکەکەدا رۆل ببینی و رینگە لەو لادان و ھەولێ پاکتاوکردنە بگریت. ئەوہبوو ھەقالانیشت ئەم راستیەیان تیدا دەبینی و پیشنیارکرا بۆ کۆمیتە یونیاڤانەوہی پەکەکە و ریبەر ئاپۆش ئەرکی ھەلوہستەکردنی لەسەر ئەو بارودۆخە پی سپاردن. ھەقال ڤیان لەگەل ھەقالەکانیدا ھەموو توانایان خستە گەر بۆ ئەوہی کە لەھەموو بواریکدا نوێبوونەوہیەک دروست بکەن و کاریگەری ئەو لادان و خراپەکارییانە بنەر بکەن. لەھەنگاوی یەکەمدا سەرکەوتن، ئەویش سنووردانان بوو بۆ ئەو گروپە ی کە بە ئاشکرا دەیانخواست پەکەکە لە رینگە خۆی دوور بخەنەوہ. لەھەنگاوی دووہمیشدا پەکەکەیان وەکو پارتییەکی ئایدیۆلۆژی دروست کردوہ. لەھەنگاوی سییەمدا ھەولێ ئەوہیان دا کە ھەلمەتیکێ شۆرشگێری دەست پی بکەن، لەرووی فیکری، سیاسی، سەربازییەوہ. لەم بواردەدا ھەقال ڤیان و ئەو ھەقالانە ی دەیانخواست ئەم ھەنگاوانە بنین رووبەرووی زەحمەتی دەبوونەوہ. زەحمەتی سەرەکی لەوہدابوو کە لەناو پەکەکەدا وتار و کردار یەکتریان تەواو نەدەکرد و رەھەندەکانی ئەو لادانانە ی سالانی ۲۰۰۳-۲۰۰۵ ھیشتا ھەبوون. وەکو ھەقال ڤیان دەلیت گووتن بی واتا ببوو. پیوانە ی پەکەکە لەناو پەکەکەدا کەم ببووہوہ. وردەوردە بەھاکانی شۆرش کال دەبوونەوہ،

شۆرش و تىكۆشان جيگەيان بۆ داخووزى شەخسى چۆل دەکرد. لەبن ناوى ئازادى بىر و رادا پىوانەكانى كۆمەلگا و رىكخستن بى بايەخ دەكران. لەبن ناوى واقىعى بووندا خولقارى و دەستپىشخەرى شۆرشگىرى بەلاوہ دەنرا و چاوہ پروانى و ھىوا بەدەرەوہ جيگەى دەگرتهوہ. لەگەل ئەمانەدا كار گەشتبووہ ئەو ئاستەى كە بەشىكى زۆرى ھەقالان وەكو بابەتىكى ئاساىى مامەلە لەگەل ئەسیر بوون و لەزىنداندا مانەوہى رىبەر ئاپۆ بکەن. ئەمانە و چەندىن چەمكى ترى ھەلە كە شۆرش و تىكۆشان لەناوہ پروكى خوى دوور دەخاتەوہ، دزەيان كەردبووہ ناو رىكخستەوہ و ئەگەر پىشى پى نەگىرايە پەكەكەى بەرەو مەرگىكى لەسەرخۆ دەبرد. بىگومان لەبەرەمبەر ئەم چەمکانەدا بەشىكى ھەقالانىش تىكۆشانىكى بەواتايان بەرپوہ دەبرد. لەم بارودۆخەدا ھەقال قىيان لەناخى خۆيدا ھەستى بەمەترسى ئەو چەمکانە و ئەركى ئەو قوناخە كەردبوو، ھەر بۆيە چەندىن جار پىشنيارى ئەنجامدانى چالاكى فىداىى كەردبوو، بەلام رىكخستن پەسندى نەكەردبوو. لەئەنجامدا لەلای خۆيەوہ برپار دەدات كە بەبى ئاگادارى رىكخستن، خوى كات و جيگە و شىووزى چالاكىەكەى خوى ديارى بكات و ئەنجامى بدات و ئەنجامىشى دا.

ھەقال قىيان لەو نامانەى كە لەدواى خوى بەجىى ھىلا جەخت لەوہ دەكاتەوہ كە ناتوانىت لەوہ زياتر بەرگەى ئەسیربوونى رىبەر ئاپۆ بگريت و دەلىت پىويستە رىبەر ئاپۆ وەكو رىبەرى گەلى كورد و فەيلەسوفىكى مەزن رىزى لى بگريت و بەموخاتەب وەريىگرن، نەك لەكونجى زىندانى توند بکەن. ئەمەش وەكو شەرمىك بۆ سىستەم و دەسەلاتەكان دەبينىت.

دهخوازیت بهو چالاکیه ی خوی لهه بوارهدا په یام بداته دوست و
 دوژمن. دهتوانین بلین هه قال قیان لهه بوارهدا هه تا ئاستیک
 ئامانجی پیکاه و ئه وه تا ئه مړو دهوله تی تورک و زله یزه کانیش
 ئیتر ریبه ر ئاپو موخاته ب وهرده گرن. هاوکات له نامه کانیدا باس
 له وه دهکات که (له جیگه یه ک گووتن واتای نه ما سه ره ی چالاکی
 دیت، ئامانجی چالاکیش واتادانه وه یه به گووتن) لهه بواره شدا
 ههنگای جدی نراوه و په که که نهک ته نیا له ناوخویدا به لکو
 توانیویه تی کاریگه ری ئه ری نی له سه ر کومه لگاش دروست بکات
 و ئیتر گوته کان واتادار بوونه وه. له سه ر ئاستی باشووری
 کوردستانیش هه قال قیان ره خنه له بی دهنگی و لاوازی ههستی
 بهرپرسیاریتی نه ته وه یی دهگریت و بانگ دهکات که لهه بوارهدا
 ههنگاو بنریت، ئه وه تا دهبینین لهه بواره شدا ههنگای بهرچاو
 له ناو جه ماوهردا هاویشتر او ده. سه بارهت به تی کو شانی ژنانیش
 بانگه وازی هه یه و دهخوازیت ژنان له سه ر ریگای ئازادی
 به ئه رکی خویان ههستن، ئه وه تا ئه مړو دهبینین ژنانی کورد
 له ئاستیکی بلنددا تی کو شانی ره گه زی و نه ته وه یی به ریوه ده بن.
 دیاره نامه کانی هه قال قیان مانیفستوی شوړش و تی کو شانن،
 ئه گه ر ئه مړو هه لیانس ههنگینین ئه و راستیه دهبینین که هه قال
 قیان پیشهنگی سه ر ده میکی کرد و ئه نجامی پیشهنگیه که شی
 ئه مړو له بهر چاوانه. به لام هیشتا زوری ماوه هیوا و
 داخوازییه کانی که هیوا و داخوازی گه لی کورد، گهلانی بن
 دهست و ژنانی ئازارچه شتوون جیبه جی ببین. ئه مهش ئه رکی
 مه زن دهخاته سه ر شانی ئیمه و هه موو ئه و کهس و گروپانه ی
 که دهخوازن خاوه نداری له هه قال قیان و شه هیدانی کوردستان
 بکه ن. چونکه ئه و که سانه که سانیک بوون نه مری و ژیانیان

لەتەمەن درىژىدا نەبىنى. ھەروەكە خالە تاھىر توفىق بەدەنگە خوشەكەى دەلى: مەژى بۆ مردن، بمرە بۆ ژيان.. چۆن قازانچ دەكەى، تا نەكەى زيان! ھەروەھا پىشەنگانى (كۆمەلە)ش لە زىندانەكانى بەعسدا دروشمى (كەم بژى و كەل بژى) يان بەرز كوردەو و گيانى خۆيان لەپىناۋى گەلدا بەخت كرد. مەزلوم دوغان و ھەقالەكانىشى لە زىندانەكانى توركيادا بە دروشمى (بەرخودان ژيانە) رووبەروۋى ستەمى دەولەتى تورك بوونەو و ژيانىكى ھەتا ھەتايان لەخۆبەختکردندا دەبىنيەو. ھەقال (قيان كارۋخ)ىش وەكو لە نامەكانىدا باسى كردبوو تەنيا گيانى خۆى شك دەبرد بۆ ئەوھى لەرىگەيەو پەيامەكانى خۆى بگەيەنەت بەھەقالان، دۆستان و نەييارانىشى. پەيامەكەشى گەيانە ھەموو لايەك.

چەند وتاریک
سەبارەت بە گیانبازییە کە ی شەهیدی پێشەنگ
قیان جاف

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

کرماشان قهت له بیرت ناکات..

بیستوون کرماشانی

ئیمه له کرماشان "قیان سوران" باش نانسین.. به لام سالی ۱۹۹۹ کرماشان میوانداری له هه قالیکی "PKK" ده کرد که به ره چه له ک خه لکی باشوور بوو و له ریزی پارتی کریکارانی کوردستاندا بوو و هاوکات له کرماشان خه ریکی خه بات بوو.. "مه هتاب" ناویک بوو و لاتپاریزانی کرماشان بویان دانابوو. هه والیک له ناکاو له "رۆژ تی قی" بلاوده بیته وه و ئیمه دلمان ئیتر وه خته له لیدان بکه وی. گه لو ئه م کیژوله که وا خو ی بۆ ریبه ره که ی ده سووتینی "مه هتاب" ی کرماشانه؟ هیشتا ش گه ره که کانی کرماشان به تاسه ی ها توو چووی هه قالیکه وه ماونه ته وه که وا رۆژیک ببوو به پردی په یوه ندی باکوور، باشوور و رۆژه لات.. بیستوون هه ر به خو ی ده نازی و چه نده گه ردن فرازبوو به وه ی که بوته ها وده می ئاگرین، قه ندیل و به مو..

ئه و له یه ک کاتدا "قیان" ی "PKK" و "مه هتاب" ی کرماشان و "له یلا" ی سلیمانی بوو و ئیستا ش شه هیدی کوردستانه.. شه هید مه هتاب یه که م که س بوو ئیمه ی له کرماشانه وه گه یانده قه ندیل و کوردستانی به ئیمه و کرماشان ناساند.. هیور هیور، له سه رخو قسه ی ده کرد و ئیمه به دل ئاواته خواز بووین رۆژیک به یه که وه له گه ل ویدا له سه نگه ردا دژ به دوژمن را وه ستین.

رۆحىكى زۆر بەرزى ئەوى ھەتا ھەست بەقۇناخەكان
بكهيت و بزانيت كه ئىستا وەختى ئەوہىە ھەماسەى "زىلان"
دووپات بىتەوہ و كوردستان و دونيا بەھەژىنى..

ھەقال مەھتاب!

ئىمە بەناوى كرماشانەوہ بەلئىت پى دەدەين ھەتا دوا
ھەناسە پابەندى ئامانجەكانت بين و رىگە نادەين دوژمن گوشار
بخاتە سەر گەل و داخوازەكانى..

ھەقال مەھتاب!

ئىستا مندالانى كرماشان و ئىلام و كامىران سروودەكانى
تۆيان لەبەرەو بەردەوام ھاوار ئەكەن:
نەسرەوتن تا سەرکەوتن
بژى سەرۆك ئاپۆ..

باھەستەكانى شەھىد "قىان" نمونەى ژيانمان بىت

سۆزان شەمسوللا

"ئەگەر چەمكى راستى مېژوويمان لەگەل بەرزترين ئاستى زانين ئاويته نەكەين، ئەوا ناتوانين بەشيۆەيەكى ليھاتوانە ھىزى تىگەيشتن و شيۆازى ئاواکردنمان دەستنيشان بکەين، دەبى وەکو راستينەيەكى بنچينەيى تىکۆشانى ئايدىؤلۆزى، دەرک بەوہ بکەين کە تيۆرييەک ئاسۆى زانينى توانستى ھەموو سيستمەکان وەرنەگرىت، ئەوا ناتەواوہ و لەناو ئاسۆى تيۆرييە دژەکاندا دەتويتهوہ"

عەبدوللا ئۆجەلان

شتىک کە کۆمەلناسى لەبىرى کردووە و يان باسى نەکردووە و زۆر بەبچووکى بينيوە کۆمەلگای سرووشتيە، ئەم کۆمەلگايەش ناوہناوہ و ھەتا ئىستاش خۆى نيشان دەدات، يەکیک لەخەسلەتە ھەرە گرنگەکانى ئەم کۆمەلگايەش، ھەماھەنگى نيوان کات و ھەست و توورەيى و تام و چىژە، لەکۆمەلگا و سرووشتدا ئەو ھاماهەنگيە پرەنسيپىکى ژيانە، لە سروشت و بىرکردنەوہ و کار و کردەوہى مرقدا رەنگ دەداتەوہ.

بۆ ئەوہى مرقى ئىستا بگات بەو ھەماھەنگيە، پيوستى بەقوولبوونەوہ و کاتيکى گونجاو ھەيە، ئەو گريبەستانەى نيوان مرققەکانيش کە لەپۆژگارى ئەمپروماندا گەيشتۆتە لووتکە،

ھۆكارەكەي دەگەرپتەۋە بۇ نەگە يىشتىنى بەۋ ھەماھەنگىيە. مەۋق پارچە يەككى سىروۋىشتە، ۋەكۈ ھەر گىيانلە بەرپىك دارپىك، بەردىك، ئاۋ و ھەۋا.. دانە بىراۋە، ھەر كاتىكىش خۇي لەۋە جىاكرەۋە، ئەۋا شىۋاندنى ئەۋ ھامماھەنگىيە يە ۋ دەبىتە ھۇي توۋرە بوۋنى سىروۋىشت.

شەھىد "قىان" لە نامەكەيدا باس لەدلى خۇي دەكات ۋ دەلى "دلم ۋەك بوركان دەكولى ۋ لەھەلىك دەگەرپ بۇ تەقاندن، دارى مېۋەش ھەتا پىنەگات ۋ كاتى نەيەت خۇي لەلقى دارەكانى جىيانا كاتەۋە، ئەۋەندە بەدارەكەۋە دەمىنى كە پىۋىستە، بوركانىش بەھەمان شىۋەيە، دار مېۋە، چۆن نەرم ۋ نىانى ۋ جوانى خۇي دەبەخشى خۇي دەكاتە سىۋى يان دەنكە ھەنارى ۋ پاداشتى چاكەي مەۋقەكان دەداتەۋە، ئەۋا بوركانىش كە ۋەختى ھات دەزانى چۆن ۋ لەكۋى توۋرەيى خۇي نىشان بدات ۋ سزاي مەۋقە بى ۋەفا ۋ ئەھرىمەن ئاساكان بداتەۋە."

سۈرى ژيانى شەھىد "قىان" بىرىتە لەۋ ھەماھەنگىيە ۋ لەكەسايەتى خۇيدا ھەر يەك، بەپىي پىۋىستى خۇي واتە "كات ۋ ھەست ۋ توۋرەيى ۋ تام ۋ چىژ" بەشى خۇي ۋەردەگرىت ۋ دەبىتە واتاي ژيانىكى سىروۋىشتى. ژيانى راستەقىنەش تەنھا بەرپۋەچۈن نىيە، بەلكۈ بەرپۋەچۈنكى واتادارى خىرايە، ھىچ ھىزىك ناتوانىت لەۋاتاكەي كەم بكاتەۋە. چۈنكە واتاكان لەكاتى خۇيدا دەبىت. لەكەسايەتى شەھىد "قىان" دا كاتى چالاكىيەكە پىش ۱۵ ى شوباتە، ئەۋ رۆژەش دەستگىر كەردنى گەۋرەترىن بىرمەندى سەدەي بىست ۋ يەكەمە، كەگرتنەكەي پى دەنپتە ھەشتەمىن سالى خۇيەۋە، ئىتر كەمىۋە پىدەگات ۋ تام ۋ چىژى خۇي دەدات، لەم نمۇنەيەدا "كات ۋ تام ۋ چىژ" كە بەخۇي

دەرکی پیکردوو و له‌وپه‌ری ئاستی وشیارى دایه، ئیدی ده‌بیته به‌ره‌م هه‌ر وه‌کو خۆی ده‌لێت؛ "بیمه به‌ره‌مێک و هیوايه‌ک بده‌مه گه‌له سته‌مدیده‌که‌م و خه‌یاڵه خنکێنراوه‌کانی منداڵان و که‌میکیش بێت بیمه وزه‌یه‌ک بۆ پێش‌خستنی خولایى ئازادى ژنه ئازارچه‌شتوو‌ه‌کان، له‌هه‌مووشى گرن‌گتر بیمه مۆمیک له‌نیو مۆمه گه‌شه‌کانی ده‌ورو‌به‌رى دور‌گه‌ی ئیم‌رالی."

بورکانیش یه‌کێکه له‌دیارده‌کانی سرووشت، پێش ته‌قینه‌وه‌که‌ی کات و هو‌کار هه‌ن، هه‌ماهه‌نگی پێوانه‌کانی سرووشت، که ده‌گه‌نه قو‌ناخی تیک‌چوون، ئیتر هیچ شتی‌ک ناتوانی‌ت ری‌گه له‌ته‌قینه‌وه‌که‌ی بگ‌ری‌ت و شیمانه‌ی ئه‌نجامه‌کانی بکات، شه‌هید "قیان" ده‌لێت: "کاتی ئه‌وه‌ش هاتوو‌ه سزای ده‌وله‌ت و ده‌سه‌لاته گه‌نده‌له‌کان و پیاوه زو‌ردار و درو‌زانه‌کانیش بده‌مه‌وه، بو‌ر‌کان ئاسا کین و نه‌فرینی نیو دلی خو‌م ده‌ته‌قی‌نم، له‌دلی مندا دوایین هه‌لقه‌ی ئاگرینی ئازادی بلی‌سه لی ده‌دات، ئاگری سه‌ما و سه‌ردار ئاسا له‌لاشه‌ی منیشدا گه‌شتر ده‌بی و نایه‌لم ئو‌جاخی وار‌گه‌ی ئاپو‌که‌مان سارد بێته‌وه، له ناوه‌راستی سه‌ختی زستاندا به‌تینی ئاگری له‌شم ده‌مه‌وی پهیامی ئازادی بده‌م بانگی منیش بانگی پاراستنی سه‌رو‌ک ئاپو و ب‌ل‌ن‌کردنی چالاکی و تیک‌و‌شانه بۆ گه‌یشتن به‌سه‌ر‌که‌وتن. کو‌مه‌ل‌ناس یان سو‌سیو‌لو‌گ ناتوانی‌ت ده‌رک به‌و راستیه‌ بکات و ئه‌و پێوانه ببینی‌ت و لی‌کو‌لینه‌وه‌ی راست بۆ کو‌مه‌ل‌گا بکات.

گه‌لی کوردیش، پارچه‌یه‌کی هه‌ره دیرینی کو‌مه‌ل‌گای سرووشتیه، به‌چالاکییه‌کانی خۆی هینده‌یتر سرووشتی جوان‌کردوو‌ه نموونه‌کانی خۆی به‌تابلوی هه‌ره قه‌شه‌نگ پێش‌که‌ش ده‌کات، که‌سایه‌تی و نامه‌که‌ی هه‌قال "قیان" هه‌لو‌یستی

گەوھەرى ژنى كوردە، كە مىراسەكەى دەگەرپىتەو ە بۆ كۆمەلگای سرووشتى، ەكو چۆن بوپكان دەرئەنجامى كاریگەرپىيەكى سرووشتى، ەلۆیستەكەى شەھید "قیان" یش دەرئەنجامى سرووشتى كۆمەلگای سرووشتىيە بەگشتى و ژنى كوردە بەتایبەتى، لەبەرەمبەر ئەو ناھەوسەنگیەى ژیان و چەوسانەوہى ژن و خەيالە ناسكەكانى مندالان.

ئاستى چالاكى و ەستىارى ژيانى بەرپرسىارىتى پىشەنگى شەھید "قیان" ەلەمى چەوسانەوہى سەر ژنان و خەيالە ناسكەكانى مندالانە، زەنگىكە بەردەوام لەگویمان دەرینگىتەوہ ئاگادارمان دەكاتەوہ و داوہتى ەستىارىمان دەكات، بۆ ژيانىكى سەر بەرزى.

*كۆمەلگای سرووشتى = كۆمەلگا بەراپىيەكانى مروڤە، لەئەدەبىياتى گەلاندا بەكۆمۆنى سەرەتایى ناو دەبرىت. كە مروڤ و سرووشت بەشیوہیەكى كارا یەكیدیان تەواو كردووە.
**سەرچاوہ/ نامەى یەكەمى شەھید "قیان"

ئایا ببین یان نەببین؟

"من ھەم یان ؟ ئەمە یە کێشە کە"

شکسپیر

ستار محەمەد قادر

بۆ ئەو کچە ی کە:

لەچەمکی ئازادی و چییەتی ژیان گەشت؛ بۆیە بریاریدا
لەنیوێ شەوێکی تاریکی زستاندا، لەنیو چیا سەرکەشەکانی
کوردستان، بەجەستە ی گرگرتووی خۆی، تاریکی شەو بدەری و
ببیت بەپە یامیک بۆ جیھان بەگشتی و سەر جەم مەروڤایەتی
بەتایبەتی!

بۆ ئەو جیھانە ی کە لە نیو تاریکایی سەرما یە گوزاریدا
رووناکیەکانی خەفە کراو! جیھانیک کە تەنانەت خودی
"مەروڤ" یشی تیایدا کراو بە کال و گالته بەچارەنووسی
میللەتانی شەو دەکریت. بەلێ مەروڤیک لەھەزارە ی سیھەمدا
بەجەستە ی خۆی گوزارشت لە ئازادی دەکات و دەبیت
بەھیمایە ک بۆ ھەموو گەلانی چەوساوە و ئازادێخواز.

ئاشکرایە چەمکی بوون بەمانای بوونیکی بی ناوەرۆک و نا
ئەکتیف و پاسیف نییە، بەلکو نەبوونیکی ئاکتیفانە مانا زیاتر بە
ژیان "بوون" دەبەخشیت.

گومانیشی تیدا نییە، لەدایک بوون و مردن، سرووشتی ژیانە؛
بۆیە نە ھەموو مەروڤیک دەبیت و نە ھەموو مەروڤیکیش دەمریت!

ئەو كەسانەش كە بەشۈيىن ژيانىكى سەربەستانە و ئازادانەدا دەگەرپىن و دەيانەۋىت كۆتى دىلىتى و دوۋفاقى بشكىنن؛ ئامادەن رووبەروۋى مەرگىش بېنەۋە.

تىگەشتىن و پىگەشتىن مەۋقەش لەمانا و مەدلولى چەمكى ژيان و چىيەتى ئازادى، كارىكى سانايە، بەمەرچى ھەريەكى لەئىمە بتوانىت دەستبەردارى نەخۇشىە كوشندەكەى "الانا" بىت! ئەگەر شى سەرجەم مەۋقەشەتى، بەسەرجەم ئايدىا و ئايدىۋولۇژياكانەۋە بەچاۋى مەۋقەشەتىيەۋە لەدەرەۋەى بازەنى خۇيانيان بېروانىايە! ئەۋكاتە بواريان نەدەدا بەھىچ بىروباۋەرىك يان ئايدىۋولۇژيايەكى كە لە مەۋقەشەتيان بخت!

مەرگىش بەتەنھا چەمكى مردن نابەخشىت، بەلكو دىلىتى و قەبوۋلكردى سىستەمى چەۋساندەۋە لەمردن زياتر دەمانسېرپتەۋە؛ چونكە بوار نادات ھەست بەبوۋنى خۇمان بكەين.

ھەرچەندە مەۋقە لەسەرەتاي ئافەرىدە بوۋىنەۋە پىرۋوزى پى بەخشا، لى لەبەرايى دروستبوۋنى ھەز و چەمكى دەسەلاتەۋە، بەبەردەۋامى لەھەۋلى لەباربردنى ئەۋ پىرۋوزىيەدا بوۋە! بەلى خانمە شۇر شىگىرەكەم:

لەنىۋ ئىمەدا ۋا باۋە كە نامە ئاراستەى كەسى زىندوۋ بكەين، ھەرچەندە تۋ "نەمرىت"، بەھەلۋىستت ئەۋ راستىيەت سەلماندا، تۋ ئەۋ ھاۋكىشەت گۆرى، بەنامەكانت زۆرىك لەئىمەت ھىنايە ئاخافتن. راستە ئەۋرۋ بەجەستە نوۋستۋىت، بەلام بەرۋوحى بەرزەفرت، لەگەل ھەر يەككىكى لەئىمە، بۋىيە پىۋىستە ئەۋ رۋحە بېروىنن!

201

ئىدى دۇنيام مەنىش ۋەكو دارى مەۋەيەك كاتى ئەۋە ھاتوۋە
بەرھەمىك بەدەمە گەلە سەتەمدەكەم و بېمە ھىۋايەك بۇ خەيالە
خەنكىنراۋ و دەستەرىژكراۋەكانى مەندالان" بەلى ھەرۋەكو شاعىرى
گەرەى ئىنگىلىزى "شەلى" دەلىت: "گەرەترىن نەپىيەكانى
ئەخلاق لەخۆشەۋىستىدا خۆى ھەشار داۋە".

بەلى خۆشەۋىستى تۆيش بۇ گەل و خاكەكەت، لەرەۋشت و
ھەلۋىست و بىر كەرنەۋەكانتدا ئاشكرا دەكەن و تا لەكۆتايىشدا
ئەۋ راستىيە دەسەلمەنىت.

باۋەربوون بەئازادى و مەۋگەر كەرنى لەكاتىكدا كە
دەنۋوسىت: "لەنىۋ شۆرەشدا گەرەترىن چالاكى خۇدى
"سۆزە"(گۆتەنە) بەلام كاتى گۆتەنىش واتاى خۆى ون كەرد، بزانن
غەفلەت ھەيە، بى ۋىژدانى ھەيە و دارۋوخانىكى مەعنەۋى ھەيە".
ئاشكرايە چەمكى خەيانەت بە ماناى ۋشە، بابەتەكە ھەمىشە لەنىۋ
خۇدى بزوۋتەنەۋەكاندا بوۋنى ھەيە، بۆيە ئەم لايەنەنىشى
فەرەمۆش نەكەردۋە و بەدارۋوخانى مەعنەۋى ناۋى دەبات و
باۋەربوۋنىشى بەبەردنەۋەى ئەم شەرە لەلايەن ئاھورامەزەدا و
سەر كەۋتنى بەسەر ئەھرىمەندا، لايەنى بەھىزى تىپروانىنەكانى
دەردەخات لەھەمبەر كەشەى گەلەكەيدا. ھەرۋەكو چۆن زۆر
بەجۋانى گوزارشت لەۋىستى دەكات و گرىبەندى ھەلۋىستى
گەلانىشى دەكات. سەر كەۋتن و چارەنۋوس كوردان و
چارەسەرىيەكى دەكات بەئامانج و مەر جى ئەۋ سەر كەۋتنەنىش
دىاريدەكات كە برىتەيە لەۋىستى خۇمان، ھەرىيەكەمان لەلايەن
خۆيەۋە بەكار و ئەركى نەتەۋايەتى خۆى ھەلۋىستى و لەشەرى
پاراستنى خۆى و گەلەكەيدا جىگىربىت. چۆنكە ئاشكرايە ئازادى
لە ئاسمانەۋە دانابەزىت و پىۋىستە ئىمە خۇمان لەھەۋلى

بەدەست ھېنانیدا بىن. ھەروەكو چۆن شاعىرى گەرەى "تونس"
ئەبو قاسم ئەلشابی "لەشيعرى" قەدەردا دەلیت: ئەگەر گەلیك
رۆژیک لەرۆژان ویستی بژییت، دەبییت قەدەر مل کەچ بییت،
دەبییت تاریکایی برەویتەو، دەبییت کۆتیش بشکیت.

ھەروەكو ئاوردانەویشی لەرۆلی ژن و ژنە چەوساوەکانی
میللەتەکەى و گریبەستی دەستەبەرکردنی مافەکانیان لەنیو ئەم
کۆمەلگایەدا و پیکەو لکاندن پێشکەوتنی کۆمەلگا و مافی
ئافرەتان ئەمە خۆی لەخۆیدا ئەو راستییە ئاشکرا دەکات کە:
ئافرەت سەرچاوە و ئافرینەری ژیانە؛ بۆیە دەبییت لەنیو خودی
ئەو ژیانەدا جیگای ریز و ستایش بییت و مافەکانیان دەستەبەر
بکرییت. چونکە گەر بمانەویت پێشکەوتن بەرجەستە بکەین،
دەبییت کۆمەلگا بەدوورییت لەھەموو باوکسالارییەک، ھەروەكو
لەنامەکەیدا ئاماژە بەو لایەنە راستینەى "شیر شیرە چ ژنە چ
میرە" ئاوا بوو. چونکە دان پیاوان و بوونی ژن، واتای
بەمرۆقبوونی گەل و کۆمەلگایە ئاماژە کردنیشى بەسەرکەوتن
بۆ شاخ و شاخ وەكو لانکەى شۆرشیگێرى و پەرەردەکەرى
مرۆقی ئازاد، ئەو راستیە دەسەلمینییت کە لەنیو خودی شاردا
زۆریک لەستەمکاری بوونی ھەیە. ھەروەكو ئەفلاتون دەربارەى
ستەمکاری دەلیت: "بەرەستەبووی بەدترین نەخۆشیەکانی
شارە". ئەمانە و زۆر راقەکردنی بابەتى لەنیو نووسین و
زەھنیەتى ئەم کچە تیکۆشەرەدا دەرەکەون، ھەروەكو چۆن
یەکیک لەئاواتەکانی دەخاتە پێش چاوی خوینەر و دەنوسییت:
"ھەموو ھەول و تیکۆشانیکم بۆ ئازادی گەلى کورد و ژنى کورد
و ھەموو ھەول و ھیوا و ئاواتیکم ئازادی گەلى کوردی
ھەرچوارپارچە و دیموکراتیزەبوون و ئازادی زەھنیەتە لە

باشوورى كوردستاندا ". ئىنسانىيەت رەنگدانە ۋە يەكە بابەتيانە
 ۋە واقعىيەت ھەيە لە دىد ۋە تىرۋانىيەكانى بۇ ژيان ۋە چەمكى
 ئازادى. ھەروەكو ئاماژەيش بەگرنكى كات دەكات ۋە لايەنى ھەرە
 گرنى بەچەمكى خۆشەويستى ۋە ئەشق ۋە كۆنەكردنەۋەى
 لەكەسىكدا، بەلكو بۇ سەرچەم مەرقايەتى ۋە كەردنى مەرق
 بەچەقى گرنىگدان لەژياندا، ئەمەيش ئەۋ قەسى "ماركس"
 دەسەلمىنىت كە دەلىت: "ئەگەر بارودۇخ مەرق دروست دەكات،
 ئەۋا دەبىت ئىمە بارودۇخىكى ئىنسانى دروست بكەين" ھەروەكو
 "ئەنگلىز" یش ئاماژە بەۋ راستىيە دەكات ۋە دانى پىادا دەنىت كە:
 گەرچى ئەخلاق، ئەخلاقى چىنايەتييە، بەلام گەر ئەخلاق توانى
 بەسەر ھەموو ئەخلاقىكى چىنايەتيدا سەر بكەۋى، ئەۋە
 پىشكەۋتنىكى راستەقىنە بەدەست دەھىنىت. ئەمانە ۋە زۆر
 راستى تر لەم كۆرپەلنامەيەدا گوزارشت لەدىد ۋە خەۋن ۋە
 تىرۋانىيەكانى ئەم كچە قارەمانەدا خۆيان وينا دەكەن ۋە
 راستگويانە ۋە ئاشقانە لەگەل بىر كەردنەۋەكانىدا مامەلە دەكات ۋە
 لايەنى ئەقلى ۋە زالبوونى بەسەر سۆزدا لەنووسىنەكانى
 بەدەردەكەۋن. لەراستىدا ھەرچەندە بنووسىن دەلىم: ئاخ!
 رۆژھەلاتى نووستوو؛ لەكاتى گرگرتن ۋە سووتانى خودى
 جەستەى مەرقەكانىشدا، تۆ رانابى ۋە نووستوويت ۋە ھەر
 دەنوويت!

*سەرچاۋە: رۆژى ۋەلات

شههید قیان بانگمان دهکا له ئازادی بفرین!

قادر محهمهه

شههید "قیان" نمونهی که سایه تییه کی تیکۆشه ری شاری ههلمهت و قوربانی بوو، ئازادیخوازیکی باشووری کوردستان بوو که چهندهها ساله دوژمنان و دهسهلاتخوازان دهیانهوی بهدابراوی بیهیلنهوه له پارچهکانیتری نیشتمانی کوردان، بو ئهوهی له بیچارهیدا بمیننهوه بههاوکاری بهکریگیراویتی خومالییهکانی لای خوشمان، دلنیا بن ئهم ژنه قارهمانه بهئاگری جهستهی وهلامی دانهوه، له نامهکهیدا سههرکرده "قیان" بو بنهمالهکهی دهنووسی و ئهوهمان پی دهلی که له باشووردا دابونه ریتی دواکهوتووی خیلهکی کاریگهری دژوار ری دهکا پیووستی به گیانفیدایی و خو به ختکردنی بهردهوامی ئهو تهمه بره وینریتتهوه ههیه. شههید دهلی: "من ئاشقم له پیناو سهروک ئاپو و ئهو فکرهیه دا گیانی خوم به ختکرد بو ئهوهی ئیوه و تهواوی گهل بهویژدانهوه تیبهگن". ئهوهی له میژه بیروکهی باوکسالاری سهریهه لداوه ئیتر ئهمرو جیی نابیتتهوه بهژن بوتری زهعیفه یا نامووس. فهلسهفه ی تیکۆشانمان له سهه راستینهی "شیر شیره چ ژنه چ میره" ئاوا بووه. ئیتر روژی ئهوه تیپه ریوه که ژن تیکۆشانی له دیاریکردنی چاره نووسی گهله کهیدا وهک

مروڧ بە عەيب و لەكەداركردنى نامووس ناوزەد بكړئ، داننان به ئيرادهى ژن داننانە بەگەل و كۆمەلگا. پيچەوانەكەى بيواتاييه. شههيد "قيان جاف" لەتەمەنى ١٥ سالىدا پەيوەندى كردووه به ريزەكانى شوږشى گەلەكەمانەوه كە بەتەمەنى ٢٤ سالى گەيشت گيانى پيروۆزى بهو چالاكويه گيانفیداويه گەيشته ريزى شههیده نەمرەكانمان، تەمەنى كورتى ٩ سال تيكوشانى بهردهوام بوته سەرکردهيهكى "PKK" راسته "قيان" بهتوانابوو واتە دەبەخشى لەگەل ئەوەشدا ئەو راستىيەش دەسەلمى كە ژيان لەنيو "PKK" دا ژيانىكى ديموكراسى واتاداره و جيگره نوى بوونهوهى بهردهوام مەزنه و دەستاو دەستكردنى سەرکردايەتى زور ئاساييه جياواز لەژيانكردن لەنيو پارته كوردستانىيهكانى باشوور هەتا دەمرين دەبى سەرۆكى پارتى كاكي پاشا بى و وهك خوا هەر خويان تاك و تەنها بن بو كەس و هيچ مروڧيكي ناو پارتهكەش نيهه بتوانى بو جاريكيش بيته سەرکرده و سەرۆكى پارت، ئەگينا تووشى وهى دەبيت و "بڤهيه" ئەو تەمەنه كورته و ئەو پله سەرکردهيهه ئەوه دەگەيهنى كە "PKK" خاوهن فكره و تيكوشانىكى راستهقينەى لەخودا بهرجهسته كردووه. بويه دەلیم شههيد "قيان" بانگمان دەكا لەئازادى بفكرين لە باشوور بەگشتى و بەتايبەت رۆشنبييران بهجورئەت بن هەلسەنگاندن هەبى، شههيد "قيان" ناچارمان دەكا بهسياسەتکردنى خۆماندا بچينهوه ئەو سياسەتکردنه لە باشوور

له‌روژده‌ف دایه و هه‌یه لیکۆلینه‌وه بکه‌ین که‌می ئاور له "فکر" و ره‌وشی سیاسی بده‌ینه‌وه، گه‌ریده بین چه‌ق به‌ستوو نه‌بین. بر‌وا بکه‌ن هه‌موو به‌رپرسیارین، په‌تی بی ده‌نگی با بقرتی ئه‌گه‌ر خاوه‌ن ویژدان بین، شه‌هید "قیان" راست ده‌کا ده‌لی "له‌ماوه‌ی ۹ سالی خه‌بات روژی له‌روژان فکری خیانته و په‌شیمانیم ژیان نه‌کرد و زور شت له "PKK" وه فی‌ر بووم. یه‌کی له‌و شته‌ گرنگانه که فی‌ر بووم خو‌شه‌ویستی راسته‌قینه بو دایک و باوک و خوشک و برا و مرو‌قه به‌گشتی. من پیم وایه ئیمه بی به‌شین له‌و خو‌شه‌ویستییه، نابینین زۆرینه خه‌ریکی فریودان و گیرفان پرکردن و کۆیله کردنین، شه‌هید ده‌لی: "دایه، بابه لی‌ره له‌وه تی‌گه‌یشتم که ته‌نها ئیوه نین به‌هه‌له له‌من گه‌یشتبوون به‌لکو هه‌لو‌یستی ئیوه و ئه‌و ئه‌قلیه‌ته کۆنه و کیشه‌سیاسیانه و داب و نه‌ریتی سه‌دان ساله‌ بوو بو گۆر‌انکاری ئه‌و دابونه‌ریته پی‌ویسته‌ بفکرن تی‌کۆشانی بی وچانی ده‌وی به‌تایبه‌ت ژنان، بۆیه ده‌بی ری‌بازه‌که‌ی "قیان" بگرینه به‌ر که‌خوری سه‌رکه‌وتنی لی‌وه هه‌ل‌دی. شه‌هید "قیان" ره‌خنه‌ی خو‌شی ده‌کا که ده‌رفه‌تی نه‌ئافران‌دوووه بو و‌توو‌یژ له‌گه‌ل که‌سو‌کاریدا. من ده‌لیم ژنه قاره‌مانه‌که خه‌تای تو نه‌بووه، بۆیه ده‌بی که‌سو‌کاره‌که‌ی شانازی پی‌وه بکه‌ن که‌خواه‌نی قاره‌مانیک بوون، ئه‌وه نییه پاداشتی به‌وه داونه‌ته‌وه که خیانته‌تی به‌خو‌ینی شه‌هیدان و گه‌له‌که‌ی نه‌کردوووه، که سه‌ربه‌رزیه بو بنه‌ماله‌که‌ی تا له‌ژیاندا بن ده‌بی شانازی پی‌وه

بەكەن. شەھىد "قىان" دەلى ئەم چالاكىيەى من ئەنجامى دەدەم
 لەپىناو بەرپەرچدانەۋەى سىياسەتى قىرکردنى گەلى كورد و
 گۆشەگىرکردنى سەرۆك ئاپۆيە" ئەۋەمان پى دەلى لەفكرى
 سەرۆك باش گەشتوۋە كەمروڧايەتى ژىردەستەيى و
 كۆيلايەتى گەل و رەگەزى ژندا چارەسەرى راستەقىنەى تىدا
 بەدەستەپناۋە، لەگەل ھەقالەكانىدا بەكردار ئەنجام دراۋە، بۆيە
 ئەلى لەگىانم بە بەھاتر شتى ھەبوۋايە دەمدا، كەچى لە باشوور
 پارتىبوون بۆتە بازىرگانىكردن. ئەگەر نىزىكى پارتى نەبىن نابى
 بژىن، بۆيە دەلىم "قىان" نەمردوۋە، ئىمە مردوۋىن ئەو ستەمەى
 لەم كوردستانەدا دەكرى ھەر قبولمانە.

شاعىر دەلى: "مىللەتى كورد لەخەو ھەستىن درەنگە خەو
 زەرەرتانە" ئىمە لەخەۋىكى خوشداين دەلىن ئەقلمان لەچاومان
 دايە، بىيىن ئەو چالاكىيە مەزنە بەھۆشمان بەھىنئەۋە بەدۋاي
 فكرى مەزندا بگەپىين و بۆ ئەۋەى بىيىنە كوردىكى بەئىرادە و
 كۆت و بەندى كۆيلايەتى بىسپىنن ۋەدۋى ئازادى بىفكرىن.

*سەرچاۋە: رۆژى ۋلات

قیانی ژن و گهریلا و فەرمانده

نۆژین کەرکوکى

له میژووی بزاقی رزگار یخوازی گهلی کورددا، له سه دهه کانی رابردوو تاوهکو ئیستا، هیچ بزوتنه وه و پارت و حهره که تیک نهیتوانیوه (ژن) شانبه شانی پیاوان والیبات و بجولینی به وهی ههست به که سایه تی خوی بکات و وهکو مرۆفیک له بوونی خوی و گهل و کاریگه ری نیو کۆمه لگا بروانیت.. باس له وه ناکه م تاکه تاکه و لیڤه و له وی ژنانیک هه بووبن شوین دهستیان دیاربیت له نیو کیشه ی ژن و گه له که یاندا.. شوپشه کانی جیهانیس ئه وه یان سه لماندوو له خه بات و بهر خوداندا ژنان هاوشانی پیاوان تیکۆشان و کاریگه ریان هه بووه له سه ره که وتن و درێژه کیشانی.. له ناو گهلی کوردیشدا تاکه بزوتنه وه توانیبتی ژن پهروه ده بکات و وایراییبت به دوا ی ئازادی خوی و میلله ته که یدا بگه ریت و خه باتی بۆ بکات، ته نها (پارتی کریکارانی کوردستان) بووه، که بووه ته قوتابخانه و فیڤرگه ی تیکۆشان و خه باتی ژنان و کچان، که تا هه نوو کهش بهرده وامه و درێژه ی هه یه و دلنیا شم ناسره ون تاسه ره که وتن یه کجاره کی به ده سته ده یین.. زۆر گرنگ و جیگه ی سه رسوپمانی زۆریکه، له هه لومه رجی ئیستای کوردستاندا به تایبه تی و به به راورد له گهل ئه و حزب و لایه نه سیاسیه ی ئه مرۆی گۆره پانی باشووری کوردستان و جیهان به گشتی، که سیک هه بیت ئه وه نده برۆای تۆکه م و پته و بیت به بیرو باوه ر و پارت و سه ره کرده و مافه په واکانی گه له که ی،

خۆى بە دەستى خۆى، خۆى بکاتە قوربانى و شەو دەزەنگى داڭىرکارى بە ئاگرى جەستەى رووناک بکاتەو و کارىک بکات تا ھەتايە لەو یژدانى تىکۆشەراندا بەزىندوووى بمىنیتەو و باسبکرىت.

ھەقال "قىان" ئەو تىکۆشەرى بەیادەو ھەریە تالەکانى گووت (نا) بۆ ئەو ھى جارىكى دى ئازار بخەنە نىو دل و دەروونمانەو، ئەو کچەى بەسەر بلندى چەكى شەرفى کردە شان و دلسۆزانەش بۆ ژيان خۆى کردە قوربانى، کە دەبى گەلى کورد لە ھەر جىيەكى جىھاندان شانازى پىو بەکن و دەبىت ئەو بىروايەيان لا دروستبىت کە ئىمەى کورد تا خاوەنى قىان و قىان ئاساکان و بىروباو ھەريان بىن قەت مومکىن نىيە سەرنەکەوین و سەربەرز و شەرفمەند نەژىن، بىگومان ئازادى يەكجارەكى و سەربەخۆى کوردستانىش لە بىروباو ھەرى و لولەى چەكى ھەقالەکانىيەو دەستە بەردەبىت، مەشخەلى جەستەى "قىان" دوژمنان و ناحەزانى ئەم گەلەى ھىنايە لەرزىن، دەبى نەيارانى کورد باش بزەن ھەر ھاورى و ھاوسەنگەرىكى ھەقال "قىان" قىانىکە و بورکانىکە بۆ گيانى ئەوان..

شەرمەزارى بۆ دوژمنان و ئەوانەى دوژمن ئاسا لەخەباتى رەواى گەلەکیان دەپوانن و رىگرى دەکەن.. سلاو و دروود بۆ گيان و روحيانەتى فەرماندە و کادىرى ژن، ھەقال "قىان".. سەركەوتوو بىت خەباتى رەواى گەلەکەمان.

کچه فریاد پردهس

- ۱ -

په یامیک بو ۱۵ ی شوبات

ئامانچ گهرمیان

چه ندین جار نامه میژوویی و که م وینه که ی هه قال "قیان" م خوینده وه، بیگومان شتی زور جدی تیدایه و مروڤ له توانایدا نییه، زووبه زوو په یان پی بهریت، وهکو تیگه یشتن له و دوو نمونه یه ی که له پیشه کی نامه که دا باسیان لیوه دهکات، یان کاتیک واتای وشه نامینیت، ئەوا سهره ی چالاکی دیت یاخود که دهلیت: دهمه ویت وشه کانم قازانچ بکه مه وه! ههروها زور شتیت. به لام له و جیگه یه ی که دهلیت "ناتوانم پیبینه نیو هه شته مین سالیادی پیلانگیر ی ۱۵ ی شوباته وه"، زور سهرنجراکیشه و له م چند روژهی دواایه دا مروڤ ده توانیت واتای خو ی بداتی، دیاره ئەم کچه گهریلایه خاوه نی ههستیکی زور به هیژه، له بهرئه وه ی مانگیک پیش ۱۵ ی شوبات دهلیت: "هه شته مین سالیادی پیلانگیر ی نیوده وله تی له سهر سهرۆک ئاپو پیم هه زم ناکریت و له ئیستاوه بورکانیک له ناخم دایه و دهیه ویت بته قیته وه"، ئەمه ش پرسیاریک ده ورووژینی، ئەویش ئەوهیه بو ئەم ۱۵ ی شوباته هینده نارحه تی دهکات هه تاکو ئاستی به بورکانیبوونی و ئاماده بوونیش بو سزادانی پیلانگیرانی ده بات.

لیره دا هیزی شیکردنه وه و پیشینی بو ئاراسته ی دوا پیشهاته کان نه ک هه ر به هیژه و بابه تیانه بووه، به لکو ئەمروکه

دەرك بەراستىنەى پىشېنىيەكانى ئەم ھەقالە دەكرىت، چونكە ماوھىيەكە تەجرىد لەسەر بەرپىز "ئۆچ ئالان" توندتر دەكرىت و بارى تەندروستىشى خراپتر بوو، ديارە شىكردنەو، سىياسىيەكانى "قىان"ى فەرماندە زۆر بابەتيانە و لەجىي خۆيدا بوو، شتى ھەرە گرنگىش بۆ كەسىكى سىياسى يان سەربازى بتوانىت ئاراستەى رووداو و گۆرانكارىيەكان بخوینىتەو.

دواى پەيبردن بەرەھەندى گۆرانكارى و رووداوھەكان، دەبىت مەوۆف خۆى ئامادە بكات و ھەلوپىستىك بنوینى و لەئاستىكدا بىت كە بتوانىت ببىتە وەلام بۆ ئەو قوناخەى كەتپیدا بزاوتن دەكات، لیرەشدا "قىان"ى سەرکردە وانەيەكى مێژوویى لەم بارەيەو داینى و مۆركى خۆى لەم قوناخەدا و ھەموو كەسىشى ئاگادار كردهو، لەبارەى ھەساسىيەتى قوناخى ئەمەركە. بۆيە پىوېستى بەرەودان بەچالاكى و خاوەندارىتەيكردن لەبەرپىز "عەبدوللا ئۆجەلان" و بەشداربوون لەرەفراندۆمى پەسەندكردنى بەئىرادەى سىياسى و برەودان بەتەيكۆشان و چالاكى لەپىناوى ئازادكردنیدا، بەئەركىكى ھەنووكەيى و ھەمىشەيى ھەموو كوردىك دەبىنىت، ھەربۆيەش بانگەوازی ھەقالانى دەكات كە بكەونە خو و كەموكورتىيەكانیان دەرباز بكەن و ئەركى پىشەنگايەتەيكردنى گەل بەباشى جىبەجى بكەن.

شتى ھەرە گرنگ لیرەدا تەگەيشتنە لەبانگەوازی و پەيامەكانى كە لەنامەكەى ئەم كچە سەرکردەيەدا ھاتوو، بەتایبەتى ئەو پەيامەى كە سەبارەت بە ۱۵ى شوباتە، بەتایبەتى كاتىك دەلەت: "سەرۆك ئاپۆ ئەمانەتى مەروفايەتى و مێژووە، ئازادكردنى و پاراستىشى زۆر زەحمەتە"، ئەمەش خۆى لەخۆيدا

بانگه‌وازییه‌که بۆ ئه‌وه‌ی سه‌رنجی خه‌لکی کوردستان زی‌ده‌تر رابکیشیته سه‌ر ئه‌و ته‌جریده‌ی که به‌سه‌ر به‌رێز ئۆجه‌لاند سەپینراوه و داواشمان لیده‌کات وه‌کو کورد پی‌ویسته به‌ئه‌رکی سه‌رشانمان له‌م قوناخه‌دا به‌باشی راپه‌رینین، به‌تایبه‌تی پی‌ویسته هه‌شته‌مین سالیادی ۱۵ی شوبات به‌توندی مه‌حکوم و شه‌رمه‌زار بکه‌ین و جو‌ره‌ها چالاکیش له‌م رووه‌وه ئه‌نجام بده‌ین له‌ئاستیکی به‌رزدا خاوه‌نداریتی له‌سه‌روک ئاپۆ بکه‌ین و ته‌کان به‌حه‌مله‌ی ئیمزا کو‌کردنه‌وه بده‌ین و تا ئازادکردنی سه‌روک ئاپۆش پی‌ویسته هه‌موو روژی‌کمان به‌رو‌ح و گه‌رمبوونی ۱۵ی شوباته‌وه به‌رپکه‌ین، ئه‌مه‌ش جیبه‌جیکردنی یه‌کیک له‌ئه‌رکه هه‌نووکه‌یه نه‌ته‌ه‌یه‌یه‌کانمانه و په‌یامیکی وا به‌نه‌یارانمان بده‌ین که سه‌روک ئیراده‌ی ئازادیخوازی گه‌له و گه‌لیش ژيانیکی بی سه‌روک په‌سه‌ند ناکات و مه‌حاله له‌یه‌ک جودا بکری‌نه‌وه.

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

کچه فریاد پرەس

- ۲ -

(۱۵) ی شوبات ئەهریمەنەکان سزا دەدەم

ئامانج گەرمیانی

کچه فەرماندە "هەقال قیان" لەدەروازە ی نامەکەیدا دەلێت " (۱۵) ی شوباتی ئەمسال دەکەمە روژی سزادانی دەولەت و دەسەلاتی گەندەل و پیاوێ زۆردار و درۆزنەکان" بۆیە بەپێویستی دەبینم، هەندێ لەو ھۆکارانە بدویم و پە ی بەو ناعەدالەتی و زولم و زۆرییە بەم کە سیستەم پەپرەوی دەکات و "قیان" ی سەرکردەش خۆی بەیەکیک لەشەھیدەکانی میژوو لەم رووێوە دادەنێت.

یەکەم: قیانی گەریلا وەکو مروڤیک گەشتۆتە ئاستیک کە دەتوانیت دەرک بەو راستییە بکات کە زیهینیەتی دەسەلاتگەرای و دەولەت کە بەرھەمی کۆمەلگای چینایەتین، بەدریژایی میژوو چ تاوانیکیان دەرھەق بەمروڤایەتی و کۆمەلگا ئەنجامداوە و ئەمروکە ھەستی بەوەکردووە، کە سیستەم مروڤی لەبەھا پیرۆزەکان دامالیوە و کۆمەلگاشی خستۆتە چ دوخیکی نالەبارەو، تەنانەت لەنامەکەدا دەلێت چیتەر ھەموو شتیک، میژوو، پیرۆزی، بەھاکان . . . ھتد بەخراپترین شیوە ھەراچ دەرکێن، ئەمەش بەرھەوشیکی ترسناک دادەنێت و لەکەسیتی خۆیدا ئیش و ئازارەکانی دەکیشی و ھەولەدات چارەسەرێکی بۆ ببینیتهو.

دووھەم: ۋەكو كوردىك، ھەست بەئىش و ئازارەكانى گەلەكەى دەكات و ديارە لەناخيدا زۆر ناپەرھەتە، بەتايبەتى كاتىك دەلەيت: "لەپىش چاومان مېشك و دل و لەشى گەلەكەم دەخۆن". بىگومان لىرەشدا مەبەستى ئەو زولم و زۆرىيەى كە سىستەمى بالادەست دژ بەگەلەكەى بەرپۆھى دەبات، ئەمە لەكاتىكدا گەلى كورد زۆر خزمەتى بەرچاوى مروڤايەتى كردووە و خاوەنى رۆلى جدەش بوو لەپىشكەوتنى كۆمەلگای مروڤايەتیدا، كەچى سىستەمى بالادەست، گەلى كوردى خستۆتە دۆخىكى ناشايستە و دەرفەتى خۆ گوزارشتكردنىشى نادات، ئەمە بۆ كوردىك جىي پرسیار و نەفرەتكردن و تەنانت بوونە بوركانىش نىيە؟!.

سەيەم: ۋەكو ژنىك، كەوتبوو قوولایى ئەو زولم و زۆرىيەى كە سىستەمى پیاوسالارى لەبەرامبەر رەگەزەكەيدا بەرپۆھى دەبات، لەناوھىنانى ژناندا ۋەكو مافخوراو و ئازارچەشتوو و چەوسىنراو، ئەم راستىيە بەزەقى دەبينرى، لەمەش گرنگتر دەركى بەو رەوشە نالەبارەى ژنان كردووە، كە چۆن لەژىر ناوى ئازادى و تاكەكەسيدا كراونەتە كالا و بەناشیاوترىن شىوەش ھەراچ دەكرىن و بوونەتە ھۆيەك بۆ قازانجى زیاتر، ھەر بۆ ئەمەىە دەلەيت "بەو حەسرەتەو بووم كە ئەم چالاكىيەم لەیەكەك لەو شوینانە بووايە كە ژن تىیدا دەخریت و دەكریتە مژارى بازركانى.

چوارەم: لەھەمووشى گرنگتر رەوشى نالەبارى رىبەرەكەيەتى "رىبەر ئاپۆ" چونكە لەنامەكەيدا و چەندىن جار باس لەو رەوشە دەكات، جارىك دەلەيت: (۱۵)ى شوباتى ئەمسالم پى ھەزم ناكريت، ناتوانم پىبنیمە ھەشتەمین سالى لەخاچدانى

ژنانهوه، یان ئەلێت مانگیك بۆ (۱۵) ی شوبات ماوه، له ناخدا بوركانیك خۆی مه لاس داوه و دهیهوێت بتهقیتهوه، له مانهش خۆی بهقهرزازی ریبهرهكه ی دهزانی و دهلێت: " لهو رۆژهوه تۆم ناسیوه ههست بهژیان دهكهم و خۆم ناسیوه و فیربووم كهچۆن بژیم و ههروهها ئاماژه بهئهمهكه ی ریبهرهكه ی دهكات و دهلێت زۆر شیکردنهوه و لیدوان سهبارت بهژنانی باشووردا، منیش دهمهویت بيمه وهلامی ئەو ئەمهك و ماندووبوونه لهباشووردا، بهتایبهتی كاتیك شۆرشى باشوورت بهشۆرشى ژن دانا، ئەگەر ههندی لهم رسته و پهیقانه ورد ببینهوه، ئەوكاته دهتوانین بهشیوهیهكه راست لهچالاکییهكه ی "قیان" ی فرمانده تیبگهین و واتای خۆی بدهینی.

بهپێوهبردنی ئەم ههموو ناكوکییانه لهیهككاتدا و ئاراستهکردنیان بهجۆریك كه وره و مۆرال بهخشبی و هاوپی و ههفال و گهلهكهت، تهنیا و تهنیا كهسیتی مهزن و بهتوانای وای دهوێت كه لهكۆمهلگاكانی ئێمهدا نموونهیان زۆر كهمه، لێرهشدا گهرهیبی و لێهاتوویی ئەم كچه گهریلا تیکۆشه ره بهدهردهخات و شایسته ی ئهوهشی دهكات وهكو ریبهر و وهلامدهرهوه ی ئەم قوناخه و بزوینهری گهلیك بۆ رابوون و سهرههڵدان بهناو بكریت.

سه رچاوه:

*ههفته نامه ی رۆژی ولات

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

چەپكىك

لە ھۆنراوہ بۆ گيانبازىكى ئازادىي

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

سلاو

جەلال حوسین
"مامی شەھید ڤیان"

سلاو ئەی پێشمەرگە
سلاو ئەی کچە پێشمەرگە
ئەي مۆم
ئەي مۆمی داگیرساو
سلاو ئەي گر.. گرێکی جوان
سلاو ئەي بورکان
ئەي ئازا.. ئەي ژیر
ئەي پاک ئەي چاک ئەي سەرباز
ئەي رۆشنبیر.. نووسەر
سلاو رۆژنامەنووس
یاخییەکی زۆر بەنامووس
سلاو سەرکەش
خۆ تۆ دەمیڤکە ئەسووتیی
سەردەمیڤکە وەک پەروانە لە دەردی ئاگری
سەربەخویی خۆت دەگیڕی
چەند سالیڤکە یاخود نیوەی تەمەنی خۆت
وەک ئاسکیکی تینو بەدوای قومی ئاوی ئازادی رائهکە
سەردەمیڤکە وەک پلنگی بریندار
دییت و دەچی

تۆ دەتەوئى وەكو ئىنسان

ئىنسانى جوان

بوونى خۆت و نەتەوەكەت بىسەلمىنى

گيانى خۆت بۆى دەربەينى

ئەى بەجەرگ، خۆنەويست

ئەى تەوارە چاوگەشەكە

تۆ ئەى گولە رەشپۆشەكە

ئەى قارەمان.

خەونى كچانى كوردستان

پىشەرەو.. تىزەرەوى شاخەكان

يەكەم ھەنگاو.. تۆ قوتابىيەكى زىرەك بووى

دووھەم ھەنگاو.. گوئى ژىر، ژىرانە بەھەست بووى

سەيھەم ھەنگاو.. تۆى ئازاد و تۆى مافخوراو

تۆى سەرکەش و تۆى ئاگرىكى ھەلگىرساو

ئاگرى شۆرشى ئافرەت لەدژى داو

تۆ وەك سەرکردەيەكى چاك ئەو راستىيەت لای من

سەلماند.

"كەسەك چاكە خۆى بسووتى

بەلام چواردەورى رووناك كات"

ديسان سلاو

ھەزار سلاو.

دوو گوزارهی بچووک
بو گيانبازیکی مهزن

حهسهن جودی

- ۱ -

گرستانه و
توپه ل توپه ل
جهسته دهسووتی
نهفهس نهفهس
چرکه چرکه
گیان دهکپوزی
گرستانه و
له م ولاته خیر له خونه دیوه دا
ته واریکی بویر
بهرز دهفری
گرستانه و
ئهمرو ئاشقانی خور و رووناکی
دهستنوژی ئه شقیان
بهگر و کلپه ی ئازادی
دهشون.
گرستانه و ئهمرو
له حزوری کوته لی سه رکرده یه کی ژن
ژنیکی گيانباز و قاره مان

سەرى بەرزى شانازى دادەنوين.

-۲-

ئەى پىرەمىردى شاعىر و دانا

بەبىرت دى

بەر لەسەدەىەك

بەئەسپاىى بەگوئى ئىمەتدا

چرپاند:

"تائىستا رووى نەداوہ لەتەئرىخى مىللەتا

قەلغانى گوللە لەسنگى كچان بى لەھەلمەتا؟

دە ھەستەو لەنىو گلكۆ پىروۆزەكەتدا سەربەرز بەكەوہ

وا لەشارە بى ئوقرەكەتدا

لەبەردەم كۆتەلى كچە گيانبازىكى ئەم شارەدا

لەنىو كەژاوہى سەركردەىەكى ژندا

سەربەرزانە لەئاسۆ دەروانىن

سەرفرازانە لەئالا شكۆدارەكە دەروانىن.

دەرابەو لەكچ و كورانى ولات بروانە،

بەبىرت دى كەپىت گووتىن:

"پىى ناوى بۆ شەھىدى وەتەن شىوہن و گرین

نامرن ئەوانە وا لەدلى مىللەتا ئەژىن؟

ئىستا لەبەردەم كۆتەلىكى ئاگرىن داین و سەركردەىەكى ژن

پەيامى مژدەبەخشى ئازادىمان پى رادەگەىەنى.

دەى ھەستە ئەى پىرەمىردى سىماسپى

ھەستەو گەنج ببۆوہ و راپەرە

وا شار خرۆشاوہ و

ژانى لەداىكبوونىكى نوى دەچىژى.

چى بى لەتۆ نەىنى بى، ئەى پىرەمىردى دىيادىدە

ۋا لەئیلی جاف شەمیکی دیکە
 بۆ دیوانەییەکی دیکە ئازادی
 بۆ گەلیکی دیوانە
 بۆ خاکیکی بەگرپۆشراو
 بۆ ئاسۆییەکی پرشنداری ئەبەدی
 پەيامی سپییدەییەکی شەرەفمەند
 داھاتووییەکی پر لە ئازادیمان پێدەبەخشی.
 وانە ی ئەقینیکی نوێ
 ئەشقیکی خوداییمان پێدەلێتەو.
 دە ھەستە و باچیدی خەم داتنەگری
 ئەو ئەستە
 "قیان" تەمی خەمەکانی
 ئەم ولاتە ی رەواندەو
 "قیان" بەرۆح و گیان
 لەسەر پییە و
 پیمان دەلی:
 دە ی کورگەلینە
 دە ی کچە تەوارەکانی ولات
 راپەر، راپەر
 ۋا خەریکە "رەنگی شەبەق شەوق دەداتەو"
 ھاکا نەرۆژە و لەپیشوازی
 خۆری ئازادی
 دایە
 لەپیشوازی خۆری ئازادی
 دایە.....

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

بیره وهری

حهسه ن جودی

ئهی سوّمای نیشتمان
به بیرت دی:
که زارۆ بوویت
به فر کلوکلو
سینه ی پر له ماته می سلیمانی
داده پۆشی....؟
تۆی ژیکه له ش
له هه وشه ی خویندنگای سه ره تاییدا
پاساری ئاسا
هه لده به زی و داده به زی
روو له ئاسمانی شار
کلوو کلووت
ده نوّشی.....
کی ده یزانی ئه و کلوانه ش
گرستانی دله بچکوله که ت
دانا مرکینن؟
کی ده یزانی ئه و کلوانه ش
داستانی ئه قینیکی ئاپویی
ده نه خشینن؟
به بیردی هه ر ئه و رۆژه

بە دەم بىزەى پىرلە بەرئەتەو
 ھاوړى وردىلانەكەت
 تۆپەل باران دەكرد
 ئەویش بە دەم خەندەى بەفرینەو
 تۆى لەبەفر دەسوا
 ھەر ئەو رۆژە
 كە پىلاوى ھاوړىكەت پسا
 جووتە پىلاوى خوت
 پىبەخشى و بە دەم قاقا و بىزەى زىوینەو
 بە پى خاوسى و بەسەر بەفردا
 بەرەو مال كۆلانە و كۆلان
 شۆردەبوونەو.....
 ئەى سۆماى نىشتىمان
 كە گەرەبووئیت
 لەگەل تۆشدا
 ئەقین گەرەدەبوو
 گر گەرەدەبوو
 لەگەل تۆشدا
 ھەقائىتى پىر لە ئەشقت
 ھەموو نىشتىمانى ئەتەنىيەو
 ئەمجارەيان
 ھەر لەسەر زەمىنى بەفریندا
 لەبرى جوتى پىلاو
 دل و رۆح و ھەناسەى پىر لەحەسرەتت
 بەخشىە نىشتىمان.

کہرنہ ڦاڻی لہ یلا والی حوسین

حہ سہن جودی

لہ شہ ویکی کپ کپ، نوتہ ک نوتہ کی
شوباتی شوومدا؛
بیڈہنگی ھہ موو گہ ردوونی
گہ ماروڊا
تاریکی ھہ موو کائینہ کانی
نغرو کرد...
زہمہن سہ ودای سکون بوو
کہس بیڈار نہ بوو،
چاوی پر لہ گزنگی لہ یلا نہ بی
کہس چاوہ پری نہ بوو،
دلی پر لہ گری لہ یلا نہ بی
ئوہی دہ بیسترا، دہنگی بیڈہنگی بوو
ئوہی دہ بینرا، رہنگی تاریکی بوو...
بیڈہنگی تاریکی لول دہدا و
تاریکی بیڈہنگی قوت دہدا...
کی سہ ھولبہ ندانی نیو ئہم تاریکییہ
گر تیہ ردهدا؟
کی بہ ستہ لہ کی نیو ئہم بیڈہنگیہ
داده گیر سینی؟

* * *

لە شەوئىكى كپ كپ، نوتەك نوتەكى
 شوباتى شوومدا؛
 خشپەى پىي "لەيلا" يەك،
 بەسەر سىنەى بەفرىنى نىشتماندا
 سەدا دەدا و
 بىدەنگى قاو دەدا...
 خەرمانەى نوورى "لەيلا" يەك،
 بەسەر سىمەى رەشپۆشى نىشتماندا
 گلۆر دەبى و
 دەر بەتارىكى دەدا
 لەيلا يەك... گرگان ئاسا
 گر لەگر بەردەدا
 كلپە لەكلپە دەسىنى...
 دەبروان؛ لەم كەنىشكە نوورانىيە
 چۆن عەرشى عەرشداران
 دەھەژىنى؟
 چ ئاسمانىك بۆ مەينەتداران
 ھەلدەفرىنى؟
 دەبروان؛ لەم پاكىزە ياخيە
 چۆن دەمامكى پياوانى درۆ
 دەسووتىنى؟
 چ نەغمەى بۆ ژنانى ئازار چەشتوو
 دەخوئىنى؟

* * *

لە شەوئىكى كپ كپ، نوتەك نوتەكى

شوباتى شوومدا؛
 تەوارىكى زىوين
 ئەسمەرىكى خوين شيرين
 لەئاسمانى "حەفتانين" دا
 بال لىكەدا و
 پىر بەحەسرەتەو
 ھەر لە ئيمرالى
 دەپوانى...
 تەوارە تەوار...
 تەوارە و لەمىژسالە
 ھەوارى ئىلى جافانى جىھىشتوو
 پەراگەندەى ھۆرەيەكى
 مژدەبەخشە و
 ھەر لەلوتكە
 دەپوانى...
 چ تەوارىكى پىر لەحەسرەتە، خەلكينە!!
 بۆ ساتىكىش ئۆقرە ناگرى و
 شەم ئاسا
 بەدواى سىماى ونبوى
 قەومىكى ديوانەدا دەگەرئ...
 ئۆقرە ناگرئ...
 تا شوباتى شووم گر نہگرئ
 ئۆقرە ناگرئ...
 تا كپى و نوتەكى زەمەنى بەستەلەك
 دانەگىرسى...

ھەرگىزا و ھەرگىز

ئوقرە ناگرى...

* * *

لە شەوئىكى كپ كپ، نوتەك نوتەكى

شوباتى شوومدا؛

رەبن، وەرن...

لە لەيلى نىشتەمان بىروان

رەبن، ھەستە سەرى و

بەشكۆو

بەبلىسەى دلى لەيلى پىر لەھەسرەتم

دەستىنوئىرى عەشقىكى زەردەشتى

بگرن...

لەيلى، لەيلى

لەيلى و

لەسەر بەرماللىكى بەفرىن

پىشنىوئىرى مەجنونانى نىشتەمان

دەكا و

روو لە ئاتەشگای

ئاھورا

نوئىزىكى گرکانى

تا ئەبەد دەبەستى...

ئایەتەکانى گرن

پەيغەکانى کلپەن

ھەرفەکانى چەخماخەى

شۆرشىكى ژنن...

له بړی نزا،
مارشیک بو ئازادی ده چرې
له بړی کړنوش
سه رچوپی عه شقیکی ئه به دی
ده گری...
له بړی سلاو و
دوا سلاو
نیشتمان پرده کا
له نووری زیوین
له خندهی شیرین
له "قیان" ی دل پرله ئه قین
تا ئه به دی ئابدین...!!

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

جەستەيەك لە گر

م/ماردین

پیشکەشە بە گیانی هەمیشە زیندووی "قیان جاف"

چلە نیرگزی

بە گز رەشەبای مەرگا دەچی و

جیهانی بی دەنگی دەهه ژینی

هەناسە یەك پر لە خۆزگە و

نیگایەك پر لە هیوا

بۆ ئایندە یەكی پر شنگدار

بەرەو ئاسمان تەکانیاندا

دلیك پر لە عەشق و

عەشقیك لە گرکان

پەروانە ئاسا

کوۆتی دیلی شکان

پینووسیك لە تیشك و

جیهانیك لە ورە

لە چاوتر و کانیکا

لە ئاسودا

بوون بە پەلکە زیڕینە

بۆ شەوانی زیندانیان

بۆ رزگاری نەتەوایی

بوو بە گر و بوو بە گرکان.

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

بۇ ئاشقانى تيشكى خۆر

كوردۆ شوانى

ئەي ئاشقانى تيشكى خۆر

ھەستىنە سەرپى..

بەئاگابى.

ئەو گىژەلۆكەي تاوانە

بەرەو وارگەي

مروڧايەتى لەرپىيە..

بۆ مەنزلى گزنگى خۆر

ھەنگاو ئەنى..

شەمشەمەكوپرەكانى

شەوەزەنگ..

وا بەنيازن

دلى خۆر لەلیدان بخەن!

دەيانەوى

ولات بکەن بەتارىكىستانى بيسنوور

بەخەزانىكى لەناكاو

ھەشتا مليۆن چاو ھەلوەرى..

گەر دەخوازن

لەشەوى تار دوورکەونەو و

ولات ھەردەم چراخان بى..

ئەھرىمەنى خواوەندى شەر

بۆ ئەبەدى
لە زېلدانى مېژودا
لە چال نرى..
ئەگەر ئۆو ئەتەنەوى
ئەم نىشتەمانە ھەوارگەى
فرىشتەى ئاسوودەىى بى..
كوردستانى پارچە پارچەو
سوتماك كراو.
زامەكانى ھەتوان كرى..
پەپوولەكان
بەبۆنى گۆل ئاشنا بن و
بزه و خەندە لەسەر لىوى
مندالان بى..
جارىكى دى
بسكى سېى دايكانى كورد
لەقوردا دەسكەنە نەكرى..
رابن گەلو
ھەموو رابن..
وھك چياكانى زاگروس
دەست لەناودەست
بەگژ ھەورى رەشا بچن
نەعرەتەى ئازادى لىدەن
ئەم گەردوونە بلەرزىنن.
ناخى مافپەرەرانى نابىنا!
وھكو بوركان بەھژىنن.

باچیدی سته مکاره کان
غەرقی لیتە ی غەفلەت نە بن.
بابزانن هەلۆکانی ئەم دەقەرە
تەوارەکانی ئەم خاکە
ئەشقی رووناکی و ژیانن..
هەناسەیان.
لەگەڵ هەناسە ی تیشکی خۆر ئاویتە یە
کە خۆر ون بی
لە ئاسمانی ئەوانیشدا مەرگبارانە..
زەمەنیکە ئەم نیشتمانە زامدارە
وارگە ی گر و تۆلە و مەرگە
مەملەکە تی بەرخۆدانە و سەرھەڵدانە..

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

بۆ شەھید ڤیان جاف

ئاسۆ تەنیا

ئەمڕۆ خەيالى شيعره كانم
دەمگريڤن
ئەمڕۆ ئاگر جەستەي
پەپولەي ئاشتى و ئازادى دەسوتينيت.
ئەمڕۆ ئاسمان قسره و
هەلەبجەي فرميسكم بۆ سازدەكات
ئەمڕۆ گريان دايگرتووم و
فرميسك دەريژيت.
ئەو كچەي
خۆشەويستى ئاشتى و ئازادى بوو
ئەو دارگيلاسەي
لەسەر خاك ميوان بوو
ئەو پەپولەي
لەسەر پەلى گوولە وەنەوشەيەكدا
سەماي دەکرد
مالئاوايى ليكردين
ئالاي ئاشتى و ئازادى
پى سپاردىن.....

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

تۆ بوركانىك بووى

ئىسماعىل كەركوكى

وھك خۆت نووسىيىووت
تۆ بوركانىك بوويت
دلت دھكولا و قولپى دەدا
ھەلۆيىستت بوو بەجەفا و ئازار بۆ دوژمانانت
بەرووناكى ئاگرى جەستەت رىيازمانت رووناككردەوہ
بەتىنى ئاگرى جەستەت پىلانى دوژمانانت پووچەلكردەوہ
بەگرى ئاگرى جەستەت مېشكە بەستاوہكانت توانەوہ
تۆ بووى بەرەمزىك بۆ كوردستان
تۆ بووى بەھىزىك بۆ ژنى بى ھىز
تۆ بووى بەشادى بۆ منالان
تۆ بووى بەتېشكىك لەپەنجەرەى مېژوو
تۆ ئازاد بووى ئىمەشت ئازادكرد
تۆ ھىوا بووى ھىوات بۆ ئىمەش دروستكرد
تۆ ئاوازيك بووى ئىمەتان بەخەبەركرد
ژيانى تۆ گرنگ بوو بەلام شەھىد بوونت گرنگتر
تۆ بووى بەويژدان بۆ ئىمەى پياوان
دەزانين تۆ نەمردويته و قەت نامرى
چونكە ئىوہ رۆح دەدەن بەژيان
چونكە ئىوہ ھەست دەبەخشن بەئىنسان
تۆ بوركانى وھك خۆت دەلپى
تۆ ژيانى تۆ قىانى تۆ جوانى ئەى ھەقال.

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

تۆ عاشق بووی
پیشکەشە بەفەرماندە و ژن و مروڤ هەقال (قیان)

نوژین کەرکوکى

تۆ دلدارى پیاویک نەبوویت
تا لەریگەى عەشقتاندا
رۆحى پاکت بەئاگرى خوشەویستی
بسووتینی.
تۆ عاشقى ولاتیک بووی
خەونت دەدى
ئالای هەبى
سەرکردەى وەکو ئاپۆ و
سوپای وەکو گەریلا و
سنوورى هەبى.
خوشەویستی خاک و ئاو و
شاخ و هەرد و
پیشمەرگە بووی
تۆ دلدارى تیکۆشان و
بیر و چەک و
سەرکەوتنى یەكجارەكى
هەر چوار پارچەى
کوردستان بووی.

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

سووتانی ئەفسانەیهک

پیشکەش بەیادی قیانی ئەویندار
کەبیستنی هەوالی سووتانی کۆلی گریانی هەستانم

باران

یەكەم دیدار:
قەرەداخ و وینەیهکی هەلپرووزاو
باران
پێبەپێ
پانایی لێرهواری ئەم دۆزهخەی خووساند.
دوایین دیدار:
هیچ جێیهک و دیمەنێکی پر لە ئەفسووس
ئاگر
بست بەبستی
جەستە ی ئەفسانەیهکی سووتاند.
* * *
ئەشی ئەمشەو یەخەی کێ بگرم؟!

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

تیشكى ژيان

بۇ ھەقلى تىكۆشەر قىيان سۆران.
شەنە بېرىتان / نۆروىژ...

لەولاتى بەفر
لەزستانىكى سارد و
لەرۆژىكى بىدەنگ و ئارام،
لەپايزىكى پر خەيالدا
خەوتبووم.
بى ئاگابووم

و

خەونم

بە...

ئازادى،

ژيان،

چيا،

گەريلا

و

بەرخودانەو دەبىنى

* * *

ھەر لەم خەو دەابووم و
لەم شەو تاريكەدا بوو
نوورىك ھات و

دونيای شهوى
کردم بەرپوژ
ھەر لەگەڵ ئەم نوورە
بەھارى ژین دەستپيیکرد و
لەولاتى روژ بوو بەئاهەنگ
ئەم جارەشیان پەپوولەيەك
بەرەو ئاسۆ مائاواى لى کردین
کە رابووم
بەم تیشکە و
بەدەنگى سازى دل
کە وتمە سەما
بەو پەيامە کە ھەقال پيیدام
بەرەو بەرزى ھەلگورد و زاگرووس
دەفرم و بال لیدەدەم
ئيتەر دلنيام
کە سەردەكەوم
چونکە تیشكى قيان
پەيام بوو
بۆ سەرکەوتن
بۆ ولات و گەل
بۆ ژن و ژيان
دل و روحيشى
ديارى بوو
بۆ پيیەر و
خاک...

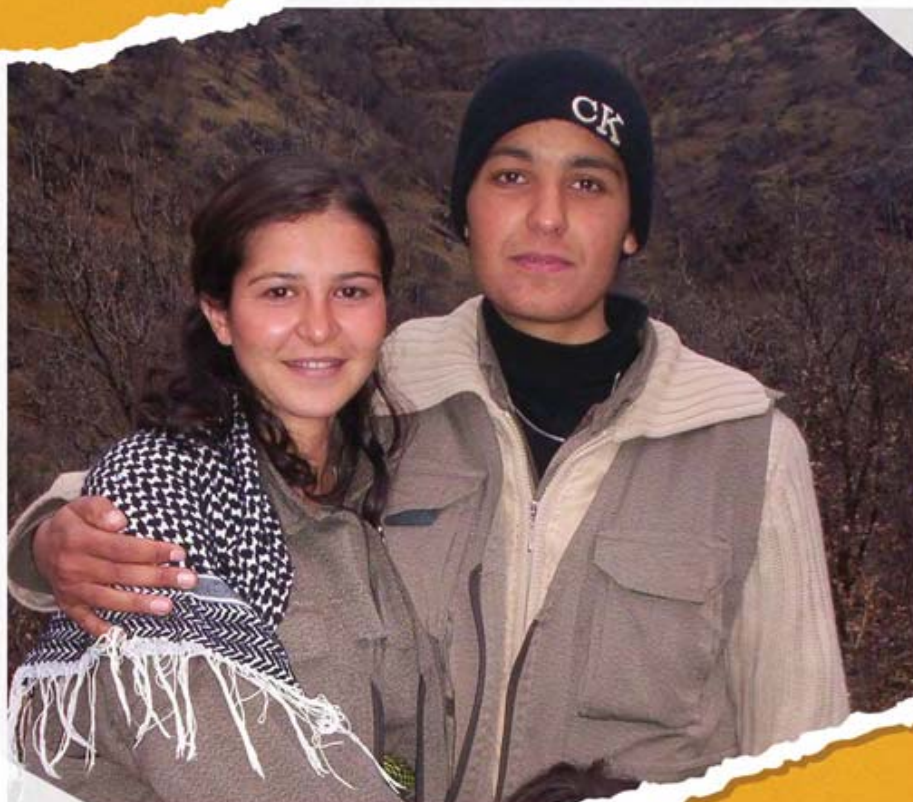
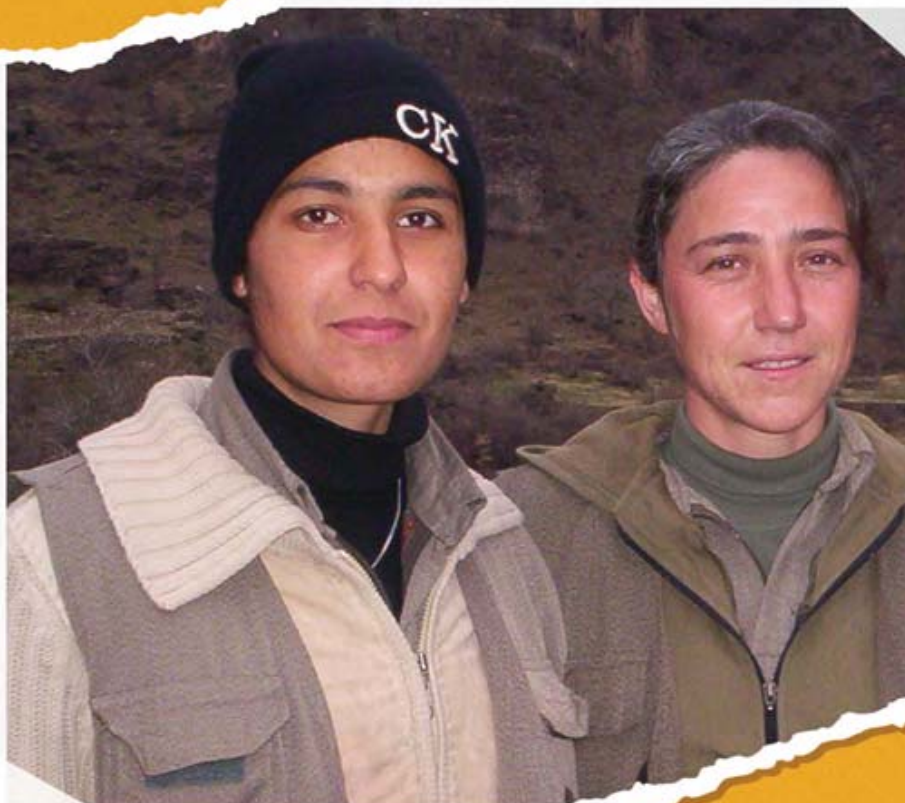
چەپكۆك لە وئەكانى

شەهید قىان

ئەم كۆتۈرۈش لى مائىپەرى ھەۋا ئىسمى كۆتۈرۈش داڭلىق: www.hewalname.com/ku

ٲهم ڪٽنبه له ماڻپهري هه وانامه ڪٽنب داگراوه: www.hewalname.com/ku

ئەم كىتەبە لە مائەپەرى ھەوا نائامەى كىتەب داگىراو: www.hewalname.com/ku

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku

ئەم كۆتۈرۈشكە مەلۇمات ھەم ئالنامە كۆتۈرۈش داڭراۋە: www.hewalname.com/ku